

M. SAUSIO 20 D., TREČIADIENIS

PIRMININKAVO: J. BUZEK

Pirmininkas

1. Posėdžio pradžia

(Posėdis pradėtas 9.35 val.)

2. Pirmininko pranešimas

Pirmininkas. – Norėčiau Parlamentui pranešti, kad gavau Europos Vadovų Tarybos pirmininko Hermano Van Rompuy raštą, kuriuo jis man praneša apie Europos Vadovų Tarybos sprendimą konsultuotis su Europos Parlamentu dėl Ispanijos Vyriausybės pasiūlymo dėl Europos Parlamento sudėties ir prašyti, kad Parlamentas sutiktų nešaukti konvento šiuo klausimu. Jis sietinas su aštuoniolika papildomų Europos Parlamento narių. Pateikiau pasiūlymą Konstitucinių reikalų komitetui, kuris ką tik pradėjo dirbti šiuo klausimu ir netrukus paskirs pranešėją. Darbas šiuo klausimu bus tęsiamas.

Taip pat norėčiau pranešti, kad Bulgarijos Vyriausybė, kuri nusprendė atšaukti paskirtosios Komisijos narės kandidatūrą, pateikė naują kandidatą. Rytoj Pirmininkų sueigoje bus priimtas sprendimas dėl galutinio tvarkaraščio, tačiau labiausiai tikėtina naujo paskirtojo Komisijos nario klausymo data – vasario 3 d., balsavimą rengiant vasario 9 d. Tai, žinoma, taip pat priklauso nuo J. M. Barosso sprendimo ir jo pokalbio su Bulgarijos Vyriausybės naujai paskirtu kandidatu. Dar niekas nenuspręsta, tačiau norėjau supažindinti Parlamentą su šia bendra informacija apie tolesnius mūsų veiksmus. Bet kuriuo atveju Europos Parlamentas visiškai kontroliuoja padėtį. Šis atvejis nėra išskirtinis ir dirbame pagal visas demokratines procedūras. Šios procedūros mums labai svarbios ir taip Europos Parlamentas visada dirbs man pirmininkaujant.

Taip pat norėčiau paaiškinti, kaip Europos Parlamentas planuoja dirbti, kai pustrėčių metų Europos Sąjungai ir Europos Vadovų Tarybai bus pirmininkaujama nuolat, ir kaip jis dirbs, kai bus pirmininkaujama pagal rotacijos principą. Pagal rotacijos principą pirmininkaujanti valstybė, šiuo atveju Ispanija, šeštojo mėnesio pradžioje visuomet pateiks savo šešių mėnesių veiksmų planą, o laikotarpio pabaigoje – savo veiklos ataskaitą. Europos Vadovų Tarybai nuolat pirmininkaujanti valstybė pateiks savo veiklos rezultatus per Europos aukščiausiojo lygio susitikimus. Kaip žinote, per kiekvieną šešių mėnesių laikotarpį įvyksta po du aukščiausiojo lygio susitikimus ir Europos Vadovų Tarybos Pirmininkas pateiks aukščiausiojo lygio susitikimo rezultatus du kartus per kiekvieną laikotarpį, taigi keturis kartus per metus.

3. Ispanijos pirmininkavimo programos pristatymas (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – Tarybos pareiškimas dėl Ispanijos pirmininkavimo programos.

José Luis Rodríguez Zapatero, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – (ES) Pone pirmininke, pone J. M. Barosso, ponios ir ponai, pirmuosius keletą žodžių norėčiau skirti skausmo ir tragiškų aplinkybių kamuojamai šaliai, Haičiui.

Žinau, kad kaip ir Europos Sąjungos institucijos, mes, įskaitant pagal rotacijos principą pirmininkaujančią valstybę narę, Komisiją, Tarybą ir Parlamentą, esame susirūpinę, solidarūs ir palaikome kenčiančią šalį, tautą, draskomą mirčių, pražūties ir smurto, kurių šaknys – skurdo ir konfliktų kupinoje praeityje.

Turime nedaug progų parodyti, ką ir kaip mes, kaip europiečiai, galime padaryti reaguodami į tragediją Haiityje. Parodysime savo ryžtą dėl to, kas dedasi pasaulyje, ir vykdysime išpareigojimus labiausiai kenčiančioms šalims.

Nuo pat pradžių pagal rotacijos principą pirmininkaujanti valstybė, bendradarbiaudama su Komisija ir vyriausiąja įgaliotine, stengėsi reaguoti į tragediją Haiityje. Praeitą pirmadienį posėdžiavo Ministrų Taryba vystymosi klausimais, o kitą pirmadienį posėdžiaus Taryba Europos reikalais, kad būtų numatytos skubios pagalbos ir bendradarbiavimo humanitarinėje srityje priemonės visose srityse. Esu visiškai įsitikinęs, kad tarptautinė bendruomenė reaguos dėdama dideles, bendras pastangas ir kad Europos Sąjunga puikiai susitvarkys su šiuo iššūkiu. Reaguojant į tragediją Haiityje didžiausias dėmesys turėtų būti skiriamas tik ten

kenčiantiems žmonėms ir tikiuosi, ir tikiu, kad dėsime visas pastangas, kad padėtume jiems visiškai atsigauti. To reikalauja Europos visuomenė ir visų pirma tai būtina padaryti laikantis mūsų gilių įsitikinimų.

Pone pirmininke, man garbė kreiptis į jus čia, kad paaiškčiau pagrindinius artimiausių šešių mėnesių pagal rotacijos principą pirmininkaujančios Ispanijos prioritetus. Tai daugiau nei garbė, tai – didelė garbė. Tai didelė garbė, nes kalbu vardu šalies, kuri artimiausius šešis mėnesius švęs savo 25 metų prisijungimo prie anuomet vadinamų Europos Bendrijų sukaktį.

Kalbu Europos ir europinės šalies vardu, kuri didžiąja dalimi dėl narystės Europos Sąjungoje per paskutinius 25 metus labai pasikeitė vystymosi ir gerovės požiūriu. Europa buvo kartų, daugelio ispanų kartų svajonė. Tai buvo svajonė gyventi demokratinėje santvarkoje, atsiverti pasauliui, vystytis, siekti gerovės, socialinės valstybės principų įgyvendinimo, laisvės. Tą mes matėme Europoje, tą mums Europa ir mes jai davėme.

Praėjus dvidešimt penkeriems metams jaučiamės ištikimi Europai ir įsipareigoję Europos Sąjungai ir nėra didesnės ištikimybės ir įsipareigojimo Europai išraiškos kaip būti atsakingam už įsipareigojimų įgyvendinimą, pasiūlymų inicijavimą ir jų teikimą. Būtent tai ketiname daryti artimiausius šešis mėnesius.

Tai bus šešių mėnesių trukmės pokyčių laikotarpis, nes pagal rotacijos principą pirmininkaujančia valstybe tampame ekonominių pokyčių, kuriuos lėmė didžiausia finansų krizė per pastaruosius aštuoniasdešimt metų, laikotarpiu. Atėjo laikas politiniams pokyčiams, kuriuos lėmė Lisabonos sutartis, kuria keičiamas Europos Sąjungos valdymo modelis. Laikas pakeisti užsienio santykius, nes globalizacijos tempai spartėja ir iškyla naujų besivystančių šalių. Taip pat laikas pakeisti santykius, kuriuos Europa turi palaikyti su Europos piliečiais, kad būtų įgyvendinti visi Lisabonos sutarties tikslai. Todėl visų pirma reikės įgyvendinti pokyčius atsižvelgiant į dvi aplinkybes: pirma, ekonomikos krizę, kurią patiriame, ir, antra, Lisabonos sutartį bei joje numatytus naujus institucijų santykius.

Dėl ekonomikos krizės norėčiau pasakyti, kad žinome, jog ši krizė yra kur kas didesnė nei ta, kuri buvo prieš aštuoniasdešimt metų, ir žinome, kad, kaip ir tada, pasaulinės gamybos ir tarptautinės prekybos mastai dar niekada nebuvo nukritę iki tokio lygio. Žinome jos sukeltas sunkias pasekmes pasaulyje ir Europos Sąjungoje. Bedarbių padaugėjo aštuoniais mln., iš jų daugybė, iš tikrųjų, yra mano šalyje. Pasekmės juntamos viešųjų finansų srityje, taigi poveikis daromas ir finansinio stabilumo perspektyvoms, ir tai mus paskatino ir toliau skatina imtis neatidėliotinų bendradarbiavimo priemonių. Tai taip pat mus paskatino apsvarstyti pokyčių Europos ekonomikoje ir jos gamybos pajėgumų srityje bei konkurencingumo didinimo visoje Europos Sąjungoje klausimus.

Būtina ir toliau taikyti finansinio skatinimo priemones, kol visiškai atsigausime. Turime įsipareigoti laikytis Stabilumo pakto ir įvykdyti Komisijos nurodymus 2013 m. Taip pat turime parengti 2020 m. ekonomikos strategiją, kurią rengia Komisija, ir kuri, atsižvelgiant į Ispanijos pirmininkavimą pagal rotacijos principą, turi būti pagrindinis uždavinys per artimiausius šešis mėnesius.

Žinome Europos Sąjungos stipriąsias ir silpnąsias puses. Žinome, kad nuo dešimtojo dešimtmečio vidurio mūsų ekonominio augimo pajėgumas, potencialas mažėjo. Žinome, kad nuo dešimtojo dešimtmečio vidurio mažėjo našumas, susijęs su didžiųjų valstybių, su kuriomis konkuruojame, ekonomika. Taip pat žinome, kad mums kyla sunkumų tam tikrose specifinėse srityse, kurios nulems mūsų augimą, inovacijas ir konkurencingumą globaliame pasaulyje ateityje.

Vis dėlto turime ir stiprybių ir reikėtų jas prisiminti. Mūsų stiprybės aiškios: ES BVP sudaro beveik trečdalį pasaulio BVP. Neabejotinai pirmaujame eksporto srityje ir po mus lenkiančių Jungtinių Amerikos valstijų esame antri tyrimų, plėtros bei naujovių srityse. Teikiame beveik 60 proc. pasaulyje teikiamos paramos vystymuisi, tai – didelė Europos Sąjungos stiprybė.

Kokie, Ispanijos nuomone, turėtų būti svarbiausi Europos ekonominės galios atkūrimo prioritetai, siekiant sukurti tvarią ekonomiką konkurencijos, aplinkosaugos ir socialiniu požiūriu? Paminėsiu keturias pagrindines sritis, kurias norėčiau paremti ir kurios turėtų būti aptartos 2020 m. strategijoje. Jas apibendrindamas, kad ekonominiu požiūriu Europos Sąjunga turi prisiimti riziką dėl savo padėties. Turi būti vystoma ekonominė sąjunga ir bendradarbiavimas pradedant valstybių narių atsakomybės jausmu, tačiau taip pat užtikrinant, kad Bendrijos institucijoms, būtent Komisijai, būtų suteikti nauji įgaliojimai vadovauti ir siekti tikslų.

Ponios ir ponai, per pastaruosius dešimt metų mūsų energetinė priklausomybė padidėjo devyniais procentiniais punktais ir tai viena iš prioritetinių sričių, kurioje turime imtis priemonių ir pokyčių. Visos Europos Sąjungos energetinė priklausomybė padidėjo nuo 44 proc. iki 53 proc. Šie devyni procentiniai punktai sudaro 64 mln. EUR, kuriuos mes, kaip Europos Sąjunga, sumokame kitoms šalims. Ar žinote, ką ši suma reiškia?

Tai praktiškai yra tiek pat, kiek visos Europos Sąjungos šalys išleidžia viešosioms investicijoms į tyrimus, plėtrą ir naujoves. Turime pakeisti, sumažinti energetinę priklausomybę, antraip mūsų ekonomika taps dar trapesnė.

Ką mums reikėtų daryti? Energetikos srityje pažanga padaryta, tačiau ne tokia pažanga, kokios mes siekiame. Turime sukurti nuolatinę bendrą energijos rinką, kuri stiprins visą Europos Sąjungą ir jos ekonomiką. Mums reikia dviejų svarbių elementų, kad tai padarytume: energetikos tinklų sujungimo, nes nebuvo įvykdyti visi 2002 m. nustatyti planai, ir bendrosios reguliavimo sistemos, kad būtų sutvirtinta bendra energijos rinka.

Jeigu turėsime energetikos tinklų jungtis Europos pietuose, rytuose ir šiaurėje, jeigu tai laikysime pagrindiniu prioritetu, suteikdami Komisijai įgaliojimus, mūsų energetinė priklausomybė sumažės ir paskatinsime atsinaujinančiųjų energijos išteklių, kuriems, atsižvelgiant į jų pobūdį, būtinas elektros paskirstymo įvairiapusiškumas, vystymą.

Ponios ir ponai, Europa netaps pirmaujančia ekonomikos konkurencingumo srityje, kol nesiims aiškių priemonių svarbiausiems energetikos tinklų sujungimo ir bendros rinkos klausimams spręsti.

Antras pagrindinis tikslas: kas šiuolaikinėje visuomenėje lemia didžiausią augimą ir inovacijų diegimą didžiausiu mastu? Investavimas į informacinę visuomenę ir naujas technologijas, kurios pakeitė beveik viską pasaulyje. Europos ekonomikos našumas keturiasdešimt procentų padidėjo dėl informacijos ir ryšių technologijų (IRT). Mes, kaip europiečiai, pirmaujame šioje srityje, nes turime pirmaujančių įmonių, tačiau neturime skaitmeninės vidaus rinkos. Norime imtis priemonių skaitmeninei rinkai sukurti. Ką tai reiškia? Tai reiškia kliūčių panaikinimą, naudojimąsi naujos kartos tinklais ir elektroninės prekybos palengvinimas, kurios mastas visose šalyse kasdien vis labiau didėja, tačiau kuri neplėtojama ta linkme, kad tarpusavyje galėtų prekiauti kelios šalys.

Jeigu plėtosime skaitmeninę rinką, sudarysime geresnes sąlygas kurti turinį ir stiprinsime intelektinę nuosavybę. Taip pat užtikrinsime, kad dėl informacijos ir ryšių technologijų naujovių, diegiamų visose ekonomikos srityse, per labai trumpą laikotarpį pagerinsime našumą. Norėčiau pabrėžti, kad šiame sektoriuje šiuo metu yra daugiausia galimybių diegti naujoves, didinti našumą ir kurti stabilias darbo vietas.

Trečia sritis – ekonomika arba tvari pramonė. Pateiksiu jums tik vieną priemonės, kuriai, mūsų manymu, reikėtų teikti pirmenybę kovojant su klimato kaita, pavyzdį. Kartu su Komisija norime įgyvendinti ir remti elektros varikliu varomų transporto priemonių vystymo planą. Automobilių pramonėje įvyks didelių pokyčių, kurie jau prasidėjo. Jeigu mes, kaip europiečiai, šios pramonės srities atžvilgiu bendrai įsipareigosime laikytis vienos vizijos ir bendros strategijos dėl elektra varomų automobilių, padėsime sumažinti mūsų energetinę priklausomybę. Taip pat padėsime kovoti su klimato kaita ir prisidėsime prie technologijų naujovių diegimo, kuris neabejotinai prasidės dėl elektra varomų automobilių ir taip pat bus tiesiogiai susijęs su informacijos ir ryšių technologijų pramone.

Ketvirtas pagrindinis Europos Sąjungai reikalingas šios tvarios ekonomikos ir ekonomikos atsigavimo aspektas – švietimas, visų pirma aukštasis mokslas, kuris yra terpė moksliniams tyrimams.

Per pastarąjį dešimtmetį Europoje nepadaugėjo pažangių universitetų, patenkančių į 100 geriausiai vertinamų universitetų sąrašą. Turime užbaigti Bolonijos procesą. Turime skatinti vis europietiškesnius universitetus ir vis europietiškesnius mokslinius tyrimus, sudaryti jiems geresnes sąlygas ir suteikti galimybių, nes jie neabejotinai yra ateities varomoji jėga. Varžomės jau ne kaip šalis su šalimi, bet kaip europiečiai, kaip Europa su varžovais, kurie yra labai dideli, kaipantai Kinija, Indija, Jungtinės Amerikos Valstijos ir besivystančios šalys.

Jeigu ekonomikoje nepasinaudosime visomis 500 mln. piliečių sąveikos galimybėmis, t. y. dešimtimis tūkstančių įmonių, turinčių didelių pajėgumų ir milijonus darbuotojų, kurie turi būti vis geriau parengiami, ateityje realiai nepirmausime ekonomikos klestėjimo, panaudojant inovacijas ir technologijas, srityje šiomis globalizacijos sąlygomis. Būsime ne pirmtakai, o stebėtojai. Pažangos siekimo veiksnys – Europos Sąjunga: bendresnė ekonominė politika, daugiau integracijos, bendresnė vizija, daugiau Europos. Reikia ne kurti naujas kliūti, o jas šalinti, veikti ne atskirai, o kartu, vadovautis Europos Sąjungos vizija, kuria skatinamas konkurencingumas, integracija ir inovacijos.

Kalbant apie 2020 m. strategiją, kurioje taip pat turi būti aptarta bendros žemės ūkio politikos, kuri yra labai svarbi aplinkosaugos, maisto saugos ir daugelio Europos piliečių pajamų aspektais, ateitis, pasikliaujame Komisija. Esame įsitikinę, kad Europos Vadovų Taryboje ir Komisijoje bei, žinoma, Europos Parlamente vykstančiose diskusijose turi būti aptarta 2020 m. strategija, kuri apims gerą valdymą ir joje bus nustatyti dideli tikslai bei didžiausias dėmesys skirtas mano ką tik paminėtoms sritims.

Ekonominiai ir politiniai pokyčiai bei Europos Sąjungos valdymo pokyčiai. Lisabonos sutartimi įsteigiamos naujos institucijos: nuolatinis Tarybos Pirmininkas ir vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai. Jos sustiprina Parlamentą, Europos demokratijos pagrindą, taip pat sustiprina ir Komisiją.

Parlamento narių akivaizdoje galiu pažadėti, kad pagal rotacijos principą pirmininkaujanti Ispanija bus ištikima naujoms institucijoms ir bendradarbiaus su jomis. Norime, kad šių institucijų reikšmė būtų tokia, kaip numatyta Sutartyje, t. y. kad Europos Sąjunga turi veikti taip, kad nuolatinis Tarybos Pirmininkas galėtų atstovauti Europos Sąjungai ir atlikti savo funkcijas bendradarbiaudamas su vyriausiuoju įgaliotiniu.

Žinome, kad šis šešių mėnesių laikotarpis bus pirmasis patikrinimas, kaip veikia nauja institucinė struktūra, ir mes taip remsimės sustiprėjusią Komisiją ir Parlamentą, kurie vis labiau tampa politiniu Europos Sąjungos centru. Padarysime tai ir tikiuosi, kad laikotarpio pabaigoje būsimės įvertinti gerai, nes esame labai tvirtai pasiryžę. Europą valdo įvairios jėgos ir joms būtina laikytis bendros krypties, t. y. ištikimai bendradarbiauti. Būtent taip turėtume dirbti.

Pone pirmininke, ponios ir ponai, tam tikrų pokyčių mūsų išorinių santykių srityje taip pat vyksta ne tik dėl vyriausiojo įgaliotinio ir Europos išorės veiksmų tarnybos įsteigimo. Pokyčių bus taip pat dėl to, kad šiomis globalizacijos ir pokyčių sąlygomis turime aiškią darbotvarkę šešioms mėnesiams. Nurodysiu jums mūsų tikslus išorinių santykių srityje, kurių sieksime aukščiausiojo lygio susitikimuose, kuriuos rengsime.

Pirma – bendra apsauga, antra – energetika, trečia – prekybos atvėrimo ir technologijų perdavimo skatinimas ir išplėtimas ir, ketvirta – vystomuoju bendradarbiavimu teikiama parama, kurios atžvilgiu Europos Sąjunga yra pagrindinis moralinis lyderis pasaulyje.

Per artimiausius šešis mėnesius šiais klausimais surengsime diskusijų su Šiaurės ir Pietų Amerika, Viduržemio jūros regiono, Afrikos ir Azijos šalimis bei kitomis Europos šalimis, nepriklausančiomis Europos Sąjungai. Diskutuosime su didžiąja dalimi žemynų ir sričių atstovų laikydamiesi įtempto tarptautinių aukščiausiojo lygio susitikimų tvarkaraščio, kuriuose, žinoma, dirbsime visapusiškai bendradarbiaudami su Tarybos Pirmininku ir Komisija – nes per artimiausius šešis mėnesius sudarysime svarbių susitarimų – bei Parlamentu.

Ekonominiai pokyčiai, politiniai pokyčiai ir vizijos, išorinės padėties pokyčiai, kaip naujų dalyvių ir globalizacijos pasekmė. Prieš keletą minučių sakiau, kad savimi pasikliauti Europa turėtų ne tik ekonomikos, bet ir užsienio politikos srityse. Privalau pabrėžti, kad Europa turi prisiimti riziką dėl savo padėties, kad vykdančią užsienio politiką būtina atsižvelgti į Europos interesus ir į tai, kaip juos ginti. Pirmenybę derėtų teikti santykiams su kaimyninėmis šalimis. Mano nuomone, turime nustatyti aukštesnius tikslus ir užmegzti glaudesnius ryšius, nes, be abejo, būtent šiose srityse bus sutelkta didžioji dalis Europos Sąjungos interesų.

Pokyčiai, kurių patiriame ir kuriuos norime atlikti vykdydami reformas ir atnaujinimus, taip pat turi poveikio Europos piliečiams. Lisabonos sutartimi siekiama, kad piliečiai pasijustų esantys arčiau Europos institucijų, tai atitinka europiečių lūkesčius. Ja siekiama, kad piliečiai suvoktų Europos Sąjungą kaip „savo Europos Sąjungą“, o Europą – kaip arčiau jų esančią valdžią. Siekdami šio tikslo per artimiausius šešis mėnesius imsime naujų priemonių ir jas remsimės.

Pirmasis iš jų – žmonių teisėkūros iniciatyva, kuri tokia svarbi Parlamentui. Antra – bendradarbiaudami su Komisija šiuo laikotarpiu norime jai suteikti pirmenybę, kad būtų padaryta pažanga svarbiausių piliečių teisių, kurioms Europos Sąjunga gali skirti didžiausią dėmesį, t. y. moterų ir vyrų lygybei, srityje. Pažangiausios, tobulos visuomenės, kuriose geriausiai užtikrinamos žmogaus teisės ir gerovė, yra tos, kuriose geriau užtikrinama moterų ir vyrų lygybė. Tai visuomenės, kurios aktyviausiai ir ryžtingiausiai kovoja su tuo, kas laikoma su lytimi susijusiu smurtu ir netinkamu elgesiu su moterimis, kurie yra nederami ir nepriimtini tokioje kaip Europos Sąjungos pažangioje visuomenėje. Todėl siūlome sukurti naujas teisinės apsaugos sistemas pasinaudojant Europos apsaugos orderiu ir kaip įmanoma labiau išplėsti apsaugos nuo smurto, susijusio su lytimi, kurį patiria didžioji dalis Europos visuomenių, mastą.

Europos piliečiams taip pat būtina žinoti, kad remiantis mūsų diskusijomis, pasiūlymais ir iniciatyvomis socialinė sanglauda ir socialinė aprėptis yra neatskiriama Europos Sąjungos kovos su skurdu Europoje priemonės ir kad kartu su demokratija socialinė gerovė ir socialinė sanglauda yra svarbiausi Europos tapatybės aspektai. Todėl, kaip sakiau anksčiau, 2020 m. ekonomikos strategija turi būti tvari ekonominiu, socialiniu ir aplinkosaugos požiūriais.

Siekiant šio socialinio tvarumo siūlau sudaryti naują svarbų Europos įmonių ir darbuotojų socialinį susitarimą, svarbų rengiant 2020 m. strategiją. Socialinis dialogas ir socialinis susitarimas Europą sustiprino silpnumo laikotarpiu, kai jie buvo panaudoti pirmą kartą, ir šiuo atsinaujinimo ir pokyčių laikotarpiu, praėjus didelei

ekonomikos krizei. Socialinis susitarimas – būtent „socialinis paktas“ – gali būti svarbiausia varomoji jėga siekiant tikslų, kuriuos išsikeliam, siekdami veiksmingo valdymo.

Pone pirmininke – baigiu savo kalbą – ponios ir ponai, dar kartą norėčiau Ispanijos vardu padėkoti visoms Europos Sąjungos šalims, visų pirma toms, kurios rėmė mūsų įstojimą ir prisidėjo prie mūsų vystymosi. Dar kartą norėčiau pakartoti, kad esame įsipareigoję Europai ir Europos Sąjungai, esame pasiryžę laikytis tam tikro gyvenimo būdo, taip pat tam tikros mąstymo ir požiūrio krypties. Tai apima mąstymą, palankų demokratijai, lygybei, žmogaus teisėms, taikai ir nusiteikimui, kad gyvenimas kartu, mūsų tautų suvienijimas, mūsų siekių suvienijimas ir mūsų istorijos suvienijimas leido mums patiems taikiai gyventi, o dabar ir ateityje tai mums gali sudaryti sąlygas toliau gyventi nuostabiame klestinčiame regione, kuriame užtikrinama socialinė gerovė ir puoselėjami idealai.

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – (ES) Pone Ispanijos ministre pirmininke, artimiausius šešis mėnesius pagal rotacijos principą Ispanija pirmininkaus Tarybai. Tai senų europinių tradicijų šalis, kurios Vyriausybė ir politinės jėgos bei visuomenė ir pirmininkas Luisas Rodríguezas-Zapatero, kurio palankumas Europai neabejotinas, yra atsidavę Europai.

Europos integracija instituciniu požiūriu vyks visu pajėgumu, kai tik po Parlamento balsavimo dėl pasitikėjimo nauja Komisija šioms institucijoms bus suteiktas stiprus, tvirtas pagrindas, kad būtų galima pradėti įgyvendinti plačių užmojų politinę darbotvarkę. Tikiuosi, kad balsavimas bus surengtas labai greitai.

Visų pirma šiuo tragišku Haičiui laikotarpiu norėčiau patvirtinti, kad esame visiškai solidarūs su juo ir labai norime padėti jo žmonėms ir visoms žemės drebėjimo aukoms. Nuo sausio 12 d. pražūtingas žemės drebėjimas buvo pagrindinis mūsų rūpestis ir iškart imtasi veiksmų, kad būtų suteikta galima mūsų pagalba. Šiuo metu Komisija gali skirti 130 mln. EUR, o bendra Europos Sąjungos parama suteikiant neatidėliotiną pagalbą, įskaitant ir valstybių narių pagalbą, siekia daugiau kaip 222 mln. EUR, neiškaičiuojant civilinės saugos pagalbos. Ilgesnio laikotarpio pagalbai Komisija galėtų skirti dar 200 mln. EUR. Galiu jus patikinti, kad Komisija ir Europos Sąjunga solidarumo vertybių ir principų laikymąsi įrodo veiksmais.

Haitis – tai Karibų valstybė. Todėl norėčiau pabrėžti, kad sudaryta labai plačių užmojų išorės santykių programa šešiams Ispanijos pirmininkavimo Tarybai mėnesiams. Ypač norėčiau atkreipti dėmesį, kad Lotynų Amerikos ir Karibų šalys yra Ispanijos pirmininkavimo prioritetas. Esu tikras, kad galime pasikliauti ypatingu Ispanijos pasiryžimu užtikrinti, kad aukščiausiojo lygio susitikimas su Lotynų Amerikos ir Karibų šalimis, kuris bus surengtas gegužės mėn. Madride, bus sėkmingas Lotynų Amerikai ir Europai.

Dabar norėčiau pakalbėti apie artimiausių savaičių ir mėnesių politikos prioritetus.

Visos aplinkybės rodo, kad Europos veiksmai turėtų būti ryžtingi ir vieningi. Nepavykęs orlaivio užpuolimas Detroite buvo priminimas, kad jeigu norime pašalinti grėsmę saugumui, turime veikti kartu. Susitikimas Kopenhagoje priminė, kad pasaulio bendruomenės užmojai iš pradžių nebūtinai yra tokio pat masto, kaip Europos užmojai: kaip tai darėme per diskusiją G20, turime toliau vykdyti pozityvų ir perspektyvų tarptautinį procesą. Tik esant vieningai Europai galime daryti poveikį globalizacijai.

Tačiau turime atsižvelgti į mūsų ekonomikos padėtį. Visi žinome, kad Europos ekonomika išgyvena sunkmetį. Ryžtingais veiksmais pavyko išvengti blogiausio. Tačiau vis dar yra pavojus, kad nedarbas toliau didės, ir mums reikia nuspręsti, kada imtis atkurti mūsų viešuosius finansus.

Kartu iš krizės turime pasimokyti. Puikiai supratome, kad globalizacija yra tikrovė ir kad turime ją pasinaudoti savo naudai. Įrodėme, kad mūsų socialinės apsaugos sistemos galėjo veikti išskirtinėmis aplinkybėmis ir buvo sukurti nauji būtiniausios socialinės apsaugos sistemos tinklai. Taip pat pamatėme aiškias valstybių narių veikimo atskirai ribas ir pamatėme, kad Europos Sąjunga savo veiksmais ne tik buvo naudinga Europai, bet taip pat paskatino G20 imtis precedento neturinčių veiksmų pasauliniu mastu.

Dabar turime nulemti tinkamą Europos jos ekonomikos ir jos visuomenės ateitį. Sunkumai, kurių patyrėme prieš krizę, vis dar neišvengti, jie veikiausiai net padidėjo: kaip kovoti su senėjimo, mūsų demografinės padėties pasekmėmis, kaip išlikti konkurencingiems visame pasaulyje, kaip pereiti prie tvaresnės ekonomikos, ir tai tik keletas tų sunkumų.

Vis dėlto tikiu Europos pajėgumais. Manau, kad savo stiprybes atkurianti ekonomika turi realią progą perorientuoti jėgas. Visuomenė, kuri, kilus ekonominių sunkumų, pasirodė esanti tvirta, yra visuomenė, kuri gali patikimai kurti ateitį. Europos ekonominei sistemai, kurios atsparumo priežastis yra jos bendroji rinka, jos konkurencijos taisyklės ir euro valiuta, dabar reikės šių vertingų elementų kaip atkūrimo variklių.

Artimiausius šešis mėnesius laikau kaip atspirties tašką nustatant aukštus tikslus, kuriuos pristačiau savo politinėse gairėse ir kuriuos aptarėme praėjusį rudenį čia, Europos Parlamente.

Tai bus strategija „2020 m. Europa“. Turime iš esmės peržiūrėti savo ekonomiką, kad įvykdytume ateities uždavinius – susitarti dėl pertvarkos darbotvarkės su Europos Parlamentu, valstybėmis narėmis, socialiniais partneriais, plačiąja visuomene, pasiūlyti aiškias kryptis siekiant konkurencingos, novatoriškos, tvarios, socialine aprėptimi grindžiamos rinkos ekonomikos, galinčios klestėti pasaulinėje rinkoje.

Strategijoje „2020 m. Europa“ turi būti pasiūlyta vidutinio laikotarpio vizija ir skubių priemonių. Kuo aiškiau galėsime nustatyti mūsų ilgesnio laikotarpio tikslams įgyvendinti reikalingas neatidėliotinas priemones, tuo didesnę pažangą būsimame padarę mums svarbiausioje srityje – būsimos ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo srityje.

Atnaujintoje Lisabonos strategijoje sugebėtas paaiškinti struktūrinės reformos tiesioginis poveikis ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui. Tačiau šiuo klausimu norėčiau būti atviras: krizė nušlavė daugelį pasiekimų, taip pat būta tam tikrų trūkumų. Tiesa ta, kad mes vis dar gerokai atsiliekame nuo mūsų konkurentų mokslinių tyrimų, investicijų į švietimą, pažangiųjų technologijų masto srityse.

Dabar strategiją „2020 m. Europa“ turime panaudoti naujiems ekonomikos augimo šaltiniams kurti, vidaus rinkos potencialui išnaudoti, siekiant skatinti mūsų ekonomikos augimą. Tai reiškia, kad turime pasitelkti žinias ir kūrybiškumą, siekdami sukurti tikrąją vertę mūsų ekonomikoje, kurti naujoves ir jos rinkoje skatinti IRT diegimą, pvz., naujosios energetikos, švariųjų technologijų srityse. Tai reiškia, kad, atsižvelgdami į ateities perspektyvas, turime suteikti žmonėms tinkamų įgūdžių ir suformuoti darbo rinką, kurioje būtų pasirengta pasinaudoti darbo vietų kūrimo galimybėmis. Taip pat tai reiškia, kad turime spręsti dideles problemas, kaip antai jaunimo nedarbas.

Akivaizdu, kad esame kritinėje padėtyje socialiniu ir nedarbo požiūriais. Todėl šiam klausimui Europos Sąjunga turi skirti daug dėmesio. Turime kartu nustatyti priemones Europos Sąjungos lygmeniu, kad papildytume nacionalines priemones, turinčias teigiamo socialinio poveikio.

Tai taip pat reiškia atsižvelgiant į ateitį suformuotą ekonomiką – tvarus ir tausiau išteklius naudojantis ūkis – kuri taip pat yra naši ir novatoriška. Didelį Europos pramonės turtą būtina nukreipti taip, kad ateities rinkose būtų pasinaudota pirmojo rinkos dalyvio privalumais. Tačiau Europa turi išlaikyti tvirtą, šiuolaikinę ir konkurencingą pramonės sritį. Ši krizė reiškia, kad labiau nei kada nors anksčiau kiekvieną investicijų eurą turime panaudoti kaip įmanoma veiksmingiau. Žinoma, turime užbaigti savo finansinių rinkų reformą, kad jos vėl būtų naudingos ekonomikai, o ne atvirkščiai.

Tai taip pat reiškia palankesnę mūsų požiūrį į MVĮ. MVĮ – tai sektorius, kuriame gali būti sukurta daugiau darbo vietų Europos Sąjungoje ir joms bei jų darbuotojams padarysime didelę paslaugą, jeigu sumažinsime administracinę naštą ir laikysimės geresnio ir protingesnio reglamentavimo požiūrio.

Kadangi mūsų ūkiai tarpusavyje susiję, visiems mums rūpi, kas vyksta nacionaliniu ir Europos Sąjungos lygmenimis visose valstybėse narėse. Dabartinė krizė mums atskleidžia ne tik visuotinės tarpusavio priklausomybės pasekmes, bet ir neigiamus padarinius, kurių vienos šalies konkreti padėtis gali turėti visai euro zonai.

Taigi strategija „2020 m. Europa“ turime užtikrinti stipresnį koordinavimo mechanizmą, bendrą viziją ir veiksmingą Europos pirmavimą. Norėčiau padėkoti ministrui pirmininkui J. L. R. Zapatero už aiškų jo išipareigojimą laikytis šio europinio požiūrio aptariant ekonominę politiką, jo palankumą sprendžiant Europos klausimus ir jo pritarimą Europos Komisijos vaidmeniui šioje vizijoje ir ją įgyvendinant. Tik laikydamiesi europinio požiūrio, europinės vizijos ir pasitelkdami europines priemones galime būti naudingi Europos piliečiams.

Tai bus vienas iš strategijos „2020 m. Europa“ išskirtinių bruožų: didesnis ekonominės politikos koordinavimas, kurią vykdant Komisija naudosis visomis naujomis Sutartimi suteiktomis galimybėmis, įskaitant su euro zona susijusias priemones.

Tai vizija, kurią norėčiau su jumis aptarti per artimiausias savaites, nes Lisabonos strategijos atvejis mus pamokė vieno – Europos ekonomikos strategiją turi visapusiškai remti Europos politinė bendruomenė ir socialiniai partneriai. Kalbėkime aiškiai: praeityje kai kurie valstybių narių politikai priešinosi Lisabonos strategijoje numatytiems griežtesniems valdymo mechanizmom. Tikiuosi, kad po tarpusavio priklausomumo, ne tik pasauliniu, bet ir Europos mastu, pamokų – visų krizės pamokų mums – visos ES valstybių narių

vyriausybės pripažins, kad reikia paremti visą strategiją „2020 m. Europa“ ir ekonominės politikos srityje imtis iš tikrųjų koordinuotų ir nuoseklių veiksmų, kaip numatyta Lisabonos sutarties 120 ir 121 straipsniuose.

Galiausiai norėčiau pridurti, kad, mano nuomone, strategija „2020 m. Europa“ yra pasitikėjimo ir vilties mūsų piliečiams sugrąžinimo priemonė. Neturime slėpti, kad jeigu nesiimsime priemonių, Europos, kaip didžiosios dalies išsivysčiusio pasaulio, ekonomikos augimas ilgai bus lėtas. „Pablogėjimo prieš pagerėjimą“ etapas tikriausiai jau praeityje, tačiau gerėjimas vyks lėtai. Turėsime išspręsti tikrą ekonomikos problemą, tad jeigu nesiimsime nuoseklių ir veiksmingų priemonių dabar, galimas Europos ekonomikos augimas gali sulėtėti. Neatsižvelgiant į tai, ar kalbama apie namų ūkių, ar apie verslininkus, mūsų piliečiai turėtų jausti, kad Europos Sąjunga prisideda prie jų sunkumų ir rūpesčių sprendimo. Mano nuomone, strategija „2020 m. Europa“ – tai visų pirma reagavimo į šias aplinkybes priemonė. Siekiama Europos projektą suderinti su konkrečiais mūsų piliečių poreikiais.

Todėl taip pat džiaugiuosi iniciatyva surengti neoficialų Europos Vadovų Tarybos posėdį vasario 11 d., kad pirmą kartą būtų surengta diskusija valstybių arba vyriausybių vadovų lygmeniu. Taip pat manau, kad labai svarbu rasti galimybę aptarti šiuos klausimus su šiais rūmais – su Parlamentu – prieš Komisijai pateikiant strategijos „2020 m. Europa“ planą ir po jo pateikimo. Todėl šį klausimą aptariau su Taryba ir Europos Vadovų Tarybos pirmininku. Manau, kad turėtume laikytis ne mažiau kaip trijų etapų metodo: neoficialus valstybių arba vyriausybių vadovų posėdis Europos Vadovų Taryboje, pavasario Europos Vadovų Tarybos posėdis pirmiems svarbiems pasiūlymams pateikti ir birželio mėn. Europos Vadovų Tarybos posėdis gairėms patvirtinti, kad turėtume laiko šį klausimą išsamiai aptarti kartu aktyviai dalyvaujant Europos Parlamentui.

Šiandien daug dėmesio skyriau ekonomikos politikai, nes manau, kad skubos atžvilgiu tai svarbiausia prioritetinga sritis. Tačiau, žinoma, tai ne visa mūsų darbotvarkė. Artimiausių savaitių ir mėnesių uždaviniai įvairūs. Norėčiau paminėti vieną iš daugelio pavyzdžių: tolesni veiksmai po Kopenhagos konferencijos dėl klimato kaitos. Mums reikia šiek tiek laiko kartu apmąstyti būsimo tarptautinio proceso strategines gaires, tačiau neturėtume mažinti užmojų dėl jau prisiimtų Europos Sąjungos įsipareigojimų.

Taip pat turėtume dėti daugiau pastangų visų pirma vykdydami savo ekonomikos pramoninės bazės tobulinimo ir modernizavimo, naujų švariųjų technologijų naujovių diegimo ir šių technologijų vystymo, energijos vartojimo efektyvumo ir energetinio saugumo darbotvarkės rėmimo vidaus politiką, taip pat šiam klausimui skiriant didžiausią dėmesį Europos pertvarkos darbotvarkėje.

Štai kaip Europos Sąjunga gautų daugiausia naudos pasauliniu mastu: ji turi būti pasirengusi imtis veiksmų Europos Sąjunga, turinti aiškią ateities viziją ir ryžtą ją įgyvendinti. Kuo vieningesni ir veiksmingesni esame Europos Sąjungoje, tuo mūsų vaidmuo bus reikšmingesnis tarptautiniu mastu.

Laukiu, kada pradėsime dirbti su šiuo Parlamentu, kad padėtume užtikrinti sėkmingą Ispanijos pirmininkavimą Tarybai bei užtikrinti, kad per artimiausius šešis mėnesius turėsime kryptį, kad įgyvendintume mūsų bendrus siekius Europos, arčiau mūsų piliečių esančios Europos Sąjungos, kuri siekia aiškos naudos Europai, labui.

(Plojimai)

Pirmininkas. –Dėkoju, pone J. M. Barroso. Prieš pakviesdamas kalbėti Parlamento frakcijų vadovus, norėčiau dar kartą pabrėžti pono J. L. Rodríguezo Zapatero pristatytos vizijos svarbą. Tai Bendrijos metodu paremta Europos Sąjungos vystymo vizija. Taip pat dėkoju J. L. R. Zapatero už tai, kad pabrėžė Europos Parlamento vaidmenį, kuris, įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, tapo kur kas reikšmingesnis, ir šis Europos Vadovų Tarybos, Ministrų Tarybos ir Europos Parlamento bendradarbiavimas bus būsimų tarpinstitucinių struktūrų ir pusiausvyros pagrindas Europos Sąjungoje.

Šiandien numatome savo vaidmenį daugeliui metų į priekį. Ne viskas numatyta Sutartyse. Todėl labai svarbu, koks bus Ispanijos pirmininkavimas Tarybai, nes šiuo laikotarpiu bus suformuota politinė praktika, kuri lems mūsų darbo metodus ir Europos Sąjungos veiksmingumą. Šiuo atveju bus itin svarbus Ispanijos pirmininkavimas Tarybai, ir esu dėkingas už vizijos, kuri didžiąja dalimi sutampa su Europos Parlamento vizija, pristatymą.

Norėčiau padėkoti J. M. Barroso, kad pristatė Europos Komisijos nuomonę. Komisija vis dar dirba tokia pačia sudėtimi, kaip ir anksčiau, tačiau norėčiau itin pabrėžti, kad iš tikrųjų turime Europos Komisiją, nors tai dar ne nauja Komisija, bet šiuo klausimu dirbama nuolat. Ypač norėčiau padėkoti J. M. Barrosui už 2020 m. strategijos ir jos koordinavimo būdo pristatymą. Pagrindinis klausimas: kaip 2020 m. strategiją koordinuosim ateityje, – tai taip pat turėtų būti grindžiama Bendrijos metodu. Labai ačiū.

Dabar norėčiau paprašyti frakcijų vadovų pateikti komentarų bei pastabų.

Joseph Daul, *PPE frakcijos vardu (FR)* Pone pirmininke, ponios ir ponai, ekonomika, socialinė sritis, klimatas ir energetika yra pagrindiniai Tarybai pirmininkaujančios Ispanijos prioritetai ir jie pagrįstai bus Europos dėmesio centre. Todėl H. Van Rompuy pirmasis sprendimas, būtent sušaukti ekonomikos ir klimato kaitos, o dabar, žinoma, ir strategijos dėl Haičio – šiuo klausimu jūs kalbėjote ir tai klausimas, kurį nagrinėjant, mano nuomone, Europa turi parodyti savo dėmesį ir žinias, o jūs privalote imtis veiksmų užtikrinti, kad Taryba labiau įsitrauktų sprendžiant Haičio klausimus – klausimams aptarti skirtą Europos Vadovų Tarybos posėdį, mano požiūriu, yra palankus vertinimas.

Todėl diskusija, kurią jūs pats, pone J. L. R. Zapatero, pradėjote dėl galimo Europos ekonomikos valdymo, taip pat sveikintina, nepaisant to, o gal būtų netgi dėl to, kad dabartinės nuomonės šiuo klausimu skiriasi. Tai normalu. Ponios ir ponai, neturėtume bijoti Europos lygmeniu kalbėti apie politinius reikalus iš didžiosios P raidės ir turime būti sąžiningi savo pačių atžvilgiu.

Neturėtume bijoti svarbių diskusijų, ir norėčiau padėkoti jums, pone pareigas einantis Tarybos Pirmininke, kad suteikėte savo pagalbą, nes diskusija ekonominės ir socialinės politikos klausimais yra labai svarbi, tai labiausiai mūsų piliečiams rūpima diskusija, kurioje reikia mūsų atsako trumpuoju, vidutiniu ir ilguoju laikotarpiu. Kaip minėjo J. M. Barroso, dabar yra tinkamas laikas kelti klausimą dėl Europos Sąjungos šalių ekonomikos tikslų. Iš tikrųjų, tai Europos ir jos socialinio modelio išlikimo klausimas.

Jūs, pone J. L. Rodríguezai Zapatero, žinote, ką reiškia ekonominiai sunkumai. Tai beveik 20 proc. siekiantis rekordiška didelis nedarbo ir beveik 11 proc. siekiantis valstybės finansų deficito lygis Ispanijoje. Reikia pasakyti, kad jūsų šalis – sunkumų patirianti šalis. Todėl džiaugiuosi jūsų noru atkurti ekonomikos augimą ir kurti darbo vietas nuo jūsų pirmininkavimo Tarybai pradžios iki galo. Vis dėlto, kalbant atvirai, pone J. L. R. Zapatero – sakiau, kad turime sakyti tiesą – nesu tikras, kad sprendimai, kuriuos jūs ir jūsų politinė partija, kuriai priklausote, siūlote siekiant užbaigti krizę ir įgyvendinti socialinės Europos siekį, yra tinkamiausi.

Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) manymu, užbaigti krizę ir sukurti darbo vietas galima ne didinant valstybės išlaidas, o laikantis ekonominės, fiskalinės ir aplinkosaugos tvarkos, kuri būtų palanki įmonėms, visų pirma mažosioms ir vidutinėms. Visų pirma kalbu apie mažąsias ir vidutines įmones, kai keliamas klausimas dėl darbo vietų kūrimo mūsų valstybėse ir mūsų regionuose. Socialinė sanglauda, kuri patyrė didelių šios krizės ir skandalų dėl premijų ir atlygio už kai kurių vadovų nekompetentingumą išbandymų, negali būti grindžiama smulkiais priemonėmis, ji turi būti grindžiama ilgalaikiu ekonomikos augimu, kuris naudingas didžiausiai daliai žmonių.

Apibendrinant, norėčiau kreiptis į Tarybą, į besikeičiančią ar nuolat Tarybai pirmininkaujančią valstybę, ir oficialiai jums pasakyti, kad įsigaliojus Lisabonos sutarčiai laikai pasikeitė. Dabar Taryba ir Parlamentas privalo glaudžiai bendradarbiauti ir būti lygiateisiai. Akivaizdu, kad šiuos naujus santykius būtina teisiškai reglamentuoti, ir šiuo klausimu pasikliauju mūsų teisės ekspertais, kad jie stropiai taikys naujos Sutarties nuostatas, tačiau taip pat būtinas abipusis politinis pasitikėjimas ir simboliniai poelgiai. Todėl pakartosiu Tarybai pirmininkaujančiai valstybei išsakytą savo norą, kad ši reguliariai dalyvautų spontaniškų klausimų ir atsakymų apsikeitimo su Europos Parlamento nariais procese, kaip tai jau kelis mėnesius daro Komisijos Pirmininkas J. M. Barosso ir kaip jūs pats, pone J. L. Rodríguezai Zapatero, šiandien ryte padarėte. Turite šešis mėnesius principams nustatyti.

Taigi, linkiu viso ko geriausio artimiausius šešis mėnesius pareigas eisiančiam Tarybos Pirmininkui ir tikiuosi, kad kartu mums pavyks vesti Europą į priekį šiuo laikotarpiu. Didžiausios sėkmės jums.

Martin Schulz, *S&D frakcijos vardu (DE)* Pone pirmininke, Tarybai pirmininkaujančios Ispanijos programos, kurią jūs, pone J. L. R. Zapatero, mums pristatėte, užmojai platus. Nurodėte keturis pagrindinius prioritetus – didesnis energetinis saugumas, didesnės investicijos į informacijos technologijas, platesnio masto švietimas ir ugdymas bei tam tikros formos Europos ekonomikos valdymo sukūrimas, užtikrinant, kad šie prioritetai taip pat galėtų būti įgyvendinti. Tai tinkamas požiūris ir tai reiškia naują Europos plėtros etapą.

Šiam žemynui kilę sunkumai neturi nieko bendro su Parlamento posėdžių ar vieno aukščiausiojo lygio susitikimo rengimu po kito. Praeityje buvo surengta daug aukščiausiojo lygio susitikimų. Aukščiausiojo lygio susitikimuose problemos neišsprendžiamos, juose jos apibrėžiamos. Mums reikia, kad problemų sprendimai būtų iš tikrųjų įgyvendinami valstybėse narėse.

(Plojimai)

Remiantis atsiliepimais į jūsų pasiūlymą dėl ekonomikos valdymo matyti, kad būtent tai yra problema. Kodėl Lisabonos strategija nepasiteisino? Nebuvo taip, kad būtų neįmanoma jos įgyvendinti. Ne, ją įgyvendinti

buvo įmanoma. Lisabonos strategija nepasiteisino dėl valstybių narių nenoro įgyvendinti savo pažadus. Todėl šis naujas požiūris, šios naujovės, kurias jūs norite įnešti į Europos politiką šia plačių užmojų programa, yra tinkamos.

Senosios struktūros, kurias iki šiol turėjome, man šiek tiek primena Don Kichoto gražųjį žirgą, Rosinantą, kuris manė esąs lenktyninis žirgas. Iš tikrųjų tai buvo senas kuinas. Jodami Rosinantu neįgyvendinsime XXI a. tikslų. Tam mums reikia naujų metodų, todėl jūs einate tinkamu keliu.

Europai reikia pritaikyti keletą Ispanų modelio aspektų. Priežastis – ir tai pasakysiu tik kartą – dėl kurios mes, kaip socialistai, jus remiame, yra ta, kad manome, jog jūsų Ispanijos Vyriausybė yra perspektyviai mąstanti Vyriausybė. Esant stipriam pasipriešinimui ir elgiantis drąsiai jums pasisekė stipriai pastūmėti savo šalį modernizacijos linkme. Dėl jus labai gerbiame.

(Plojimai)

Jeigu Europos lygmeniu veiksime taip pat aktyviai ir ryžtingai, šį modernizacijos akstiną taip paskleisite Europoje. Manau, Vyriausybės vadovo pasakyti žodžiai, kad, pvz., smurtas šeimoje yra ne valstybės, o visuotinė visos visuomenės problema, ir kad mes, europiečiai, gyvenantys labai išsivysčiusioje, civilizuotoje visuomenėje smurtą prieš moteris turėtume laikyti ne nereikšmingu pažeidimu, o žmogaus teisių pažeidimu, nes taip ir yra, yra labai drąsūs.

(Plojimai)

Naujas politinio impulso, kurio mums reikia, suteikimas labai glaudžiai susietas su mūsų lūkesčiais, susijusiais su jūsų, pone J. L. R. Zapatero, pirmininkavimo laikotarpiu. Todėl norėčiau pridurti, kad mums būtina griežtesnė ekonominė kontrolė Europoje. Pateiksiu jums pavyzdį, iš kurio matyti, kad socialinė sanglauda visuomenėje sunaikinama todėl, kad neužtikrinama pakankama kontrolė arba pritrūksta ryžto kontroliuoti.

Kalbant apie finansų rinkos ir bankų sistemos reguliavimą, taip pat reikia paminėti faktą, kad tie patys bankai, kurie prieš metus gavo milijardus eurų vyriausybės lėšų, siekiant užtikrinti jų išlikimą, dabar šiuos pinigus naudoja ne paskoloms teikti, o pasinaudodami mokesčių mokėtojų pinigais imasi spekuliacijų, siekdami gauti didelį pelną. Tai žlugdo žmonių pasitikėjimą ekonomine sistema. Tai žlugdo socialinę sanglaudą. Todėl dalis jūsų programos, kuri, galiausiai, apima finansų rinkų kontrolės įgyvendinimą, yra svarbi priemonė, kuriai mes, socialistai, visiškai pritariame.

(Plojimai)

Pone J. L. R. Zapatero, Europos Parlamento socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcija remia jūsų pirmininkavimą Tarybai. Manau, kad tai, ką mums pristatėte, yra požiūris, kuris iš tikrųjų teikia vilčių. Taip pat tikiuosi, kad Komisija bus tokia pat aktyvi, kaip ir jūs, Tarybai pirmininkaujanti valstybė. Dėsime visas pastangas, kad per artimiausius šešis mėnesius ir vėliau nukreiptume Komisiją tinkamu keliu, nes tikime, kad po aštuoniolikos mėnesių trukmės pirmininkavimo laikotarpio pasikeitus trims Tarybai pirmininkaujančioms valstybėms, kas šešis mėnesius programos nekeisime visiškai nauja, o išlaikysime tęstinumą.

Todėl per artimiausius šešis ir kitus dvylika trijų valstybių pirmininkavimo Tarybai mėnesių galite tikėtis socialistų ir demokratų paramos. Taigi, pone J. L. R. Zapatero, linkiu jums sėkmės.

(Plojimai)

Guy Verhofstadt, ALDE frakcijos vardu. – (FR) Pone pirmininke, ponios ir ponai, iš tikrųjų Ispanijos pirmininkavimo Tarybai laikotarpiu pirmenybę teikiame dviem prioritetams. Manau, kad jūs taip pat pirmenybę teikiate dviem prioritetams. Kad ir kiek iškeltume problemų, kurias reikės išspręsti per artimiausius šešis mėnesius, manome, kad pagrindinės yra dvi.

Pirmiausia, tai po Lisabonos strategijos priimta 2020 m. ES strategija. Bet kuriuo atveju manau, kad šis pavadinimas tinkamesnis, nes galiausiai žmonės pradėjo nebeskirti Lisabonos sutarties nuo Lisabonos strategijų. Todėl tai jau didelis žingsnis į priekį. Tačiau mes šiuose rūmuose turime į tai žiūrėti rimtai.

Svarbiausias klausimas nesusijęs su žinojimu, ar norima sumažinti nedarbą arba padidinti naujovių diegimui skirtas išlaidas. Visi su tuo sutinkame. Tam pritarėme 2000 m., pritarėme 2010 m. ir dar kartą pritarėme 2020 ir 2030 m. Ne, klausimas susijęs su kita problema: trumpai tariant, ar Taryba ir valstybės narės pasirengusios keisti Lisabonos strategijoje nepasiteisinusį metodą? Šiuo atveju kalbu apie atvirąjį koordinavimo

metodą, nuostabią sąvoką, reiškančią, kad sprendimą turi priimti ne Europos Sąjunga, o valstybės narės ir kad tiesiog tepalyginami skirtingų valstybių narių rezultatai.

Tarsi Europos Sąjunga būtų tapusi Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija. Tokia tikrovė: dokumentai skelbiami vienas po kito.

(Plojimai)

Pone pirmininke, jau pirmi jūsų pareiškimai mane labai padrąsino: sakėte „taip, mes pakeisime“. Keistos privalu. Mums reikia rimbo ir pažadų. Esant reikalui, būtina taikyti bausmes. Tačiau svarbiausia nenuleiskite rankų – sakau tą atvirai jums ir M. A. Moratinosui – dėl Vokietijos ekonomikos reikalų ministro, kuris nei akimirkos nedvejodamas sukritikavo jūsų pasiūlymus.

Tačiau tai turėtų būti geras ženklas! Negalima sakyti, pvz., kad Graikija, kitos šalys nededa pakankamai pastangų, ir kartu nesuteikti Komisijai ir Europos Sąjungai lėšų ir priemonių, kurios būtinos, kad jos galėtų imtis veiksmų. Galimas tik vienas variantas iš dviejų. Abiejų negali būti.

Todėl raginu jus tęsti pradėtą darbą šia kryptimi ir galiu jums pasakyti, kad visas Parlamentas ir Komisija palaiko jus, nes kovojate su tais, kurie toliau ginčija, kad būtina aktyviau taikyti Lisabonos metodą.

Ką gi, kalbant apie antrąjį mano prioritetą, pirmenybę teikiu mėginimui rasti kitą klimato kaitos problemos sprendimo strategiją po Kopenhagos konferencijos. Turime pripažinti, kad mūsų metodai nepasiteisino. Turime tai pripažinti. Būtų nepagrįsta sakyti „taip, tačiau buvome teisūs, tai buvo tinkamas metodas“ ir t. t. Ne, tai nebuvo tinkamas metodas. Strategija buvo bloga, nes pasiekti blogi rezultatai. Todėl strategiją reikia keisti.

Aš pats siūlau priimti strategiją, grindžiamą trimis aspektais. Pirmasis jų – skirtingai, nei buvo Kopenhagoje, kai Europos Sąjungai atstovavo Danijos ministras pirmininkas, Švedijos ministras pirmininkas, Komisijos Pirmininkas, N. Sarkozy, A. Merkel, jūs pats, G. Brown, Europos Sąjunga turėtų paskirti už kovą su klimato kaita atsakingą „carą“, įgaliotą vesti derybas 27 valstybių narių vardu.

Vadinasi buvo ne mažiau kaip aštuoni Europos politikai, kurie norėjo derėtis. Tačiau prie stalo neužteko vietos! Vos užteko vietos B. Obamai. Dalyvavo Pietų Afrikos, Brazilijos, Indijos, Kinijos atstovai, B. Obama ir dar aštuoni europiečiai. Kaip tokiomis aplinkybėmis tikėtės pasiekti susitarimą ir būti išklausyti kitų?

Tuomet darykime kaip PPO, joje tai pasiteisina. PPO atsakingas vienas asmuo, kuris veda derybas visos Europos Sąjungos vardu ir kuris pateikia rezultatus. Jei norime išvengti to, kas atsitiko Kopenhagoje, mums reikia to paties europiniu lygmeniu.

(Plojimai)

Be to, manau, kad privalome aplinkybes vertinti realiai. Šiuo klausimu aplinkybes turime vertinti realiai. Mums reikia trišalio Jungtinių Amerikos Valstijų, Europos ir Kinijos susitarimo. Toks turi būti tikslas. Visos šios strategijos, kuriose laikomasi pozicijos „taip, mes pamatysime“, kurios neturi rėmėjų Jungtinėse Tautose, ateityje bus nereikšmingos. Ateityje svarbiausios bus imperijos ir mes turime būti imperija.

Įvertinę visas aplinkybes turime susivienyti su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis. Būtent su Jungtinėmis Amerikos valstijomis turime rasti bendrą pagrindą. Mano nuomone, tokį bendrą pagrindą galima rasti pasinaudojus šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema. Mes ją turime ir jie laikysis mūsų pozicijos, jeigu šiuo klausimu galėsime pasiekti susitarimą. Taip turėsime bendrą pagrindą, kad kartu galėtume derėtis su Kinija.

Pone pirmininke, tai, mano nuomone, yra du svarbiausi Ispanijos pirmininkavimo Tarybai prioritetai ir esu tikras, kad atsižvelgiant į jo atkaklumą J. L. R. Zapatero užtikrins, kad šis pirmininkavimas būtų labai svarbus ir veiksmingas.

(Plojimai)

Daniel Cohn-Bendit, *Vers/ALE frakcijos vardu (FR)* Pone J. L. Rodríguezai Zapatero, pone J. M. Barroso, pirmiausia norėčiau pakomentuoti jūsų pastabą dėl Haičio. Prisimenu, kad 2006 m. Europos Komisijos narys Michel Barnier pasiūlė sukurti Europos socialinės apsaugos pajėgas, kurios turėjo būti vadinamos *EuropeAid*. Šis pasiūlymas pateiktas J. M. Barroso pirmininkavimo Komisijai laikotarpiu. Jei dabar būtume turėję *EuropeAid*, europiečiai jau aktyviau dalyvautų sprendžiant Haičio problemas. Pone pirmininke, išnagrinėkite Michelio Barnierio pasiūlymą. Matote, nesu siaurų pažiūrų.

Dabar norėčiau pakalbėti apie tai, ką jūs kalbėjote apie Europos ateitį. Norėčiau toliau kalbėti kita tema, kuria kalbėjo G. Verhofstadtas. Kalbate apie ekonomikos augimą, tačiau kokį augimą? Kokio pobūdžio augimą? Kadangi viena iš krizių, aplinkosaugos krizės priežasčių – nes yra ne viena, o įvairaus pobūdžio krizių – buvo gamybos augimas, kuris kartu buvo pragaištingas. Todėl jeigu Europos lygmeniu neaptarsime augimo kokybės ir turinio, paprasčiausiai kartosime praeities klaidas. Tai jau vienas iš svarstytinų klausimų.

Antras klausimas, kurį turime išnagrinėti, susijęs su tuo, ką kalbėjote apie augimą ir susitarimą, pvz., dėl kovos su energetine priklausomybe. Viena iš kovos su energetine priklausomybe priemonių yra energijos taupymas. Europoje turime pasiekti svarbų susitarimą dėl Europos investicijų į energijos taupymą. Aplinka – tai energijos taupymas, milijardinės investicijų lėšos ir kartu darbo vietų kūrimas. Taigi, nepamirškite, kad atsinaujinantieji energijos ištekliai vertintini palankiai, tačiau kalbam apie energiją taupančius atsinaujinančiuosius energijos išteklius. Šiuo klausimu prašau, kad Europos Sąjunga nuspręstų siekti iki 2020 m. sutaupyti jau ne 20 proc., bet verčiau 30 proc. energijos. Mes galime tai padaryti, jei tik to norėsime.

Dabar pakalbėkime apie antrą klausimą. Jūs kalbėjote apie elektra varomus automobilius. Labai gerai! Tačiau reikia apsvarstyti kitas aplinkybes. Judumas – tai ne tik automobiliai. Europoje gali būti įgyvendintas didelis projektas. Turėjote *Airbus*, turite *TGV*. Kodėl neįgyvendinus svarbaus Europos tramvajų projekto? Visoje Europoje reikia atnaujinti ir modernizuoti tramvajus – Vidurio Europoje, pietinėje dalyje, Lotynų Amerikoje, iš tikrųjų visur. Tai darbo vietų kūrimo šaltinis, juk dalies automobilių pramonės negalėsite išsaugoti. Taip galėsite suteikti Europai kitą su judumu susijusią funkciją. Europos tramvajų projektu taip pat gali būti sprendžiama su transportu sietina klimato problema.

Kita vertus, teisingai kalbėjote apie švietimą ir Bolonijos procesą. Puiku! Tačiau problema dėl Bolonijos proceso yra ta, kad buvo nukrypta nuo jo pirminio tikslo. Užuoat sudarius lygias aukštojo mokslo galimybes Europoje, aukštasis mokslas Europoje virto mokykliniu ugdymu, kai universitetai tapo ne mokslinių tyrimų ir svarstymų vieta, o „mokymosi fabrikais“. Studentai nesugeba mokytis pagal sukurtas mokymo programas. Todėl, jeigu norite tęsti Bolonijos procesą, pirmiausia reikia sugrįžti atgal ir iškelti su Bolonijos procesu sietinų mokymo programų klausimą. Reakciją galima pamatyti miestų, kuriuose įsikūrę universitetai, gatvėse visoje Europoje, kur studentai protestuoja ne prieš Europos švietimo idėją, bet prieš tariamai Europos idėja grindžiamo aukštojo mokslo prastėjimą.

Baigdamas kalbą norėčiau pakalbėti apie jūsų Europos socialinį paktą. Europos socialinis paktas – ir socialinis, ir aplinkosaugos paktas. Prie vieno stalo pakvieskite įmones, sąjungas ir daugelį aplinkosaugos asociacijų. Be aplinkos apsaugos socialinė apsauga neveiks. Tai nauja idėja ir, EP narių iš dešinės manymu, tai viena iš gerų idėjų, kuri Prancūzijoje buvo kilusi N. Sarkozy. Ji pavadinta *Grenelle* arba kitaip – apskritojo stalo susitikimas aplinkosaugos klausimais. Manau, kad atėjo laikas prie vieno stalo sukviesti visus socialinius partnerius ir pagrindinius aplinkosaugos organizacijų atstovus Briuselyje surengiant susitikimą aplinkosaugos klausimais. Jei pasuksite šiuo keliu, mūsų nuomonės sutaps ir Europa taps sprendimu. Kalbant apie priemones, jas turėtume paengti kartu.

Timothy Kirkhope, ECR frakcijos vardu. Pone pirmininke, džiaugiuosi, kad šiuo itin svarbiu Europos Sąjungos veiklos laikotarpiu Ispanija perima pirmininkavimą Tarybai.

Kartu su Graikijos ir Portugalijos naryste Ispanijos narystė Europos bendrijoje buvo pirmasis pavyzdys, kaip Europa gali padėti skatinti ir remti naują demokratinę santvarką – kelias, kuriuo nuo 1989 m. sėkmingai pasuko daug kitų šalių.

Visoms politinėms partijoms priklausantys Parlamento nariai iš Ispanijos svariai prisidėjo prie šių rūmų darbo puikiai atlikdami pareigas Parlamente ir mūsų frakcijose. Jų įtaka buvo svarbi ir šiomis aplinkybėmis norėčiau itin pagerbti mūsų draugą, vieną iš įtakingiausių Parlamento asmenybių Jaime Mayor Oreja.

Pirmininkavimas pradedamas labai svarbiu Europos Sąjungai momentu ir linkiu tik gero, tačiau prisipažinsiu turintis nuogastavimų. Buvo apsirakta pačioje pirmininkavimo laikotarpio pradžioje. Didelį rūpestį kelia pasiūlymas, kad užuoat paprasčiau koordinavus ekonominės plėtros planus, Europos Sąjungai turėtų būti suteikta galimybė nustatyti privalomą ekonominę politiką, numatant sankcijas arba korekcines priemones, nukreiptas prieš tas valstybes nares, kurios nevykdo reikalavimų

Jis atspindi labai atgyvenusį socialistinės santvarkos vadovavimo ir kontrolės požiūrį, kuris netinka XXI a. problemoms spręsti. Nesikišiu į Ispanijos politiką, tačiau Jungtinėje Karalystėje yra posakis, kad pirmiausia reikia pasižiūrėti į save. Socialistinėj santvarkoj šiuo principu nesivadovaujama.

Iš tikrųjų mums reikia ekonominės politikos, kuria gerbiamos mūsų valstybių narių teisės, skatinamas keitimasis gerąja praktika ir didžiausias dėmesys skiriamas ES pridėtinės vertės kūrimui, politikos, kuri saugo

vidaus rinkos privalumus ir toliau juos plečia, ir politikos, kuri sudaro sąlygas, kuriomis verslininkai ir įmonės gali klestėti, kad būtų sukurta darbo vietų, keliamas gyvenimo lygis ir skatinama stipresnė visuomenė.

Mes, ECR frakcijos atstovai, daug tikimės iš iniciatyvos „2020 m. Europa“, kaip tvarios, konkurencingos Europos ekonomikos pagrindo, ir patys parengėme papildomų pasiūlymų, kurie, tikimės, padės toliau tęsti diskusijas.

Norėčiau pakalbėti apie užsienio politiką. Žinau, kad pirmininkavimo programoje šiam klausimui skirta dėmesio, tačiau privalau pakalbėti apie vieną klausimą, kuris buvo paminėtas, tačiau, mano nuomone, jam nebuvo skirta pakankamai dėmesio. Tai Irano klausimas. Jo neteisėtos, žiaurios ir pavojingos Vyriausybės atžvilgiu reikia laikytis tvirtos pozicijos. Jeigu rimtai žiūrime į branduolinio ginklo neplatšinimą, Irano Vyriausybė privalo suprasti, kad, nors Iranas turi teisę plėtoti branduolinę energetiką taikiais tikslais, jam nebus leista klaidinti pasaulio toliau siekiant savo tikslo sukurti branduolinį ginklą. Paprasčiausiai negalima pasitikėti santvarka, kuri engdama savo tautą imasi žudymų ir smurto, tauta, kuri apgaudinėja savo pačios pasirinktą valdžią, taigi mes privalome imtis veiksmų.

Ispanijos pirmininkavimas pradedamas su išsamia darbotvarke. Mūsų frakcija vertins jos pasiūlymus ir iniciatyvas atsižvelgdama į jų privalumus. Jeigu ji siūlys pažangias ekonomikos augimo skatinimo strategijas, kad būtų kovojama su klimato kaita, stiprinamos asmens laisvė ir atsakomybė ir skatinamas bendradarbiavimas pasauliniu lygmeniu, kur turime bendrų interesų, visa tai bus sritys, kuriose Europa veikiau gali atnešti naudos nei užkrauti našą.

Jeigu taip ir bus, mes ją remsime.

Willy Meyer, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (ES) Sveikinu atvykus, pone J. L. Rodríguezai Zapatero. Deja, mano frakcija laikosi nuomonės, kad jūsų programa neišsprendžiamos pagrindinės problemos. Mūsų nuomone, svarbiausias šiuo pirmininkavimo laikotarpiu keliamas reikalavimas turėtų būti pakeisti dabartinę ekonominę politiką, į ekonomiką įsikišant valstybei ir, žinoma, reguliuojant rinką pažangiomis fiskalinės politikos priemonėmis.

Nuosmukis Ispanijoje ir Europoje bei nedarbo lygis, kokių nebuvo nuo 1930 m., yra nesikišimo į rinką ir į strateginius gamybos sektorius, tarp jų ir finansų sektorių, pasekmė. Deja, šiuo požiūriu jūsų programoje nėra nieko naujo. Pajamos iš darbo mažėja ir pirmenybė teikiama iš kapitalo prieaugio gaunamoms pajamoms, nes fiskalinės politikos nesuderintos ir paslaugų liberalizavimui skirtomis priemonėmis griunamas Europos socialinis modelis.

Pagal Sutarties 43 ir 49 straipsnius remiamas modelis, kuris palankus rinkai ir rinkos laisvei, o ne darbuotojų teisėms ir, kaip puikiai žinote, jau priimti Europos Teisingumo Teismo sprendimai, įteisinantys socialinį dempingą. Tokia reali padėtis. Todėl, deja, ši, mūsų nuomone, svarbiausia jūsų programos dalis nieko nekeičia ir nepertvarko ir neįneša jokių naujovių. Kitaip tariant, ji prieštarauja jūsų deizui, kurį naudojote Ispanijos pirmininkavimo atžvilgiu – „Naujų Europą“.

Šiuo konkrečiu klausimu naujovių nėra. Išrinkus J. M. Barossą, kurio išrinkimui mes prieštaravome – nors jūs, žinoma, pritarėte – užtikrintas nuoseklumas ir manome, kad šis nuoseklumas kenkia Europos modeliui.

Dėl užsienio politikos mes nesutinkame, kad reikia didinti karines pajėgas. Nelaimės Haiityje vaizdai, kai dislokuojami koviniai sraigtasparniai ir laivai, mums žalingi. Jie žalingi! Nutikus tokioms nelaimėms, kaip Haiityje, reikalingos ne tokios priemonės. Mums reikia civilinės saugos. Mums reikia gydytojų, architektų ir žmonių, kad sumažintume tragedijos sukeltą skausmą.

Galiausiai, pone J. L. R. Zapatero, pakalbėkime apie aukščiausiojo lygio susitikimą su Maroko atstovais. Mes nepritariame aukštesniajam Maroko statusui, nes Sahraoui tautai neleidžiama naudotis savo apsisprendimo teise ir jos žmonės nuolat persekiojami, kartoju – nuolat persekiojami Maroko valdžios institucijų. Nepritariame šiam aukščiausiojo lygio susitikimui. Manome, kad turėtų būti surengtas Europos aukščiausiojo lygio susitikimas dėl Sahraoui tautos apsisprendimo teisės.

Kalbant apie Izraelio valstybę turime daug griežčiau vykdyti kaimynystės politiką ir užtikrinti, kad būtų laikomasi šio asociacijos susitarimo, sudaryto vykdančią kaimynystės politiką, 2 straipsnio reikalavimų, nes Izraelis sistemingai nesilaiko tarptautinės teisės reikalavimų.

Marta Andreasen, *EFD frakcijos vardu*. – Dėkoju, pone pirmininke. Pone J. L. Rodríguezai Zapatero, įdėmiai išklausiau jūsų pasiūlymus dėl Ispanijos pirmininkavimo laikotarpio ir tegaliu palinkėti sėkmės. Dabar pakalbėsiu apie realias aplinkybes.

Esu pietrytinės Anglijos dalies atstovė, ir daugelis mano rinkėjų – kartu su kitais Europos piliečiais – jau ilgai kenčia dėl piktnaudžiavimo urbanizacija Viduržemio jūros pakrantėje ir kitose Ispanijos dalyse. Šis Parlamentas patvirtino tris pranešimus, kuriais remiantis Ispanijos valdžios institucijos raginamos imtis veiksmų, tačiau, išskyrus kelių politikų nuteisimą ir naujo žemės įstatymo priėmimą, nebuvo imtasi konkrečių veiksmų, siekiant apginti žalą patiriančius žmones.

Mano rinkėjams kylančios problemos labai įvairios, pradedant dramatiška Berkšyro priorų Len ir Helen, kurių namas buvo nugriautas todėl, kad, valdžios institucijų manymu, jis buvo pastatytas pažeidžiant pakrančių įstatymą, padėtimi ir baigiant tokiais kaip Doreen Snook, taip pat iš Berkšyro, atvejis Alikantėje ir pono Lohmanno, kuris iš tikrųjų negali gyventi savo įsigytuose namuose dėl atitinkamos infrastruktūros ir paslaugų trūkumo, atvejis Lanzarotės saloje.

Kaip Ispanijos pilietei, man gėda dėl to, kas vyksta mano šalyje. Ispanijos turizmo verslo ateitis man kelia didelį rūpestį dabar, kai spaudoje rašoma apie šių žmonių nelaimes.

(ES) Pone J. L. R. Zapatero, dabar į jus kreipsiuosi jūsų, taip pat ir mano pačios, gimtąja kalba.

Nukentėjusieji – ne turtuoliai, tai tiesiog žmonės, kurie pasinaudojo savo darbo vaisiais, kad nusipirktų namą šioje šalyje, pasižymintioje švelniu klimatu ir gerais žmonėmis, kuri būtų jų gyvenamoji vieta išėjus į pensiją. Šie žmonės nepagrįstai turi mokėti teisininkams ir kitiems ekspertams, kad gintųsi teismuose, neturėdami didelių galimybių sulaukti palankaus sprendimo.

Europos Sąjunga savo gyventojus įtikinėjo, kad ji rūpinasi taikos Europoje užtikrinimu. Ar mano apibūdinama padėtis užtikrins taiką Europoje?

Sakote, kad išvesite Europą iš krizės. Jeigu negalite išspręsti mano nurodytos problemos, koks gali būti jūsų patikimumas sprendžiant Europos finansų krizės problemą? Pone J. L. R. Zapatero, sprendimo mums reikia dabar. Norime, kad žmonės galėtų gyventi savo nusipirktuose namuose. Jeigu to padaryti neįmanoma, jiems turi būti skiriama tinkama kompensacija, kuri jiems leistų įsigyti panašų nekilnojamąjį turtą.

Šis Parlamentas tik pagrasino nutraukti subsidijų mokėjimus Ispanijai, tačiau galiu jus patikinti, kad, jeigu ši problema nebus išspręsta Ispanijos pirmininkavimo Tarybai laikotarpiu, dėsiu visas pastangas, kad šie grasinimai nebūtų tušti.

Francisco Sosa Wagner (NI). – (ES) Džiaugiuosi būdamas šiuose ypatinguose rūmuose kartu su Ispanijos Vyriausybės vadovu, kurį labai gerai vertinu nuo tada, kai jis buvo geras teisės studentas.

Manau, kad atsitiktinai pirmininkavimas Europos Sąjungos Tarybai suteikia mano šaliai geriausią galimybę dar kartą parodyti, kad Ispanija Europoje nori turėti lemiamą reikšmę.

Kaip sakė ministras pirmininkas, Ispanijos žmonės per ilgą diktatūrinio režimo laikotarpį svajojo prisijungti prie Europos. Todėl esame itin laimingi jai priklausydami ir mėgaujamės tuo, nes, ponios ir ponai, žinome, kad iš valstybių narių sudaryta Europos Sąjunga, kuriai čia atstovaujame, yra vienintelis pasaulyje kylančių problemų sprendimo būdas, nes įprastinės valstybės neturi galimybių rasti veiksmingų sprendimų.

Labai svarbu, kad Europa rastų savo vietą įvertindama pati save ir gindama vertybes, kurias ji suformavo revoliucijų lopšyje, jos gabių žmonių parašytose knygose ir jos tautų nuomonėje. Šios vertybės tai laisvė, pagrįstumo taisyklė, pasaulietiškas požiūris ir solidarumas. Todėl, pone ministre pirmininke, žinau, kad norite pasinaudoti visomis suteiktomis galimybėmis, kad Lisabonos sutartis būtų įgyvendinta.

Pritariu jūsų pasiūlytiems tikslams, net jeigu kai kurie iš jų neaiškūs ir juose nesugebėta išskirti esminių ir neesminių klausimų. Vienas iš tikslų, kuris susijęs su klimato kaita, mane verčia manyti, kad Komisijos vykdoma Europos politika yra teisinga, nors Kopenhagoje ir buvo patirta nesėkmė. Svarbu tai, kad tiek daug tautų turi nustoti eikvoti, nes milijardai žemės gyventojų neturėtų kentėti dėl turtingų visuomenių savanaudiškumo.

Taip pat norėčiau atkreipti didesnę dėmesį į žmogaus teisių gynimą pasaulyje. Kai Europos Sąjunga kaltinama esanti biurokratinė organizacija, neturinti sielos, žmonės užmiršta, kad mūsų Pagrindinių teisių chartija yra jos siela. Šiuo požiūriu manau, kad Tarybai pirmininkaujanti Ispanija turėtų pati dalyvauti sprendžiant šiuos klausimus: ji neturėtų rengti aukščiausiojo lygio susitikimo Maroke, kol Marokas neįsipareigo laisvai Jungtinių Tautų, kurias minėjote nagrinėjant kitus klausimus, priimtų rezoliucijų dėl Sacharos.

Laikydami vakar vykusios diskusijos pozicijas Kuboje ir Irane turėtumėte raginti imtis bendrų veiksmų, kad būtų pripažintos vyriausybės besipriešinančios organizacijos. Jeigu teisės yra mūsų, Europos, siela,

išdrįsiu jums priminti, kad, kaip teisingai pasakėte savo kalboje, skiriate daug dėmesio tam, kad Europos pagrindas būtų bendra energetikos politika. Be jos viskas stovi vietoje ir kyla pavojus, kad net tarptautinė politika išgaruos kaip dūmas.

Galiausiai norėčiau jums priminti, kad nepamirštumėte savo įsipareigojimo Seutos ir Meliljos miestams suteikti panašų statusą, kokį turi atokiausi regionai.

Baigdamas pasakysiu: gerbiamas ministre pirmininke J. L. R. Zapatero, brangus drauge José Luisai, linkiu jums visokeriopos sėkmės šios stiprios, federalinės Europos, kuria mes abu tikime, labui.

José Luis Rodríguez Zapatero, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – (ES) Pone pirmininke, pirmiausia norėčiau padėkoti už įvairių frakcijų vardu šį rytą pasakytų kalbų stilių ir turinį.

Kalbėsiu svarbiausiais klausimais, pradėsiu nuo J. Daulio. Dėkoju už jūsų žodžius dėl šios teigiamos paskatos ekonominio valdymo atžvilgiu. Iškėlėte klausimą dėl tokio ekonominio valdymo, tokios ekonominės politikos tikslų, arba, atleiskite už posakį, pasiūlėte pasinaudoti ideologija grindžiamais galimais socialdemokratų idėjų arba planų postulatais. Visų pirma išgirdau jūsų abejones dėl beatodairiško viešųjų išlaidų padidėjimo ir dėl to, kad pirmenybę teikiate įmonėms palankioms sąlygoms.

Norėčiau paaiškinti kai kuriuos aspektus. Tai mažai susiję su mano kalba, tačiau labai susiję su mano politiniais įsitikinimais. Esu didelis Stabilumo pakto šalininkas. Esu didelis ciklo fiskalinio balanso šalininkas. Tai juo labiau tiesa, nes per savo pirmuosius ketverius metus iki ekonomikos ir finansų krizės Vyriausybės, kurios vadovas buvau ir esu, valstybinių sąskaitų balansas buvo teigiamas, o deficitas sumažintas iki 32 proc. BVP. Taigi esu reformų šalininkas. Deficitas ir likutis yra nuo ekonominio ciklo priklausančios priemonės. Dabar aš, kaip ir daugelis Europos vyriausybių, palankiai vertinu fiskalinę paskatą, dėl kurios susidarė valstybės finansų deficitas ir šiek tiek padidėjo valstybės investicijų mastas, nes sumažėjo privačiojo sektoriaus investicijų. Tai ne ideologinė problema. Tai su tikrove sietina problema. Dėl finansų krizės buvo išaldytos ir sustoję privačios investicijos ir privačiojo sektoriaus kreditavimas. Atrodo, kad vienintelis būdas tam tikra prasme kompensuoti šį ekonomikos sulėtėjimą buvo valstybės paskata. Kiek galima, įvertinus į aplinkybes, tai būtina ištaisyti ir turime vėl laikytis Stabilumo pakto.

Mano šalyje, kaip ir kitose šalyse, valstybės finansų deficitas bus, ir iš tikrųjų yra, didelis. Tačiau taip pat galiu jus patikinti, kad mano šalis įvykdys įsipareigojimą Komisijai iki 2013 m. ir susigrąžinsime stabilumą, kurio kriterijus – 3 proc. deficitas. Siekiant šio tikslo, kaip Komisija žino, turime parengę griežtą ekonominį planą, griežtą fiskalinio konsolidavimo planą. Jame nustatyti griežti reikalavimai mūsų valstybinėms sąskaitoms ir jį įvykdysime.

Pritariu, kad mums reikia sukurti įmonėms, ekonominei veiklai, iniciatyvai ir konkurencijai palankias sąlygas. Iš tikrųjų savo kalba tvirtai palaikiau bendrą energijos rinką ir Europos skaitmeninę rinką. Tai reiškia ne ką kita kaip ekonominės laisvės, iniciatyvos ir europiečių tarpusavio prekybos energetikos srityje skatinimą, konkurencijos skatinimą, nes taip mažinamos kainos ir skatinamos technologinės inovacijos. Skaitmeninių technologijų srityje, kuriai šiandien čia skyriau daug dėmesio, turime daug ateities lūkesčių, nes skatiname elektroninę prekybą ir visų šiuo metu ryšių technologijų srityje, kuri sudaro vis didesnę bendrojo vidaus produkto dalį, sukuriame produktų perdavimą.

Todėl siūlome ir planuojame, kad 2020 m. strategija skatintų Europą be kliūčių prekybai, skatintų konkurenciją, inovacijas ir verslumui palankias sąlygas Europoje. Vyriausybės taip pat turėjo, kiek tai buvo įmanoma, nekoreguoti sąlygų neatsižvelgdamos į verslo sektoriaus interesus, tačiau jos tikrai turi imtis priemonių, kad būtų pakoreguotos sąlygos, kurios buvo palankios finansinėms spekuliacijoms arba spekuliacijoms nekilnojamojo turto. Tai skirtinga padėtis. Kartais siekiant įgyvendinti tam tikrus sumanymus spekuliacija, tikslingai ar to nesiekiant, skatinama finansų arba nekilnojamojo turto srityje. Ispanija, kaip ir kai kurie – ne tik Jungtinės Karalystės – piliečiai, nuo to nukentėjo. Tai pagal kompetenciją priimtose Vyriausybės priemonėse. Turėtumėte žinoti, kad Ispanijoje kompetencija yra paskirstyta, kompetencijas priskiriant ne tik centrinei valdžiai, bet taip pat autonominėms sritims ir taryboms. Žinoma, yra nustatyti įstatymai ir yra teisminių procesų, tačiau esu gerai susipažinęs su jūsų pateikta informacija, todėl imsime priemonių.

Todėl pritariu ekonominėms sąlygoms, kurios palankios vertimuosi verslu, iniciatyvumui ir inovacijoms, tačiau nepalankios finansinėms spekuliacijoms ir spekuliacijoms nekilnojamojo turto.

Žinoma, palankiai vertinu pagrįstą mokesčių naštą ir nesu jokio priešingo modelio šalininkas, nes būdamas valdžioje sumažinau verslui taikomus mokesčius, darbuotojams taikomą pajamų mokestį ir asmeninius

mokesčius. Remdamasis intervenciniu požiūriu palankiai vertinu juo grindžiamus principus mokesčių ir fiskalinėje srityje.

Galiausiai J. Dauliui norėčiau pasakyti, kad įsidėmėjau jo frakcijos, kuri šiuose rūmuose yra didžiausia, nuomonę dėl Tarybos Pirmininko – nuolatinio Pirmininko – ir Parlamento vaidmens. Manau, tai svarbu. Palankiai vertinu visas Europos institucijas, didžias Europos institucijas, palaikančias sklandžius santykius su Parlamentu. Žinoma, atsižvelgiant į tai, kiek norime išplėsti Europą, mums reikia didinti Parlamento galias. Tokia mano nuomonė.

Dėkoju, pone M. Schulzai, už jūsų kalbą. Esu įsitikinęs, kad Europos Sąjungos principai labai susiję su socialinės demokratijos principais ir kad socialinė demokratija buvo svarbus Europos idėjos ir Europos idealų formavimo svertas. Norėčiau patvirtinti – neatsižvelgiant į kitų idėjų, kurias įgyvendinant iškilo daug sunkumų, svarbą – mūsų įsipareigojimą laikytis socialine sanglauda grindžiamos vizijos, kuria remiantis labai svarbu, kad demokratija būtų socialinio pobūdžio.

Pone G. Verhofstadtai, esu be galo dėkingas už jūsų kalbą. Pritariu praktiškai viskam, ką pasakėte. Kalbant apie koordinavimą ir Lisabonos sutartį, atviras koordinavimas buvo nesėkmingas. Žinome tai. 2004 m. peržiūrėjome ją ir arba šįkart ją vertiname rimtai, arba 2020 m. mes pakartosime, kad ji nebuvo veiksminga. Valdant būtina vadovautis Bendrijos metodu. Nežinau, kodėl kai kuriuos jūsų stebina žodžiai „sankcijos“ arba „reikalavimai“. Europos Sąjungos veikloje priimama daug sprendimų, kuriuose nustatytos sankcijos. Jeigu nevykdomi direktyvose nustatyti reikalavimai, jeigu nesilaikoma Stabilumo pakto, normalu, kad turėtų būti taikomos sankcijos. Be to, tai veiksminga. Parlamento pozicija turi būti aiški, nes Europos Sąjungos pozicija šiuo klausimu turi būti aiški – bendrai atliktu darbu pasiekiamo rezultatų. Tai tokie rezultatai, kaip antai euro valiuta, Stabilumo paktas ir vidaus rinka, kurią būtina vystyti ir plėsti, nes tai yra vienas iš svarbiausių ekonominio augimo ir konkurencingumo veiksnių.

Visiškai pritariu jūsų pasiūlymams, kuriuos pateikėte dėl Kopenhagos konferencijos ir vėliau priimtoms naujos strategijos. Manau, kad į šio klausimo nagrinėjimą įtraukti vyriausiąją įgaliotinį yra įdomi iniciatyva ir tiesa, kad Kopenhagos konferencijoje nebuvo pasiekti rezultatai, kokių mes norėjome. Tiesa, kad Europa laikėsi palankios pozicijos, tačiau siekėme ne tokio rezultato.

Pone W. Meyeri, su visa derama pagarba tam tikrais klausimais nesutikčiau su jūsų nuomone. Žinoma, išskyrus aplinkybę, kad Europos Sąjunga neturi kompetencijos, pvz., fiskalinės politikos srityje, pristačiau veikiau ne konservatyvią, o reformų programą. Visų pirma tai laiko taupymui ateityje, ateities aplinkyboms numatyti skirta programa ir, mano manymu, tai geriausias būdas tęsti pažangią programą. Pažangi programa yra tokia, kurioje suvokiamos, įžvelgiamos permainos ir kuri gali įvesti naujovių. Tikiuosi ir tikiu, kad Europos Sąjunga laikysis šios programos.

Gerbiu jūsų nuomonę dėl Maroko, tačiau jai nepritariu. Šiaurės Afrika, ypač Marokas, Europos Sąjungai yra svarbūs strateginiu požiūriu. Užtikrinkime, kad jo modernizavimo procesas būtų tęsiamas dialogu ir bendradarbiavimu, ir palikime Sacharos konfliktą spręsti tinkamoms institucijoms, t. y. Jungtinėms Tautoms, kurios imasi priemonių, kurioms, suprantama, Ispanija pritaria ir kurias gerbia.

Dėl Haičio – tiesa, kad dažnai matome sraigtasparnius arba kovinius lėktuvus, padedančius konfliktuose ir apšaudančius tam tikras planetos vietas, ir sąžinės požiūriu juos vertinti sudėtinga. Sąžinės ir įsitikinimų požiūriu tai sudėtingas klausimas, bet turiu pripažinti, kad, mano asmenine nuomone, sraigtasparniai ir jūrų pėstininkai, atgabenantys maistą, įvedantys tvarką ir gelbėjantys gyvybes, yra sveikintinas reiškinys.

(Plojimai)

Mano asmenine nuomone, tai sveikintinas reiškinys. Jeigu Europa turės greito reagavimo pajėgas, ir aš tikiuosi, kad taip bus, aš pritarisiu M. Barnierio pasiūlymui. Kaip šiandien minėta, turės būti užtikrinti civilinio ir karinio pobūdžio aspektai, kad mums būtų suteiktos galimybės kaip įmanoma greičiau imtis veiksmingų priemonių, panaudojant turimus išteklius.

Įsidėmėjau jūsų pasiūlymus, ponai M. Andreassen. Žinoma, Žaliųjų frakcijos / Europos laisvojo aljanso atstovui norėčiau patvirtinti, kad sutinku su daugeliu pasiūlymų, kurių pateikėte kalbėdamas. Visoje savo kalboje kalbėjau apie tvarų augimą, aplinkos apsaugos požiūriu tvarų augimą. Sutinku su jūsų nuomone, kad elektra varomas automobilis yra arba turėtų būti kitokias transporto priemonės skatinanti priemonė. Įsidėmėjau jūsų pasiūlymą, kad tvarumas aplinkosaugos požiūriu turėtų būti esminis Socialinio pakto aspektas ir, žinoma, kažkur giliai širdyje tikiuosi, kad ateityje inovacijų, konkurencingumo ir produktyvumo pagrindas bus vadinamoji „ekologiška ekonomika“. Jų pagrindas taip pat bus ryšių technologijų galimybės ir, žinoma,

kaip minėjo F. Sosa Wagner, bendra arba vieninga vizija energetikos srityje, nes tai svarbiausia Europos Sąjungos veiklai ateityje.

Pone T. Kirkhope, pritariu jūsų nuomonei dėl mano tėvynainio J. Mayoro Oreja asmenybės reikšmės, tačiau nesutinku su jūsų nuomone, kad šiuose rūmuose mano pateiktuose sumanymuose, iniciatyvose ir politinio pobūdžio pasiūlyme apskritai pasiūlyta griežtinti kontrolę arba didinti centralizaciją. Ne, tai politinė iniciatyva siekiant, kad rinka galėtų būti didesnė ir apimtum daugiau sričių, joje būtų didesnė konkurencija ir daugiau inovacijų. Mums būtina sutelkti jėgas. Sutelkti jėgas – nereikia kontroliuoti, vienyti – nereikia vadovauti. Priešingai, jėgų sutelkimas yra demokratiškesnis, vienijimas skatina bendradarbiavimą.

Manau, kad būtų dar blogiau, jeigu toliau turėtume 27 mažas, centralizuotas kontrolės sistemas, nes globaliame pasaulyje tai reikštų, kad savo konkurentų, kurie turi vidaus rinkas ir bendrą politiką, pvz., Jungtinės Amerikos Valstijos, Kinija ir Indija, atžvilgiu būtume nepalankioje padėtyje. Įsitikinsime, kad, jeigu mes, kaip europiečiai, neatliksime šio svarbaus pakeitimo ir nevykdysime šios naujos, labiau į Bendriją nukreiptos ekonominės politikos, labai greitai Indija arba Kinija pasivys mus produkcijos ir inovacijų srityse.

Ne, nesame suinteresuoti – jeigu su visa derama pagarba galėčiau taip pasakyti – kontrole arba kišimusi. Ne apie tai diskutuojame. Kalbėdami apie 2020 m. ir valdymą turime omenyje kolektyvinius pajėgumus, bendrą žemyno 500 mln. piliečių, kuriems pavyko sukelti ir pradėti pramonės revoliuciją, sąveiką, veiksmingiausią energijos naudojimą ir didžiausią mokslo pažangą. Jeigu sutelksime visas jėgas, galėsime pirmauti, kad išlaikytume savo ekonomikos, klestėjimo ir gerovės modelį. Tai mūsų tikslai.

Žinoma – visiškai pritariu – kad Europos Sąjungos pozicija Irano klausimu aiški. Iranas privalo laikytis tarptautinių taisyklių ir tarptautinės bendruomenės principų ir, žinoma, reikia, kad Europos Sąjunga įvertintų Iranui nustatytą reikalavimą laikytis tarptautinių taisyklių dėl branduolinių ginklų platinimo. Kaip ir jums, man šis klausimas kelia rūpestį ir šiuo klausimu mūsų nuomonės sutampa.

Pone F. Sosa Vagneri, džiaugiuosi, kad šiuo metu esu šiuose rūmuose, šioje puikioje institucijoje, kartu su jumis ir diskutuojame. Įsidėmėjau jūsų pasiūlymus. Visiškai sutinku su jūsų nuomone dėl energetikos, kuriai skyriaus daug dėmesio savo kalboje. Energetika bus vienas svarbiausių veiksmų, lemsiančių Europos Sąjungos galimybę būti stipriu žemynu ir politiniu, ir ekonominiu požiūriu. Be abejo, kuo daugiau jungčių turėsime ir energetikos sektoriuje būsime mažiau priklausomi, tuo būsime stipresni ekonominiu ir politiniu požiūriais.

Puikiai žinome, kad energetika nulėmė istorijos tėkmę. Ji lėmė sąlygas, kuriomis vienos šalys valdė kitas. Tai buvo daroma kontroliuojant ir naudojantis energetika. Tai buvo daroma kontroliuojant ir naudojantis energetika, tačiau, be abejo, dabar tai taip pat sietina su energijos tausojimu.

Europos Sąjunga skatina, kaip tai darys ir artimiausius šešis mėnesius, pagrindinių teisių gynimo politiką. Tai daroma labai sumaniai ir siekiant užtikrinti, kad būtų pasiekta pažanga tose srityse, kuriose, manome ir tikime, tai padaryti įmanoma. Tai darome, kai manome, kad pasiūlyti pagalbą yra geriau, negu nusisukti. Todėl kartu su kaimynine valstybe, Maroku, surengsime aukščiausiojo lygio susitikimą. Visada skatinsime žmogaus teisių gynimą.

Apskritai, pone pirmininke, esu labai dėkingas už visas skirtingų frakcijų kalbėtojų išsakytas mintis. Norėčiau pasakyti, kad gerbiu visų jų nuomones. Įsidėmėu iškeltus klausimus labiau tiesiogiai, konkrečiai, susijusius su mano šalimi, kuriai atstovauju su dideliu malonumu, atsižvelgiant į mūsų pasiekimus per 25-erius mūsų narystės Europos Sąjungoje metus. Savo šaliai atstovauju nuolankiai, nes čia susitikome dalytis ir manau, kad geriausias būdas dalytis – elgtis nuolankiai, būti pasirengusiam vienyti, susitelkti ir kartu ginti svarbiausias Europos Sąjungos vertybes.

(Plojimai)

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – (FR) Pone pirmininke, manau, kad pasiektas plataus masto konsensusas dėl Tarybai pirmininkaujančios Ispanijos prioritetų, be abejo, su tam tikrais niuansais, atsižvelgiant į įvairių frakcijų pozicijas, tačiau vienas klausimas iškeltas keliose kalbose ir juo norėčiau pakalbėti, t. y. pakalbėti būtent Europos koordinavimo arba nuoseklumo klausimu tais atvejais, kai reaguojame į gaivalines nelaimes ne Europos teritorijoje arba kai reaguojame palaikydami išorės santykius, pvz., santykius po Kopenhagos konferencijos, arba imamės ekonominės politikos priemonių. Manau, kad šiuo klausimu turime sprendimą – taikyti Lisabonos sutartį. Nereikia ieškoti sprendimų labai toli.

Kalant apie mūsų reakciją į humanitarines krizes, turime gerai žinomą M. Barnier'io pranešimą, kuris šiandien paminėtas. Tai pranešimas, kurio aš ir pagal rotacijos principą Tarybai pirmininkaujanti valstybė, Austrija,

paprašėme iš jūsų kolegos Parlamento nario ir mano gero draugo Michelio Barnier'io. Tada jis nebuvo Komisijos narys ir savo iniciatyva paprašiau jo parengti šį pranešimą.

Gavome šį pranešimą, kuriam pritariau pats ir pritarė tada Tarybai pirmininkavusi valstybė. Vėliau jis nebuvo taikytas, nes Taryba to nenorėjo. Šiuo klausimu būkime atviri. Todėl turime dėti daugiau pastangų siekiant Europos Sąjungos išorinių humanitarinių veiksmų nuoseklumo.

Dabar manau, kad atsakymas yra Lisabonos sutartyje. Turime vyriausiąjį įgaliotinį, kuris yra Komisijos Pirmininko pavaduotojas ir kartu Užsienio Reikalų Ministrų Tarybos pirmininkas.

Todėl naujoje Komisijoje sukūriau naujas pareigas, numatant atsakomybę už tarptautinį bendradarbiavimą, humanitarinę pagalbą ir reagavimą į krizes. Tai bus Komisijos narys, galbūt narė, kuriai tai bus pirma užduotis ir kuri turės bendradarbiauti su vyriausiuoju įgaliotiniu ir Taryba, kad kada nors, tikiuosi, galėtume turėti tikrą išorės reikalų tarnybą ir išmanytumė reagavimo į krizes bei civilinės saugos klausimus. Viskas, ką pasakiau, susiję su pirmuoju klausimu.

Antras klausimas susijęs su tarptautinėmis derybomis, pvz., po Kopenhagos konferencijos. Šiuo atveju taip pat turiu skaityti Lisabonos sutartį, nes manau, kad daugelis nėra jos skaitę. 17 straipsnis: „Išskyrus bendrą užsienio ir saugumo politiką bei kitus Sutartyse nustatytus atvejus, ji užtikrina Sąjungos atstovavimą išorės santykiuose“.

Nuo šiol išorės santykiuose Europos Sąjungai atstovauja ne Taryba, bet Komisija. Be abejonės, dalyvaus valstybių arba vyriausybių vadovai, kurie atstovaus savo pačių šalims. Išskyrus BUSP, kas vis dėlto atstovauja Europos Sąjungai užsienio santykiuose? Tai – Komisija.

Todėl įsteigiau postą klimato darbotvarkės klausimams spręsti ir tikiuosi, kad Komisijos nariui, šiuo atveju narei, ateityje bus suteikta visa reikiama parama atstovauti Europos Sąjungai po Kopenhagos konferencijos vedamose derybose. Laikykimės aiškios pozicijos taip pat ir šiuo klausimu.

Trečias klausimas susijęs su ekonomine politika. Šiuo atveju taip pat reikia paskaityti Lisabonos sutartį. Yra manančių, kad ekonominė politika – tai visiškai nacionalinės reikšmės klausimas. Tai ne tiesa. 120 straipsnis: „Valstybės narės savo ekonominę politiką vertina kaip bendro intereso reikalą ir ją koordinuoja Taryboje“. 121 straipsnio 2 dalis: „Taryba, remdamasi Komisijos rekomendacija, parengia valstybių narių ir Sąjungos ekonominės politikos bendrų gairių projektą ir apie tai praneša Europos Vadovų Tarybai“ ir, be to – turite perskaityti visą straipsnį – „Kad užtikrintų glaudesnę valstybių narių ekonominės politikos koordinavimą ir tvarią ekonominės veiklos rezultatų konvergenciją, Taryba, remdamasi Komisijos pateiktais pranešimais, stebi kiekvienos valstybės narės ir Sąjungos ekonominius pokyčius“.

Todėl vykdoma bendra priežiūra. Išskyrus tai, ir tai naujovė Lisabonos sutartyje, dabar Komisija gali teikti konkrečias rekomendacijas visų pirma, cituoju, „kai nustatyta, kad valstybės narės ekonominės politikos kryptys neatitinka bendrųjų gairių arba jos gali kelti grėsmę deramam Ekonominės ir pinigų sąjungos veikimui, Komisija gali įspėti tą valstybę narę“. Be to: „Taryba, remdamasi Komisijos rekomendacija, gali priimti tai valstybei narei reikalingas rekomendacijas“.

Tačiau tai labai įdomu, nes Parlamentas šiuo atveju taip pat turės įgaliojimų: „Tarybos pirmininkas ir Komisija daugiašalės priežiūros rezultatus praneša Europos Parlamentui“. Kitaip tariant, nuo šiol Lisabonos sutartyje numatyti mechanizmai ir nebūtina išradinėti nieko naujo...

(Ne į mikrofoną pasakyta pastaba)

Ne, žinoma, tai jau padariau. Man nereikia jūsų pritarimo, kad tai pasakyčiau...

Tiesa yra ta, kad Lisabonos sutartyje numatytos priemonės – jeigu mes iš tikrųjų norime jas taikyti – kurių mums reikia, kad užtikrintume koordinavimą ir nuoseklumą ir politiniai ar ideologiniai pasidalijimai šiuo klausimu nebūtini. Tokia mano nuomonė ir todėl šiandien kalbėdamas privalau pabrėžti: tai pirmas naujos pagal rotacijos principą Tarybai pirmininkaujančios valstybės apsilankymas Europos Parlamente.

Tarybai pirmininkaujanti Ispanija neša didelę atsakomybę. Įsigaliojus Lisabonos sutarčiai tai pirmas susitikimas su valstybe, pirmininkaujančia Tarybai pagal rotacijos principą. Be to, J. L. R. Zapatero pasakė – ir atsižvelgdamas į jo atsidavimą Europai juo visiškai pasitikiu – manantis, kad esame atsakingi už Sutarties taikymą tiek remdamiesi jos raide, tiek ir dvasia. Lisabonos sutarties raidė ir dvasia labai aiškūs.

Stipresnė Europa! Stipresnė Europa ne institucijų labui, bet tam, kad institucijos galėtų geriau tenkinti tikruosius mūsų piliečių interesus.

(Plojimai)

Pirmininkas. – Dėkoju, pone J. M. Barroso. Visi skaitėme Lisabonos sutartį ir žinome, kad joje numatyta ne viskas. Todėl itin svarbu, kad bendradarbiaudami išsiaiškintume Lisabonos sutarties nuostatų tikrąją prasmę ir kad daugeliui metų kartu suplanuotume, kaip dirbsime Europos Sąjungoje.

Jaime Mayor Oreja (PPE). – (ES) Pone Ispanijos Vyriausybės vadove, norėčiau jums pasakyti, kad Europos Sąjungoje ir jos labai negyvename tiesiog įprastu laikotarpiu, negyvename tiesiog bet kuriuo momentu.

Jūs ir pirmininkas J. Daulis pasakėte tiesą: Europos Sąjunga ir Europos žmonės žino, kad pagrindinis jų rūpestis – krizė. Vis dėlto dabar čia reikia atkreipti dėmesį, kad prieš ekonomikos krizę menkas europiečių aktyvumas įvairiuose rinkimuose taip pat rodė tam tikrą susidomėjimo Europos institucijomis mažėjimą ir vis didesnę atitolimą nuo jų.

Todėl vertybių krizė pasireiškė prieš Europos integracijos projektą ir jį įgyvendinant. Noriu jums tai pasakyti, atsižvelgdami į Lisabonos sutartyje numatytas aiškias paskatas, turime pirmą progą suartinti Europos žmones ir Europos institucijas.

Todėl gyvename, ar bent jau turėtume gyventi, pereinamuoju ir pokyčių laikotarpiu, apie kurį kalbėjote. Vis dėlto norėčiau pasakyti, kad pirmas mums iškeltas uždavinys – sugebėti pakeisti europiečių atitolimo nuo Europos politikos procesą.

Pereinamieji laikotarpiai visuomet suteikia progą. Jiems taip pat būdinga rizika, bet, žinoma, raginu jus suformuluoti keletą aiškių minčių, su kuriomis būtų galima supažindinti visus europiečius. Todėl norėčiau pasakyti, kad visų Europos institucijų, visų mūsų ir nacionalinių vyriausybių bei parlamentų, politikų elgesio pokyčiai yra neabejotinai daug svarbiau už pačią Lisabonos sutartį. Lisabonos sutarties įsigaliojimo nepakanka tam, kad galėtume kalbėti apie pereinamąjį laikotarpį ir pokyčius Europos Sąjungoje ir Europos projekto užmojus.

Todėl, atsižvelgdamas į tai, kad europiečiai mūsų nesupranta, noriu jums pasakyti, kad pirmiausia turėtume siekti, kad jie mus geriau suprastų. Mūsų kalba nesuprantama ir kartais nesuvokiama, todėl turime išdrįsti pasakyti, kad tai ir yra problema ir iššūkis, kad galėtume suartėti su Europos žmonėmis. Turime skirti kur kas daugiau laiko, dėti kur kas daugiau politinių pastangų ir kur kas daugiau politinių paskatų, kad užtikrintume, jog europiečiai gali mus suprasti.

Ponios ir ponai, pagal Lisabonos sutartį kiekviena Tarybai pirmininkaujanti valstybė bus savita, skirtinga ir ji turės dėti daug pastangų ir labiau nei kada nors anksčiau reikalaus didesnio pasiaukojimo ir dosnumo. Todėl norėčiau pasakyti, kad man labai malonu šiandien čia pasakyti, kad Ispanijos *Partido Popular* pritarė Europos Sąjungai pirmininkaujančios Ispanijos valdžios tikslams tokiu Europos Sąjungai svarbiu laikotarpiu.

Dabar mums reikia juos tinkamai įvykdyti. Pasakysiu jums, kaip neturėtų būti vertinamas Ispanijos pirmininkavimas Tarybai. Jis nebus vertinamas pagal mūsų surengtų susitikimų skaičių. Paprastos kalbos, gražūs žodžiai ar įprasti dalykai nebus gero pirmininkavimo Tarybai rodiklis. Jis bus vertinamas atsižvelgiant į rezultatus, realijas, mūsų gebėjimą keisti savo elgesį – visose Europos institucijose – ir mūsų gebėjimą įvertinti tikrų europiečiams kylančių problemų svarbą prioriteto tvarka. Tai vienintelis būdas mums iš tikrųjų priartėti prie visų europiečių.

(Plojimai)

Juan Fernando López Aguilar (S&D). – (ES) Socialistų delegacijos šiame Europos parlamente vardu, kuriame, kaip sakėte, yra daugiausia narių ir demokratiniu požiūriu jis yra stipriausias per visą Europos Sąjungos istoriją, norėčiau prisidėti prie ypač šilto Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujančio Pirmininko iš Ispanijos priėmimo ir palinkėti sėkmės tokiu svarbiu laikotarpiu.

Tai labai svarbus laikotarpis atsižvelgiant į – galiausiai – Lisabonos sutarties įsigaliojimą. Jis taip pat labai svarbus atsižvelgiant į naujas institucijas: naują Komisiją, nuolatinis Tarybos Pirmininkas ir Europos Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis. Tačiau svarbiausia – laikotarpis labai svarbus todėl, kad jis mums suteikia galimybę atlikti būtinus veiksmus remiantis Lisabonos sutartimi ir pasinaudojant naujomis institucijomis, t. y. reaguoti į rimčiausią ir sunkiausią krizę per pastaruosius 80 metų, kuri turėjo svarbių ekonominių, finansinių ir socialinių pasekmių.

Dešimt metų Europos piliečiai stebėjo institucijų diskusijas, o birželio 7 d. piliečiai išrinko šį Parlamentą, kuris atstovauja 500 mln. žmonių. Šie žmonės stebi mus, jie tikisi, kad pateisinsime jų lūkesčius, ir iš mūsų

reikalauja atsakymų. Jie nori, kad aspektai, kurių atžvilgiu trūko valdymo, būtų koordinuojami ir stebimi, ir nori, kad kovojant su neskaidrumu ir godumu būtų atkurta moralinė atsakomybė. Todėl jie nori, kad išbristume iš krizės ir kad vystymasis būtų pažangesnis, bet kad laikytumėmės savo modelio.

Todėl manau, kad Ispanija pradėdama pirmininkauti Tarybai teisingai elgiasi, dar kartą patvirtindama vertybes: lygybės svarbą. Europos Sąjunga sukurta lygybės ir lygybės prieš įstatymą, taip pat lygybės kaip socialinio modelio pagrindo, kuriuo remiantis kovojama su atskirtimi ir diskriminacija, ginant silpniausius visuomenės narius, įsipareigojimo kovoti su lytine prievarta ir įsipareigojimo dėl Europos apsaugos orderio pagrindu.

Be to, Tarybai pirmininkaujanti valstybė teisingai pasirinko turinį ir rėmėsi 2020 m. strategijos svarba, kurioje pripažįstama, kad Lisabonos strategija nebuvo veiksminga, todėl nesame patenkinti padėtimi, ji mūsų netenkina ir todėl būtina įsipareigoti plačiau taikyti inovacijas ir naudoti tinkamesnius energijos išteklius. Taip pat turime Europos išorinių veiksmų tarnybą, siekiančią pakeisti padėtį Haityje, ir laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės veiksmų planą.

Jums leidus norėčiau pasakyti, kad Tarybai pirmininkaujanti valstybė, susidūrusi su šalyje paplitusiomis išankstinėmis nuostatomis ir nuosmikiu arba susitaikymu, taip pat teisingai elgiasi ir yra teisi ryždamasi raginti keistis...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Izaskun Bilbao Barandica (ALDE). – (ES) Pagal rotacijos principą Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės ministrė pirmininke, pone J. L. R. Zapatero, nuoširdžiai linkiu jums sėkmės ir geros kloties, nes sėkmė bus naudinga Europai ir jos piliečiams.

Krizės atveju būtinas bendras mąstymas ir vietinės reikšmės veiksmai, tačiau turite sutelkti visų jėgas. Pasinaudokite pasiteisinusiais vietos ir regioniniais modeliais, kurie paremti realiąja ekonomika, viešojo ir privačiojo sektorių bendradarbiavimu ir artumu žmonėms. Įtraukite regionus, kartu nustatykite sprendimų priėmimo tvarką. Taip pat būtina taikyti Lisabonos sutarties nuostatas, kuriomis jie pirmą kartą įteisinami.

Jūsų programoje regionai pamiršti ir joje nepaaiškinama, kaip bus taikomas Protokolas dėl subsidiarumo principo. Rizikuokite, imkitės naujovių, bet užsitarnaukite bent kokią pasitikėjimą, nes čia jūsų kalbomis niekas netiki po to, kai Ispanija sumažino savo biudžetą inovacijoms.

Malonu, kad palaikote vyrų ir moterų lygybės principą, tačiau jūsų programa parašyta vyriškąja gimine, kalboje net nekreipiamas dėmesys į lyties aspektą. Ar tai nėra blogas ženklas?

Kalbant apie baskų kraštą, dirbkite dėl taikos, remkite produktyvią ekonomiką, paspartinkite idėjos dėl greitųjų traukinių linijos tiesimo baskų krašte įgyvendinimą ir integruokite mūsų mokesčių sistemą, policiją ir mūsų kalbą į Europos institucijas. Europa bus sukurta sutelkiant žmones, žinias, valią ir politinę tikrovę. Tai Parlamentas, kuriam, jums leidus pasakysiu, netinkamai ir per vėlai pateikėte savo programą ir planą ir kuris vertas tam tikros pagarbos, kurios nepamačiau net ir sausio 8 d. per oficialų atidarymą.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE). – (ES) Sveiki atvykę, ministrė pirmininke. Vis dėl to bijau, kad yra pavojus, jog jūsų pirmininkavimas gali būti laikomas politiniu krokodilu, t. y. turinčiu didelę burną, išsakančią svarbias idėjas, tačiau kuris galiausiai neturi ausų klausyti.

Prisiekiu, kad niekas manęs taip nepamalonintų, kaip galimybė po šešių mėnesių jus pasveikinti įgyvendinus priemones, kurios leistų mums išeiti iš krizės, tokios priemonės, kurios iš tikrųjų suponuoja tvirtesnę ir geresnę ekonomikos valdymą, ir pasiekus, kad Europos Sąjunga būtų pertvarkyta socialiniu, ekologiniu ir demokratiniu aspektais.

Vis dėl to šiandien turiu pripažinti, kad man kelia rūpestį tai, kad Tarybai pirmininkaujančios valstybės programoje skatinimo programos tikslai, pvz., neaiškūs, o apie Europos Sąjungos ekonominę valdymą užsimenama mažai.

Be to, norint imtis realios mokesčių pertvarkos, kuri apimtų socialinės politikos formavimui skirtus Europos išteklius ir kuri aiškiai būtų ekologiška, turime laikytis labai aiškos pozicijos, kad teršėjai privalo mokėti ir kad tai taikoma ir tiems, kurie elgiasi nesąžiningai ir neatsakingai, neatsižvelgiant į tai, ar tai yra bankas, tarptautinė bendrovė ar mokesčių vengėjas. Vis dėl to matau, kad jūsų pasiūlymai nėra griežti ir juose per daug nuolaidų tiems, kurie begėdiškai įkeičia mūsų dabartinę ir būsimą visuomenę ir aplinką.

Nepaisant to, aišku, kad jūsų pirmininkavimo Tarybai laikotarpiu suplanuota daug aukščiausio lygio susitikimų tiek su Lotynų Amerikos, tiek su Viduržemio jūros regiono šalimis, tačiau taip pat norėčiau išreikšti

rūpestį dėl dviejų aspektų. Pirma, jūsų sprendimas persvarstyti universalios jurisdikcijos klausimą, nes tai silpnina mus susidūrus su genocido atvejais ir pasauliniais nusikaltėliais neatsižvelgiant į jų buvimo vietą – Izraelis, Kinija ar Gvatemala, ir, antra, tokiais atvejais, kaip antai Sacharoje arba Kolumbijoje, pvz., be kita ko, prekybos susitarimams teikiama didesnė svarba nei žmogaus teisių apsaugai.

Vis dėlto, baigdamas norėčiau jus pasveikinti ir palaikyti jus vienu konkrečiu, vyrų ir moterų lygybės, klausimu. Taip, šiuo klausimu jumis pasitikiu, šioje srityje išvelgiu galimybių, šioje srityje, manau, galite atlikti svarbų darbą, nes jūs to nusipelnėte daugelyje sričių. Tikiuosi ir tikiu – ir tai tęsdami jus turėsite šių rūmų palaikymą – kad toliau rodysite pavyzdį daugeliui kitų šalių, kurios šiuo atžvilgiu labai atsilieka.

Adam Bielan (ECR). – (PL) Pone pirmininke, pone J. L. Rodríguezai Zapatero, jūsų šalis perėmė pirmininkavimą Tarybai itin sunkiu laikotarpiu – paskutiniame, tikiuosi, didžiausios per paskutinius 80 metų mūsų žemyną užklupusios krizės etape. Todėl visiškai suprantama, kad ekonomikos augimo atgaivinimas ir kova su nedarbu yra pagrindiniai jūsų artimiausių šešių mėnesių prioritetai. Vis dėl to, jei kalbate apie Europos ekonomikos konkurencingumo didinimą, neturime pamiršti, kad to nepasieksime nepertvarkę ekonomikos ir nepabaigę, pvz., kurti bendros rinkos, arba nekovodami su ekonominio nacionalizmo atgimimu, pvz., Prancūzijoje.

Džiaugiuosi, kad energetinio saugumo klausimas taip pat įvardytas tarp Ispanijos prioritetų. Pone J. L. R. Zapatero, esu iš Lenkijos, kurioje geriau nei daugumoje kitų šalių suvokiama būtinybė diversifikuoti energijos gamybai naudojamų žaliavų tiekimą, o tai reiškia ne tik paskirstymo kanalų, kaip Rusijos įmonėje *Gazprom* dirbantys lobistai bando mus įtikinti, bet ir tiekimo šaltinių diversifikavimą. Tikiuosi, kad po šešių mėnesių taip pat galėsite parodyti realių pasiekimų šioje srityje.

Galiausiai, ES plėtros klausimas, kurį neseniai M. A. Moratinos pripažino kaip itin svarbų. Diskutuojame šiandien, tada, kai mūsų svarbi kaimyninė valstybė, Ukraina, kuri taip pat yra svarbi kaimyninė valstybė energetinio saugumo požiūriu, ką tik išlaikė dar vieną demokratiškumo išbandymą. Tikiuosi, kad po šešių mėnesių, galėsime pasakyti, kad Ukraina yra arčiau Europos Sąjungos narystės.

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). – (EL) Pone pirmininke, Tarybai pirmininkaujanti Ispanija, apibūdindama vartotojų politikos prioritetus, valdymo programos atžvilgiu skiria dvi eilutes. Tai parodo jos poziciją dėl vartotojų apsaugos svarbos. Todėl svarstome, ką Tarybai pirmininkaujanti valstybė ketina padaryti dėl savo piliečių teisių. Ar ketina jas ginti peržiūrėdama visas suderinimo priemones arba paskelbtus nurodytus įsipareigojimus?

Vizijos socialiniame sektoriuje nėra ne tik vartotojų požiūriu. Nedarbas, kaip dabartinės krizės pasekmė, stipriai smogia Europos Sąjungos piliečiams ir jie laukia, kad būtų imtasi veiksmų. Ypač jaunimas yra keblioje padėtyje. Reaguodama į tai, Tarybai pirmininkaujanti valstybė skatina jaunimo įsidarbinimą per gamybinės praktikos programas, taip labiau išnaudodama juos ir pernelyg didelį įmonių pelną. Raginame Tarybai pirmininkaujančią Ispaniją peržiūrėti savo programą, kad būtų išsaugotos jos piliečių nuolatinės darbo vietos.

Rolandas Paksas (EFD). – (LT) Aš taip pat tikiuosi, kad Ispanijos pirmininkavimas bus sėkmingas, taip pat tikiuosi, kad, be išdėstytų prioritetų, Ispanija nepaliks be dėmesio itin aktualios šių dienų problemos, t. y. žmogaus teisių ir laisvių. Po Lietuvos parlamento atlikto tyrimo dėl CŽV kalėjimų paaiškėjo, kad dar vienoje valstybėje, Europos valstybėje, buvo sukurta infrastruktūra neteisėtam asmens įkalinimui. Europos Sąjunga ir Jungtinės Amerikos Valstijos yra tarsi du pasaulio politikos ir ekonomikos kertiniai poliai, lygiateisiai sąjungininkai ir partneriai, tačiau tai dar nereiškia, kad suvereniose valstybėse tarsi savo kieme gali šeimininkauti CŽV darbuotojai. Manau, kad Europos Parlamentui reikėtų atnaujinti tyrimą dėl neteisėto asmenų gabenimo ir laikymo Europos valstybėse. Šio tyrimo išvadas turėtų vainikuoti dokumentas, įpareigojantis valstybes nares besąlygiškai užtikrinti kiekvieno piliečio teises ir laisves.

Frank Vanhecke (NI). – (NL) Tarybai pirmininkaujančios Ispanijos pareiškimai dėl imigracijos politikos, konkrečiai – dėl sienų kontrolės, neįprastai pasikeitė. Visų pirma, Ispanijos požiūris, kad tokie klausimai turėtų būti reguliuojami Europos lygmeniu, atrodo labai dirbtinas, atsižvelgiant į valstybėje neseniai įvykusį masinį neteisėtų imigrantų legalizavimą, kurio pasekmes taip pat – galėtume sakyti – greitai pajus labiau į šiaurę esančios Europos šalys, niekada negalėjusios išsakyti savo nuomonės šiuo klausimu. Mane taip pat nustebino tai, kad Tarybai pirmininkaujanti Ispanija toliau palaiko dinamišką imigracijos politiką didelės ekonomikos krizės laikotarpiu, o niekas nežino, kiek milijonų europiečių yra bedarbiai.

Ko mums iš tikrųjų reikia, tai uždaryti mūsų sienas, iš tikrųjų sustabdyti imigraciją ir, žinoma, suteikti ekonominę pagalbą šalims, kurioms jos reikia. Dėl tolesnės plataus masto imigracijos, kurią jūs palaikote, gali tik kilti plataus masto problemų.

Werner Langen (PPE). – (DE) Pone pirmininke, pone J. L. Rodríguezai Zapatero, turiu pagirti jūsų iškalbą. Vis dėl to, ką jums iš tikrųjų reikia pasakyti? Ką norite mums pasakyti? Kokia yra jūsų kalbos esmė? Girdėjau daug kalbų – jūs esate 32-asis Vyriausybės vadovas, kurio klausausi – tačiau retai girdėjau tokio neįpareigojančio turinio kalbą. Atsižvelgiant į krizę, artėjantį aukščiausiojo lygio susitikimą, būtiną griežtą finansų rinkos reguliavimą ir faktą, kad Taryba paskutinius kelis mėnesius paliko Komisiją dirbti savarankiškai, kur jūsų strategija?

M. Schulz tikriausiai buvo kitoje salėje, jei jis rekomenduoja čia priimti Ispanijos Vyriausybės modelį. Norėčiau kai ką paaiškinti: Europa negali sau leisti, kad nedarbo lygis pasiektų 20 proc. Tad kuo Ispanijos modelis toks geras? Kaip jūs reagavote į krizę? Kaip jūs galite užtikrinti koordinavimą čia? Reikalaujame, kad imtumėtės vadovauti. Tada palaikysime jus. Vis dėlto ką galime padaryti su tokiais neįpareigojančiomis priemonėmis? Aišku, nepritariame smurtui santuokoje, kas pritartų? Jūs aiškiai pasiūlėte tik viena – elektra varomą automobilį, o atsižvelgiant į krizę ir aukščiausiojo lygio susitikimą, ar tai viskas, ką galite pasiūlyti, pone J. L. R. Zapatero? Taip pat stebiuosi tuo, kad Komisijos Pirmininkas turėjo jums perskaityti Sutarties nuostatas dėl ekonominės politikos koordinavimo, o jūs labai atidžiai klausėte, nes akivaizdu, kad tai pirmas kartas, kai jūs jas išgirdote!

Galiu jums tik pasakyti, kad turėtumėte laikytis jūsų bendrapartiečio J. Alumnios rekomendacijų. Jis nepasidavė Tarybos priešpriešai dėl Stabilumo ir augimo pakto. Jis yra pavyzdys, kuriuo turėtumėte sekti. Padėkite jam užtikrinti Stabilumo ir augimo pakto įgyvendinimą. Padėkite jam tai padaryti ir mes jus palaikysime. Vis dėlto, turint tokių neįpareigojančių priemonių, tai tik graži svajonė, nepadarysime jokios pažangos Europoje.

Hannes Swoboda (S&D). – (DE) Pone pirmininke, pone pareigas einantis Tarybos Pirmininke, nemanau, kad W. Langen labai atidžiai klausėsi, nes priešingu atveju jis būtų girdėjęs, kad buvo paminėta aiški modernizacijos strategija ir socialinis paktas. Nesistebiu, kad negirdėjote, jog buvo paminėtas socialinis paktas, nes tai svarbi šios strategijos dalis. J. L. R. Zapatero iš tikrųjų kalbėjo apie nedarbo problemą, įskaitant ir nedarbo problemą jo paties valstybėje. Bendra nedarbo problema mums kelia rūpestį. Tačiau dėl to kaltas ne jis, o tie, kurie paskutinius kelerius metus vykdė reguliavimo atsakymo politiką. Kalti yra jūsų kolegos, kurie prisidėjo prie šios problemos atsiradimo.

Šis socialinis paktas iš tikrųjų reikalingas, ypač dabar, nes žinome – ir šiuo požiūriu esate teisingi, tačiau tik iš dalies – kad reikia konsoliduoti biudžetus. Tačiau taip pat žinome, kad tai neturėtų būti daroma pažeidžiamų visuomenės narių sąskaita, nes dabar daug yra tokių – tereikia paskaityti šiandienos laikraščius – kurie, pvz., neturi nedarbo draudimo. Tai ne tik šių asmenų tragiška lemtis, tai taip pat ekonomikos augimui darantis įtaką veiksnys, nes labai gerai žinome, kad žemesniųjų visuomenės sluoksnių žmonės linkę atitinkamai mažinti vartojimą, o viena iš pavojaus ekonominei plėtrai ir ekonominiam augimui priežasčių yra ta, kad nėra pakankamo vartojimo. Jei mes neapsaugosime žemiausių visuomenės sluoksnių narių socialinio pakto priemonėmis, nusižengsime ne tik žmoniškumui, bet taip pat neįvykdysime ekonominės plėtros tikslo. Todėl šis socialinis paktas labai svarbus.

Pone J. L. R. Zapatero, visų pirma socialinio pakto klausimu jums visiškai pritariame.

Ramon Tremosa i Balcells (ALDE). – (ES) Pone J. L. Rodríguezai Zapatero, praeitą rugsėjo mėn. Komisijos narys Joaquín Almunia dalyvavo Parlamento Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto posėdyje. Pakalbėjęs apie Vokietijos eksporto atsigavimą ir vartojimo didėjimą Prancūzijoje J. Almunia nurodė, kad Ispanijoje krizė užsitęs kur kas ilgiau ir bus kur kas sunkesnė.

Iš tikrųjų Europos Komisija numatė, kad artimiausius kelerius metus Ispanijoje toliau didės nedarbas ir blogės viešųjų finansų būklė ir labai tikėtina, kad šiemet sumažės bankų teikiamų kreditų šeimoms ir verslui.

Kai Komisijos nario J. Almunios paklausiau, kodėl Europa jau atsigauja, o Ispanijoje padėtis ir toliau prastės, jis tiesiog atsakė: „todėl, kad Ispanijos Vyriausybė nevykdo reformų, kurioms jūs ir aš pritariame“. Krizė yra visuotinė, tačiau sprendimai – vietinės reikšmės. Daugelis Europos šalių pripažino atsidūrusios krizėje, greitai ėmėsi veiksmų ir jau atsigauja. Iššvaistėte dvejus metus ir vis dar nepateikiate konkrečių sprendimų.

Pone J. L. R. Zapatero, sulaužėte puikią PSOE tradiciją Europoje. Felipei Gonzálezui atskaitos taškas buvo Europos socialdemokratų reformistai, tačiau jūs esate kur kas arčiau revoliucinės Pietų Amerikos populistų

politikos. Reformos tautoms padeda progresuoti labiau nei revoliucijos ir Europa šiuo atžvilgiu yra gerosios praktikos pavyzdys. Čia elkitės nuolankiai ir mokykitės, o ne siekite mokyti.

Du konkretūs klausimai: kada šiuose rūmuose galėsime kalbėti katalonų kalba? Galiausiai, kada Ispanija atšauks tarptautinės sutartis, draudžiančias skrydžius į Barseloną iš dvidešimt trijų šalių?

PIRMININKAVO: M. A. MARTÍNEZ MARTÍNEZ

Pirmininko pavaduotojas

Oriol Junqueras Vies (Verts/ALE). – (ES) Sveiki, pone J. L. Rodríguezai Zapatero. Prieš pora metų užtikrinote mus, kad Ispanija viršijo Italijos vienam gyventojui tenkančios gamybos apimties rodiklį ir kad greitai bus viršytas Prancūzijos vienam gyventojui tenkančios gamybos apimties rodiklis. Vis dėlto remiantis tarptautinių reitingų agentūrų duomenimis šiandien Ispanija, kurioje nedarbas siekia 20 proc., o deficitas 78 mlrd. EUR, pirmąją pagal skurdo indeksą.

Pone J. L. R. Zapatero, kas nutiko? Ar jūsų nurodymai Europai bus tokie pat, kuriuos pritaikėte Ispanijoje?

Be to, šis deficitas nebuvo panaudotas plataus masto ryšių infrastruktūrai sukurti. Kada mes, Europos piliečiai, naudosimės Viduržemio jūros pakrante nutiesto geležinkelių tinklo ašimis, sujungiančiomis žemyno šiaurinę ir pietinę dalį?

Šis deficitas taip pat nebuvo panaudotas gamybos modelio pokyčiams skatinti. Kaip mes, europiečiai, galime tikėti jūsų ketinimais įgyvendinti Europos skaitmeninę darbotvarkę, jeigu ką tik perpus sumažinote moksliniams tyrimams skiriamas lėšas.

Galiausiai, priešingai, nei kitos ES valstybės narės, kurioms čia atstovaujama, Ispanija toliau atsisako pripažinti Kosovą. Kaip ilgai ir toliau naudositės tarptautinės bendruomenės kantrumu atsisakydami pripažinti referendumo dėl apsisprendimo, kaip tautos valios demokratinės išraiškos, rezultatus?

Lajos Bokros (ECR). – (ES) Gan reikšminga ir simboliška, kad šalies, kurioje šiuo metu yra didžiausias nedarbo lygis Europos Sąjungoje, ministras pirmininkas kalba apie darbo vietų kūrimo svarbą. Todėl norėčiau Ispanijos Vyriausybės ministro pirmininko paklausti, kokios konkrečiai yra svarbiausios priemonės siekiant sumažinti nedarbo lygį ne tik Ispanijoje, bet ir Europoje.

Ispanijos Vyriausybės programa labai plačių užmojų. Pagal ją ketinama priimti naują ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo strategiją. Kartu pamirštama Bendrijos Lisabonos programa, kurioje numatyta Europą paversti konkurencingiausiu pasaulio regionu. Kaip galima numatyti naują strategiją ir per mėnesį parengti ją pirmiau neišnagrinėjus ankstesnės programos neįgyvendinimo priežasčių?

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Pone pirmininke, šiuo laikotarpiu turėtų suteikta galimybių iš esmės pakeisti Europos Sąjungos politiką ir prioritetus.

Nedarbo lygis pasiekė nerimą keliantį lygį – darbo neturi daugiau kaip 24 mln. žmonių ir vien per pastaruosius metus jų padaugėjo 5 mln., kas taip pat didina skurdą, kurį dabar patiria daugiau kaip 80 mln. žmonių. Mums reikia socialinio vystymosi ir pažangos pakto, kuris būtų orientuotas į gamybą, visų pirma į žemės ūkį ir pramonę, darbo vietų kūrimą gerbiant teises ir socialinę apsaugą, o ne vėl primygtinai reikalauti laikytis Stabilumo pakto, kuriame numatyta liberalizacija ir neoliberalūs diktatai, kaip tai padarė Tarybos Pirmininkas.

Kaip jau girdėjome, būtent jie prisidėjo prie nelygybės didėjimo, prie pirmenybės teikimo pagrindiniams ekonominiams ir finansiniams subjektams skirtam didesniai pelnei ir naudai. Taip pat darbo negali rasti vidutiniškai daugiau kaip 21 proc. jaunų žmonių Europos Sąjungoje, kas penktas vaikas gyvena skurde, o moterų diskriminacija vėl didėja. Atsižvelgdami į visas šias aplinkybes dabar turime uždavinį nutraukti visas šias dabartines politikos priemones...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Mario Borghezio (EFD). – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, remiantis Eurobarometro rodikliais, po Latvijos, Rumunijos ir Bulgarijos Ispanija yra ketvirta – 21 proc. – pagal žmonių skaičių, kurie gyvena ties skurdo riba.

Atsižvelgiant į šias aplinkybes ir kelis kartus pateiktus duomenis, įskaitant su nedarbu susijusius duomenis, kokią imigracijos politiką siūlo Tarybai pirmininkaujanti Ispanija? Tarybai pirmininkaujanti Ispanija norėtų padidinti imigracijos mastą.

Šiuo metu visa tai man atrodo akivaizdžiai prieštaringa. Žvelgiant iš Ispanijos pozicijos, kodėl Ispanijai ir kitoms Europos šalims – Ispanija ne vienintelė, susidurianti su šia nedarbo problema – reikia įsivežti naują darbo jėgą? Ar mums reikia naujų imigrantų, neturinčių namų arba darbo? Ar norime ir taip rūpestį keliantį ties skurdo riba gyvenančių žmonių skaičių dar padidinti?

Manau, kad užuot tai darę turėtume skirti daugiau dėmesio pagrindiniam tikslui imigracijos srityje įgyvendinti, t. y. integruoti dabar mūsų šalyje esančius imigrantus ir sustabdyti...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Mario Mauro (PPE). – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, pasveikinkime atvykusį J. L. Rodríguezą Zapatero. Pripažįstu, kad, kaip užkietėjęs konservatorius, pasirengiau šiai diskusijai kaip bulių kovai; vis dėlto apie lygybę ir žmogaus teises kalbėjote taip, kad dabar galiu atpažinti mūsų nuomonių panašumus, o ne skirtumus. Jūs buvote atsargus matadoras. Aš būsiu atsargus bulius ir liksiu savo aptvare.

Vis dėlto norėčiau pakalbėti dviem labai nuobodžiais klausimais dėl indėlio, kurį galite įnešti išaiškinant Lisabonos sutarties įgyvendinimo klausimus. Savo šalyje pradėjote vykdyti įvairias politines priemones, grindžiamas subsidiarumo principu, taip paremdami su tapatybės klausimais susijusius daugelio bendruomenių, kaip antai katalonų ir basų, Valensijos ir Galisijos, prašymus, kurie susilaukė prieštarų vertinimų.

Kaip dabar ketinate remti subsidiarumo principą valstybių narių santykiuose su Europos Sąjunga, kitaip tariant, valstybių narių prašymus pripažinti jų tradicijas, tapatybę, vertybes, kad būtų užtikrinamas pamatinis Europos Sąjungos principas „susivieniję įvairovėje“?

Antrasis mano klausimas susijęs su vyriausiąja įgaliotine užsienio reikalams: kas iš jūsų, pone Pirmininke H. Van Rompuy ir Pirmininke J. M. Barosso, įsigaliojus Lisabonos sutarčiai yra atsakingas, kad baronienei C. Ashton būtų paaiškinta, jog galbūt praėjus 12 dienų būtų laikas sėsti į lėktuvą ir nuskristi į Haitį? Ar ne laikas, kad Europos Sąjungos užsienio politikai ne tik būtų skiriama lėšų, bet kad ji taip pat turėtų veidą ir žmogiškųjų išteklių teikti paramą, kaip tai padarė kiti tarptautinių organizacijų vadovai? Nebent, aišku, mes painiojame Haitį su Taičiu.

Adrian Severin (S&D). – Pone pirmininke, įsigaliojus Lisabonos sutarčiai pirma Tarybai pirmininkaus Ispanija.

Tai pirmas iššūkis. Turime Sutartį, tačiau reikia tinkamai ją sustiprinti ir padaryti netgi daugiau. Europos socialinis paktas ir Europos ekonominis valdymas galėtų būti dalis to „daugiau“, tačiau visoms šioms dalims reikia daugiau Europos finansinių lėšų ir valstybių narių mokesčių politikos suderinimo: deja, bet tokioms priemonėms visada kliudė nacionalinės vyriausybės.

Tikiuosi, kad Tarybai pirmininkaujanti Ispanija sugebės jas sutelkti labiau nei anksčiau.

Tarybai pirmininkaujanti Ispanija turėtų išspręsti dviejų pagrindinių Europos Sąjungos priešpriešų problemą: visos Europos poreikių ir Europos nacionalinių egoistų priešprieša ir Europos Sąjungos vakarinių ir rytinių regionų išsivystymo lygio priešprieša atsižvelgiant į jos pasekmes politinio jautrumo požiūriu. Dviejose pusėse politinis jautrumas skiriasi. Juntama, kad norima daugiau Europos, tačiau pojūtis abiejose pusėse siek tiek skirtingas atsižvelgiant į socialinius ir ekonominius sunkumus. Tikiuosi, kad Tarybai pirmininkaujanti Ispanija sugebės tai suderinti.

Tai iššūkiai, kuriems, vėlgi, būtinos bendros lėšos ir didesnis nuoseklumas politiniu požiūriu. Todėl manau, kad turėtume ne tik perskaityti Sutartį, kas yra visiška tiesa ir tai mums suteikia galimybių siekti didesnio nuoseklumo, bet taip pat suteikti...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Silvana Koch-Mehrin (ALDE). – (DE) Pone pirmininke, pone J. M. Barosso, pone pareigas einantis Tarybos Pirmininke, tai ketvirtas kartas, kai Ispanija perima pirmininkavimą Europos Sąjungai. Žinote, ką reiškia bendradarbiavimas su Europos Parlamentu labai įvairiais klausimais.

Dabar turime Lisabonos sutartį, tai reiškia, kad nuo šiol Europos Parlamentas yra pagrindinis jūsų partneris ryšiams. Savo programoje minite, kad norite, jog ES išsisklaidytų tie, kurie jai suteikia teisėtumą, t. y. europiečių, sąmonėje. Tai labai aukštas tikslas. Tai galima pasiekti tik per Europos piliečių atstovus, kitaip tariant, parlamentus. Todėl man labai malonu girdėti jus sakant, kad nacionalinių parlamentų, ES valstybių narių

parlamentų, ir Europos Parlamento bendradarbiavimas yra pagrindinė tokio tikslo įgyvendinimo sąlyga. Norite suartinti parlamentus, kad suartintumėte piliečius. Tai – gerai.

Šiuo požiūriu nešate didelę atsakomybę, nes įsigaliojus Lisabonos sutarčiai esate pirma Tarybai pirmininkaujanti valstybė. Kitos Tarybai pirmininkaujančios valstybės seks jūsų pavyzdžiu. Todėl, kitaip tariant, kuriate pradinę praktiką. Kalbant apie bendradarbiavimo struktūrą norėčiau, kad kitos Tarybai pirmininkausiančios valstybės turėtų vertinti save atsižvelgdami į jus. Linkiu jums didelės sėkmės!

Peter van Dalen (ECR). – (NL) Tarybai pirmininkaujanti valstybė norėtų paspartinti derybas dėl stojimo, taip pat ir su Islandija. Mano frakcija neprieštarauja pačiam šios šalies įstojimui, tačiau šiuo metu per daug neaiški padėtis dėl *Icesave* paskolų apmokėjimo Jungtinei Karalystei ir Nyderlandams. Islandija ir *Icesave* ilgą laiką labai rizikavo. Galimybės atrodė neribotos ir buvo be perstojo vartojama ir išduodamos paskolos. Tokios tarptautinės institucijos kaip Tarptautinis valiutos fondas išpėjo apie šiuos pavojus, tačiau ne, taip buvo toliau nekludomai elgiamasi, kol užklupo sunkmetis. Todėl keista, kad Islandijos Vyriausybė dabar lieja krokodilo ašaras. Ilgai pranašauta, kad padėtis smarkiai pablogės. Iš anksto išpėtas gali pasiruošti. Trumpai tariant, Islandija gali įstoti į ES, jeigu įvykdys savo tarptautinius išsipareigojimus, jai buvo aiškiai nurodytas *Icesave* paskolų sumokėjimo būdas ir laikas. Tai vienintelis būdas užsitarnauti įstojimui būtiną pasitikėjimą.

Miguel Portas (GUE/NGL). – (PT) Pone J. L. Rodríguezai Zapatero, ne mažiau nei aš žinote, kad artimiausius kelerius metus gamyba Europoje augs lėtai ir nežymiai. Atsižvelgdamas į tai nesuprantu, kodėl primygtinai siūlote atšaukti pirminę Stabilumo pakto versiją arba sumažinti viešąsias investicijas ir socialinio sektoriaus išlaidas.

Taip pat norėčiau jūsų paklausti apie jūsų kalboje nepaminėtus aspektus. Kodėl nieko neužsiminta apie vadinamuosius mokesčių rojus? Kodėl nieko neužsiminta apie kai kurių valstybių narių priešišką poziciją dėl bankų paslapties? Kodėl nieko neužsiminta apie Europos iniciatyvą dėl finansinių sandorių apmokestinimo?

Trumpai tariant, kausimas, kurį norėčiau jums užduoti, skamba taip: kodėl jūsų išsipareigojimuose visuomet pritrūksta teisingumo ekonominiu požiūriu, teisingumo aspektas sprendžiant ekonomikos klausimus yra nežymus?

Enikő Győri (PPE). – (HU) Kaip vieną iš bendrų tikslų norėčiau pabrėžti ekonomikos krizės įveiką ir naujų darbo vietų kūrimą. Visi žinome, kad kai kuriose šalyse yra atsigavimo ženklų, tačiau bendra užimtumo padėtis to neparodo. Darbo vietos – tai, ko Europos Sąjungos piliečiams iš tikrųjų reikia. Tai vienintelis priimtinas Lisabonos sutarties atnaujinimo pagrindas. Turime užtikrinti, kad naujoje programoje „2020 m. ES“ nebūtų kartojamos Lisabonos strategijos klaidos. Šiuo metu negalime išvėlyti veiksmų, kurie, palyginti su jos pirmąja, ją pakeis ir suteiks daugiau patikimumo. Iki šiol girdėjome tik į deivizus panašius uždavinius ir nepaprastai įtemptą grafiką jai priimti.

Jeigu Europos Parlamento dalyvavimas procese bus tolygus jo svarbai, proceso neįmanoma užbaigti anksčiau kaip antrojo ketvirčio pabaigoje. Mums reikia brandžios ir suderintos programos, o ne paskubomis parengtos ryšių kampanijos. Apsvarstykime toliau nurodytus klausimus. Kaip padalyti atsakomybę tarp valstybių narių ir Europos Sąjungos? Kaip kontroliuoti strategijos įgyvendinimą? Kam norime, kad nauja strategija būtų naudinga? Kaip Europos Sąjunga gins visų jos regionų, o ne tik kai kurių pramonės šakų, įmonių ar šalių interesus? Kaip suderinti sanglaudos ir struktūrinę politikas? Intensyviai dirbant nebus laiko atsakyti į visus šiuos klausimus. Skubama kokybės sąskaita.

Atkreipiu jūsų dėmesį į du europinės reikšmės uždavinius, įtrauktus tarp Tarybai pirmininkausiančios Vengrijos uždavinių. Pirmas: parengti bendrą vandentvarkos strategiją, atsižvelgiant į tai, kad vanduo tai mūsų bendras turtas. Su tuo susijusi Dunojaus, kaip žaliojo koridoriaus, koncepcija. Kitas mūsų tikslas yra teikti pagalbą Europos regionams. Turime pasinaudoti šių bendruomenių stiprybėmis.

Marita Ulvskog (S&D). – (SV) Dėkoju už tvirtą socialinės politikos darbotvarkę, šiuo klausimu jums visiškai pritariame. Turiu du klausimus. Pirmasis susijęs su Kopenhagos aukščiausiojo lygio susitikimu. Jis buvo nesėkmingas ir dabar kyla klausimas, kaip susigrąžinti iniciatyvą kovos su klimato kaita srityje? Ar Ispanija gali pakloti pagrindus siekiant Meksikoje sudaryti privalomojo pobūdžio susitarimą dėl klimato, kuriame nepadidintume atotrūkio tarp skurdžių ir turtingesnių pasaulio šalių? Ar, pvz., įmanoma pamėginti finansuoti klimato iniciatyvas lėšų neskiriant iš įprastos ES paramos kovai su skurdu? Tai svarbus klausimas, kurį turėtų išspręsti Tarybai pirmininkaujanti Ispanija.

Labai įdomi padėtis dėl socialinio pakto. Vis dėlto matau rimtą problemą: nebeišlaikoma pagrįsta pusiausvyra tarp Europos darbuotojų ir Europos darbdavių. Priimta Darbuotojų komandiravimo direktyva, kuri tą pusiausvyrą suardė ir dėl kurios tokiam socialiniam paktui kyla pavojus. Per daug mažinamas darbo užmokestis ir per daug šurkštaus išnaudojimo.

Diana Wallis (ALDE). – Pone pirmininke, norėčiau padėkoti ministrui pirmininkui už jo labai nuoširdžią ir europietišką kalbą pradedant Ispanijos pirmininkavimą Tarybai. Paprastai tai mandagus elgesio laikas ir mano kolegos žino, visada esu mandagi, tačiau privalau sugrįžti prie problemos dėl daugelio Jungtinės Karalystės piliečių ir kitų valstybių piliečių, kuriems kyla sunkumų dėl namų praradimo Ispanijoje.

Į ją žvelgiu skirtingai nei ankstesnis priešiškas Europos atžvilgiu nusiteikęs kalbėtojas. Žvelgiu į ją iš europietiškosios perspektyvos, kuria remiantis Parlamentas ne kartą rengė pranešimus ir klausymus pasinaudodamas mūsų Peticijų komitetu. Tai Europos problema. Tai laisvo judėjimo problema. Tai Europos pilietybės problema. Tai Europos teisingumo, galimybės naudotis valstybinio teisingumo sistema problema.

Apgailestauju, ministre pirmininke. Išsakėte daug nuostabių minčių apie Europos pilietybę ir teisingumą bei sąžiningumą. Ministre pirmininke, tikiuosi, kad galėsite perteikti tas mintis Europos piliečiams, kuriems jūsų šalyje kyla grėsmė likti benamiais ir prarasti savo santaupas dėl – apgailestauju tai sakydama – Parlamento nuomone, administracinio piktnaudžiavimo.

Evžen Tošenovský (ECR). – (CS) Pone ministre pirmininke, jūsų pirmininkavimo Tarybai prioritetų programoje, skyriuje dėl transporto, taip pat paminėjote GALILEO projektą. GALILEO projektas vertinamas kaip vienas iš didžiausių ir sudėtingiausių Europos Sąjungos projektų. Turėtų būti numatyta, kad Ispanijos pirmininkavimo Tarybai laikotarpiu šis projektas turėtų būti pradėtas įgyvendinti. Norėčiau jūsų paprašyti skirti daugiau dėmesio šiam projektui, kuris sudėtingas ne tik techniniu, bet ir ekonominiu požiūriu, nes ne iki galo aiški padėtis dėl jo finansavimo. Tikiu, kad Tarybai pirmininkaujančios Ispanijos dėka bus sėkmingai laikomasi šios programos ir visas projektas bus pradėtas įgyvendinti. Tai didelis Tarybai pirmininkaujančiai Ispanijai keliamas uždavinys, nes po šio projekto bus įgyvendinami kiti labai svarbūs projektai inovacijų, telekomunikacijų ir kitose susijusiose srityse.

Corien Wortmann-Kool (PPE). – (NL) Pone pirmininke, pone pareigas einantis Tarybos Pirmininke, Pirmininke J. M. Barosso, pone Komisijos nary J. Almunia, aš taip pat norėčiau daugiau dėmesio skirti 2020 m. ES strategijai, nes šiuo krizės laikotarpiu labiau nei bet kada anksčiau būtina, kad Europa dirbtų savo piliečių ir jų darbo vietų labui. Pareiškėte, kad 2020 m. ES strategija yra svarbi prioritetinė sritis, tačiau per Madride vykusias jūsų pirmininkavimo Tarybai pradžios iškilmes išsakėte kai kurių prieštarų vertinamų politinių minčių ir buvote daug kritikuotas, nors ir iš tikrųjų pasiekti, kad visos valstybės narės laikytųsi vienodos politikos, yra didelė atsakomybė, kurią nešant būtina diplomatija. Galbūt savo pareiškimais jūs, Tarybai pirmininkaujanti Ispanija, trukdote Pirmininkui H. Van Rompuy? Pagal Lisabonos sutartį, kaip bendrai teisės aktus priimanti institucija ir svarbus Europos Parlamento partneris, gal dabar dirbsite teisėkūros programos klausimu? Ar iš tikrųjų ne jūsų darbas – tai taip pat numatyta jūsų programoje – užtikrinti aiškų finansų rinkų reguliavimą? Galiausiai, kalbant šiuo klausimu, Parlamentas nusivylė praeitą gruodžio mėn. Tarybos pasiektu kompromisu dėl finansų priežiūros. Galbūt šiuo klausimu bei vidaus rinkos, kur galima dar daug ką tobulinti, klausimu galėtumėte dėti kur kas daugiau pastangų? Tai svarbu mūsų mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kurios yra mūsų darbo vietų kūrimo varomoji jėga.

Kalbant apie 2020 m. ES strategiją Europos liaudies partija (krikščionys demokratai), žinoma, taip pat norėtų, kad pasibaigtų valstybių narių peštynės ir vietoj to būtų pateikta konkrečių pasiūlymų – šiuo klausimu taip pat kreipiuosi į Pirmininką J. M. Barosą – dėl tvirtos, skaidrios valdymo struktūros, kurioje taip pat būtų laikomasi subsidarumo principo. Pvz., išėjimo į pensiją amžius nepriklauso ES kompetencijai. Galbūt Europos Sąjungai derėtų priimti sprendimus dėl darbo rinkų arba švietimo sistemų pertvarkos valstybėse narėse? Būkime ryžtingi, tačiau taip pat gerbkime subsidarumo principą.

Monika Flašíková Beňová (S&D). – (SK) Jūsų pristatytos programos užmojai labai platūs. Ji Europos Sąjungai gali sudaryti sąlygas padaryti gana didelę pažangą ir atsižvelgdama į tai, kad turėjau galimybę susitikti su keletu jūsų Vyriausybės narių, žinau, kad profesiniu požiūriu jie tikrai gali ir yra gerai pasirengę įgyvendinti šią programą. Sveikinu.

Itin laukiu bendradarbiavimo su teisingumo ministru ir vidaus reikalų ministru, nes tai sritis, kuriai kaip Europos Parlamento socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcijos pirmininko pavaduotoja skiriu daug dėmesio. Turėsime daug darbo ir tam tikras priemones, tarp jų ir vakardienos mūsų posėdyje jūsų paminėtąsias, iš esmės susijusias su teisingumo ir vidaus reikalų sritimis, kurių Tarybai pirmininkaujanti Ispanija nusprendė imtis, sprendimus priimdama drąsiai.

Europos Sąjungos piliečių teisių srityje kyla daug klausimų ir reikia priimti daug sprendimų, įskaitant civilinio ir baudžiamojo pobūdžio teismo proceso dalyvių turtinių ir procedūrinių teisių klausimą ir apsaugos, susijusios su Europos politikos socialinio aspekto sugrąžinimu, klausimą. Turime atkreipti dėmesį į problemas, susijusias su imigracija ir prieglobsčiu, ir tikiu, kad taip ir bus.

Marian Harkin (ALDE). – Pone pirmininke, piliečių iniciatyva – tai vienas iš pokyčių, apie kuriuos šįryt kalbėjo ministras pirmininkas. Iš tikrųjų manau, kad pradėti įgyvendinti Lisabonos sutartį dera vienai iš šalių, kurios piliečiai balsavo „už“ konstituciją. Airijoje agituodamas balsuoti „taip“ dėl Lisabonos sutarties daug kartų rėmiausi Ispanija ir Ispanijos žmonėmis.

Tačiau kaip politikai esame atsakingi užtikrinti, kad, nors piliečiai žino apie tikrąsias piliečių iniciatyvos teikiamas galimybes, jie taip pat žino jos trūkumus. Žinome, kad tai ne tik vieno milijono parašai bet kuriuo klausimu. Klausimas turi priklausyti Europos Sąjungos kompetencijai ir neturime žadėti daugiau, negu galime išpildyti.

Antra, šįryt, ministre pirmininke, paminėjote maisto saugą. Džiaugiuosi matydamas, kad Žemės ūkio taryboje daroma pažanga sprendžiant maisto produktų tiekimo grandinės tobulinimo klausimą. Maisto sauga negali būti – ir nebūs – užtikrinama, jeigu mūsų ūkininkai negalės turėti pakankamų ir pagrįstai stabilų pajamų.

Galiausiai, ministre pirmininke, puiki jūsų iniciatyva dėl kovos su smurtu, susijusiu su lytimi. Lauksiu išsamesnės informacijos.

Marian-Jean Marinescu (PPE). – (RO) Kalbą norėčiau pradėti išreiškdamas viltį, kad nepaisant gana bendro programos pobūdžio iki birželio mėn. pabaigos Tarybai pirmininkaujanti Ispanija pasieks konkrečių rezultatų.

Džiaugiuosi, kad Tarybai pirmininkaujančiai valstybei rūpi Europos mokslinių tyrimų erdvės vystymas ir mokslininkų judumo užtikrinimas. Tačiau esant darbo rinkos apribojimams bus sunku įvykdyti šį uždavinį. Tikiuosi, kad neoficialiame susitikime su užimtumo ministrais šio mėnesio pabaigoje šioje srityje bus pasiekta konkrečių rezultatų.

Programoje taip pat apžvelgiamos TEN-T veiksmų gairės. Taip pat pageidautina, kad apžvalgoje taip pat būtų atsižvelgiama į Dunojaus strategiją, kuri, nepaisant to, kad tiesiogiai neminima Tarybai pirmininkaujančios valstybės programoje, yra Europos Komisijos įsipareigojimas iki 2010 m.

Energetikos sektoriuje reikėtų patobulinti Europos efektyvesnio energijos vartojimo veiksmų planą ir patvirtinti 2010–2014 m. energetikos veiksmų planą. Manau, kad peržiūrint pastarąjį taip pat turėtų būti pateikiamas pasiūlymas dėl finansinių lėšų, visų pirma siekiant, kad pastatai taptų tausūs energijos vartojimo požiūriu. Europos ekonomikos atkūrimo plane numatytas Europos Sąjungos išitraukimas finansuojant *Nabucco* dujotiekį. Europos Sąjunga suinteresuota, kad šis finansavimas būtų tęsiamas taip pat pagal 2010-2014 m. energetikos veiksmų planą.

Kalbant apie Rytų partnerystę verta paminėti, kad labai svarbūs Europos Sąjungos santykiai su Ukraina. Taip pat norėčiau pasinaudoti šia proga paprašyti, kad nepamirštumėte Pietų Kaukazo regiono, kuris yra svarbus alternatyvus energijos šaltinis Europos Sąjungai, arba Moldovos Respublikos, kuriai labai reikia ES paramos šiuo perėjimo prie demokratijos laikotarpiu.

Gianluca Susta (S&D). – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, dėkoju už svarbius įsipareigojimus, kurių prisiimate per šią Parlamento kadenciją, dėl jūsų nurodytų aspektų, nors ir dabar jau laikas ne vardyti visus naudingus aspektus, o dėti realias pastangas Europai atgaivinti.

Turime užbaigti šį institucinių struktūrų nustatymo laikotarpį ir imtis spręsti svarbias problemas, kurios vis dar neleidžia Europai lygiomis teisėmis konkuruoti su tarptautiniais partneriais. Būtina žinoti, ar labai greitai metu Europos Sąjungai bus skirta vieta Jungtinėse Tautose, ar ji, kaip Europos Sąjunga, turės vietą G20 susirinkime, ar siekiama didesnio suderinimo mokesčių ir socialinėje srityse ir kiek lėšų ji ketina įnešti į Europos ekonomikos ciklą, kad padarytų viską, ką padarė kiti jos tarptautiniai varžovai.

Čia turime ateiti – tai skiriu taip pat ir Pirmininkui J. M. Barosso – su pasiūlymais dėl konkrečių Europos atgaivinimui skirtų priemonių, nes praėjus šešiams mėnesiams turėsime ne tuos pačius rezultatus, kuriuos turėjome Tarybai pirmininkavus ankstesnėms valstybėms. Taip pat norėtume žinoti, ar galiausiai atėjo laikas, kai, kaip prieš 30 metų sakė H. Kissinger, prireikus susisiekti su Europos atstovu svarbiausi pasaulio vadovai žinos, kokių numeru skambinti, o ne paprasčiausiai susisieks su valstybėmis narėmis.

Kalbame apie Europos orumą, kaip jis apibūdinamas Lisabonos sutartyje, taip pat Europos socialinį modelį, pagrindinius demokratijos principus, kurių mes, Europos Parlamento socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcijos nariai, tvirtai reikalaujame laikytis ir kuriais, kaip mes norėtume, būtų grindžiama mūsų piliečių gerovė ateityje.

Paulo Rangel (PPE). – (PT) Pone pirmininke, pone J. L. Rodríguezai Zapatero, pone J. M. Barroso, norėčiau paaiškinti, kad čia girdėtoje kalboje buvo tam tikrų dviprasmybių, visų pirma dėl ekonomikos klausimų. Tikslai bei nurodyti tikslai yra pagrįsti, tačiau tebesama tam tikrų dviprasmybių. Konkrečiau kalbant, nenurodyta jokia konkreti kovos su nedarbu priemonė. Tačiau nepaisant šios išimties savo kalboje daugiausia dėmesio norėčiau skirti instituciniams klausimams.

Tarybai pirmininkaujanti Ispanija daug kalba apie piliečių iniciatyvą ir greitą bei skubų Išorės veiksmų tarnybos sistemos sukūrimą. Atsižvelgiant į tai, kad esame pradiname Lisabonos sutarties įgyvendinimo etape, manau, kad instituciniu požiūriu dabar taip pat būtų svarbūs tam tikri principai dėl santykių su kitomis institucijomis.

Taip pat atsižvelgiant į tai, kad Tarybai pirmininkaujanti Ispanija turi vienintelę galimybę sukurti precedentą, manau, svarbu, kad Taryba ir Tarybai pirmininkaujanti Ispanija aiškiai parodytų norą bendradarbiauti su Komisija ir Parlamentu, kad būtų aiškiai nustatyta, kaip bus palaikomi Komisijos ir Parlamento santykiai pagal Lisabonos sutartį.

Kad ir ką Tarybai pirmininkaujanti Ispanija nuveiktų minėtų santykių su Komisija ir Parlamentu bei pačiu Europos Vadovų Tarybos Pirmininku srityje, tai bus galima laikyti Lisabonos sutarties sėkme.

Atsižvelgdamas į tai norėčiau, kad man būtų geriau paaiškinta, kokia, jūsų manymu, bus pagal rotacijos principą Tarybai pirmininkaujančios valstybės, Komisijos, Parlamento ir Tarybai pirmininkaujančios valstybės santykių struktūra.

Alejandro Cercas (S&D). – (ES) Malonu jus matyti, gerbiamasis ministre pirmininke J. L. R. Zapatero, sėkmės ir dėkoju jums už kalbą. Visų pirma ačiū, kad paminėjote Europos socialinę chartiją. Galų gale Taryboje yra suprantančių, kad Europa negali būti formuojama be darbuotojų ir juo labiau prieš darbuotojus.

Galų gale Taryboje yra pradedančių suprasti, kad turime labai didelę problemą dėl milijonų nusivylusių žmonių, dėl prekybos organizacijų, kurios jaučia, kad nėra įtraukiamos į Europos integracijos procesą, kuriame atsižvelgiama tik į verslo aspektus, prarasti politiniai tikslai ir keliama nedideli socialiniai tikslai.

Šiuos santykius su Parlamentu ir profesinių sąjungų judėjimu sugadino du poelgiai. Vienas jų buvo darbuotojų judėjimas Europoje, kuris kelia pavojų nacionaliniams socialiniams modeliams, kitas – Darbo laiko direktyva, kuri kelia pavojų istoriniams pasiekimams ir profesinio bei darbinio gyvenimų derinimui.

Ministre pirmininke, kalbėjote apie šešis pokyčių mėnesius. Pakeiskite procedūras, pakeiskite kryptį. Negalėsite pakeisti visko, pradėkite dirbti nauja kryptimi, kurios Europai reikia, nes Europai reikia darbuotojų ir negalėsime sukurti tiesiog ekonominės Europos, tai taip pat turi būti politinė ir socialinė Europa.

4. Oficialus pasveikinimas

Pirmininkas. – Ponios ir ponai, man pranešė, kad galerijoje posėdį stebi Korėjos Respublikos nacionalinės asamblėjos delegacija, kurią taip pat nuoširdžiai sveikiname atvykus. Dvyliktojo mūsų Parlamento ir jų šalies parlamento tarpparlamentinio posėdžio proga norėtume pasveikinti atvykus juos ir jų vadovą Lee Kangą Rae.

Europos Parlamentas visada rėmė taiką ir stabilumą bei žmogaus teisių apsaugą Korėjos pusiasalyje. Suprantama, kad džiaugiamės vis didėjančiu Korėjos Respublikos aktyvumu tarptautiniu lygmeniu ir taip pat jiems linkime geros kloties šiemet pirmininkaujant G20 susitikime.

Žinome apie bendrą Korėjos Respublikos ir Europos Sąjungos asociacijos susitarimą, kurio ratifikavimo procesas bus pradėtas netrukus. Todėl sveikiname kolegas iš Korėjos. Tikimės, kad jų dalyvavimas bus sėkmingas ir, svarbiausia, kad jiems patiks teisė stebėti tokią svarbią diskusiją kaip dabar mūsų rūmuose vykstanti diskusija.

5. Ispanijos pirmininkavimo programos pristatymas (diskusijų tęsinys)

Pirmininkas. – Ponios ir ponai, tęskime diskusijas dėl Ispanijos pirmininkavimo programos pristatymo.

Carlo Casini (PPE). – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, kaip šio Parlamento Konstitucinių reikalų komiteto pirmininkas, džiaugiuosi, kad Tarybai pirmininkaujantčiai Ispanijai svarbus Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo numatytų struktūrinių reformų, visų pirma susijusių su Europos išorės veiksmų tarnyba, įvykdymas, piliečių iniciatyva ir Europos Sąjungos prisijungimas prie Europos žmogaus teisių apsaugos konvencijos, kurios atžvilgiu mano komitetas jau paskyrė pranešėją, ispaną Jáuregui Atondo, kurį jau pažįstate.

Vis dėlto Ispanijos laikraštyje *El País* paskelbtame interviu jūs, pone J. L. R. Zapatero, išsakėte pageidavimą, kad dėl įstatymo dėl religijos laisvės Ispanijai gali reikėti imtis veiksmų, siekiant normalizuoti padėtį visose jos valstybinėse institucijose.

Todėl šiuo klausimu norėčiau pasiūlyti trumpai pagaltoti apie tai, kad Europos struktūros yra būdas pasiekti Europos Sąjungos tikslą, patvirtintą Lisabonos sutarties 2 straipsnyje: skatinti orumą, lygybę, laisvę ir solidarumą. Todėl privalau išreikšti tam tikrą rūpestį dėl krypties, kurią įgauna ši diskusija vertybių klausimu.

Kultūrinė vienybė svarbiau už ekonominę vienybę. Dovanokite už mano kritišką požiūrį, tačiau Europos dviasia stipresnė nei valstybinė struktūra. Europos dvasios šaknys glūdi iš senosios Graikijos kildinamame potraukyje į tiesą ir grožį, iš Romos kildinamame teisingumo kulte ir būtent krikščionybė, remdamasi šiuo nepaprastai svarbiu paveldu, papildė šį sąrašą žmonių verte, kurie yra lygūs nuo apvaisinimo iki natūralios mirties.

Šiandien Kristaus kryžiaus vardu prašome vykti į Haitį, būti Haiityje, nes čia svarbiausia visi žmonės, ypač patys skurdžiausi.

Taip pat klausiu jūsų: kalbant apie religijos laisvę, ką reiškia „normalizavimas“? Galbūt tai reiškia draudimą visiems piliečiams viešai išpažinti savo religiją? Ar tai reiškia pamiršti mūsų šalių kilmę, įskaitant ir krikščioniškąją kilmę?

Kader Arif (S&D). – (FR) Pone pirmininke, pone J. L. R. Zapatero, pone J. Buzekai, ponios ir ponai, šiuo krizės laikotarpiu viešoje diskusijoje prekybai teiktina dar didesnė reikšmė, nes europiečiai vis labiau laikosi nuomonės, kad Europos Sąjungos lygmeniu sukurta strategija turi tiesioginio poveikio ekonomikos augimui ir užimtumui.

Atsižvelgiant į padidėjusią tarptautinę konkurenciją, varžymasis dėl išlaidų mažinimo lėmė per didelius praradimus darbo vietų požiūriu arba gamybos perkėlimą. Atsižvelgdama į šias aplinkybes mūsų frakcija mano, kad prekyba turi būti priemonė siekti tokių tikslų kaip darbo vietų kūrimas, nelygybės mažinimas ir tvari plėtra. Už prekybą atsakingas Komisijos narys K. De Gucht šiame posėdyje dalyvauja, kad pritartų, jog pati prekyba negali būti tikslas.

Todėl norėčiau sužinoti, ar jūsų pirmininkavimo Tarybai laikotarpiu remsite Europos prekybos politikos reformą, siekiant užtikrinti, kad ja būtų sukuriami daugiau darbo vietų, kad ji būtų glaudžiau susijusi su tikrąja pramonės politika. Taip pat ar imsitės sąžiningos prekybos, kuri gali skatinti vystymąsi, tinkamą darbą ir pagarbą žmogaus teisėms, pasauliniu mastu rėmimo veiksmų? Kitaip tariant, ar ES susitarimuose nustatysite privalomus socialinius ir aplinkosaugos reikalavimus?

Luis de Grandes Pascual (PPE). – (ES) Pone J. L. R. Zapatero, tokiame ispanui, kaip aš pats, garbė jus čia pasveikinti perimant pirmininkavimą Europos Sąjungai. Tai, žinoma, didelių lūkesčių ir iššūkių laikotarpis ir privalome šiuos lūkesčius pateisinti. Svarbu, kad mūsų piliečiai matytų, jog atnaujintos ES institucijos gali spręsti realias problemas.

Žinote, kad pritariame jūsų pasiūlytai programai. Žinote, kad Ispanijos *Partido Popular* partijai tai valstybinės reikšmės klausimas ir kad pritarisime visiems jūsų veiksams, kurie, mūsų nuomone, bus naudingi bendriems Europos interesams ir svarbūs Ispanijai. Tai plačių užmojų ir, tikimės, išsami programa.

Tikiuosi, kad šiame Ispanijos pirmininkavimo Tarybai albume – atsižvelgiant į tai, kad jis, be abejo, bus spalvingas ir įvairus – žmonės kiekvieną aspektą galės vertinti kaip labai svarbų sprendžiant ištis tikroviškas jiems kylančias problemas.

Krizė smogia ekonomikoms ir nedarbas atrodo kaip penktasis apokalipsės arklys. Sąžiningai pripažinote, kad Ispanijoje nedarbas siekia 20 proc., bet tai jums netrukdo. Manau, kad tokia padėtis mus visus įpareigoja rasti problemas, kurią turime išspręsti kartu, sprendimą. Tai tikra problema.

Ministre pirmininke, atsižvelgdamas į skirtą laiką, negaliu daug kalbėti. Tačiau noriu pasakyti, kad Ispanijos laukia daug uždavinių, kad neabejoju Ispanijos, kaip šalies, galimybėmis ir kad noriu tikėti ir esu tikras, kad įvykdysite uždavinius. Atsižvelgiant į laikotarpį Europoje privalome pateisinti šiuos lūkesčius.

Kita vertus, globalus pasaulis – jūs jį sumaniai paminėjote – reiškia, kad atsiranda naujų galios centrų ir Europos Sąjunga turi aktyviau ir nuosekliau ginti savo vertybes ir interesus. Priešingu atveju kyla pavojus prarasti savo svarbą.

Galiausiai, ministre pirmininke, mes, ispanai, nesitaikstysime su tuo, kad mums nebūtų suteikta galimybė teikti pasiūlymus. Norime, kad tai būtų teisinga. Taip pat turime mokėti nuolankiai priimti patarimą, kurį Don Kichotas davė Sančui Pansai, kai dėl jo svajonės valdyti Baratrijos salą jam rekomendavo elgtis kukliai.

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Glenis Willmott (S&D). – Pone pirmininke, džiaugiuosi ministro pirmininko pateikta labai pozityvia ir plačių užmojų Ispanijos pirmininkavimo programa. Atsižvelgiant į tai, kad baigiasi finansinis sunkmetis, ypatingas jo skiriamas dėmesys darbų ir augimo atžvilgiu mums visiems gyvybiškai svarbus ir labai laikiu darbo su socialistų vyriausybės kolegomis.

Artimiausi šeši mėnesiai bus labai svarbūs ES ekonomikos ir aplinkos ateities požiūriu ir laukdami vasario mėn. Tarybos posėdžio tikimės vadovavimo keliant aukštus tikslus dėl finansų sektoriaus pertvarkymo.

Po nesėkmingų derybų klimato kaitos klausimu Kopenhagoje labai norėčiau sužinoti, kaip Tarybai pirmininkaujanti valstybė bendradarbiaus su Komisija siekiant nustatyti bendrą ES tikslą, kad būtų pasiektas sausio 31 d. nustatytas išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo tikslas. Nors tai paminėta, tačiau, galiausiai, ministre pirmininke, pirmininkaujant Tarybai raginu pasinaudoti galimybe išspręsti žemės užgrobimo ir kitas problemas, kurios sukelia tiek sielvarto ir liūdesio dešimtims tūkstančių įstatymams paklustantiems nekilnojamojo turto savininkams visoje Ispanijos pietinėje dalyje. Iš tikrųjų nedelsdami turime imtis veiksmų.

Malonu jus čia matyti, pone J. L. R. Zapatero, ir linkiu jums sėkmingo pirmininkavimo.

Tunne Kelam (PPE). – Pone pirmininke, Ispanijos pirmininkavimą Tarybai vertinsime atsižvelgdami į Lisabonos sutarties įgyvendinimą instituciniu aspektu. Linkiu jums, ministre pirmininke, visokeriopos sėkmės.

Siekiant paskatinti ekonomikos atsigavimą ir naujų darbo vietų kūrimą jūsų uždavinys yra iki galo užbaigti kurti ES vidaus rinką, įskaitant paslaugų rinkų atvėrimą tose srityse, kurių atžvilgiu iki šiol taikomos išimtys. Kol tai nebus padaryta, bet kokios ES strategijos sėkmė bus mažareikšmė.

Palankiai vertinu jūsų įsipareigojimą sukurti bendrą energijos rinką, sujungiančią visos Europos energetikos tinklus. Norėčiau, kad siekdamas šio tikslo pasinaudotumėte dar 2007 m. priimta Parlamento pozicija dėl išorinio energetinio saugumo ir solidarumo, kuri dar nepradėta vykdyti.

2020 m. darbotvarkėje numatytas informacijos ir ryšių technologijų įtraukimas į kasdienę praktiką pasinaudojant gerąja valstybių narių, kurios šioje srityje jau pažengusios, patirtimi. Tikiuosi, kad jūsų pirmininkaujama Taryba galės priimti sprendimą dėl centrinės IT sistemų administravimo agentūros, kurios Europai akivaizdžiai reikia. Taip pat reikia, kad skubiai būtų parengta Europos kibernetinės gynybos saugumo strategija.

Taip pat tikiuosi, kad įgyvendindama naują Rytų partnerystės strategiją ES taip pat aktyviau dalyvaus stabilizuojant padėtį Pietų Kaukaze.

Paskutinis, bet ne mažiau svarbus dalykas yra tai, kad siūlau jums išlikti ryžtingam ES bendros pozicijos dėl Kubos atžvilgiu, kol nebus patvirtinta, kad ten kas nors realiai keičiasi. Deja, bet šios valstybės atsisakymas į Kubą įsileisti mūsų kolegas socialistus, nes jie norėjo susisiekti su opozicinėmis jėgomis, nerodo realių pokyčių.

Catherine Trautmann (S&D). – (FR) Pone pirmininke, pone J. M. Barosso, pone J. L. R. Zapatero, visų pirma ačiū jums už aukštų siekių, politinės perspektyvos ir aktyvumo atkūrimą laikotarpiu, kai Europos Sąjunga turi atsigaivinti po krizės ir po nesėkmingos Kopenhagos konferencijos.

Tikiuosi, kad Komisija ir Tarybai pirmininkaujanti valstybė suteiks mums galimybių 2020 m. strategijoje didžiausią dėmesį skirti tikslui sukurti daugiau ir geresnių darbo vietų, kovai su socialine atskirtimi ir tvariai plėtrai. Tai visų pirma taikytina žemės ūkio ir žuvininkystės biudžetams. To siekti patys įsipareigojote.

Pone J. L. R. Zapatero, tikimės, kad skirsite lėšų šioms politinėms priemonėms, dirvožemio valymą susiesite su maisto sauga, sudarysite sąlygas ekologiškoms darbo vietoms ir žuvų išteklių išsaugojimui, užtikrinsite maisto saugą ir sudarysite sąžiningesnes prekybos sąlygas pietų šalims.

Būtina skirti daug lėšų žemės ūkiui ir norėčiau jūsų paprašyti su šiomis lėšomis susieti žuvininkystei skirtas lėšas. Šių aspektų požiūriu mūsų darbus ir mūsų politiką reikėtų vertinti pagal pasiektus rezultatus.

Jan Olbrycht (PPE). – (PL) Pone pirmininke, pone J. L. R. Zapatero, dėl daugelio iš šiandien ministro pirmininko kiek bendrai pristatytų klausimų reikėtų išsamesnio išdėstymo ir konkrečių pasiūlymų pateikimo.

Šiuos klausimus galima suskirstyti į dvi kategorijas – klausimai, kuriuos Tarybai pirmininkaujanti Ispanija privalės spręsti, ir klausimai, kuriuos ji norės spręsti, nes bandys siekti savo tikslų. Vienas iš klausimų, kurių atžvilgiu ji privalės imtis veiksmų, tai Europos institucijų tarpusavio santykių klausimai ir norėčiau atkreipti J. L. R. Zapatero dėmesį į Lisabonos sutarties nuostatas, protokolą dėl subsidiarumo principo taikymo, kuriame numatyta, kad taip pat reikia apibrėžti valstybių narių regioninių ir vietos valdžios institucijų vaidmenį. Kalbant apie suskirstymą regionais Ispanijos patirtis rodo, kad galbūt būtų Tarybai pirmininkaujanti Ispanija pabandys aiškiau išdėstyti nuostatas dėl regioninių ir vietos valdžios institucijų vaidmens. Itin svarbu, kad J. L. R. Zapatero nurodo, jog vienas jo tikslų – plėtoti švietimą ir gebėjimus diegti naujoves, uždavinys, kuris, kaip žinia, didžiąja dalimi įgyvendinamas regioninių ir vietos lygmenimis pasitelkus Europos lėšas.

Europos Parlamentas labai laukia, kol tam tikri klausimai bus išdėstyti išsamiau, išspręsti instituciniai klausimai ir pateikti pasiūlymai dėl sanglaudos politikos ateities, kuri, kaip žinia, pirmiausia bus aptarta Saragosoje, o vėliau novatoriškų Europos regionų savaitėje. Labai laukiame sprendimų ir konkrečių pasiūlymų.

Anni Podimata (S&D). – (EL) Pone pirmininke, ministre pirmininke, pirmininkavimo Europos Sąjungai perėjimas į Ispanijos rankas šiuo sunkiu metu tai didelis iššūkis ir puiki galimybė tvirtinantiems, kad iki šiol Europos priemonės kovojant su krize buvo vienašališkos ir nebuvo dėta pakankamai pastangų siekiant sušvelninti poveikį realiajai ekonomikai ir užimtumui, taip pat tvirtinantiems, kad atsigavimo strategijoje taip pat turėjo būti numatyti vystymosi modelio pokyčiai, taip užtikrinant Europos piliečių gerovę ekonominiu, socialiniu ir aplinkosauginiu aspektais. Ispanijos pirmininkavimas Tarybai – tai didelis iššūkis tiems, kurių nuomone Europos ekonominis valdymas būtinas kartu demokratizuojant ekonominės politikos priemones, kurios, esant reikalui, užtikrins lėšų taupymą ir būtiną solidarumo principo laikymąsi, kad būtų ginami Europos piliečių interesai.

Edite Estrela (S&D). – (ES) Džiaugiuosi suteikta galimybe pasakyti, kad José Luis Zapatero nustebino Europos moteris pateikęs labai novatoriškų ir pažangių priemonių. Žinoma, ji tai padarė suformuodamas ištis lygiavertę Vyriausybę ir drąsiai elgesiu įtraukdamas lyčių lygybės ir abipusės pagarbos klausimus į nacionalines ir Europos darbotvarkes.

Ministre pirmininke, nuoširdžiai jus sveikinu parengus plačių užmojų veiksmų kovojant su visuomenės rykšte laikytinu smurtu, susijusiu su lytimi, programą. Su lytimi susijusio smurto srities Europos kontrolieriaus įsteigimas tai prevencinio pobūdžio pasiūlymas, kuriam Europos moterys pritaria ir kuriuo džiaugiasi.

Ministre pirmininke, Portugalijos socialistų vardu linkiu jums sėkmės. Galite pasikliauti mūsų solidarumu. Moterys už Zapatero!

Ramón Jáuregui Atondo (S&D). – (ES) Kuo nuoširdžiausiai norėčiau jums, ministre pirmininke, pasakyti, kad puikiai pristatėte, kaip Ispanija pirmininkaus Tarybai. Mano nuomone, tai buvo išskirtinė kalba.

Norėčiau jums, ministre pirmininke, užduoti klausimą dėl Lotynų Amerikos. Manau, kad Europai ji labai svarbi ir, žinoma, Europa taip pat labai svarbi Lotynų Amerikai. Su Lotynų Amerika turime daug žmogiškųjų sąsajų, turime ten daug verslo interesų ir daug jos besivystančių šalių, pvz., Argentina, Brazilija arba Meksika, norėtų vienytis su Europa.

Pone Pirmininke, norėčiau jūsų paklausti, kokie yra Europos Sąjungos ir jūsų pirmininkavimo Tarybai planai Lotynų Amerikos atžvilgiu, ko tikimasi iš aukščiausiojo lygio susitikimo su Lotynų Amerikos šalimis, ir ką Europos Sąjunga ir jūsų pirmininkaujama Taryba numato nuveikti su Lotynų Amerikos šalimis?

Laima Liucija Andrikienė (PPE). – (ES) Kadangi kalbėti galiu tik minutę, susitelksiu ties piliečių teisių klausimu.

Ispanijos pirmininkavimas Tarybai – tai mums suteikta galimybė susitvarkyti pačioje ES. Vienas iš pavyzdžių – Kanarų salos ir jos gyventojai.

Pernai buvau ten nuvykusi mokytis ispanų kalbos. Nustebau sužinojusi, kad jeigu ispanų kalbos mokysiuosi žemyninėje dalyje arba Balearų salose esančioje mokykloje, išlaidos man bus kompensuojamos, jeigu mokysiuosi Kanarų salose esančioje mokykloje – ne, nes jos yra už Europos teritorijos. Tai Europos Sąjungos, bet ne Europos teritorija, todėl iš šiose salose esančios kalbų mokyklos, net jeigu kursų kokybė puiki, atimama galimybė...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Chris Davies (ALDE). – Pone pirmininke, savo kalbos pradžioje ministras pirmininkas kalbėjo apie tai, kad visų pirma kaimyninių šalių, prie kurių turime priskirti Izraelį, atžvilgiu Europai turi vykdyti veiksmingesnę užsienio politiką.

Tai šalis, kurios kariuomenė, pažeisdama žmogaus teises, okupavo kitos tautos teritoriją, šalis, kuri vykdo Gazos blokadą ir kolektyviai baudžia pusantro milijono žmonių, ir vis tiek mes ją laikome įprasta prekybos partnere. Mūsų principai ir politika aiškūs, dar praeitą mėnesį juos pakartojo užsienio reikalų ministrai, tačiau atrodo, kad mūsų žodžių nelydi veiksmai.

Manau, kad tikrasis šio pirmininkavimo Tarybai išbandymas per artimiausius kelis mėnesius bus tai, ar pradėsime tam tikru mastu savarankiškai plėtoti santykius su Izraeliu ir ar imsime rodyti, kad mūsų principai šį tą reiškia ir kad jų laikysimės.

Kinga Gőncz (S&D). – (HU) Aš taip pat linkiu Tarybai pirmininkaujančiai Ispanijai, kuri pirmininkaus pirmoji iš trijų valstybių pagal Lisabonos sutartį, didelio pasisekimo. Kalbant apie 2020 m. strategiją ne kartą minėta, kad ji bus labai svarbi atsigavimo po krizės procese. Vis dėlto už politikos vykdymą šioje srityje atsakingos valstybės narės neša didžiausią atsakomybę. Norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į tai, kad turime Bendrijos politiką ir Bendrijos biudžetus, kurie gali būti naudojami kaip krizės pasekmių švelninimo priemonės. Šiuo požiūriu labai svarbu, kad derybos dėl naujojo biudžeto laikotarpio būtų pradėtos 2011 m. pradžioje ir kad tuo momentu Komisija pateiktų savo pasiūlymą dėl biudžeto, kad mums būtų sudarytos sąlygos šias politikos priemones formuoti išsamiau. Norėčiau Komisijos paprašyti, kad ji tai padarytų laiku.

Ulrike Lunacek (Verts/ALE). – (ES) Ministre pirmininke, tikiuosi, kad jūs, kaip Ispanijos Vyriausybės ministras pirmininkas, iš tikrųjų turite drąsos ir galite įgyvendinti savo labai plačią užmojų programą, visų pirma kovos su smurtu prieš moteris programą.

Turiu du klausimus. Vienas jų susijęs su užsienio politika. Sakėte, kad Europa turi priimti atsakomybę dėl užsienio politikos, tačiau taip pat dėl europiečių interesų gynimo. Norėčiau paklausti jūsų, kas yra europiečių interesai? Ar tai didelių tarptautinių įmonių, kurios siekia pelno neatsižvelgdamos į susitarimus socialiniais ar aplinkosaugos klausimais, interesai? Ar iš tikrųjų tai yra Europos vertybėse, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, įtvirtinti interesai, pvz., žmogaus teisės, demokratizacija, pilietinės visuomenės ir tautinių mažumų teisių stiprinimas? Apie kokius interesus kalbate?

Kitas klausimas. Jūs visiškai nekalbėjote apie Europai taip svarbią migracijos temą. Mums reikia programos...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

John Bufton (EFD). – Pone pirmininke, jūs, ministre pirmininke, savo kalbą pradėjote pateikdamas labai europietišką darbotvarkę. Ši darbotvarkė neveiksminga – štai, ką norėčiau jums pasakyti. Kai kuriose šalyse euro padėtis labai sudėtinga. Graikija parblokšta. Jūsų šalis, Ispanija, taip pat patiria didelių sunkumų. Jūsų paties šalyje 18–24 amžiaus žmonių nedarbas dabar artėja prie 40 proc.

Ispanijos žmonės gali kalbėti savo vardu. Eidamas dabartines savo pareigas taip kalbate mano šalies žmonių vardu. Iš pradžių minėjote tolesnę integraciją. Prieš jums imantis tolesnės integracijos prašau jūsų pakartotinai kreiptis į mano šalies, Jungtinės Karalystės, žmones ir leiskite jiems pasirinkti referendumą.

PIRMININKAVO: J. BUZEK

Pirmininkas

Zoltán Balczó (NI). – (HU) Pone pirmininke, minėjote, kaip svarbu imtis pokyčių, kaip jų pateisinimą nurodydamas sunkiausią per pastaruosius 80 metų pasaulinę ekonomikos krizę, dėl kurios 8 mln. dirbančių žmonių prarado darbo vietas. Nurodytoms priemonėms verta pritarti, tačiau jos neatneš realių pokyčių

gerėjimo linkme. Pasimokę iš krizės turime imtis tikros ekonominės revoliucijos. Ar sutinkate su teiginiu, kad liberali rinka nepajėgi veikti save reguliuodama? Ar sutinkate, kad reikia peržiūrėti liberalias dogmas? Ar sutinkate, kad Bendrijai reikia suteikti daugiau reguliavimo svertų ir kad rinkos ekonomikoje valdžios įsikišimas būtinas? Jūsų atsakymai mus labai nudžiugintų.

José Luis Rodríguez Zapatero, *einantis Tarybos Pirmininko pareigas*. – (ES) Pone pirmininke, su pasitenkinimu atkreipiu dėmesį, kad Europos Parlamentas stipresnis ir energingesnis nei kada nors anksčiau. Pasakyta labai daug kalbų, užduota konkrečių klausimų, į kuriuos mano atsakomojoje kalboje būtų neįmanoma išsamiai atsakyti, nepageidautinai ilgam nepratęsus šio posėdžio.

Jums leidus pasirinksiu kompromisą ir kalbėsiu apie kai kuriuos klausimus, kurie, mano manymu, svarbiausi ir juos reikia paaiškinti. Mano kompromisas toks, kad į kiekvieną iš EP narių pateiktų konkrečių klausimų bus atsakyta paskutiniame posėdyje, kuriame dalyvausiu praėjus šešiams mėnesiams, kai Ispanijos pirmininkavimas Tarybai laikantis rotacijos principo bus įvertintas ir išnagrinėtas. Todėl tikiuosi atsakyti visiems nariams į kai kuriuos konkrečius klausimus, kuriuos įsiminiau.

Norėčiau tarti keletą žodžių dėl savo tėvynainių, EP narių iš Ispanijos, kalbų. Norėčiau padėkoti Ispanijos *Partido Popular* už jos šiame posėdyje parodytą paramą, kuri buvo patvirtinta nacionalinėse politinėse diskusijose ir įtvirtinta pasiūlymu. Tai, be abejo, labai palankiai vertintinas veiksnys atsižvelgiant į turimą darbą ir pabrėžia mūsų bendrą europietišką troškimą, bendras pastangas ir darbą, kurį esame pasirengę tęsti dėmesį sutelkdami į labai sudėtingą laikotarpį, kuriuo gyvename kovodami su ekonomikos krizės sunkumais.

Norėčiau pakalbėti apie imigraciją. Vienas iš garbingų EP narių atkreipė dėmesį į klausimą dėl to, kokia yra mūsų imigracijos politika, ir netgi pasakė, kad ji nebuvo aptarta. Tiesa, savo kalboje jos neaptariau, tačiau, trumpai tariant, reikia nustatyti prioritetus. Buvo aiškiai nurodyta, kad palankiai vertinu plataus masto imigraciją, ir tai – sakau kategoriškai – netiesa. Pagarba visų, kiekvieno asmens, neatsižvelgiant į kilmę, žmogaus teisėms – štai ką vertinu palankiai.

(Plojimai)

Turime Europos imigracijos paktą, kuris buvo remiamas ir jam pritarta Prancūzijos pirmininkavimo Tarybai laikotarpiu. Turime laikytis šio pakto ir, be abejo, kaip geriausias būdas išvengti masinio imigrantų antplūdžio, šiame pakte numatyta sienų kontrolė, bendradarbiavimas ir politinis dialogas su šalimis, iš kurių imigrantai atvyksta. Vis dėlto turiu pridurti, kad integracija – imigrantų integracija žmogaus teisių požiūriu – yra Europos imigracijos pakte numatytos politikos dalis. Kalbu vardu šalies, kuri per paskutinius kelerius metus susidūrė su labai plataus masto imigracija, tačiau ji vyko ne veltui, nes nuo 2000 m. Ispanijos gyventojų skaičius išaugo šešiais milijonais. Nuo tada taip pat susidūrėme su emigracija, diktatūrinės santvarkos laikotarpiu į daugelį kitų Europos šalių vyko ekonominė emigracija.

Iš patirties puikiai žinome, ką reiškia išvykti iš savo šalies ieškant ateities perspektyvų arba tam tikro ekonominio orumo. Žinome, kad sunku pripažinti ir kad šalys ir tautos nevertinamos remiantis tik politine, karine ir ekonomine galia. Tautos, kartu ir Europa, vertinamos atsižvelgiant į jų elgesį ir pagarbą žmogaus teisėms ir žmonėms, kurie atvyksta į mūsų šalį ieškodami ateities perspektyvų, kurių jie negali turėti savo šalyje.

(Plojimai)

Be to, Europos Sąjungoje turime žinoti – ir iš tikrųjų žinome – kad iki 2025 m. 30 proc. ES gyventojų bus vyresni kaip 65 metų amžiaus. To nebus jokioje kitoje pasaulio vietoje ar regione. Būsime vieta, žemynas, kuriame bus daugiausia vyresnių kaip 65 metų amžiaus žmonių, ir dėl to sumažės mūsų gamybos pajėgumai, sumažės darbingo amžiaus žmonių ir darbo pajėgumai, ir tai bus našta mūsų socialinės apsaugos sistemoms. Vidutiniu laikotarpiu Europai reikia darbuotojų. Pasibaigus krizei jai reikės darbuotojų, reikia, kad moterys patektų į darbo rinką ir kad padaugėtų darbingo amžiaus žmonių, siekiant išlaikyti socialinės apsaugos sistemą. Tai esminė išvada.

Antra, subsidiarumo principas ir kalbos. Žinoma, tiksliai taikysime Lisabonos sutarties nuostatas ir norėčiau atkreipti dėmesį, kad būtent mano vadovaujama Vyriausybė skatino kitų Ispanijoje oficialių kalbų naudojimą Europos institucijose. Tačiau neabejotina, kad šiuo metu taikant Lisabonos sutarties nuostatas dėmesys kreipiamas į institucijų pusiausvyrą. Išgirdau pastabą, kuri, mano manymu, neteisinga, nors ir turiu pripažinti, kad ji pateikta visiškai neatsižvelgiant į kontekstą. Kaip Tarybos, kuriai pirmininkaujama vadovaujantis rotacijos principu, Pirmininkas, išsakyčiau, pareiškiau ir parėmiau nuolatinio Tarybos Pirmininko, žinoma, vyriausiojo įgaliotinio, vaidmenį ir visapusišką Komisijos bendradarbiavimą ir toliau tai darysiu.

Europos Parlamentas naujomis galiomis pradės naudotis nauju pirmininkavimo Tarybai laikotarpiu, visokeriopai bendradarbiaudamas su Komisijos Pirmininku, kuris visada palaikė nuolatinius darbinis ryšius su Parlamentu. Kalbu apie J. M. Durão Barroso atliktą darbą. Buvau kritikuojamas jį rėmęs. Taip, jį rėmiau ir tvirtai remiu, nes mačiau jį dirbant stiprios ir suvienytos Europos labui ir tai labai svarbu, neatsižvelgiant į ideologines nuostatas.

Trečia, finansinė sistema, vadinamieji mokesčių rojai ir naujas reglamentavimas bei priežiūra. Nekalbėjau apie tai, kad neišsemčiau visų temų, tačiau visiškai sutinku, kad būtų taikomos naujos finansų priežiūros ir reguliavimo taisyklės. Kalbant apie reikalavimą užkirsti kelią vadinamiesiems mokesčių rojams, pagal rotacijos principą Tarybai pirmininkaujanti valstybė laikysis tvirto ir griežto požiūrio.

(Plojimai)

Be abejo, tai paskatins, padrąsins ir pareikalaus, kad visos šalys imtųsi dirbti būtinų susitarimų dėl fiskalinio skaidrumo ir informacijos teikimo atsižvelgiant į tarptautinę bendruomenę klausimu.

Dėl klimato kaitos klausimo vasario 11 d. Taryba, padedama Komisijos, išanalizuos Kopenhagos aukščiausiojo lygio susitikimo aplinkybes. Žinoma, Europos Sąjunga turėtų tęsti strategijos, dėl kurios priartėsime prie pažangaus susitarimo siekiant sušvelninti klimato kaitą, atžvilgiu palankius veiksmus. Esu už Europos Sąjungą, kuri žino, kaip sumaniai suderinti savo tikslus, kuriuos ji išsikėlė iki 2020 m. arba 2020–2030 m. laikotarpiui, su kitų subjektų reikalavimais dėl išmetamų teršalų kiekio sumažinimo. Skatindami Europos vienybę ir bendrą strategiją turime šį uždavinį įgyvendinti patikėti Europos Komisijai. Taip pat visiškai sutinku, kad Jungtinės Amerikos Valstijos ir Kinija – tai dvi pirmaujančios valstybės, iš kurių galime tikėtis kur kas didesnio aktyvumo.

Žinoma, esu visiškai įsitikinęs, kad bendra žemės ūkio politika turėtų apimti žuvininkystę ir kad reikia peržiūrėti kai kurių valstybių narių paminėtą socialinį paketą, pakeisti jį, kad būtų numatyti didžiosios dalies Europos darbuotojų atstovų interesai, pagrįstas atstovavimas jiems ir konstruktyvi pozicija. Jie atstovauja darbuotojams, profesinėms sąjungoms, kurios yra Europos socialinio pakto, kuris per pastaruosius kelis dešimtmečius pavertė mus didžiausios socialinės gerovės ir klestėjimo nuo Antrojo pasaulinio karo regionu, išraiška.

(Plojimai)

Negalime užtikrinti Europos Sąjungos ateities ir Europos klestėjimo be darbuotojų, be socialinių teisių ir socialinės gerovės politikos, todėl turime nedvejodami jas numatyti.

Buvo iškeltas klausimas dėl užsienio politikos srities. Artimieji Rytai, ypač Lotynų Amerika ir užsimerimas apie Izraelį. Tikimės per artimiausius šešis mėnesius pasistūmėti dėl susitarimo Artimųjų Rytų klausimu. Žinome, kad taika Artimuosiuose Rytuose yra būtina taikos kituose regionuose, kur išplito radikalizmo ir ideologinio bei religinio fanatizmo paskatintas teroras ir konfliktai, sąlyga. Europos Sąjunga atliks savo vaidmenį prisidedama prie šio taikos proceso vykdydama savo išpareigojimą vėl pradėti derybas. Žinome, ko siekiame ir kokiomis sąlygomis. Žinome, kad šiame dialoge kaip viena pagrindinių jo sąlygų turi būti aptariamas Palestinos valstybės pripažinimo klausimas.

(Plojimai)

Bendradarbiauti su Izraeliu – tai dirbti taikos labui. Jeigu, nepaisydami kritikos, kurios jis nusipelno dėl daugelio savo veiksmų, nebendradarbiausime su Izraeliu, negalėsime pasiekti taikos ateityje. Bendradarbiauti su Palestina – tai dirbti jos teisės sukurti valstybę, teisės į teritoriją labui, kad ateityje būtų pasiektas klestėjimas ir sprendžiami visi neišspręsti klausimai. Imsimės to ryžtingai ir, be abejo, bendradarbiaudami su svarbiausiais tarptautiniais subjektais.

Dėl Lotynų Amerikos. Lotynų Amerika tai jaunas, nepaprastai svarbus žemynas su puikia ateitimi. Jame gyvena 500 mln. žmonių ir jame yra žymus ne tik Ispanijos, bet ir Europos pėdsakas, nes po ilgo laikotarpio ir tam tikrų sunkumų dėl stabilumo ir tautų grupės, kaip jie tai suvokia, sustiprinimo sunkumų ten dabar žinomos demokratinės ir pažangios vertybės. Lotynų Amerikos aukščiausiojo lygio susitikime norime sudaryti prekybos susitarimus su MERCOSUR šalimis, su Centrinės Amerikos ir Andų bendrijos šalimis arba pasiekti pažangą šiuo klausimu. Visa tai daroma siekiant tiek Lotynų Amerikos šalių, tiek Europos ekonominių interesų, kurie, mano nuomone, taip pat turėtų būti ginami, vystymosi ir pažangos.

Europos interesai. Kaip buvo kalbėta, ir kitos valstybės narės tam pritarė, apie Europos Sąjungos politiką vyrų ir moterų lygybės klausimu, laikiau tai labai geru pavyzdžiu ir pilietybės politika. Tai – Europos interesai.

Europos interesai, kuriuos ginu užsienio politikoje, tai interesai, susiję su Europos ginamomis vertybėmis, kildinamomis iš Šviečiamojo amžiaus ir visų kultūrinių, religinių ir pilietinių tradicijų, kurios vešėjo ir vystėsi Europoje. Nustatyti standartus reiškia toleruoti, nustatyti standartus reiškia gerbti Europos tradicijas, geriausias Europos tradicijas, kas reiškia, kad šiame krašte gerbiama religijos, idėjų reiškimo, politinė ir kultūrinė laisvės. Šiai laisvei reikalinga tolerancija ir lygiateisiškas požiūris visų tikėjimų ir nuomonių atžvilgiu, kad demokratija būtų brandi demokratija.

(Plojimai)

Pone pirmininke, tenorėjau pakalbėti apie tam tikras atskiras kitų šalių atstovų kalbas, susijusias su mano šalimi, su Ispanija, ir visų pirma apie W. Langeno kalbą, konkrečiai susijusią su Ispanija, dėl ekonominio pobūdžio ypatybių, dėl kurios jaučiu pareigą pateikti pastabų. Pripažįstu, kad šį rytą pradėdamas kalbą kalbėjau Europos, europinės šalies vardu, kuri dėkinga būdama Europos Sąjungos narė, dėkinga toms šalims, kurios paskatino mūsų stojimą į Europos Sąjungą, ir kuri per pastaruosius 25 metus labai pasikeitė ir padarė didelę pažangą. Pokyčiai ir pažanga netgi tokie, kad nuo mūsų įstojimo į Europos Sąjungą net 15 punktų sumažinome vienam gyventojui tenkančių pajamų skirtumą, viršydami dabartinį Europos vidurkį. Tai didelėmis daugelio ispanų, šalies darbuotojų ir įmonių pastangomis atliktas darbas.

Padarę tokią didelę pažangą dabar išgyvename ekonomikos krizę, kurie sukelia sunkumų užimtumo srityje. Tiesa, kad mūsų šalyje aukštas nedarbo lygis, kaip tai nutiko užklupus aštuntojo ir dešimtojo dešimtmečio krizėms. Tai mūsų šaliai būdinga, lygiai taip kaip ekonomikos augimo atveju, mūsų šalyje sukuriama daugiau darbo vietų negu kitose šalyse. Vis dėlto W. Langeną galiu nuraminti, kad tuo atveju, jeigu artimiausioje ateityje jo šalyje nedarbo lygis išaugtų, nepaisant jų valdančių jėgų, kaip politinis lyderis, kaip ministras pirmininkas ir kaip Europą palankiai vertinantis europietis, atsakyčiau parama ir solidarumu, o ne, kaip jūs tai padarėte šį rytą šiuose rūmuose, kaltinimais savo ruožtu.

(Plojimai)

Tai būtų parama ir solidarumu grindžiama reakcija. Taip suprantu, ką reiškia jaustis europiečiu ir juo būti, su visa pagarba jūsų šaliai, ir tikiuosi, kad taip nenutiks.

Trumpai tariant, pone pirmininke, šiuo pirmininkavimo Tarybai laikotarpiu dirbsime siekdami įgyvendinti Europos solidarumo, bendradarbiavimo, labiau ekonominiais aspektais grindžiamos Europos Sąjungos, reformų ir įsitikinimų projektą. Dėkoju, kad rėmėtės J. Almunios kalba, nes, be kita ko, į dabar jo užimamas pareigas jį pasiūliau aš. Taip pat žinome, kad per artimiausius šešis mėnesius Parlamentas gali tikėtis mano šalies ir mano Vyriausybės bendradarbiavimo, pagarbos ir įvertinimo ir kad šiuo pirmininkavimo Tarybai laikotarpiu čia dirbsiu aš, būsiu visapusiškai atsakingas ir atsakysiu į visus klausimus, kurie gali kilti dėl pagarbos ir solidarumo.

(Plojimai)

Pirmininkas. – Dėkoju, pone J. L. R. Zapatero, už jūsų kalbą. Mūsų, Europos Parlamento ir Tarybai pirmininkaujančios Ispanijos, bendradarbiavimas labai svarbus. Dirbame teisėkūros srityje, todėl viena po kitos Tarybai pirmininkaujančių valstybių vyriausybės mums yra labai svarbios, kad galėtume vykdyti teisėkūrą.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Jean-Pierre Audy (PPE), raštu. – (FR) Man patiko Ispanijos Karalystės Ministro Pirmininko kalba, visų pirma ekonomikos klausimų, socialinių problemų ir aplinkos klausimų pusiausvyra. Pritariu socialinio pakto idėjai, grindžiamai partnerystėje socialinėje srityje, nes esu įsitikinęs, kad tai ne tik svarbių socialinių tikslų siekimo sąlyga, bet ir Europos ekonomikos veiksmingumo veiksnys. Pirėnų pusiasalio valstybėms užimant du svarbius pirmininkų postus (Europos Sąjungos Vadovų Taryboje, kuriai pirmininkauja Ispanijos ministras pirmininkas, José Luis Rodríguez Zapatero ir Europos Komisijoje, kuriai pirmininkauja portugalas José Manuel Barroso), tenka apgailestauti, kad Tarybai pirmininkaujanti Ispanija neparodė galinti politiškai prisidėti santykiuose su Amerikos žemynu, išskyrus Jungtines Amerikos Valstijas ir Kanadą. Apmaudu, nes šeštąjį Europos Sąjungos ir Lotynų Amerikos / Karibų šalių (ES ir LAKR) aukščiausiojo lygio susitikimą planuojama surengti pirmoje 2010 m. pusėje, o ES ir Meksikos bei ES ir Brazilijos aukščiausiojo lygio susitikimai turėtų būti surengti atitinkamai pirmoje ir antroje 2010 m. pusėje. Pasinaudodamas šia kalba dar kartą norėčiau išreikšti apgailestavimą dėl to, kad naujas Europos Sąjungos Tarybos Pirmininkas, kuris buvo išrinktas lapkričio mėn. viduryje, o pareigas pradėjo eiti 2009 m. gruodžio 1 d., vis dar nesusitiko su Europos Parlamento nariais ir netgi nenusiuntė paprasčiausios žinutės.

Elena Băsescu (PPE), raštu. – (RO) Norėčiau atkreipti dėmesį, kad buvau AFET delegacijos, kuri 2009 m. spalį Madride rengė Tarybai pirmininkaujančios Ispanijos prioritetus, narė. Remdamasi savo žiniomis apie šiuos tikslus, pastebėjau bendrų minčių su Rumunijos tikslais.

Tarybai pirmininkaujanti Ispanija labiausiai domisi Viduržemio jūros regionu, kas gali būti labai naudinga ir Rumunijai. Rumunijos įmonės turės galimybę sugrįžti į Viduržemio jūros regiono rinkas (tokių šalių kaip Alžyras, Turkija, Sirija ir Egiptas). Svarbiausias bendras tikslas – užtikrinti Europos Sąjungos energetinį saugumą, Rumuniją įtraukiant į darbotvarkę, susijusią su šiuo regionu: *Nabucco*, *Constanta-Trieste* europiniai naftotiekiai ir kaimyninių valstybių dujų vamzdynų sujungimas: Rumunija–Vengrija (*Arad-Szeged*), Rumunija–Bulgarija (*Giurgiu-Ruse*) *Isaccea* ir *Negru Vodă*.

Taip pat manau, kad Tarybai pirmininkaujanti Ispanija privalo skirti ypatingą dėmesį Rytų partnerystės šalims. Rumunija siekia svarbaus politinio tikslo – kad, atsižvelgiant į galimą įstojimą į ES, Moldovos Respublika būtų įtraukta į Vakarų Balkanų šalių grupę. 2008 m. sausio 12 d. Kišioniove buvo pradėtos derybos dėl Europos Sąjungos ir Moldovos Respublikos asociacijos susitarimo pasirašymo. Šiuo metu Moldovai reikalinga finansinė ir politinė parama. Tai turėtų būti dabar Tarybai pirmininkaujančios valstybės ir ateityje Tarybai pirmininkausiančių valstybių prioritetas.

Dominique Baudis (PPE), raštu. – (FR) Pone pirmininke, vadovaujantis rotacijos principu artimiausius šešis mėnesius jūs pirmininkausite Europos Sąjungos Tarybai. Užsienio politikos srityje turėsite įgyvendinti daug uždavinių, visų pirma susijusių su pietine Viduržemio jūros pakrante. Ką ketinate daryti, kad atkurtumėte Viduržemio jūros šalių sąjungą, kurios būstinė Barselonoje? Neseniai paskirtas Viduržemio jūros šalių sąjungos generalinis sekretorius. Kaip ketinate bendradarbiauti su pirmuoju Viduržemio jūros šalių generaliniu sekretoriumi? Siekiant sudaryti sąlygas tikram politiniam bendradarbiavimui mums reikalinga plačių užmojų politika Viduržemio jūros regione, apimanti ne tik ekonominės partnerystės aspektus.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), raštu. – (LT) Ispanija perima pirmininkavimo Europos Sąjungai estafetę išgaliojus Lisabonos sutarčiai. Tai reiškia, kad pirmininkaujanti valstybė privalės dar glaudžiau bendradarbiauti su Europos Parlamentu, įgyvendindama savo ambicingą programą. Pritariu Ispanijos darbotvarkėje numatytiems svarbiausiems prioritetams dėl ES 2020 strategijos, užimtumo ir socialinės pažangos užtikrinimo, dėl iniciatyvų švietimo ir inovacijų srityse bei energetikos saugumo klausimų. Ispanija įsipareigoja tęsti pradėtą ilgalaikių programų vykdymą, todėl būtina parengti konkrečių priemonių planą dėl Stokholmo programos įgyvendinimo. Man, kaip Europos Parlamento narei iš Lietuvos, labai svarbu, kad pirmininkaujanti šalis ir toliau tęstų Švedijos pirmininkavimo metu patvirtintą Baltijos jūros regiono strategijos įgyvendinimą. Šie metai – Europos kovos su skurdu ir socialine atskirtimi metai. Noriu paprašyti, kad Ispanija pirmininkavimo metu imtųsi būtinų priemonių kovai su skurdu ir minimalių socialinių garantijų užtikrinimui. Šiaurinės ES šalies Švedijos pirmininkavimas buvo sėkmingas, tad nuoširdžiai noriu palinkėti pietų valstybei Ispanijai naudingų darbų ES piliečių labui.

Cristian Bușoi (ALDE), raštu. – (RO) Taip pat prašau, kad Tarybai pirmininkaujanti valstybė paremtų direktyvą dėl visuomenės informavimo apie receptinius vaistus, kuriai Taryba nepritaria. *Status quo* išlaikymas šioje srityje niekaip nėra naudingas pacientams ar farmacijos pramonei. Reikia remti verslo sektorių, kad išbristume iš krizės, visų pirma naujose valstybėse narėse, kurios šioje srityje patiria didelių sunkumų. Šiuo klausimu manau, kad MVĮ palaikymas neabejotinai būtinas. Tarybai pirmininkaujanti Ispanija turi tvirtai remti direktyvą dėl kovos su pavėluotu mokėjimu komerciniuose sandoriuose, kuri gyvybiškai svarbi MVĮ. Linkiu Tarybai pirmininkaujančiai Ispanijai didelio pasisekimo įgyvendinant savo prioritetus ir sprendžiant problemas, kurių šiuo metu kilo Europos Sąjungai.

Proinsias De Rossa (S&D), raštu. Europos tikslas – visapusiškas taikos susitarimas Artimuosiuose Rytuose, kuriame svarbiausias dviejų valstybių principu pagrįstas sprendimas. Norime saugios Izraelio valstybės ir perspektyvios demokratinės Palestinos valstybės su ribomis, buvusiomis iki 1967 m. Jūs turite griežtai ir ryžtingai remti aiškų gruodžio 8 d. Tarybos pareiškimą. Sąlygų pirmalaikiams rinkimams Palestinoje sudarymas yra svarbiausias žingsnis. Europa turi aiškiai parodyti, kad palaikys santykius su atstovais, išrinktais per naujuosius rinkimus, neatsižvelgdama į jų politines pažiūras, vykdydama įsipareigojimą įgyvendinti susitarimus, kuriems pritarė Palestinos žmonės. Nuo dabar Europos politika dėl Izraelio, Palestinos savivaldos ir judėjimo „Hamas“ turi būti grindžiama jų neatidėliotinu išitraukimu į atsakingą paskutinį Ketverto Taikos plano pagrindų vykdymo derybų etapą. Turime reikalauti, kad nedelsiant ir besąlygiškai būtų nutraukta Izraelio apgultis Gazoje ir nutrauktos baisios žmonių kančios, dėl kurių mirė 1,5 mln. gyventojų. Jeigu Europa nesiims drąsių veiksmų ir nepaskatins taip elgtis JAV, padėtis greitai gali tapti nebeįtaisyti.

Ioan Enciu (S&D), raštu. – (RO) Šiuo metu Tarybai pirmininkaujančiai Ispanijai patikėtas svarbus uždavinys sudaryti Stokholmo programos įgyvendinimo veiksmų planą. Kaip vieni svarbiausių tikslų šiame plane turi būti numatyti uždaviniai dėl imigracijos ir prieglobsčio, sienų kontrolės ir saugumo, taip pat kovos prieš organizuotą nusikalstamumą ir terorizmą. Trumpai tariant, garantuoti ES piliečių saugumą.

Siekiant šių tikslų reikės, kad institucijos ir specializuotos agentūros dar intensyviau keistųsi informacija ir kad būtų sustiprinta ES duomenų bazė, taigi ir nuolatinis piliečių asmens duomenų rinkimas. Tačiau reikia išlaikyti tvirtą pusiausvyrą tarp saugumo užtikrinimo ir piliečių teisės į privatumą gerbimo. Valstybės narės turėtų būti raginamos laikytis bendro sutarimo principo, siekiant nustatyti pagrįstą dviejų paminėtų tikslų tarpusavio ryšį.

Pagarba pagrindinėms žmogaus teisėms turi būti svarbiausias Europos politikos visose srityse tikslas, o labiausiai dėmesį turėtų atkreipti trys šalys, kurios pirmininkaus ES Tarybai artimiausius 18 mėn.

José Manuel Fernandes (PPE), raštu. – (PT) Linkiu Tarybai pirmininkaujančiai Ispanijai sėkmės. Ispanija yra pirmoji valstybė narė, iš tikrųjų pradėjusi įgyvendinti naują institucijų modelį, kuris įsigaliojo kartu su Lisabonos sutartimi.

Tikimės, kad ministro pirmininko J. L. Rodríguezo Zapatero paminėtas prioritetinis tikslas – išvesti Europą iš krizės ir pagreitinti ekonomikos augimo atsigavimą – bus įgyvendintas ir kad galėsime tęsti kovą su klimato kaita ir ginti energetinį saugumą. Taip pat svarbu vykdyti integruotą miškininkystės politiką ir siekti veiksmingesnės vandentvarkos.

Tikimės, kad šiais Europos kovos su skurdu metais ir šiuo ekonomikos krizės laikotarpiu bus vykdoma bendra politika labiausiai pažeidžiamų visuomenės narių labui. Tikiuosi, kad valstybės narės ir Europos institucijos bendradarbiaus, kad ES labiau suklestėtų ir būtų vieningesnė ir tarptautiniu lygmeniu svarbesnė.

Taip pat tikiuosi, kad Portugalijos ir Ispanijos santykiai sustiprės dėl šio pirmininkavimo Tarybai. Visi žino, kad mūsų ekonomikos tarpusavyje priklausomos ir viena su kita susijusios. Nanotechnologijų laboratorija Bragoje yra geras vienybės pavyzdys, kuris sudarys sąlygas mokslinių tyrimų plėtrai, inovacijoms ir pažinimui, užtikrinsiančiam, kad mūsų įmonės būtų konkurencingesnės.

Carlo Fidanza (PPE), raštu. – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, pareigas einantis Tarybos pirmininkas išdėstė savo prioritetus. Visi jie svarbūs, tačiau akivaizdu, kad neužsiminta apie kovą su nelegalia imigracija, kuri nelaikoma prioritetine sritimi.

Nekalbėta apie FRONTEX programos stiprinimą arba apie tai, kad reikia labiau įpareigojančių susitarimų dėl pabėgėlių išskirtymo. Neįsipareigota siekti glaudesnio bendradarbiavimo su kitomis šalimis, iš kurių atvyksta nelegalūs imigrantai, ar paramos Jungtinėse Tautose dėl būtinybės įkurti *in-situ* tapatybės nustatymo centrus prieglobsčio prašytojams, kuriuose būtų tikrinama, kas iš tikrųjų atitinka prieglobsčio suteikimo sąlygas.

Šis trūkumas labai aiškiai rodo, kad nukrypstame nuo neseniai Europos Vadovų Tarybos patvirtintos pozicijos ir nuo Italijos Vyriausybės pozicijos, kurie visuomet kovojo siekdami, kad su imigracijos kontrole susiję klausimai būtų laikomi svarbiausiais Europos darbotvarkės klausimais.

Tikiuosi, kad Tarybai pirmininkaujanti Ispanija ne tik bendrais bruožais kalbės apie žmogaus teises, bet ir galės peržiūrėti savo prioritetus ir vykdyti su imigracijos klausimu susijusius anksčiau Tarybai pirmininkavusių valstybių prisiimtus įsipareigojimus. Toliau spausime J. L. R. Zapatero ir jo Vyriausybę, kol tai bus atlikta.

Livia Járóka (PPE), raštu. – (HU) Džiaugiuosi, kad šalia žemės ūkio plėtros ir santykių su trečiosiomis šalimis kaip Europos darbo rinkos prioritetą į Tarybai pirmininkaujančios Ispanijos programą įtraukta būtinybė užtikrinti lygias moterų ir vyrų galimybes. Džiugina dar ir tai, kad pabrėžiama kovos su smurtu, susijusiu su lytimi, ir tokių nusikaltimų aukų apsaugos svarba, kartu, kaip vieną bendrą tikslą, pabrėžiant lygčių lygybės svarbą Europos Sąjungos ekonomikos augimo procese. Itin svarbus pokytis tai, kad kovai su diskriminacija skirtame skyriuje Tarybai pirmininkaujanti valstybė įsipareigoja sumažinti esamą atotrūkį tarp vyrų ir moterų, remdama 2006–2010 m. moterų ir vyrų lygybės gaires, įkurdamą Europos su lytimi susijusio smurto stebėsenos centrą ir surengdama forumą iki šiol pasiektiems rezultatams ir ateities Jungtinių Tautų „Pekino veiksmų platformos“ uždaviniams įvertinti. Nors programoje nekalbama apie planus socialinės romų integracijos srityje, iš tikrųjų tikiuosi, kad Tarybai pirmininkaujanti valstybė tęs jos pirmųjų pradėtą darbą atsižvelgdama į Europos kovos su skurdu ir socialine atskirtimi metus, pasinaudos visomis paramos priemonėmis, kad romus, didžiausią ir labiausiai pažeidžiamą tautinę mažumą, padėtų integruoti socialiniu ir ekonominiu požiūriu. Taip pat tikiuosi, kad tarptautinę romų dieną Kordoboje įvyksiančiame aukščiausiojo

lygio susitikime Tarybai pirmininkaujanti Ispanija taip pat prisidės prie to, kad greitai būtų baigta rengti šiuo metu rengiama Europos romų strategija.

Ádám Kósa (PPE), raštu. – (HU) Džiaugiuosi girdėdamas apie Tarybai pirmininkaujančios Ispanijos pateiktą „Naujųjų Europos“ programą, nes joje turizmo politikos vystymas numatytas kaip prioritetas, įskaitant atsižvelgimą į turistų nuomonę dėl ES politikos, susijusios su pramone. Siekdamas šio tikslo Tarybai pirmininkaujanti valstybė didžiausią dėmesį skiria Europos turizmo modelio sukūrimui, taip pat atsižvelgdama į grupinį turizmą. Atkreipiu jūsų dėmesį, kad taip pat didelį dėmesį reikėtų skirti negalią turinčių asmenų interesams. Be to, transporto srityje Tarybai pirmininkaujanti valstybė siūlo remti pažangiasias transporto sistemas, kam visiškai pritarti ir čia pasinaudosiu proga pakartoti, kad Europos Sąjunga turėtų atsisakyti teisinės praktikos priimti ir palikti galioti tiek reglamentų, kiek yra transporto priemonių. Taip žmonėms, kuriems reikia kitokių transporto priemonių, nesuteikiamos tokios galimybės naudotis transporto paslaugomis, neatsižvelgiant į tai, kad visų teisės į transportą vienodos. Tarybai pirmininkaujančiai valstybei siūlau atsižvelgti į paskirtojo Komisijos nario Siimo Kallaso pareiškimą, kuriame jis kalbėjo apie laisvo judėjimo principą kaip vieną iš pagrindinių Europos piliečių teisių, susijusių su šiuolaikiniu transportu. Paskirtasis Komisijos narys pritarė iniciatyvai ir pažadėjo parengti vieningą elgesio kodeksą visiems transporto sektoriams. Taip jis gali per savo kadencijos laikotarpį užtikrinti, kad visi Europiečiai galėtų naudotis aiškiomis ir skaidriomis teisėmis ir kad Tarybai pirmininkaujanti Ispanija galėtų ir turėtų atlikti svarbų vaidmenį šiuo klausimu.

Krzysztof Lisek (PPE), raštu. – (PL) Žinau, kaip Ispanijai svarbu plėtoti bendradarbiavimą su Viduržemio jūros baseino šalimis ir kaip Ispanijai svarbi Europos Sąjungos pozicija dėl Viduržemio jūros regiono. Žinoma, suprantu, kad tai susiję su daug šalių, kurios yra ES kaimyninės šalys ir svarbios Europos Sąjungos ekonominės partnerės. Dar labiau džiaugiuosi išgirdęs J. L. R. Zapatero ir kitų Tarybai pirmininkaujančios Ispanijos atstovų pareiškimus, kad jie nori tęsti savo pirmtakų, visų pirma Čekijos ir Švedijos, pastangas plėtoti bendradarbiavimą su Europos Sąjungos rytinėmis kaimynėmis, visų pirma su valstybėmis, įtrauktomis į Lenkijos ir Švedijos pasiūlytą Rytų partnerystės programą. Atsižvelgdamas į šias aplinkybes, norėčiau paprašyti Tarybai pirmininkaujančios valstybės ir asmeniškai J. L. R. Zapatero itin pasidomėti padėtimi Baltarusijoje. Nepaprastai svarbu peržiūrėti strategiją Baltarusijos atžvilgiu ir stebėti šalies vidaus politiką. ES turėtų reikalauti, kad Baltarusijos valdžios institucijos gerbtų žmogaus teises ir pakeistų savo požiūrį į pilietinės visuomenės institutą. J. L. R. Zapateras pabrėžė žmogaus teisių svarbą. Deja, sąžinės kaliniai vis dar sulaikyti Baltarusijoje, o valdžios institucijų požiūris į demokratinę opoziciją, nepriklausomą žiniasklaidą ir nevyriausybines organizacijas, tarp jų ir į tautinių mažumų organizacijas, neatitinka Europos reikalavimų. Demokratizacija ir pagarba pagrindinėms pilietinėms teisėms – tai veiksnys, kuris turėtų būti būtina ES ir Baltarusijos bendradarbiavimo plėtojimo pagal Rytų partnerystę sąlyga.

Elżbieta Katarzyna Łukacijewska (PPE), raštu. – (PL) Vienas iš Tarybai pirmininkaujančios Ispanijos prioritetinių tikslų – ES ekonomikos skatinimas, kurio siekiant reikia patvirtinti ir įgyvendinti Europos tvaraus vystymosi strategiją iki 2020 m. Iš Komisijos pateikto dokumento matyti, kad iš esmės tai susiję su žiniomis grindžiama ir ekologiška aplinka. Kitas Ispanijos pasiūlymas – finansinių nuobaudų sistema, kurią sudaro, pvz., paramos iš ES biudžeto mažinimo šalis, kurios nevykdo strategijoje nurodytų tikslų, priemonės. Dabar Ispanija, atsižvelgdama į daugelio šalių ir suinteresuotų grupių pasipriešinimą, šios minties atsisako.

Vis dėlto turiu klausimą: kodėl prieš paskelbiant tokią revoliucinę idėją nebuvo konsultuojamasi? Atsižvelgiant į jos pačios turimą patirtį, negi Ispanija nesupranta, kad skurdesnėms šalims gali kilti sunkumų įgyvendinant tokius aukštus tikslus ne todėl, kad jos nenorėtų, bet dėl to, kad jos negalės? Ar nemanote, pone J. L. R. Zapatero, kad papildomų nuobaudų įvedimu galime pasiekti priešingo rezultato, negu laukta, dėl ko tam tikrų regionų išsivystymo skirtumas taps dar didesnis ir bus susilpninta visa Europos Sąjunga? Visi norime stiprios Europos Sąjungos, o stipri Europos Sąjunga – tai iš stiprių dalių susidedanti Europos Sąjunga. Regionų skirtumų panaikinimo politika veiksminga, taigi nepraraskime jos pasiekimų drastiškais priemonėmis.

Iosif Matula (PPE), raštu. – (RO) Pone pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau pasidžiaugti tuo, kad Tarybai pirmininkaujanti Ispanija išipareigojo pirmenybę teikti Europos Sąjungos energetiniam saugumui. Atsižvelgiant į tai, dujų tiekimo šaltinių įvarinimas laiku užbaigiant įgyvendinti *Nabucco* projektą yra gyvybiškai svarbus. Pasirašiusi tarpvyriausybinių susitarimą dėl *Nabucco* Europos Sąjunga privalo imtis veiksmų.

Norėčiau pabrėžti, kad Tarybai pirmininkaujančios Ispanijos prioritetu turi būti laikomi santykiai su Rytų partnerystės valstybėmis. Šiuo atžvilgiu, manau, svarbu, kad suteiktume didelę politinę paramą, kad sėkmingai pasibaigtų neseniai prasidėjusios ES ir Moldovos Respublikos derybos. Po šių derybų turėtų būti pasirašytas asociacijos susitarimas, kuriuo bus padaryta didelė pažanga siekiant šioje šalia ES esančioje šalyje užtikrinti

Europos vertybių laikymąsi. Manau, kad mums gyvybiškai svarbu Moldovos Respublikos piliečiams, kurių dauguma 2009 m. rinkimuose nurodė palankiai vertinantys už Europos integraciją pasisakančią koaliciją, parodyti teigiamų ženklų.

Andreas Mölzer (NI), raštu. – (DE) Kiek keistai atrodo, kai Tarybai pirmininkaujanti Ispanija mus ragina kovoti su ekonomikos krize ir nori pasiekti, kad ekonomikos politikos tikslų įgyvendinimas būtų privalomas. Esu iš šalies, kurioje beveik 20 proc. siekiantis nedarbo lygis dvigubai viršija Europos vidurkį, todėl tai skamba absurdiškai. Dar blogiau tai, kad ji remia pasenusią Europos ekonomikos valdymo idėją. Tokiam subsidiarumo principo pažeidimui turime priešintis kaip įmanoma labiau. ES turi išlikti įvairovės ir tautinių valstybių sąjunga, už tai ji dėkinga savo piliečiams.

Taip pat savo piliečiams ji turi būti dėkinga, kad galiausiai derybose su Turkija pradėta atvirai kalbėtis. Tarybai pirmininkaujanti Ispanija ignoruoja tikrovę, kitaip sakant, aplinkybę, kad nei geografiniu, nei religiniu ar kultūriniu požiūriais Turkija nepriklauso Europai. Tautinės ir religinės mažumos vis dar diskriminuojamos šioje Mažosios Azijos šalyje, o Ankara atkakliai atsisako pripažinti Kiprą, kuris yra ES valstybė narė. Dabar sakyti, kad dešimtmečius besitęsiantis konfliktas greitai atneš „teigiamų rezultatų“ – reiškia teigti nerealų dalyką. Vien dėl finansinių priežasčių Turkijos įstojimas į ES būtų per sunki užduotis ES. Masinis turkų antplūdis ir greta esančių visuomenių narių skaičiaus staigus padidėjimas galiausiai sunaikintų ES. Pačiu laiku nutraukėme su Ankara vestas derybas dėl stojimo ir siekėme privilegijuotos partnerystės.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE), raštu. – (RO) Džiaugiuosi, kad Tarybai pirmininkaujanti Ispanija ėmėsi žemės ūkio sektoriaus prioritetų, kurie šiuo laikotarpiu yra iš tikrųjų svarbiausi tikslai: tolesnės diskusijos dėl bendros žemės ūkio politikos ir bendros žemės ūkio politikos pritaikymas atsižvelgiant į nuolat besikeičiančias šiandieninės Europos aplinkybes.

Be to, Tarybai pirmininkaujančios Ispanijos programoje pastebėjau kitų svarbių idėjų: užtikrinti pakankamus Europos žemės ūkio išteklius ir tęsti laipsnišką pieno kvotų atsisakymo procesą, atsižvelgiant į BŽŪP būklę. Galiausiai, tačiau tai ne mažiau svarbu, džiaugiuosi Žemės ūkio ir žuvininkystės Tarybos pirmadienio posėdyje pradėtomis diskusijomis dėl veiksmingesnės maisto produktų tiekimo grandinės, siekiant kontroliuoti kainų svyravimą ir užtikrinti teisingesnę šioje grandinėje susikaupusio pertekliaus paskirstymą. Tai aukšti ir kartu Europos piliečiams labai svarbūs tikslai.

Sławomir Witold Nitras (PPE), raštu. – (PL) Dėkoju, pone J. L. R. Zapaterai, už jūsų įžanginę kalbą. Tačiau joje nebuvo aiškiai įvardyta didelių deficitų problema. Negalėčiau pamanyti, kad Tarybai pirmininkaujanti Ispanija nesiiimtų spręsti šios problemos ir nelaikytų jos prioritetine. Pone J. L. R. Zapaterai, atrodo, kad jums turėtų būti svarbiausias uždavinys padėti ne tik Graikijoje, bet ir Ispanijoje bei kitose šalyse. Ar nebijote, kad, jeigu nesukontroliuosite valstybės finansų Ispanijoje, neturėsite pinigų „elektra varomiems automobiliams“ įsigyti? Jums tikriausiai sakė, kad kai kurių Europos vyriausybių, kaip ir Ispanijos Vyriausybės, nerūpestinga politika mažina Europos konkurencingumą, mažina Europos laisvų darbo vietų skaičių ir vėlina naujų šalių prisijungimą prie euro zonos ir viso to priežastis – Europos vidaus nestabilumas. Imkitės, prašau, šios problemos labai rimtai. Privalote tai padaryti.

Wojciech Michał Olejniczak (S&D), raštu. – (PL) Ispanija Tarybai pradeda pirmininkauti ką tik įsigaliojus Lisabonos sutarčiai. Pareigas einančio Tarybos Pirmininko ir vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai, viena vertus, ir Bendrijos institucijų ir valstybių narių vadovų, antra vertus, santykių krypties formavimasis labai priklauso nuo Tarybai ką tik pirmininkauti pradėjusios valstybės. Norėčiau čia paprašyti, kad naujos institucijos būtų kaip įmanoma labiau pripažįstamos laikantis Sutarties nuostatų ir atsižvelgiant į pradedamos reformos esmę. Svarbu, kad tarptautiniu lygmeniu Europos Sąjunga laikytųsi vieningos pozicijos. Tačiau dar svarbiau, kad į šią poziciją būtų atsižvelgiama, kad ja remiantis būtų formuojama nauja praktika ir kad ji būtų svarbi priimant sprendimus. Norint išvengti 15-oje Kopenhagos konferencijoje susiklosčiusios padėties, Tarybai pirmininkaujanti valstybė jau dabar turi imtis veiksmų, kad būtų sukurta atmosfera, kuri sudarytų sąlygas 16-ame Kopenhagos aukščiausiojo lygio susitikime priimti sprendimus, atitinkančius Europos Sąjungos poziciją. Europos Sąjunga turi laikytis vieningos pozicijos dėl kovos su krize ir naujos finansinės tvarkos sukūrimo.

Būtent Tarybai pirmininkaujanti valstybė turi aktyviai domėtis įvairiausio pobūdžio mintimis dėl Europos ekonominio ir socialinio modelio pokyčių, kilusiomis padarius išvadas atsižvelgus į dabartinę ekonomikos krizę. Vis dėlto aš pats tikiuosi iš Tarybai pirmininkaujančios valstybės pritariamos paramos sprendžiant bendrosios žemės ūkio politikos klausimus. Greitai tai taps vienu svarbiausių politinių klausimų Europos Sąjungoje.

Joanna Senyszyn (S&D), raštu. – (PL) Tarybai pirmininkaujančios Ispanijos programoje iškelti svarbūs tikslai, kurie turi būti įvykdyti, dėl kurių galėsime jaustis saugiau konkurencingoje ir ekonomiškai stiprioje Europoje. Mano nuomone, svarbiausi trys klausimai:

1. Ryžtingos ir greitos didėjančio nedarbo mažinimo priemonės. Naujoms darbo vietoms sukurti reikia daug pasiruošimo ir didelės finansinės paramos, įskaitant rinkos tyrimą ir mokymą. 2010 m. – tai geriausi metai žmonėms kelti kvalifikaciją ir persikvalifikuoti atsižvelgiant į ekonomikos, brendančios iš krizės, poreikius.

2. Kova su smurtu šeimoje, įskaitant pasiūlytą direktyvos dėl ES apsaugos nukentėjusiems dėl smurto šeimoje asmenims projektą. Atsižvelgus į šios problemos mastą Europoje neįkyla abejonių, kad daugelis moterų savo namuose jaučiasi ne tokios saugios. Tai absurdiška padėtis, tai taip pat kelia pavojų ES valstybėms narėms, nes jos nesusidoroja su šia itin svarbia visuomenės problema. Šiuo atveju didelė kaltės dalis tenka politikams, nes jie deda nepakankamai pastangų kovojant su smurtu prieš moteris ir dažnai apsimeta, kad tai ne tokio didelio masto problema. Nepakankamai didelis Europos Parlamento pritarimas rezoliucijai dėl kovos su smurtu prieš moteris buvo palankus dešiniųjų politinių pažiūrų EP nariams. Laimei, rezoliucija priimta kairiųjų politinių pažiūrų EP narių balsais.

3. Tolesni kovos su diskriminacija veiksmai, tarp jų pažanga dėl naujos direktyvos dėl kovos su įvairiomis diskriminacijos formomis ir didelės nuobaudos šalims, kurios atidėlios ES kovos su diskriminacija teisės aktų įgyvendinimą.

Czesław Adam Siekierski (PPE), raštu. – (PL) Ispanijai pirmininkauti ES Tarybai tenka vėl labai svarbiu metu. Prieš aštuonerius metus, pirmąjį 2002 m. pusmetį Ispanija turėjo įvykdyti euro, kaip bendrosios valiutos, įvedimo uždavinį. Šiandien Tarybai pirmininkaujanti Ispanijai iškeltas ne mažesnis uždavinys – įgyvendinti Lisabonos sutarties nuostatas. Labai svarbus bus kompetencijų paskirstymas tarp Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės ir Europos Vadovų Tarybos Pirmininko. Palankiai vertintinas pirmenybės teikimas užsienio politikai, kuri stiprina Europos Sąjungos poziciją pasaulyje. Vis dėlto, ar naujai paskirtas vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai tuo užsiims? Šie nuogąstavimai paremti C. Ashton pareiškimais ir jos praeitimi, taip pat pirmaisiais jos veiksmais pradėjus eiti pareigas. Nemanau, kad ką nors reikia įtikinėti, kad reikia kovoti su krizės sukeltomis neigiamomis ekonominėmis ir socialinėmis pasekmėmis. Tokios priemonės itin naudingos Ispanijai, kuriai recesija smogė ypač skaudžiai. Kaip galima pasiekti, kad Stabilumo ir augimo pakto kriterijų vėl laikytųsi ir didelės, ir mažos valstybės narės? Kaip reikėtų koordinuoti kovą su krize Europoje ir pasaulyje? Papildomas uždavinys, iškeltas remiantis Lisabonos sutarties nuostatomis – užtikrinti trijų pirmininkausiančių valstybių koordinavimą. Ispanija turės koordinuoti savo veiklą su Belgija ir Vengrija. Itin svarbu užtikrinti sklandų kiekvieno pirmininkavimo perėmimą, kad būtų išlaikytas veiklos nuoseklumas. Linkiu Tarybai pirmininkaujančiai Ispanijai sėkmės.

Bogusław Sonik (PPE), raštu. – (PL) Pone pirmininke, norėčiau labai nuoširdžiai pasveikinti Tarybai pirmininkaujančią Ispaniją. Turiu pripažinti, kad turiu konkrečių lūkesčių, susijusių su šia pirmininkaujančia valstybe. Todėl, kad, pirma, vienas Tarybai pirmininkaujančios Ispanijos prioritetų – energetinis saugumas. Man labai malonu į tai atkreipti dėmesį. Tai taip pat turėtų būti vėliau Tarybai pirmininkausiančių valstybių prioritetas. Norėčiau pažymėti, kad Solidarumo veiksmų planas yra labai svarbus energetinio saugumo aspektas. Labai svarbu, kad darbas, siekiant jo priėmimo, būtų tęsiamas ir spartinamas.

Pritariu Tarybai pirmininkaujančios Ispanijos principams dėl klimato kaitos kontrolės priemonių. Norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kaip svarbu informuoti Europos Sąjungos piliečius apie kovos su klimato kaita būdus, kuriuos jie patys gali naudoti. Kaip parodė paskutinis aukščiausiojo lygio susitikimas Kopenhagoje, vien politinė valia nedaug ką pakeis. Todėl turime kaip įmanoma labiau įtraukti europiečius ir įtikinti juos, kad klimato kaita tai ne abstraktus procesas, o priešingai, kad tai reiškiny, kuris liečia kiekvieną mūsų atskirai ir visus kartu.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D), raštu. – (HU) Kaip Vengrijos atstovas – ir vienos iš trijų pirmininkaujančių valstybių, Ispanijos, Belgijos, Vengrijos, atstovas – sveikinu Tarybai pirmininkaujančią Ispaniją. Tikrai nedažnai tenka girdėti atvykusį ministrą pirmininką, kuris turėtų tokią aiškią ES ateities viziją ir pirmininkavimo Tarybai programą, kaip mes girdėjome šį ryt iš J. L. R. Zapatero lūpų. Sutinku su nuostata, kad neįgyvendinus ekonominės sąjungos, kiltų pavojus Europos konkurencingumui pasaulyje. Keturi J. L. R. Zapatero nurodyti prioritetai artimiausiems dešimčiai metų iš tikrųjų lems svarbiausius strateginius uždavinius. Sumažinti energetinę nepriklausomybę naudinga ne tik visai Europos Sąjungai, bet visų pirma naujoms valstybėms narėms, tarp jų Vengrijai. Be „ekologiško ekonomikos augimo“, skaitmeninės rinkos, bendrų inovacinių gebėjimų išugdyimo ir tikro Europos švietimo vystymo Europa neturi galimybių atsinaujinti.

Taip pat nuoširdžiai džiaugiuosi Tarybai pirmininkaujančios Ispanijos sprendimu paspartinti diskusijas dėl bendros žemės ūkio politikos ateities. Laiko nėra daug: pirma, turime sukurti BŽŪP sistemą, tada pasinaudoti ja lėšoms gauti, o ne atvirkščiai. Priešingu atveju daug praras BŽŪP paramos gavėjai ir visa Bendrija. Vengrijos žemės ūkio akademija – tai svarbi diskusijų BŽŪP ateities Vengrijoje tema. Tikiuosi, kad Tarybai pirmininkaujanti Ispanija dalyvaus 2010 m. diskusijoje.

Nuno Teixeira (PPE), raštu. – (PT) Ispanija perima pirmininkavimą Tarybai strategiškai svarbiu momentu. Pirmininkavimas Tarybai iškart po Lisabonos sutarties įsigaliojimo padidina pirmininkavimo atsakomybę veiksmingai taikant naujos Sutarties nuostatas, tai būtina pirmininkavimo programos įgyvendinimo sąlyga.

Nekantriai laikiu diskusijos dėl sanglaudos politikos ateities ir stengiuosi užtikrinti, kad jos metu būtų aptartas teritorinės sanglaudos klausimas. Kaip EP narys iš vieno atokiausių regionų, didžiausią dėmesį skiriu naujos Tarybai pirmininkaujančios valstybės veiksams dėl politikos salų regionų atžvilgiu vykdymo.

ES ir Maroko aukščiausiojo lygio susitikimas, žinoma, yra ideali vieta kurti Europos ir Afrikos Atlanto vandenyno regiono šalių bendradarbiavimo erdvę, visų pirma panaudojant Maderos, Azorų, Kanarų salų ir kaimyninių šalių bendradarbiavimą. Ją visapusiškai remsiu.

Dėl jos geografinio ir istorinių aplinkybių artumo Portugalija ir jos atokiausi regionai, pvz., Madera, laukia, kol galės stebėti, kaip Tarybai pirmininkaujanti Ispanija ketina vykdyti ir vystyti naują Europos strategiją šių regionų atžvilgiu.

Atsižvelgdamas į šias aplinkybes atidžiai stebiu Tarybai pirmininkaujančios valstybės rekomendacijų, kurias Komisija išdėstė strategijoje „Atokiausi regionai – Europos turtas“, įgyvendinimo veiksmus ir diskusijas dėl ateities finansinių perspektyvų.

Silvia-Adriana Țicău (S&D), raštu. – (RO) Tarybai pirmininkaujanti Ispanija turi užbaigti Lisabonos sutarties įgyvendinimo institucinę sandarą. Komitologijos taisyklių nustatymas tai esminis teisėkūros proceso aspektas. Esama tam tikrų dokumentų, tarp jų Direktyva dėl pastatų energinio naudingumo ir Pažangiųjų transporto sistemų direktyva, kurių priėmimas priklauso nuo to, kaip greitai bus parengtos šios institucijų bendradarbiavimo taisyklės. Be to, ekonomikos krizė didelį poveikį daro Europos piliečiams, kurie tampa bedarbiais ir tikisi, kad bus imtasi ekonomikos atgaivinimo skatinimo priemonių. ES 2020 m. strategijoje privalu rasti sprendimų, kad šie lūkesčiai būtų patenkinti. Todėl Europos Sąjungos trijų valstybių – Ispanijos, Belgijos ir Vengrijos – pirmininkavimu grindžiama forma turi sustiprinti socialinę Europą darbo vietų kūrimu ir Europos piliečių gyvenimo sąlygų gerinimu. Galiausiai, bet tai ne mažiau svarbu, 2010 m. tai 2007–2013 m. finansinės perspektyvos laikotarpio vidurys. Šiemet valstybės narės turi bendrą progą peržiūrėti veiksmų programas, kad padidintų Europos lėšų panaudojimą ir įgyvendintų projektus, pagal kuriuos gali būti sukurta darbo vietų ir pagerintos Europos piliečių gyvenimo sąlygos. Raginu Tarybai pirmininkaujančią Ispaniją pasinaudoti visomis laikotarpio vidurio peržiūros galimybėmis, siekiant, kad ekonomika atsigauntų 2012–2013 m. laikotarpiu.

Georgios Toussas (GUE/NGL), raštu. – (EL) Tarybai pirmininkaujančios Ispanijos prioritetai siekiant veiksmingai taikyti Lisabonos sutartį, kuria žengiamas žingsnis atgal, ir skatinti, kad būtų tęsiamos prieš paprastus žmones nukreipta Lisabonos strategija ir ES 2020 m. strategija, stiprinti CDSF ir suduoti smūgi demokratinėms teisėms ir laisvėms pagal Stokholmo programą laikytini plutokratijos prioritetais. Tarybai pirmininkaujančios Ispanijos programoje pastebimas euro suvienytų kapitalistų skubėjimas skatinti kapitalistinę pertvarką ir toliau be perstojo kenkti darbininkų ir paprastų žmonių klasių teisėms ir gyvenimo sąlygoms. Šis kenkimas daugiausia orientuotas į atlyginimų ir pensijų sumažinimą, visišką pramoninių santykių sugriovimą, visuotinę lanksčių ir laikinų darbo vietų principo taikymą, nacionalinių draudimo sistemų sugriovimą ir ūkininkų pajamų panaikinimą, drastiškai mažinant Bendrijos biudžeto išlaidas žemės ūkiui ir gyvulininkystei bei socialinėms išmokoms, taip pat sveikatos, gerovės ir švietimo komercializavimas pasinaudojant „valstybės deficito“ šmėkla ir Stabilumo pakto taikymu. Euro suvienytų kapitalistų monopolininkų pasirinktas kelias yra pasinaudojant naujais politinio ir strateginio pobūdžio kišimosi mechanizmais, pvz., Europos išorės veiksmų tarnyba, stiprinti ES imperialistinę politiką, siekiant padidinti apsiginklavimą „koviniais daliniais“ ir labiau įsiskverbti į NATO.

Jarosław Leszek Wałęsa (PPE), raštu. – (PL) Ponios ir ponai, Ispanija vadovaus Europos Sąjungai ketvirtąjį kartą, tačiau pirmą kartą tai darys pagal naujus principus ir pirmą kartą imsis darbo, susijusio su naujomis Lisabonos sutartyje numatytomis institucijomis. Dėl šių aplinkybių Ispanijos vaidmuo tampa ypač svarbus ir padidėja jos atsakomybė, atsižvelgiant į tai, kad finansų krizė ir pokyčiai Europoje sutampa su Lisabonos sutarties įsigaliojimu. Po gan sėkmingo Čekijos pirmininkavimo Tarybai ir profesionalumu pasižymėjusios Švedijos europiečių žvilgsnis krypsta į Iberijos pusiasalį. Pristatyti prioritetai, t. y. darbas Europos piliečių

teisių, ekonomikos atkūrimo ir finansų kontrolės, teisingumo skatinimo ir Europos valstybių vidaus saugumo strategijos parengimo klausimais, yra labai plačių užmojų prioritetai, atsižvelgiant į tai, kad jie nustatyti tada, kai visiškai įsigalioja nauja Sutartis. Ispanijai suteikta milžiniška galimybė ir iškeltas didelis uždavinys, nes naujus teisės aktus reikia įgyvendinti konkrečiais veiksmais ir pritaikyti prie nuolat besikeičiančios padėties pasaulyje. Vadovauti Europos Sąjungai visuotinės krizės laikotarpiu nelengva. Juo labiau nekantriai laukiame rezultatų ir linkiu jums sėkmės imantis „naujo Europos projekto“. Ačiū.

PIRMININKAVO: S. LAMBRINIDIS

Pirmininko pavaduotojas

* * *

David-Maria Sassoli (S&D). – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, vakar Italijos policijos pajėgos sulaikė penkis asmenis, kurie organizavo mafijos užpuolimą vieno iš mūsų kolegų, EP nario ir buvusio Sicilijos Gela miesto mero R. Crocettos atžvilgiu.

Pareigūnų teigimu, puolimas galėjo įvykti bet kurią dieną po sausio 20 d. Norėčiau jums priminti, kad Belgijos valdžios institucijos dar nesuteikė tinkamos apsaugos R. Crocettai, kuris Italijoje saugomas jau kurį laiką, kaip tą žino ir Parlamento Pirmininkas.

Norėčiau paprašyti Pirmininko šių rūmų vardu parodyti solidarumą su mūsų kolega ir imtis veiksmų, kad R. Crocettai, kaip EP nariui, būtų suteikta tinkama apsauga.

6. Balsuoti skirtas laikas

Pirmininkas. – Kitas klausimas – balsavimas.

(Dėl išsamesnių balsavimo rezultatų žr. protokolą)

6.1. Europos ombudsmeno rinkimai (balsavimas)

Margot Wallström, *Europos Komisijos Pirmininko pavaduotoja.* – Pone pirmininke, visų pirma norėčiau pasveikinti Nikiforą Diamandourą jį išrinkus Europos ombudsmenu.

Kaip nurodyta jo pernykščiame pranešime, svarbiausias darbas – piliečių pasitikėjimo ES stiprinimas ir tam visi galime pritarti. Atliekant šį svarbų darbą turime visi svariai prie to prisidėti, tiek kaip institucijos, tiek kaip asmenys.

Komisija ir ombudsmenas visada palaikė labai gerus ir konstruktyvius santykius. Manau, kad mūsų bendradarbiavimas tapo sklandesnis ir našesnis.

Atlikdamas savo tyrimus Europos ombudsmenas ir jo kolegės daug nuveikė, kad padėtų kurti ir stiprinti į paslaugas orientuotą kultūrą Komisijoje. Iš pateiktų kritiškų pastabų daug ko pasimokyta, taip pat pastebime, kad vis dažniau norima pasiekti draugiškus sprendimus. Reikėtų tai tęsti ir žinau, kad Komisija toliau atidžiai stebės ombudsmeno veiklą ir palankiai vertins jo pasiūlymus.

Ateinantys metai ombudsmenui bus įdomūs ir kupini iššūkių. Žinoma, galvoju apie naujas Lisabonos sutartimi suteiktas galimybes. Kaip visi žinote, teisė į gerą administravimą įtvirtinta Pagrindinių teisių chartijoje.

Neabejoju, kad ombudsmenas dar labiau prisidės stiprinant Europos demokratiją. Priemonės – skaidrumas ir į paslaugas orientuotos institucijos. Visi privalome jam padėti atlikti šį darbą.

Taigi dar kartą sveikinu su jūsų paskyrimu ir linkiu jums didelio pasisekimo siekiant svarbių tikslų, kurie mums visiems iškelti.

6.2. Laikinas autonominio Bendrojo muitų tarifo muitų taikymo tam tikriems pramonės gaminiais, importuojamiems į Madeiros ir Azorų salas, sustabdymas (A7-0001/2010, Danuta Maria Hübner) (balsavimas)

6.3. Europos Parlamento sprendimas dėl pasiūlymo dėl nario į Teisingumo Teismo ir Bendrojo teismo teisėjų ir generalinių advokatų atrankos grupę paskyrimo (balsavimas)

6.4. Antroji AKR ir EB partnerystės susitarimo (Kotonu susitarimo) peržiūra (A7-0086/2009, Eva Joly) (balsavimas)

7. Paaiškinimai dėl balsavimo

Žodiniai paaiškinimai dėl balsavimo

Europos ombudsmeno rinkimai

Vito Bonsignore (PPE). – (IT) Šiuo balsavimu Europos Parlamentas išreiškė savo pasitikėjimą Europos ombudsmenu, kurio kadencijos laikotarpis tęsis iki mūsų Parlamento kadencijos pabaigos.

Pabrėžiu, kad tai mums visiems, visiems Europos piliečiams, palankus balsavimas. Europos ombudsmenas nagrinės piliečių skundus dėl negero administravimo mūsų institucijose. Ombudsmenas atsiskaitė Parlamentui, jis atsakė į klausimus dėl to, kaip jo paties darbą padaryti dar skaidresnį, kaip pagerinti Parlamento ir ombudsmeno pareigūnų bendradarbiavimą ir ryšius su visuomene.

Jo vaidmuo bus labai svarbus ginant Europos piliečius, padedant jiems susisiekti su viešojo administravimo institucijomis ir, galbūt, užtikrinant, kad Europos piliečiai jaustųsi gyvenantys bendroje Europoje. Praktikos, kuri kartais yra bereikalinga biurokratinė našta, mažinimas – tikslas, kurio turime siekti visi.

Europos politinis aspektas dar labiau sustiprės, jeigu savo veiksmais ji sieks padėti piliečiams. Todėl tikiuosi, kad naujas ombudsmenas sugebės pasinaudoti naujausia patirtimi, kad dar labiau pagerintų gerus santykius su Europos piliečiais.

- Pranešimas: Eva Joly (A7-0086/2010)

Alfredo Antoniozzi (PPE). – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, manau, kad mūsų pranešėja E. Joly ir visos frakcijos puikiai padirbėjo rengdami šį pranešimą, kuriam kartu su savo kolegomis iš Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) tvirtai pritariame.

Visų pirma noriu pasakyti, kad pritariu tai pranešimo daliai, kurioje pabrėžiama, kad derybose dėl Kotonu susitarimo peržiūros turėtų būti atsižvelgta, viena vertus, į finansų krizės pasekmes, kita vertus, į migraciją ir, svarbiausia, į tai, kad reikia mažinti nelegalios imigracijos mastą.

Iš tikrųjų tai turės neigiamo poveikio ir AKR šalių, kurios dėl imigracijos praranda darbo jėgą ir ekonomikos plėtrai reikalingus kvalifikuotus darbuotojus, ekonomikai, ir tokių ES šalių kaip Italija, kurios susiduria su didžiausia nelegalios imigracijos problema ir kurių pajėgumas priimti imigrantus ribotas ekonominiu ir užimtumo požiūriu ir šios ribos, siekiant išvengti socialinio nuosmukio, negali būti peržengtos, ekonomikai.

Frank Vanhecke (NI). – (NL) Pone pirmininke, balsavau prieš E. Joly pranešimą, nors, manau, visi pritariame vienam pagrindinių jame išdėstytų argumentų, t. y. kad turime vykdyti politiką, daugiausia orientuotą į pačių Afrikos šalių ekonominės plėtros skatinimą, siekiant kovoti su protų nutekėjimo problema ir sudaryti sąlygas gabiems afrikiečiams galų gale dirbti jų pačių šalių vystymosi labui. Tą suprantu ir pritariu. Kodėl tuomet tame pačiame pranešime atkakliai įrodinėjama naujos emigracijos iš Afrikos šalių ir imigracijos į Europą nauda? Galiausiai taip iš tikrųjų skatinamas gabiausių, energingų ir sumanių afrikiečių protų nutekėjimas. Manau, kad „mėlynoji kortelė“ pražūtinga Europai ir itin žalinga Afrikai ir jos žmonėms. Galiausiai, tačiau tai ne mažiau svarbu, paminėta „apykaitinė migracija“ yra utopija, nes šie imigrantai negrįžta namo, ir sukuriama naujos palankios sąlygos nelegaliai imigracijai.

Daniel Hannan (ECR). – Pone pirmininke, mūsų šios savaitės, ir ypač šiandienos, darbotvarkė skurdi, menka ir sutrumpinta. Visi žinome to priežastį. Ši savaitė buvo iššvaistyta slapukavimui. Kalbėčiau apie slapukavimą prirūkytose patalpose, tačiau atsižvelgiant į tai, kad tai vyko Briuselyje, kalbėsiu apie vietas, kuriose draudžiama rūkyti.

Klausėmės šių beprasmių kalbų. Po jų buvo iškelti kandidatai, dėl kurių turiu pasakyti, kad nežinau nei vieno šių rūmų nario, manančio, kad 27 labiausiai Europos Sąjungoje kvalifikuotiems asmenims suteiksime įgaliojimus, sutelktus Europos Komisijoje. Jie vykdys ne tik vykdomosios valdžios funkcijas, bet taip pat turės teisę inicijuoti teisės aktus, kitaip tariant, neatsižvelgiant į aplinkybes, tai yra nepaprastas įgaliojimų sutelkimas, tačiau tai juo labiau pasakytina atsižvelgus į tai, kad jie nėra tiesiogiai atskaitingi rinkėjams. Tai labiausiai privilegijuoti rinkėjai Europoje – 736 Europos Parlamento nariai sprendžia, kas valdo žemyną.

Nebūtina būti euroskeptiku, kad suprastum, kad tai smerktina. Mano nuomone, keista, kad šis žemynas, kuris skleidė atstovaujamojo valdymo ir parlamentinės demokratijos idėją, kuri paskleidė demokratijos principus toliausiuose žemynuose, kuriuose jie prigijo, dabar turėtų būti sugrąžinamas atgal į protėvių Europą..... [manau, kad čia kažkas praleista, nes nėra sakinio pabaigos, sakinybės beprasmiškas ir neaiškus, verčiam taip, kaip turim...]. Šis procesas mus visus silpnina.

- Pranešimas: Eva Joly (A7-0086/2009)

Syed Kamall (ECR). – Pone pirmininke, kai aptariame ES–AKR santykius, be abejo, pirmiausia reikėtų aptarti, kaip daugelyje šių šalių padėsime žmonėms įveikti skurdą.

Kai šiose šalyse kalbu su verslininkais, jie man skundžiasi, kaip netgi po daugumos šių šalių atžvilgiu 40 m. nepriklausomybės jie susidūrė su 40 socializmo metų problemomis, kai jie vis dar priklausomi nuo anksčiau buvusios ekonomikos ir taip pat pernelyg priklausomi nuo paramos.

Verslininkai šiose šalyse taip pat man pasakoja, kaip iš tikrųjų prekybos kliūtys kenkia šioms šalims ir kaip tai brangina importuojamą maistą ir vaistus piliečiams. Jie skundžiasi ES tarifinėmis ir netarifinėmis prekybos kliūtimis ir džiaugiuosi, kad ES–AKR randa būdų išspręsti tarifinių, o gal net ir netarifinių, prekybos kliūčių klausimus.

Taip pat džiaugiuosi, kad Komisija iš tikrųjų įkūrė padalinį, kuris padeda besivystančių šalių verslininkams vykdyti eksportą į ES. Privalome prisiminti pagrindinį principą, kad geriausiai padėti skurdžiausiems įveikti skurdą galime skatindami platesnio masto prekybą ir padėti verslininkams skurdesnėse šalyse.

Philip Claey (NI). – (NL) Pone pirmininke, vien 31 punktas, kuriame Komisija raginama numatyti apykaitinės migracijos principą ir jo įgyvendinimo palengvinimą išduodant apykaitinės migracijos vizas, pakankamas pagrindas balsuoti prieš E. Joly pranešimą. „Apykaitinė migracija“ – tai miražas. Tokia yra oficialiuose ES dokumentuose bei kituose panašaus pobūdžio dokumentuose pateikta informacija, tačiau, neatsižvelgiant į negausias išimtis, to nėra realiaje pasaulyje. Apykaitinė migracija reiškia, kad imigrantui suteikiamas leidimas gyventi ribotam laikotarpiui, tačiau pasibaigus leidimo galiojimo laikotarpiui jis lieka Europoje ir gyvena nelegaliai. Tokia vadinamosios apykaitinės migracijos realybė. Apykaitinė migracija yra nelegalios imigracijos varomoji jėga. Komisija tai žino, Parlamentas taip pat. Nepaisant to, ši sąvoka vartojama dažnai, siekiant žmonėms įteigti, kad dauguma imigrantų iš tikrųjų grįžta į savo kilmės šalis. Todėl kuo greičiau nustoję slėpti tiesą pasielgtume teisingai.

Seán Kelly (PPE). – Pone pirmininke, jums leidus, norėčiau išsakyti savo nuomonę dėl laiko, skirto kalbėti, laikymosi, nes per dažnai, čia, šiuose rūmuose, per daug žmonių viršija kalbėti skirtą laiką – ir jiems leidžiama taip elgtis. Kai kurie beveik dvigubai viršija leistiną laiką. Pirmininko ir Pirmininko pavaduotojų prašau šiam tikslui naudoti savo plaktuką, kad kalbėti skirtas laikas atitiktų taisyklių reikalavimus ir kad tie, kurie nori atkreipti dėmesį ir t. t., galėtų tai padaryti.

Europos ombudsmeno rinkimai

Alfredo Antonozzi (PPE), raštu. – (IT) Pone pirmininke, Europos ombudsmeno vaidmuo piliečiams yra itin svarbus, užtikrinant tinkamą Europos institucijų, kurios atstovauja 27 valstybėms narėms ir beveik 500 mln. piliečių, veiklą ir skaidrumą. Norėčiau šiuose rūmuose atkreipti dėmesį į ombudsmeno vaidmenį, apsaugant ES kalbas, atsižvelgiant į daugybę skundų, gautų per keletą pastarųjų metų dėl kalbinės diskriminacijos, tarp jų skundų dėl italų kalbos. Todėl man labai malonu, kad Europos ombudsmenu vėl paskirtas tas pats asmuo, ir linkėdamas sėkmės darbe kviečiu jį kalbų apsaugai skirti deramą dėmesį.

Vasilica Viorica Dăncilă (S&D), raštu. – (RO) Džiaugiuosi, kad Nikiforos Diamandouros išrinktas Europos ombudsmenu kitai kadencijai iki 2014 m. Taip pat remiu ombudsmeną jo veikloje siekiant pamatinių tikslų: užtikrinti, kad Europos Sąjungos piliečiai pasinaudotų Lisabonos sutarties pranašumais ir galimybėmis, ir siekti geresnio bendradarbiavimo su nacionaliniais ir regioniniais ombudsmenais, šitaip užtikrinant didesnę veiklos skaidrumą Europos lygmeniu.

Proinsias De Rossa (S&D), raštu. – Visiškai pritariu Nikiforo Diamandouro perrinkimui Europos ombudsmenu. Europos ombudsmenas tiria skundus, susijusius su Europos Sąjungos institucijų ir tarnybų darbu. Ombudsmenas turi būti nepriklausomas, nešališkas ir objektyvus visuomenės pareigūnas. Nikiforos Diamandouros įrodė, kad jo veikla užtikrinant piliečių interesus yra profesionali ir veiksminga. Jis nevengė jokios Europos institucijos, taip pat, jei reikia, ir Europos Parlamento kritinio vertinimo. Dabar, kai Pagrindinių teisių chartija yra tiek pat teisiškai svarbi, kaip ir sutartys, esu įsitikinęs, kad chartija ir ypač teisė į gerą administravimą bus vienas pagrindinių ombudsmeno Nikiforo Diamandouro darbo klausimų.

Diogo Feio (PPE), raštu. – (PT) Europai, kuri norėtų būti arčiau savo piliečių ir geriau užtikrinti Europos žmonių interesus, itin svarbu, kad šie žmonės galėtų veiksmingiau vykdyti ES institucijų ir tarnybų kontrolę. Būtent čia Europos ombudsmeno vaidmuo yra nepakeičiamas, nes būtent jam piliečiai praneša apie administravimo pažeidimus, diskriminacijos, piktnaudžiavimo valdžia arba įgaliojimai atvejus arba atsisakymą atsakyti į konkrečius klausimus, pateiktus ES institucijai arba tarnybai.

Šiuo požiūriu džiaugiuosi, kad kitiems penkeriems metams buvo išrinktas naujas Europos ombudsmenas, ir tikiuosi, kad savo įgaliojimais jis galės tinkamai atsižvelgti į steigiamąsias Europos Sąjungos vertybes – laisvę ir teisingumą. Tai leistų užtikrinti, kad Europos piliečiai turės geresnes institucijas ir galės veiksmingiau vykdyti jų kontrolę, stiprinant ES, stiprinant teisingumą ir vieningumą.

José Manuel Fernandes (PPE), raštu. – (PT) Europos ombudsmeno veikla susijusi su netinkamo Bendrijos institucijų ir tarnybų administravimo atvejų nagrinėjimu savo paties iniciatyva arba gavus skundą. Tai reiškia, kad Europos ombudsmenas padeda kurti piliečių Europą, įsigaliojus Lisabonos sutarčiai ir teisiškai įpareigojančiai Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijai. Reikėtų pažymėti, kad teisė į gerą administravimą yra pagrindinė Europos piliečių teisė, įtvirtinta Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 41 straipsniu.

2001 m. Europos Parlamentas priėmė rezoliuciją dėl geros administracinės elgsenos kodekso, kurio turėtų laikytis Europos Sąjungos institucijos ir tarnybos. Drįsčiau teigti, kad šis kodeksas turėtų tapti Europos įstatymu, kuris būtų teisiškai įgyvendintas visoje ES ir užtikrintų, kad jos institucijos bendraudamos su piliečiais vadovautųsi šiais pagrindiniais principais. Svarbu, kad Europos piliečiai būtų informuoti apie savo teises ir ką jie turėtų daryti, kad šios teisės būtų apsaugotos ir apgintos, jei jos yra pažeistos.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (S&D), raštu. – (PL) Pone pirmininke, Europos Parlamente mes vertinome ombudsmeno Nikiforo Diamandouro darbą kasmet, svarstydami jo pateiktas metines ataskaitas, ir jos visuomet pelnydavo aukščiausius įvertinimus. Eidamas šias pareigas dvi kadencijas, Nikiforos Diamandouros inicijavo daugelį iniciatyvų, didinant informavimą apie ombudsmeno tarnybą, ir tai reiškė, kad vis daugiau piliečių galėjo naudotis jo pagalba. Paskutiniai duomenys 2008 m. rodo, kad gauti 3 406 skundai, lyginant su 3 211 prieš metus. Verta pažymėti, kad ombudsmenas neapsiribojo skundų, kurie yra oficialiai priimtini, nagrinėjimu, tačiau taip pat teikė informaciją apie galimybes ginti teises skundų, kurie faktiškai nepriklauso jo veiklos sričiai, atvejais.

Nikiforos Diamandouros pradėjo labai vertingą valstybių narių ombudsmenų bendradarbiavimą, kuris leido keistis informacija ir gerąja patirtimi. Jo iniciatyva į nacionalinių ombudsmenų tarnybas buvo paskirti ryšių tarnybos pareigūnai, ir informacija apie ES teisės aktų įgyvendinimą ir taikymą skelbiama „Ombudsmeno naujienlaiškyje“. Todėl nuoširdžiai sveikinu perrinktą Europos ombudsmeną Nikiforą Diamandourą ir dėkoju jam už darbą, tikėdamasi veiksmingo bendradarbiavimo šią Europos Parlamento kadenciją.

Alan Kelly (S&D), raštu. – Brangūs kolegos, šiandien norėčiau atsistoti ir pagerbti darbą, kurį atliko mūsų ombudsmenas Nikiforos Diamandouros. Jis atliko savo pareigas, laikydamasis visų taisyklių, ir visuomet elgėsi nepriklausomai ir principingai. Jis yra vienas iš tų, kurie visuomet rūpinasi institucijų veiklos skaidrumo principais. Būkime nuoširdūs, kolegos; mūsų piliečiai dar nedalyvauja Europos reikaluose taip, kaip mums to norėtųsi. Todėl būtina, kad mūsų ES institucijos veiktų taip, tarsi už jų nugaros būtų stiklo siena. Šis ombudsmenas iki šiol parodė gebėjimą laikytis šio principo, todėl džiaugiuosi, kad jis buvo perrinktas. Dėkoju.

David Martin (S&D), raštu. – Man labai malonu, kad Nikiforos Diamandouros buvo perrinktas Europos ombudsmenu. Jis visada rūpinosi piliečių teisėmis ir man malonu, kad jis ir toliau eis šias pareigas.

Andreas Mölzer (NI), raštu. – (DE) Renkant ombudsmeną aš balsavau už Pierre'o-Yveso Monette's kandidatūrą. Jis buvo vienintelis, kuris prisistatė nepriklausomiems Europos Parlamento nariams ir atsakė į jų klausimus.

Czesław Adam Siekierski (PPE), raštu. – (PL) Šiandien čia priėmėme sprendimą dėl Europos ombudsmeno. Šie rinkimai yra itin svarbūs Europos Sąjungos piliečiams, nes Europos ombudsmenas sprendžia žmogaus teisių apsaugos klausimus. Jis nagrinėja skundus, kuriuos pateikė ES piliečiai dėl netinkamos Europos institucijų veiklos. Šitaip europiečiai tam tikra prasme kontroliuoja kiekvieną Europos Sąjungos tarnybą, instituciją ir agentūrą.

Todėl itin svarbu, kad mūsų piliečiai būtų informuoti apie savo teises. Jie turėtų žinoti, kad įsigaliojus Lisabonos sutarčiai jų įtaka ES institucijoms išaugo. Be to, pasak naujojo ombudsmeno, Europos ombudsmenas pasiryžęs glaudžiau bendradarbiauti su kitomis Europos institucijomis. Taip pat malonu, kad galimybė teikti skundus aktyviai naudojasi naujųjų valstybių narių piliečiai, tai patvirtina ir santykinai aukštas pastaraisiais metais gautų skundų skaičius. Tai rodo, kad naujųjų valstybių narių gyventojai domisi klausimais, susijusiais su Europos Sąjunga, ir nėra abejingi ES.

- Pranešimas: Danuta Maria Hübner (A7-0001/2010)

Luís Paulo Alves (S&D), raštu. – (PT) Balsavau už pranešimą dėl laikino autonominio Bendrojo muitų tarifo muitų taikymo tam tikriems pramonės gaminiams, importuojamiems į Madeirą ir Azorų salas, sustabdymo, nes juo siekiama didinti Azorų salų ekonomikos operatorių (gamintojų, platintojų, didmenininkų ir mažmenininkų) konkurencingumą. Tai leistų siekti stabilės užimtumo Azorų salose ir padėtų įveikti ekonomikos atsilikimą, kurį lemia šių salų geografinė padėtis.

Šis laikinas mokesčių sustabdymas, leidžiantis Azorų salų ir Madeiros vietos ekonomikos operatoriams importuoti tam tikrą žaliavų, dalių, komponentų ir baigtinių gaminių dalį be muito mokesčių, tarp jų ir tokiose srityse kaip žuvininkystė, žemės ūkis, pramonė ir paslaugos, sukurtų palankias sąlygas ilgalaikėms investicijoms.

Šios priemonės taip pat leistų padėti mažosioms ir vidutinėms įmonėms ir vietos ūkininkams kurti naujas darbo vietas ir investuoti į atokiausius regionus. Atsižvelgiant į dabartinę ekonomikos krizę, svarbiausia skatinti ekonomikos efektyvumą ir stabilizuoti darbo vietų kūrimą.

Jean-Pierre Audy (PPE), raštu. – (FR) Aš balsavau už rezoliuciją dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento, kuriuo laikinai sustabdomas autonominis Bendrojo muitų tarifo muitų taikymas tam tikriems pramonės gaminiams, importuojamiems į Madeirą ir Azorų salas, puikaus mūsų lenkų kolegės Danutos Hübner pranešimo pagrindu. Regioninės Madeiros ir Azorų salų institucijos, susitarusios su Portugalijos vyriausybe, paprašė laikinai sustabdyti Bendrojo muitų tarifų taikymą, stiprinant vietos ekonomikos operatorių konkurencingumą ir stabilizuojant užimtumą šiuose atokiausiuose Europos Sąjungos regionuose. Aš visiškai pritariu, kad Sąjunga puoselėtų tam tikras atokiausių teritorijų ypatybes, jei ši tolerancija neskatinėtų spekuliacijų arba neleistų nukrypti nuo numatytų tikslų.

Zigmantas Balčytis (S&D), raštu. – (LT) Palaikau šį Komisijos siūlymą dėl laikino Bendrijos muitų tarifo taikymo sustabdymo, nes manau, kad ES privalo demonstruoti, o ne tik deklaruoti savo solidarumą su ekonomikos krizės padariniais kovojančiais regionais. Manau, kad ši priemonė yra suderinta su Europos ekonomikos gaivinimo planu, nes ekonomikos krizė skirtingas ES valstybes nares ir ES regionus palietė nevienodai, todėl turi būti užtikrintos kiekvienos valstybės narės ar regiono specifinius ekonominius poreikius atitinkančios priemonės.

Kadangi šios salos yra priklausomos nuo turizmo, o sumažėjus turizmo srautams, iškilo nedarbo bei smulkaus ir vidutinio verslo žlugimo grėsmė, kas ypatingai skaudžiai paliestų šių atokių salų gyventojus. Taikydama muitų išimtį, Bendrija taip pat privalo užtikrinti, kad ši priemonė užtikrintų pagrindinį tikslą – skatinti vietinį verslumą ir padėti vietiniams ūkininkams ir smulkioms ir vidutinėms įmonėms išgyventi šiuo sunkiu laikotarpiu ir kad šie principai būtų taikomi ir kitoms ES valstybėms narėms.

Maria Da Graça Carvalho (PPE), raštu. – (PT) Didžiausios kliūtys, kylančios atokiausių regionų ekonomikos vystymuisi, yra susijusios su tokiais veiksniais, kaip jų visuomenės ir ekonomikos struktūra, atokumas ir izoliacija, mažas dydis, sudėtingas landšaftas ir klimatas ir jų ekonomikos priklausomumas. Tai reiškia, kad Europos Sąjunga ir toliau turėtų skirti ypatingą dėmesį šiems regionams, nustatant atitinkamose srityse galimus sunkumus, jų skirtumus ir silpnąsias puses, įgyvendinant politikos programas ir priemones, kurios būtų tinkamos jų ekonomikos ir socialiniam vystymuisi. Džiaugiuosi pasiūlymu dėl Tarybos reglamento,

nes juo skatinamas tvarus vystymasis ir siekiama integruoti atokiausius regionus į pasaulio ekonomiką. Laikinas Bendrojo muitų tarifo muitų taikymo sustabdymas leistų autonominiams Madeiros ir Azorų salų regionams įveikti ekonominį atsilikimą dėl jų geografinės padėties ir spręsti specifinį krizės poveikio jų ekonomikai klausimą. Aš pritariu Madeiros ir Azorų salų regioninių institucijų iniciatyvai ir jų įsipareigojimui prisidėti prie regionų plėtros strategijos, kuriuo taip pat siekiama didinti Europos Sąjungos konkurencingumą ir tvarų jos ekonomikos vystymąsi.

Edite Estrela (S&D), raštu. – (PT) Aš balsavau už pranešimą dėl laikino autonominio Bendrojo muitų tarifo muitų taikymo tam tikriems pramonės gaminiams, importuojamiems į Madeirą ir Azorų salas, sustabdymo. Tai padėtų stiprinti vietos ekonomikos operatorių konkurencingumą ir prisidėtų prie darbo vietų kūrimo ir išsaugojimo atokiausiuose regionuose, kaip vienam svertų, padedančių mažinti ekonominius skirtumus dėl jų geografinės padėties nedarant neigiamo poveikio vidaus rinkos konsolidavimui arba laisvos konkurencijos ES principui.

Diogo Feio (PPE), raštu. – (PT) Manau, kad laikinai sustabdyti autonominį muitų tarifą yra itin svarbu, įgalinant stiprinti autonominį Portugalijos Madeiros ir Azorų regionų ekonomikos operatorių konkurencingumą ir užtikrinti stabilų užimtumą šiose salose.

Šis sustabdymas leistų Madeiros ir Azorų salų vietos ekonomikos operatoriams be muito importuoti žaliavas, dalis, komponentus ir baigtinius produktus, jei jie panaudojami vietos apdirbimo pramonei ir gamybai.

Ši išimtis yra itin svarbi šių Portugalijos autonominiams regionams, kurie labai stipriai priklauso nuo turizmo pramonės sektoriaus ir jo svyravimų. Tai reiškia, kad visavertis jų ekonomikos vystymasis yra ribojamas jų vietos ekonomikos ypatybių ir geografinės padėties.

Dėl to bet kokios vietinės pramonės lengvatos neabejotinai suteiktų reikalingą paramą, gerinant vietos žmonių gyvenimo sąlygas, ir atvertų galimybes kurti darbo vietas, o tai yra itin svarbu, siekiant salose išlaikyti žmones ir sudaryti palankias sąlygas plėtrai.

José Manuel Fernandes (PPE), raštu. – (PT) Laikinas Bendrojo muitų tarifo muitų taikymo sustabdymas autonominių Madeiros ir Azorų regionų vietos ekonominiams operatoriams leistų be muito importuoti tam tikrą žaliavų, dalių, komponentų ir baigtinių gaminių kvotą. Šios žaliavos būtų panaudojamos žemės ūkio ir pramonės gamybai ir palaikymui autonominiuose regionuose.

Šis sustabdymas galioja iki 2019 m. gruodžio 31 d., ir tikimasi patvirtinti priemones, kuriomis būtų išvengta bet kokios nesąžiningos konkurencijos. Tai sustiprintų MVĮ ir ūkininkų mūsų autonominiuose Madeiros ir Azorų salų regionuose konkurencingumą.

Ši priemonė yra pritaikyta specifiniams šių atokiausių regionų poreikiams ir ji skatintų ekonomikos veiklą, taip pat stabilizuojant ir užimtumą. Madeiros ir Azorų salų vietos ekonomika labiausiai priklauso nuo vietos ir tarptautinio turizmo, kuriam neigiamos įtakos turėjo dabartinė ekonomikos krizė. Tai reiškia, kad šis sustabdymas yra visiškai pateisinamas, ir, kaip manoma, galėtų turėti teigiamos įtakos šių regionų ekonomikos vystymuisi.

Norėčiau paraginti atlikti kuo skubesnę šių procesų analizę ir priimti sprendimus, kad galėtume veiksmingiau ir laiku į juos reaguoti.

Todėl aš balsavau už.

João Ferreira (GUE/NGL), raštu. – (PT) Regioninės Madeiros ir Azorų institucijos paprašė laikinai sustabdyti autonominio Bendrojo muitų tarifo muitų taikymą tam tikriems pramonės gaminiams, siekiant sustiprinti ir užtikrinti stabilesnę gamybą ir užimtumą šiuose atokiausiuose regionuose.

Mes pritariame pasiūlymams, pateiktiems dokumente. Vis dėlto manome, kad ne žemės ūkio paskirties komponentai, numatyti reglamente, taip pat galėtų būti laikomi pramonės komponentais, o būtent energetikos ir aplinkos apsaugos, pvz., energetikos pramonės, ypač vadinamosios „švarios energetikos“ (vėjo energijos, saulės energijos, kt.), srityje.

Nuno Melo (PPE), raštu. – (PT) Autonominio Bendrojo muitų tarifo taikymo tam tikriems pramonės gaminiams, importuojamiems į Madeirą ir Azorų salas, sustabdymas iki 2019 m. visuotinės ekonomikos krizės sąlygomis yra itin svarbus atokiausiems ES regionams. Būtina padėti MVĮ ir vietos ūkininkams, nes tai leistų sustiprinti vietos ekonomikos operatorių konkurencingumą ir užtikrinti stabilesnį užimtumą šiuose regionuose.

Andreas Mölzer (NI), raštu. – (DE) Madeiros ir Azorų salų regioninės institucijos paprašė laikinai sustabdyti Bendrojo muitų tarifo muitų taikymą, siekiant sustiprinti konkurencines vietos ekonomikos operatorių pozicijas ir stabilizuojant užimtumą šiuose atokiausiuose Europos Sąjungos regionuose. Siekiant užtikrinti, kad importuojamos prekės, ar tai būtų žaliavos, ar baigtiniai gaminiai, neiškreiptų konkurencijos, joms turėtų būti taikomos kontrolės priemonės, kurios užtikrintų, kad salose esančios vietos įmonės naudotų jas ne mažiau kaip dvejus metus, prieš leidžiant jas laisvai parduoti kitose Europos Sąjungos vietose esančioms įmonėms. Kaip tai galėtų būti įgyvendinta praktiškai? Kadangi nėra jokio patikimo paaiškinimo, balsuojant aš susilaikiau.

Maria do Céu Patrão Neves (PPE), raštu. – (PT) Džiaugiuosi pozicija, kurios laikosi Komisija dėl autonominio Bendrojo muitų tarifo muitų taikymo tam tikriems pramonės gaminiams, importuojamiems į Madeirą ir Azorų salas, sustabdymo dešimčiai metų, ir pritariu Danutos Hübner pranešimui, kuriuo:

1. nustatoma pozityvioji diskriminacija atokiausių Azorų salų ir Madeiros regionų atžvilgiu, pripažįstant, kad šių regionų struktūriniai apribojimai yra nuolatinio pobūdžio;
2. sukuriamos sąlygos skatinti ekonominę veiklą ir užimtumą salų grupėse, šitaip prisidedant prie demografinio stabilumo salose stiprinimo.

Tai yra sanglaudos, kurios gali pasiekti Europos Sąjunga, vadovaudamasi solidarumo principu, pavyzdys.

Nuno Teixeira (PPE), raštu. – (PT) Atokiausių regionų plėtra yra ribojama jų nuotolio, izoliacijos, klimato, sudėtingų geografinių ypatybių ir jų ekonominės priklausomybės nuo riboto prekių ir paslaugų pasirinkimo.

Reglamentu, dėl kurio balsuosime šiandien, būtų leista Madeirai ir Azorų saloms importuoti daugelį baigtinių žemės ūkio, prekybos arba pramonės paskirties gaminių ir žaliavų, dalių ir komponentų, skirtų žemės ūkiui, gamybai arba pramonei, taikant muitų lengvatą iki 2019 m. pabaigos.

Be to, ši išimtis būtų taikoma visoje abiejų regionų teritorijoje, o ne tik jų laisvosios prekybos zonose, ir tai būtų naudinga visiems vietos ekonomikos operatoriams.

Primenu, kad šiam klausimui spręsti taikoma supaprastinta teisinė procedūra tam, kad ji vyktų sparčiau. Ši pasiūlymą rengė pati Regioninės plėtros komiteto pirmininkė, ir tai leido pateikti ją balsavimui plenariniame posėdyje be diskusijų.

Labai džiaugiuosi galutiniu rezultatu, kuris apima ir mano siūlytus pakeitimus, nurodant įvairiausių gaminius, skirtus laisvajai Madeiros prekybos zonai, numatytus 2000 m. reglamente, kuris galiojo iki 2008 m., su papildomais reikalavimais 2008 ir 2009 m., kurių nebuvo pradiniam Komisijos pasiūlyme.

Pasiūlymas dėl rezoliucijos: B7-0042/2010

Andreas Mölzer (NI), raštu. – (DE) Europos Parlamento teisės reikalų komiteto siūlymas skirti Aną Palacio Vallelersundi komiteto, įsteigto pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 255 straipsnį, nare yra iš principo sveikintinas. Vis dėlto, žvelgiant iš institucinių pozicijų, nesuprantama, kodėl atskiras septynių žmonių komitetas turėtų teikti teisiškai įpareigojančius pasiūlymus nacionalinėms vyriausybėms. Todėl aš balsavau prieš šį pasiūlymą.

Evelyn Regner (S&D), raštu. – (DE) Šiandien balsavime skirti Aną Palacio Vallelersundi komiteto, įsteigto vertinti kandidatų tinkamumą eiti teisėjų arba generalinių advokatų pareigas Teisingumo teisme ir Bendrajame teisme, aš balsavau prieš šį pasiūlymą, nes, be aukščiausių kandidato teisės žinių, aš tikiuosi, kad Europos Parlamento skiriamas asmuo taip pat sugebės atsižvelgti ir į skiriamų asmenų socialinį tinkamumą ir kompetenciją. Šiuo požiūriu negaliu pareikšti pasitikėjimo Ana Palacio, nes manau, kad, vertindama teisėjus ir generalinius advokatus, ji neatsižvelgs į kandidatų socialines vertybes ir žmogiškosios prigimties pažinimą. Laikantis Lisabonos sutartyje numatytų tikslų ir vertybių – čia buvo minėta socialinės rinkos ekonomika – ir įtvirtinus ES pirminių teisės aktu Pagrindinių teisių chartiją, tai būtų absoliučiai svarbiausia ateityje skiriant teisėjus ir generalinius advokatus.

Daciana Octavia Sârbu (S&D), raštu. – (RO) Laikinuojau autonominio Bendrojo muitų tarifo muitų taikymo tam tikriems pramonės gaminiams, importuojamiems į Madeirą ir Azorų salas, sustabdymu siekiama suteikti ilgalaikę perspektyvą investuotojams ir pasiekti atitinkamą pramonės ir prekybos išsivystymą ekonomikos operatoriams. Kaip socialistė, aš manau, kad šiuose regionuose būtina šias priemones taikyti tol, kol ten esama didelių ekonomikos problemų. Džiaugiuosi Komisijos pasiūlymu, nes pritaikius šią priemonę būtų užtikrintas didesnis šių atokiausių regionų, kurie patiria specifinius sunkumus, užimtumas, ir ekonominės

bei socialinės aplinkos stabilumas vidutinės trukmės laikotarpiu. Vis dėlto negaliu neatkreipti jūsų dėmesio į riziką, kurią laikinas muitų tarifo taikymo sustabdymas gali turėti šių kilmės šalių gaminiam. Štai kodėl privalome atidžiai stebėti, kokią poveikį šis sustabdymas turi konkurencijai.

Róza, Gräfin von Thun Und Hohenstein (PPE), raštu. – (PL) Vadovaujantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 255 straipsniu, Europos Parlamentas yra viena institucijų, teikiančių kandidatus į komitetą, kurio užduotis – pareikšti nuomonę apie kandidatų tinkamumą eiti Europos Teisingumo Teismo teisėjų ir generalinių advokatų pareigas. Atsižvelgiant į tai, kad komitetą sudaro tik septyni nariai ir kad jų užduotis yra labai atsakinga, svarbu, kad tai būtų nepriekaištingos reputacijos ir didelių gebėjimų žmonės. Kaip Europos Parlamento, kuriam Lisabonos sutartis suteikia naujų galių, narė, aš galiu daryti įtaką renkant vieną iš septynių komiteto narių, todėl labai džiaugiuosi Anos Palacio Vallelersundi kandidatūra. Ana Palacio Vallelersundi aštuonerius metus buvo Europos Parlamento narė ir kolegų narių dukart išrinkta komitetų pirmininkų sueigos narė.

Ji taip pat buvo Teisės reikalų ir Vidaus rinkos, Teisingumo ir vidaus reikalų komitetų pirmininkė. Be to, jos kiti profesiniai laimėjimai, pvz., Pasaulio banko vyriausioji patarėja arba pirmoji Ispanijos užsienio reikalų ministrė moteris, nepalieka abejonų, kad ji yra tinkamas žmogus šiam darbui.

- Pranešimas: Eva Joly (A7-0086/2009)

Luís Paulo Alves (S&D), raštu. – (PT) Aš balsavau už pranešimą dėl AKR ir ES partnerystės susitarimo persvarstymo, nes manau, kad šiame tekste yra visos pagrindinės sudėtinės dalys, į kurias derėtų atsižvelgti šiuo metu vykstančiose derybose.

Įvairių Europos politikos – prekybos, vystymosi arba žemės ūkio ir žuvininkystės – priemonių darnumas turėtų būti principinis mūsų santykių su šių besivystančių šalių bloku pagrindas.

Būtina atsižvelgti į naują padėtį, kuri priklauso nuo strateginės partnerystės susitarimų. Šie susitarimai, kurie iš esmės yra prekybos susitarimai, leistų sukurti naują pagrindą parlamentiniam dialogui ir į juos būtina atsižvelgti. Nauji iššūkiai, su kuriais susiduriame, pvz., klimato kaita ir ekonomikos krizė, kelia naujų klausimų, kuriuos būtina įtraukti į naująjį Kotonu susitarimą, kuris, kaip tikimasi, bus galutinai priimtas kovo mėn.

Taip pat svarbu, kad Europos santykių su AKR šalimis strategijoje būtų atsižvelgta į atokiausių regionų nuotolį ir ryšius, kuriuos jie turi su šiomis šalimis. Atokiausi regionai gali būti svarbūs tarpininkai sudarant ES ekonominės partnerystės susitarimus. Atokiausi regionai suteikia ES išorės veiksams ypatingą plotmę, plėtojant tikrą platesnės kaimynystės politiką.

Jean-Pierre Audy (PPE), raštu. – (FR) Aš balsavau už savo kolegės narės iš Prancūzijos Evos Joly pranešimą dėl antrojo AKR (Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno šalių) ir EB partnerystės susitarimo („Kotonu susitarimo“) persvarstymo. Pritariu šio pranešimo pozicijai dėl poreikio taikyti šią specialią priemonę AKR šalims dabartinių krizių, pvz., klimato kaitos, didėjančių maisto ir kuro kainų, finansų krizės, sąlygomis ir atsižvelgdamas į ypatingą skurdą Afrikoje. AKR šalys yra svarbios Europos Sąjungos partnerės ir mes turime puoselėti šią partnerystę, kad įgytume sąjungininkų būsimosiose labai svarbiose derybose dėl visuotinio susitarimo.

Liam Aylward (ALDE), raštu. – (GA) Aš balsavau už pranešimą dėl antrojo AKR ir ES partnerystės susitarimo (Kotonu susitarimo) persvarstymo. Tai reikalingas pranešimas ir būtų teisinga ir tinkama, jei ekonominės partnerystės susitarimo klausimas būtų svarstomas nuolat. Svarbiausi Kotonu susitarimo tikslai – kova su skurdu, parama tvariam vystymuisi ir pagalba AKR šalims integruojant jas į pasaulio ekonomiką.

Susitarimais ir prekybos derybomis, kurios vyksta šiuo metu ir kurios vyks ateityje, taip pat turėtų būti siekiama laikytis ES ir jos partnerių nuostatų dėl vaikų darbo ir jas stiprinti.

Kotonu susitarimo 50 straipsnis yra susijęs su sąžiningų darbo standartų įgyvendinimu ir tarptautinių priemonių, kuriomis draudžiamas vaikų darbas, tobulinimu. Klausimams, susijusiems su vaikų darbu, ES prekybos susitarimuose turėtų būti teikiamas pagrindinis prioritetas.

Todėl aš pritariu tiems pranešimo straipsniams, kuriuose reikalaujama, kad ES ir AKR pradėtų diskusijas dėl AKR ir ES santykių nuo 2020 m., ir kuriais rekomenduojama didesnę vaidmenį šiame procese skirti nepriklausomoms šalims, t. y. organizacijoms, kurios nėra valstybės arba vyriausybės.

Zigmantas Balčytis (S&D), raštu. – Antrasis Kotonu susitarimo persvarstymas vyksta labai sudėtingomis sąlygomis, pasaulio ekonomikai sprendžiant krizės iššūkius. Manau, kad susitarimo persvarstymas leistų

atnaujinti ir sustiprinti pagrindinius ES ir AKR šalių bendradarbiavimo principus. Nuo to laiko, kai susitarimas buvo pasirašytas, padėtis pasikeitė ir dabar kyla naujų iššūkių ir sunkumų. Derybos dėl susitarimo turėtų apimti tokius svarbius klausimus kaip kova su klimato kaita besivystančiose šalyse, praktinis didžiulių atsinaujinančių šaltinių panaudojimas, maisto krizė ir ariamosios žemės įsigijimas.

Būtina daugiau dėmesio skirti migracijos klausimams. Pastaraisiais metais tapome liudininkais, kai prie ES krantų skendo šimtai jaunų afrikiečių. Didžiulę imigraciją sukelia žlugusios šalių ekonomikos, žmonių skurdinimas, žmogaus teisių pažeidimai ir daugybė kitų priežasčių. Visi šie klausimai turėtų būti aiškiai apibūdinti persvarstytame susitarime.

Maria Da Graça Carvalho (PPE), raštu. – Aš balsuoju už pranešimo projektą dėl antrojo Kotonu susitarimo persvarstymo, kuriame svarstomi pagrindiniai tvaraus vystymosi ir laipsniško AKR šalių integravimo į visuotinę ekonomiką klausimai. Tokie klausimai kaip klimato kaita, energetinis saugumas, mokymas ir bendradarbiavimas švietimo srityje yra labai svarbūs ekonominiam socialiniam AKR šalių vystymuisi. Visuotinis atšilimas, kuris turi didelės įtakos besivystančioms šalims, taip pat suteikia mums naujų galimybių. Atsinaujinantieji energijos ištekliai, kurie yra naudojami šiose šalyse, yra itin svarbūs jų ekonominiam ir socialiniam vystymuisi, ir tai leidžia joms siekti energetinės nepriklausomybės, šitaip padedant geriau įveikti visuotinę krizę. Panašiai, investicijos į švietimą ir mokymą padeda įveikti skurdą, nedarbą, neteisėtą imigraciją ir protų nutekėjimą, prisidedant prie AKR šalių vystymosi ir padedant joms stiprinti savo ekonomiką.

Proinsias De Rossa (S&D), raštu. – Pritariu šiam pranešimui, kuriame antruoju AKR ir ES partnerystės susitarimo persvarstymu siekiama atsižvelgti į visuotinę krizę ir ją vykdyti vadovaujantis lygiųjų partnerystės principais. Šis antrasis susitarimo persvarstymas yra gera galimybė spręsti finansų, klimato kaitos, apsirūpinimo maistu ir energetikos krizės klausimus ir pasimokyti iš praeities klaidų, keičiant Kotonu sistemą ir stiprinant AKR vienybę, sanglaudą ir solidarumą. Pranešime raginama stiprinti žmogaus teisių straipsnius ir sankcijas. Jame taip pat reiškiamas mūsų apgailestavimas, kad valstybės narės nesikonsultavo su parlamentais (Europos Parlamentu, JPA ir AKR šalių nacionaliniais parlamentais) ir tai neleido prisidėti priimančioms sprendimams, nustatant persvarstymo sritis ir straipsnius ir apibrėžiant derybų mandatą. Pirminis Kotonu susitarimo tikslas – skurdo mažinimas ir jo panaikinimas, kuris būtų suderinamas su tvaraus vystymosi tikslais ir laipsnišku AKR šalių integravimu į pasaulio ekonomiką.

Edite Estrela (S&D), raštu. – (PT) Aš balsavau už pranešimą dėl antrojo AKR ir ES partnerystės susitarimo persvarstymo, norėdama apginti pokyčius, kurie reikalingi ir padėtų mums spręsti iššūkius, su kuriais šiuo metu susiduriame, kaip antai, klimato kaita, finansų krizė ir maisto krizė.

Džiaugiuosi parama, kurią Parlamentas suteikė AKR šalims, kurios norėtų, kad klimato kaitos klausimas būtų laikomas svarbiausiu persvarstant Kotonu susitarimą. Vis dėlto gaila, kad parlamentai (Europos Parlamentas, Visos Afrikos parlamentas ir nacionaliniai AKR šalių parlamentai) nepasinaudojo galimybe prisidėti pasiūlymais ir aktyviai dalyvauti su valstybėmis narėmis sprendimų priėmimo procese, kuriuo siekiama persvarstyti šį svarbų susitarimą.

José Manuel Fernandes (PPE), raštu. – (PT) Tikiuosi, kad antrasis persvarstyto Kotonu susitarimo variantas padės skatinti tvarų AKR šalių vystymąsi, kuris didintų socialinę sanglaudą ir palengvintų kovą su skurdu.

Krizės dėl klimato kaitos poveikis labai jaučiamas AKR šalyse, ir jis toliau didėja. Atsižvelgiant į tai, itin svarbus klausimas yra apsirūpinimo maisto produktais saugumas. Būtina tinkamai pasinaudoti gamtos ištekliais ir skatinti atsinaujinančiosios energijos gamybą.

Mes turime užtikrinti, kad visoms AKR šalims būtų naudinga prekybos sistema, kurios sąlygos bent jau nebūtų blogesnės negu pagal anksčiau galiojusią sistemą. Aš taip pat manyčiau, kad Europos plėtros fondas (EPF), pagal kurį finansuojama bendradarbiavimo politika vystymosi labui, kaip tai numatyta pagal šio susitarimo taikymo sritį, turėtų įtraukti Parlamento biudžeto įgaliojimus.

Todėl aš balsavau už.

João Ferreira (GUE/NGL), raštu. – (PT) Kaip ir pranešėjas, mes taip pat manome, kad antrasis Kotonu susitarimo persvarstymas yra tinkamas laikas pakeitimams.

Pranešime nustatomi principai, kuriuos įgyvendinus būtų galima patobulinti susitarimą, kaip rodo AKR šalių apsirūpinimo maistu ir saugumo stiprinimas ir kova su lengvatinių mokesčių šalimis.

Tuo pat metu aš nepritariu kai kuriems aspektams, pvz., bandymams AKR ir ES santykiuose daugiau dėmesio skirti regionams, nes tai keltų pavojų AKR šalių grupės darnumui ir stiprumui.

Kitur pranešime nenurodoma tai, kas būtina. Nepakankamai atsižvelgiama į AKR šalių priklausomumo ir subordinavimo aspektus ir į tą vaidmenį, kuris pastaruoju metu teko galiojančioms bendradarbiavimo ir vystomosios pagalbos politikos priemonėms, suformavusioms šią padėtį – pagrindiniam klausimui. Ekonominės partnerystės susitarimų, kuriuos siūlo šiomis sąlygomis ES, įgyvendinimo pasekmės taip pat nenagrinėjamos.

Pranešime neturėtų būti džiaugiamasi abejonėmis ir prieštaravimais, kuriuos pareiškė kai kurios AKR šalys, kaip ir jų prioritetais, pvz., panaudojant Europos plėtros fondą.

Alan Kelly (S&D), raštu. – Brangūs kolegos, džiaugiuosi šiandien galėdamas kreiptis į parlamentą, nes mes žengėme žingsnį, kuriuo siekiama suvienodinti turtingesnių ir skurdesnių šalių vaidmenį tarpusavio santykiuose, kartu stiprinant žmogaus teises. Šio susitarimo persvarstymu turėtų būti siekiama didesnio nuoseklumo poreikių, kuriuos diktuoja naujas pasaulis, kuriame gyvename, požiūriu ir lygiųjų partnerystės. Tai – naujas pasaulis, turintis naują ekonomiką, kur teisingesnis turto paskirstymas ir kova su klimato kaita yra nauji prioritetai. Norėčiau pagirti savo frakciją Europos Parlamente, kuri pasiūlė į šį persvarstymą įtraukti skurdo mažinimo principus.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL), raštu. – (FR) Šiame pranešime yra vertingų pasiūlymų ir kai kurie ketinimai yra neabejotinai pagirtini. Prioritetas teikiamas pasiūlymams dėl atsinaujinančiųjų energijos išteklių, įpareigojimams AKR šalyse veikiančioms tarptautinėms verslo įmonėms skelbti apie pelnus ir mokesčius, savarankiško apsirūpinimo maistu sąvokos įtraukimui ir Europos išorės migracinių srautų valdymo politikos kritikai – mes tam pritariame. Vis dėlto negalima ignoruoti to, kad šis pranešimas nieko nekeičia Kotonu susitarime.

Šis susitarimas yra ne kas kita, kaip visiško Europos Sąjungos paklusimo ultraliberaliai PPO logikai simbolis. Mus sunku apgauti: „vystymasis“, apie kurį kalbama, yra ne kas kita, kaip savanaudiškų motyvų, dėl kurių buvo atsisakyta Lomé susitarimų, priedanga. Smerkiame Europos partnerystės susitarimų, apie kuriuos kalbama šiame susitarime, įgyvendinimą, Komisijos šantažą versti juos sudaryti prisidengiant vystomąją pagalbą ir to sukeltą AKR šalių ekonomikos plėšimą. Mes balsuojame prieš šį tekstą todėl, kad nepritariame Europos Sąjungos atsakymui naudoti vieną ekonomikos bendradarbiavimo priemonę, kuria nėra pataikaujama norui viską pajungti laisvos ir neiškreiptos konkurencijos diktatui ir paklusti Jungtinių Valstijų arba PPO reikalavimams.

Nuno Melo (PPE), raštu. – (PT) Tragedija, neseniai įvykusi Haityje, yra įrodymas, kad partnerystės susitarimų nepakanka problemoms spręsti. Todėl antrasis Kotonu susitarimo persvarstymas yra puiki galimybė tam tikriems patikslinimams, susijusiems su dabartiniais iššūkiais, pvz., klimato kaita, maisto ir benzino kainų didėjimas, finansų krizė ir labai didelis nepriteklis kai kuriose AKR šalyse. Atėjo laikas priemonėms, kurios leistų veiksmingai spręsti klausimus, kuriuos turi spręsti dauguma šalių.

Aldo Patriciello (PPE), raštu. – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau pasveikinti pranešėją ir skirtingas frakcijas atlikus puikų darbą rengiant šį pranešimą, kuriam aš visiškai pritariu.

Pačiame pranešime norėčiau atkreipti dėmesį į derybas dėl Kotonu susitarimo persvarstymo. Faktiškai panašiais susitarimais turėtų būti atsižvelgiama į pačius įvairiausius aspektus, pvz., finansų krizės poveikį, didėjančius migracijos srautus ir, svarbiausia, nelegalią imigraciją.

Esu įsitikinęs, kad tik tinkamas ekonominis bendradarbiavimas leistų kontroliuoti neigiamą krizės ir jos pasekmių poveikį AKR šalių, prarandančių darbo jėgą ir kvalifikuotus darbuotojus, būtinus vystymuisi ir ES valstybių, kurios labiausiai kenčia nuo nelegalios migracijos, ekonomikai.

Daciana Octavia Sârbu (S&D), raštu. – Svarbu, kad visi Kotonu susitarimo aspektai būtų persvarstyti, atsižvelgiant į paskutiniuosius įvykius, kurie turi didelę įtaką AKR šalių vystymuisi. Tačiau aš ypač norėčiau palaikyti tuos, kurie reiškia susirūpinimą dėl regioninės integracijos, kuri yra svarbi ne tik AKR, bet ir Lotynų Amerikos ir ypač Andų bendrijos šalims. Kai kurių prekybos susitarimų (susitarimų, kuriais, anot Komisijos pareigūnų, siekiama skatinti vystymąsi) poveikis gali kelti pavojų minėto regiono šalių prekybai ir prieštarauti vystymosi tikslams, skatinant regioninę integraciją. Europos Sąjunga turėtų nuolat persvarstyti savo prekybos politikos priemones ir jų poveikį šiuo požiūriu. To nepadarius arba jei veiksmai yra netinkami, tai gali turėti neigiamų pasekmių ilgalaikiam vystymuisi.

Brian Simpson (S&D), raštu. – Aš balsuosiu už šį pranešimą, tačiau norėčiau pasakyti, kad tam tikros organizacijos, kurias remia Komisija ir kurioms suteikta atsakomybė įgyvendinti projektus pagal ES ir AKR

partnerystės susitarimus, paskendusios korupcijoje ir jos surengė diskriminavimo ir persekiojimo kampaniją prieš tuos darbuotojus, kurie minėtą korupciją iškėlė į dienos šviesą.

Žinoma, aš kalbu apie organizaciją, vadinamą IPC, kuri, turėdama Komisijos paramą, atleido visus drįsusius apie tai prabilti darbuotojus, ir kuri nieko nepadarė, kad šios organizacijos vadybininkų ir aukščiausiųjų vadovų reputacija būtų nepriekaištinga.

Kai OLAF atliktas IPC tyrimas atskleidė, kad esama korupcijos požymių ir kad Komisija tinkamai nevykdė reikalavimų, nes buvo IPC valdyboje tuo metu, kai buvo sukčiaujama, ir iš jos buvo galima tikėtis veiksmų ir tam tikros šių darbuotojų apsaugos. Tačiau nieko panašaus neįvyko, ir dėl to galiausiai derėtų kaltinti Europos Komisiją.

Nors šiandien balsavau už, svarstau, gal ateityje prireiks skubiai išsamiau svarstyti, ką iš tikrųjų reikia ES pusės nesugebėjimas vykdyti tinkamą šių partnerystės susitarimų finansų kontrolę.

Bart Staes (Verts/ALE), raštu. – (NL) Kotonu susitarimu, pasirašytu 2000 m., nustatomas ES ir Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno (AKR) šalių bendradarbiavimas, kuris persvarstomas kas penkeri metai. Juo siekiama įveikti skurdą ir laipsniškai integruoti AKR šalis į visuotinę ekonomiką, tinkamai atsižvelgiant į tvaraus vystymosi tikslus. Šis persvarstymas vyksta visuotinės finansų krizės, sparčios klimato kaitos, didėjančių maisto ir energijos kainų ir diskusijų dėl žemės panaudojimo ir tvarių užsienio investicijų sąlygomis.

Dabar tinkamas metas didinti valstybių strategijų ir Europos plėtros fondo (EPF) parlamentinę kontrolę ir stiprinti mūsų prekybos, užsienio ir plėtros politikos priemonių darnumą. Dabar tinkamas metas taikyti visa apimančią požiūrį kovojant su klimato kaita ir daugiau dėmesio skirti atsinaujinančiosios energijos plėtrai. Dabar tinkamas metas pradėti kovą su neteisėtais finansiniais srautais iš besivystančių šalių ir reformuoti Europos investicijų banko (EIB) politiką siekiant didesnio šalių, taikančių mokesčių lengvatas, veiklos skaidrumo. Dabar tinkamas metas paskelbti teisę į žemės nuosavybę ir švarų vandenį. Dabar tinkamas metas pripažinti, kad derama galimybė pasinaudoti gamtos ištekliais padėtų žmonėms įveikti skurdą. Tai pabrėžiama pranešime, todėl aš jam pritariu.

Marie-Christine Vergiat (GUE/NGL), raštu. – (FR) Susilaikiau dėl Evos Joly pranešimo dėl antrojo AKR ir ES partnerystės susitarimo persvarstymo.

Šiame pranešime pateikiami konkretūs pasiūlymai dėl susitarimo – kuris plačiau žinomas kaip Kotonu susitarimas – persvarstymo, kuriam aš pritariu.

Pvz., poreikis atsižvelgti į skurdžiausių pasaulio šalių padėtį, atsižvelgiant į konkrečią jų padėtį, susijusią su klimato kaita, demokratijos ir žmogaus teisių padėtimi, protų nutekėjimu, korupcija ir jų ekonomikos, ypač žemės ūkio, ypatybes.

Vis dėlto Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcijos pakeitimai, kurie buvo priimti plenariniame posėdyje, visiškai keičia pranešimo turinį. Konkretus to pavyzdys yra 3 pakeitimai, kuriuo iš gyventojų atimama teisė patiems nustatyti savo žemės ūkio politikos priemones.

Iva Zanicchi (PPE), raštu. – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, aš balsavau už antrąjį AKR ir ES susitarimo („Kotonu susitarimo“) persvarstymą. Šis susitarimas, kuriuo reguliuojami Europos Sąjungos ir 77 AKR šalių politikos, prekybos ir vystomojo bendradarbiavimo santykiai ir kuriame nurodytos priemonės 2000–2020 m., jau buvo persvarstytas 2005 m.

Nuostatomis, sudarančiomis antrojo persvarstymo pagrindą, teisėtai reikalaujama įtraukti *ad hoc* nuostatas, susijusias su klimato kaita, persvarstyti nuostatas dėl atsinaujinančiosios energijos, sustiprinti kaimo plėtros ir apsirūpinimo maistu saugumo nuostatas ir didesnių pastangų ribojant neteisėtus finansinius srautus ir lengvatinių mokesčių šalių veiklą.

Esu tikra, kad šis persvarstymas leistų sustiprinti ES ir AKR šalių partnerystę ir užtikrinti didesnę sinergiją ir bendradarbiavimą, siekiant bendrų mūsų tikslų.

8. Balsavimo ketinimai ir pataisymai (žr. protokolą)

(Posėdis buvo sustabdytas 13.35 val. ir atnaujintas 15.10 val.)

PIRMININKAVO: Gianni PITTELLA*Pirmininko pavaduotojas***9. Ankstesnio posėdžio protokolo tvirtinimas (žr. protokolą)****10. SWIFT (diskusijos)**

Pirmininkas. – Kitas klausimas – diskusijos dėl Tarybos pareiškimo dėl SWIFT.

Diego López Garrido, einantis Tarybos pirmininko pareigas. – (ES) Pone pirmininke, tai yra Tarybos pareiškimas dėl programos, kuri yra Europos Sąjungos ir Jungtinių Valstijų susitarimas, kaip jums žinoma, siekiant užkirsti kelią terorizmui ir teroristų finansavimui, keičiantis ir perduodant finansinius duomenis, kam, manau, pritaria visi. Šis susitarimas galioja jau keletą mėnesių. Jis tinkamai veikia ir leidžia keisti informaciją pagal Terorizmo finansavimo sekimo programą.

Šio susitarimo galiojimas oficialiai baigiasi sausio 31 d. Todėl Taryba pirmininkaujant Švedijai svarstė galimybę pasirašyti susitarimą, kuriuo ši Terorizmo finansavimo sekimo programa būtų pratęsta. Dėl šios priežasties 2009 m. lapkričio 30 d. Taryba priėmė sprendimą pasirašyti TFSP (Terorizmo finansavimo sekimo programą).

Tai yra laikinas susitarimas. Todėl jis galioja trumpą laiką ir iš principo nebegalios po 2010 m. spalio 31 d. Todėl laikinas susitarimas, kuriam, kaip sakiau, Taryba praėjusiais metais pritarė, bet kuriuo atveju taps negaliojančiu, nebent Europos Parlamentas priims sprendimą anksčiau, 2010 m.

Tokia yra padėtis šiuo metu. Nuo to laiko iki šiol Komisija nepateikė jokio komunikato apie šio susitarimo turinį, kuris Europos Parlamentui vis dar nėra žinomas, tačiau galiu jums pasakyti, kad jis bus paskelbtas kitą savaitę, sausio 25 d. Jis bus pristatytas Europos Parlamentui sausio 25 d. Jis bus pateiktas šiems rūmams tinkamai išverstas ir bus svarstomas siekiant gauti Europos Parlamento pritarimą.

To nebuvo padaryta anksčiau dėl priežasties, kurią mums nurodė Komisija: Komisija neatliko atitinkamų vertimų ir todėl Taryba jų negavo iš Komisijos. Kaip jums ką tik minėjau, šie skirtingų kalbų variantai vis dar turi būti užbaigti, ir, kaip jums žinoma, Taryba gali priimti dokumentą – susitarimą ir perduoti jį Parlamentui, tik kai yra pateikti vertimai į skirtingas kalbas, kuriuos pateikia Komisija. Tai bus padaryta iki sausio 25 d.

Be to, ateityje ir siekiant sudaryti susitarimą – ne laikiną, bet galutinį – Komisija ketina pateikti rekomendacijas šiuo požiūriu, rengiant ilgalaikį susitarimą – ne susitarimą, kuris galiotų iki kitų metų spalio mėn., kaip tas, apie kurį kalbame, o ilgalaikį susitarimą. Šis ilgalaikis susitarimas turėtų būti priimtas ir įsigalioji remiantis naujuoju teisiniu pagrindu, kuris numatytas Lisabonos sutartyje, pagal kurį Europos Parlamentas turėtų dalyvauti priimant šiuos susitarimus, ir taip bus priimant būsimąjį susitarimą, dėl kurio Komisija dar nepateikė jokių rekomendacijų.

Baigdamas norėčiau pasakyti, kad tai yra nepaprastos reikšmės klausimas. Tai yra procedūra, kovos su terorizmu programa. Detroito incidentas parodė, kad grėsmė išlieka, ir todėl valstybės narės neturėtų leisti, kad būtų nutrauktas nuolatinių finansinių duomenų perdavimas pagal TFSP. Teisėjas Jean-Louis Bruguière tai paaiškino *in camera* filmuotoje medžiagoje lapkričio mėn. Jis teigė, kad, jo nuomone, tai buvo naudinga keletui valstybių narių ir jos galėjo pasinaudoti informacija, kuri buvo suteikta Jungtinėms Valstijoms tam, kad būtų išaiškinta ir išvengta teroristinės veiklos.

Tai leido ankstesnei Tarybai, pirmininkaujant Švedijai, laikinai taikyti naująjį susitarimą, kad dabartinio susitarimo galiojimas nenutrūktų sausio 31 d. ir šitaip nebūtų nutrauktas duomenų perdavimas. Tai buvo vienintelė galimybė Tarybai ir, taip, žinoma, Parlamento pozicija dėl informacijos gavimo yra suprantama. To neįvyko, kaip jums sakiau, Europos Komisijai vėluojant pateikti atitinkamus vertimus.

Manfred Weber, PPE frakcijos vardu. – (DE) Pone pirmininke, pone Diego Lópezai Garrido, ponios ir ponai, šios diskusijos jau iš pradžių buvo persmelktos tam tikro nusivylimo ir irzlumo, ir tai jaučia daugelis žmonių Europos Parlamente, nes mums susidarė įspūdis, kad dar kartą reikalai Taryboje buvo svarstomi labai skubotai prieš įsigaliojant Lisabonos sutarčiai. Dėl šios priežasties dabar esu dėkingas, kad Taryba suprato konsultavimosi su Parlamentu naudą, taikant ratifikavimo procese naująją Lisabonos sutartį ir taip pat suteikiant mums galimybę įvertinti, ar šis susitarimas turėtų būti taikomas, ar ne.

Šiame teisėkūros procese, jei jį dabar pradėsime, Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcija, priimdama sprendimus, vadovausis aiškiais kriterijais. Moneta turi dvi puses. Viena vertus, PPE frakcijoje mes laikomės aiškaus principo, kad Europos duomenims – kad ir kaip jie būtų saugomi – turėtų būti taikomi Europos duomenų apsaugos standartai. Laikomės pagrindinio principo, kad žmonėms, kurie mano, kad su jais buvo netinkamai elgiamasi atliekant duomenų patikrinimą, turi būti užtikrinta teisė teikti apeliacinį skundą. Laikomės pagrindinio principo, kad duomenys turėtų būti perduodami tik tam tikrais atvejais ir tik kažkuo įtariant asmenį, o ne kaip bendra taisyklė. Tai yra dalykai, kurie, kaip manome, yra svarbūs.

Kita monetos pusė yra tai, kad mes, žinoma, norime bendradarbiauti su Jungtinėmis Valstijomis. Norime bendradarbiauti su savo partneriais kovodami su terorizmu. Nenorime, kad kai kurios valstybės, pvz., Belgija, baigus galioti susitarimams patirtų ypatingą spaudimą, nes valstybės pradėtų veikti dvišaliu pagrindu. Čia taip pat būtina atidžiai svarstyti padėtį. Ketiname tai svarstyti PPE frakcijoje, kai tik bus pateiktas teisėkūros pasiūlymas.

Aš dar kartą prašyčiau Tarybą ir Komisiją nedelsti ir išsiųsti tekstą dabar, kad galėtume jį išnagrinėti. Mes Parlamente galime dirbti greitai ir skubiai išnagrinėti šį klausimą. Toliau viskas priklausys nuo ministrų ir pasakysiu aiškiau: vidaus reikalų ministrų – įtikinant Parlamentą, kad metodai, kurie dabar siūlomi šiame susitarime, iš tikrųjų yra būtini kovojant su terorizmu.

Esame atviri šiam procesui, tačiau užduotis mus įtikinti tenka vykdomajai valdžiai, kitaip tariant, ministrams.

Martin Schulz, *S&D frakcijos vardu*. – (DE) Pone pirmininke, priėmę Lisabonos sutartį dabar pradėdame rimtą įstatymų leidybos procesą.

Pone Diego Lópezai Garrido, jei jūs teigiate, kad vertimai tokiu svarbiu klausimu arba jų nebuvimas yra priežastis delsti, ir tam mes neturime prieštarauti, tuomet su didžiausia pagarba jums turiu pasakyti, kad tai yra paprasčiausias pasiteisinimas, kuriuo siekiama apsisaugoti ir mus šiek tiek čia nuraminti. Tačiau negalime to rimtai vertinti. Esu informuotas, tačiau nemanau, kad turėčiau kreipti į tai dėmesį.

Klausimo esmė yra visiškai kita: nepakankamas Europos Parlamento dalyvavimas. Tokios didelės reikšmės tarptautiniams susitarimams tai yra tiesiog neleistina. Norime, kad Parlamentas dalyvautų procese nuo pirmosios šio susitarimo dienos. Kodėl? Šio Parlamento pirmininkas Jerzy Buzek tai aiškiai nurodė savo laiške, teigdamas, kad SWIFT susitarimu įteisinami toli siekiantys pagrindinių piliečių laisvių, kurios daugumoje valstybių narių garantuojamos konstitucija ir yra užtikrintos Pagrindinių Teisių chartija, pažeidimai.

Vis dėlto, jei tokio susitarimo, kuriuo pažeidžiamos pagrindinės piliečių teisės, pagrindu būtų imtasi priemonių, turėtų būti garantuota absoliuti teisinė piliečių apsauga pažeidimų atveju. Tai reiškia, kad turi būti garantuojama duomenų apsauga kiekvienu aspektu, duomenys sunaikinami, praėjus tam tikram pagrįstam laikotarpiui, ir tiksliai nustatomos priemonės teikti skundus piliečiams, jei buvo pažeistos jų pagrindinės teisės. Vienas svarbiausių teisinės valstybės principų yra tai, kad piliečiai gali apsiginti nuo savavališko elgesio iš valstybės pusės.

Europos Sąjunga negali paneigti šios teisinės tradicijos, įtvirtintos 27 valstybių sistemose, remdamasi tuo, kad nebuvo vertimų. Jei norime rimtai įgyvendinti teisinės valstybės principus Europos lygmeniu, taip pat turėtume į Europos lygmenį perkelti ne tik būtinas saugumo priemones, bet ir teisėtos piliečių apsaugos modelius.

Todėl Taryba privalo mums paaiškinti, kokia būtų SWIFT susitarimo pridėtinė vertė, jei ji yra iš viso – kaip mano Taryba – jam įsigaliojus. Nesirengiu kalbėti apie pažeidimus iš daugelio Jungtinių Valstijų saugumo tarnybų pusės. kažkas slepia sprogmenis savo apatiniuose ir skrenda per Atlantą. Štai ko pasiekta darbu, kurį iki šiol vykdė Amerikos saugumo tarnybos. Tačiau mes neturėtume nuo to priklausyti.

Spėlioju, kodėl turime taikyti šią paspartintą procedūrą, kai nuo vasario 1 d. yra ES ir Jungtinių Valstijų susitarimas dėl laikinos teisinės paramos, kurio 4 straipsnyje išsamiai apibūdinama, kaip turėtų būti perduodami bankų duomenys, kai esama teisėto pagrindo įtarimams. Tai reiškia, kad SWIFT susitarimo įsigaliojimas apsaugos požiūriu neturi jokios pridėtinės vertės.

Todėl šis nereikalingas skubėjimas, – arba kaip mes sakome vokiškai – „kiaulės galopas“, – šis spaudimas kuo skubiau spręsti klausimą yra nesuprantamas ir todėl mūsų vienbalsis prašymas Tarybai turėtų būti labai aiškus: atsiųskite mums reikiamus dokumentus! Mes diskutuosime šiais klausimais ir užbaigsime parlamentinę procedūrą pakankamai greitai, nes esame suinteresuoti saugumu, tačiau ne tik saugumo tarnybų labui, mes taip pat norime saugumo piliečiams, kuriuos šios saugumo tarnybos turėtų ginti. Manau, kad tai yra šio susitarimo tikslas, tačiau šiuo atveju taip pat norime, kad jis būtų įtvirtintas reikiamais teisės aktais.

Guy Verhofstadt, ALDE frakcijos vardu. – (FR) Pone pirmininke, ponios ir ponai, pradėkime nuo gerų naujienų: pirmininkaujanti Ispanija pranešė, kad dokumentas turėtų būti pateiktas sausio 25 d., pirmadienį, kitaip tariant, kitą pirmadienį – aš tai įsidėmėjau. Todėl tai reiškia, kad dabar turime vieną savaitę tai aptarti Parlamente, tokia yra tikrovė.

Mano prašymas, pone pirmininke – aš apie tai jau pranešiau ir tikiuosi, kad jis sulauks paramos iš kitų frakcijų – yra Pirmininkų sueigoje priimti sprendimą surengti vienu metu komiteto posėdį ir sesiją ir svarstyti šį laikiną susitarimą, nes būtų beprasmiška leisti jam įsigalioti vasario 1 d. pirmiausia jo neapsvarsčius Parlamente.

Todėl yra dvi galimybės, pone José Luísai Rodríguezai Zapatero: taip arba ne. Galiu jums pasakyti, kad „taip“ priklauso nuo įvairių sąlygų; tai svarbu žinoti, ir mes privalome gauti atsakymą šiuo klausimu iki sausio 25 d. Jokio atsakymo į Parlamento nurodytas sąlygas iki šiol negauta.

O sąlygos yra tokios: pirmiausia, Parlamentas turėtų būti visapusiškai informuotas ir gauti visą būtiną informaciją; antra, Parlamentas turėtų dalyvauti derybose dėl galutinio susitarimo; ir trečia, šioje rezoliucijoje Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas nurodė konkrečias sąlygas, iš viso devynias – kurioms pritarė Parlamentas – dėl faktinio susitarimo turinio.

Mūsų prašymas jums yra labai paprastas: jūs ne tik privalote mums pateikti laikiną susitarimą sausio 25 d.; jūs taip pat privalote pateikti atsakymą į tris Parlamento reikalavimus. Jei jūsų atsakymas į tris mūsų reikalavimus yra teigiamas, tuomet mūsų pritarimas susitarimui būtų įmanomas. Jei jis nėra teigiamas, manau, kad balsavimo rezultatas būtų neigiamas – tai bet kuriuo atveju yra mano frakcijos nuomonė.

Turiu nurodyti, kad neigiamas balsavimo rezultatas reikštų, jog laikinas susitarimas vasario 1 d. neišgalios. Tokia yra padėtis, ir todėl rytoj bet kuriuo atveju prašysiu Pirmininkų sueigos sušaukti atitinkamą komitetą šiuo klausimu ir surengti sesiją svarstyti šį laikiną susitarimą.

Rebecca Harms, Verts/ALE frakcijos vardu. – (DE) Pone pirmininke, visas Parlamento nusivylimas dabar nukreiptas prieš pirmininkaujančią Ispaniją, kuri ką tik pradėjo pirmininkavimą. Priimkite tai Tarybos vardu, tačiau, mano nuomone, į tai esate išitraukę jūs visi. Mane erzina, kad kėdėse Nr. 21 ir 22 nesėdi Komisijos atstovai, nes, jei teisingai suprantu, Komisijos pareiga turėtų būti teikti svarstyti šį klausimą, kai Parlamento prašoma pradėti patvirtinimo procedūrą. Vis dėlto Komisija vengia atsakomybės ir todėl nedalyvauja diskusijose.

Nekartosiu, ką jau sakė mano kolegos nariai, tačiau norėčiau pasakyti, kad Tarybai būtų labai pavojinga, jei šis laikinas SWIFT susitarimas įsigaliotų pirmiausia dėl jo nebalsavus Parlamentui. Manau, kad procedūra, jei jūs toliau reikalausite tai beatodairiškai priimti iki vasario 1 d., kurią Martin Schulz teisingai pavadino kiaulės galopu, būtų ne tik Parlamento provokacija, bet ir sutarčių pažeidimas, ką tik įsigaliojusios Lisabonos sutarties pažeidimas ir tai yra neatsakinga.

Skubiais atvejais jūs turite visas galimybes keistis gyvybiškai svarbia informacija dvišalių teisinių susitarimų su JAV ir bet kuria kita pasaulio šalimi, su kuria esama susitarimo, priemonėmis. Todėl nėra jokio reikalo skubėti.

Norėčiau dar kartą pabrėžti, kad ES piliečiai susidomėję stebi, kaip mes elgiamės įsigaliojus didelio pritarimo sulaukusiai Lisabonos sutarčiai. Jei šiuo etapu neužtikrinsime parlamentinės kontrolės, jei pritarsime šiam nacionalinės duomenų apsaugos įstatymų pažeidimui ir nesilaikysime Pagrindinių teisių chartijos, kuri buvo taip dažnai cituojama diskusijose dėl Lisabonos sutarties, tai būtų, mano nuomone, savižudiška taktika, kuri yra visiškai nepateisinama. Tačiau, pone Diego Lópezai Garrido, dėl to jums tenka bendra atsakomybė su Komisija.

Norėčiau jūsų paklausti dar štai ko. Ką tik teksto žinute buvau informuota, kad SWIFT susitarimas kai kuriomis kalbomis jau yra paskelbtas. Ar negalėtumėte pasakyti, kuriomis kalbomis jis paskelbtas Oficialiajame leidinyje, kada tai padaryta ir kodėl kai kurie variantai ligi šiol nepateikti Parlamentui.

Timothy Kirkhope, ECR frakcijos vardu. – Pone pirmininke, pastarieji įvykiai mums dar kartą primena, kaip svarbu, kad galime keistis informacija, užtikrindami ES piliečių saugumą. SWIFT yra vertinga priemonė tam pasiekti. Laimei, neseniai Vašingtone susitinkant su JAV vyriausybės administracijos pareigūnais, konkrečiai su JAV izdo departamento sekretoriumi kovos su terorizmu finansavimo klausimais Davidu Cohenu, buvau patikintas, kad bus įgyvendintos daugiasluoksnės kontrolės sistemos ir apsaugos priemonės ir nepriklausoma priežiūra, kuri, kaip tikiuosi, leis be priekaištų įgyvendinti šią naująją sistemą.

Tačiau aš, kaip ir kiti, turėčiau pareikšti didelį savo susirūpinimą dėl jokių standartų neatitinkančios Tarybos konsultavimosi su Parlamentu procedūros ir Komisijos delsimų. Itin svarbu, kad Parlamentas ir išrinktieji šio Parlamento atstovai būtų dažnai ir tinkamai informuojami ir parlamentinis pritarimas nebūtų tik retrospektyvinė priemonė. Taip elgdamasi Taryba sumenkina vertybes, kuriomis pagrįsta šių rūmų ir šio Parlamento veikla. Tikiuosi, kad Taryba ir pirmininkaujanti valstybė narė atidžiai išnagrinės šias pastabas.

Rui Tavares, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (PT) Pone pirmininke, viso šio proceso metu su Parlamentu buvo elgiamasi taip, tarsi būtų siekiama jį sumenkinti ir pažeminti. Teigti, kad turime laukti vertimų į skirtingas kalbas – nepriimtina, kai žinome, kad informacijai nutekėjus spaudoje paskelbta keletas susitarimo kalbų variantų.

Vis dėlto penktadienį Briuselyje, kai EP nariai buvo išvykę į Strasbūrą, buvo pristatyti pagrindiniai susitarimo principai. Briuselyje buvo likęs vienas EP narys. Atsitiktinai tas EP narys buvau aš.

Nuorodos į Jeano-Louis'o Bruguière'io pranešimą, slaptą pranešimą, yra taip pat nepriimtinos. Vargu ar tai gali ką nors įtikinti, kai bet kas, perskaitęs Jeano-Louis'o Bruguière'io pranešimą, žino, kad jis nėra pagrįstas duomenimis iš patirties.

Būtų netinkama teigti, kad šis pranešimas yra laikinas, kai duomenys, surinkti per kitus devynis mėnesius, bus JAV administracijos rankose penkerius metus, ir tai gali būti Sarah Palin administracija, o ne Baracko Obamos administracija. Kaip Europos piliečiai gali jaustis saugūs? Jūs nesiūlote mums alternatyvos, ir mums lieka tik atmesti šį susitarimą ir tuo nė kiek nepalengvinate mums gyvenimo.

Vis dėlto jį atmesdami Komisijai darome paslaugą, nes yra dvi naujos Komisijos narės – Cecilia Malmström ir Viviane Reding, kurios, be abejonės, galės padėti iš naujo pasiekti geriausią galimą susitarimą, ir esame įsitikinę, kad jos tai padarys.

Martin Ehrenhauser (NI). – (DE) Pone pirmininke, pastaraisiais metais buvo patvirtinta daug priemonių, tarp jų ir Taryboje, po kovos su terorizmu priedanga. Vis dėlto labai daug šių priemonių nėra proporcingos tam pavojui, kurį kelia terorizmas. Atvirkščiai, jomis siekiama apriboti piliečių teises. Sisteminiis keitimais duomenimis, nepaisant pareikštų įtarimų, numatytas SWIFT susitarime, nėra išimtis. Net Vokietijos federalinė kriminalinės policija, kuri jokių būdu nėra duomenų apsaugos grupė, pripažįsta neproporcingą šios priemonės pobūdį. Turime užbaigti šį nuolatinį piliečių teisių ribojimą ir negalime pritarti laikinam susitarimui.

Kalbant apie Tarybos darbo metodus, aš dar kartą norėčiau gana aiškiai pasakyti, kad JAV be jokių apribojimų nagrinėjami ir saugomi SWIFT vartotojų duomenys. Vis dėlto Taryba ne sankcionavo šią procedūrą, ji ją įteisino! Aš taip pat, žinoma, norėčiau paraginti Tarybą perduoti visą su šiuo klausimu susijusią informaciją Europos Parlamentui.

Diego López Garrido, *einantis Tarybos pirmininko pareigas*. – (ES) Vienas narys, manau, kad tai buvo Rebecca Harms, minėjo, kad buvo paskelbtas vienas iš kalbų variantų. Patikrinsiu ir informuosiu jus raštu apie padėtį. Minėjau, kad susitarimas, kuris turėtų laikinai įsigalioti vasario 1 d., bus pateiktas Europos Parlamentui sausio 25 d. Vadovaujantis Europos teisės aktais, Lisabonos sutarties 218 straipsnio nuostatomis ir Vienos konvencija, pasirašyti susitarimai gali kurį laiką galioti. Todėl jis yra galiojantis.

Europos Sąjungai ir, žinoma, Tarybai svarbu, kad šis susitarimas galiotų. Susitarimai, kuriais įteisinamos terorizmo finansavimo sekimo programos, yra labai svarbūs. Laikome tai teigiamu žingsniu, nes tai padeda kovoti su terorizmu ir numato bendradarbiavimą su Jungtinėmis Valstijomis, kuri yra verta pasitikėjimo mūsų partnerė, kaimynė, turinti tą patį tikslą, kaip ir mes: kovą su terorizmu. Tai neturi nieko bendra su vėlavimu pateikti vertimus į įvairias kalbas, tai tikrai nėra pasiteisinimas, pone Martinai Schulzai. Tai taip pat nėra delsimas, pone Manfredai Weberi.

Kaip jums žinoma, prieš keletą savaičių, o gal mėnesių Tarybai pirmininkaujanti Švedija pasiūlė pasiųsti nuo Tarybos Parlamentui šį vieną kalbos variantą, ir Komisija suprato, kad tai yra neįmanoma ir kad būtent Komisija turėjo jį išversti į įvairias kalbas ir išsiųsti vertimus. Tarybai pirmininkaujanti Švedija turėjo gerų ketinimų, tačiau tai nebuvo įmanoma nei teisiniu, nei techniniu požiūriu. Dėl šios priežasties jis gautas dabar. Suprantu, kad Europos Parlamentas norėjo gauti šį susitarimą anksčiau. Su tuo visiškai sutinku. Jei būčiau EP narys, aš lygiai taip pat manyčiau ir būčiau norėjęs gauti šiuos vertimus anksčiau. To neįvyko dėl priežasčių, kurias minėjau. Tai neturi nieko bendra su delsimu ar noru kažką nusišluoti ir tai net nėra pasiteisinimas. Visiškai ne.

Manau, kad tai yra susitarimas, kurį priimant dalyvauja ir Europos Parlamentas, nes Lisabonos sutartis įsigaliojo ir mes – manau, kad didžioji dauguma mūsų – jai pritarėme, o tai suteikia Parlamentui galimybę

dalyvauti savarankiškai. Parlamentas galės, jei jis to norės, sutrumpinti šio laikino susitarimo galiojimo laiką. Parlamentas galės dalyvauti derybose dėl tolesnio ilgalaikio susitarimo. EP kartu su Taryba, žinoma, turės visas galias daryti įtaką susitarimui dėl SWIFT, kuris, mūsų manymu, yra labai svarbus ir nusipelno išsamaus, rimto svarstymo šiame Parlamente, kuris nebūtų skubotas ir būtų priimtas nedarant spaudimo, kaip jūs patys ką tik kalbėjote.

Dar daugiau, pone Guy Verhofstadtai ir kiti kalbėjusieji, mes susitarėme dėl to, kad būtina gerbti pagrindines žmonių teises, atsižvelgti į teisę į privatumą, ir laikytis Europos teisės aktų dėl duomenų apsaugos. Dabar turime kitą priemonę, užtikrinančią šias teises, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, kuri ką tik įsigaliojo, nes yra susieta su Lisabonos sutartimi. Viena iš teisių, kuri garantuojama, yra teisė į privatumą ir duomenų apsaugą. Todėl turime visas sąlygas parengti gerą susitarimą.

Kalbant apie Guy Verhofstadto pasiūlymą siųsti laišką arba nedelsiant pasiekti Tarybos poziciją, laikantis sąlygų, kurias nurodė Parlamentas, tai manau, kad būtų geriausia, kai Parlamentas turės šį dokumentą, jį svarstyti visais aspektais, laikantis visų šių sąlygų, ir priimti šiuo požiūriu rimtą ir griežtą susitarimą, neskubant ir nepatiriant spaudimo.

Taip, žinoma, šiuo momentu manome, kad itin svarbu pasiekti, kad laikinas susitarimas įsigaliojotų, ir bet kuriuo atveju Parlamentas turės visus įgaliojimus, kurie numatyti pagal Lisabonos sutartį, galutinai spręsti, ar šiam susitarimui reikėtų pritarti. Tai priklausys nuo jūsų. Tai priklausys nuo viso Parlamento.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos. Anksčiau minėjau, kad negaliu daugiau niekam leisti kalbėti. Jei yra prašymų dėl posėdžio vedimo tvarkos, galiu suteikti žodį. Prašom.

Sophia in 't Veld (ALDE). – Pone pirmininke, tik norėčiau išsiaiškinti vieną dalyką: jeigu yra tik vienas arba keli kalbų variantai, tuomet norėčiau pasidomėti apie Komisijos narių ir Tarybos, kurie pasirašė susitarimą ir kurie lapkričio 30 d. priėmė dėl jo sprendimą, kalbų igūdžius – taigi, šie vertimai turėtų būti.

Pirmininkas. – Tai nėra klausimas dėl posėdžio vedimo tvarkos, tačiau leidau kalbėti, nes Sofia in 't Veld taip maloniai prašė suteikti jai žodį. Prašom, ministre.

Diego López Garrido, einantis Tarybos pirmininko pareigas. – (ES) Pakartosiu tai, ką jau sakiau. Patikrinsiu informaciją, kurią minėjo, kiek prisimenu, Rebecca Harms, dėl šio dokumento. Nesu tikras, nes neturiu jo su savimi, ir, žinoma, ją informuosiu apie padėtį šiuo klausimu.

Bet kuriuo atveju kartoju – sausio 25 d. jūs turėsite susitarimą ir galėsite jį svarstyti taip, kaip norėsite. Pirmininkaujanti Ispanija, vyriausybė ir Taryba yra pasirengusios kalbėtis tiek laiko, kiek jums reikia, išsamiai aptariant šį susitarimą, kurio įsigaliojimas ateityje priklausys nuo Europos Parlamento.

Pirmininkas. – Viena išimtis netrukus taps keliomis išimtimis, ir aš negaliu nesuteikti žodžio Martinui Schulzui. Prašom, galite kalbėti, pone Martinai Schulzai.

Martin Schulz (S&D). – (DE) Pone pirmininke, atsiprašau, kad ir vėl prašau žodžio. Tai retai atsitinka, tačiau čia mes nedalyvaujame pasilinksminime. Pone Diego Lópezai Garrido, susitarimas Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje buvo paskelbtas sausio 13 d. Jūs nesate dėl to atsakingas, tačiau jeigu dabar man sakote, kad „aš pirmiausia turiu sužinoti, kokiomis kalbomis jis yra paskelbtas“, tuomet aš dar kartą turiu jums priminti, kad tai nėra juokai, skirti pasilinksmininti ES nariams ir ministrams. Esame rūmuose, kur priimami teisės aktai, ir čia vyksta rimtas darbas!

Dabar norėčiau jums kai ką pasakyti – ne pirmininkaujančiai Ispanijai, bet Tarybai – tai, kaip Taryba svarsto šį klausimą, rodo visišką nepagarbą Parlamentui. Turime pasakyti Tarybai, kad atėjo laikas baigti šiuos žaidimus. Tai yra rimta teisinė procedūra – Europoje tai, žinoma, apima visų dokumentų ir visų paketų skelbimą visomis kalbomis pačioje procedūros pradžioje ir tai reiškia, kad neketiname ieškoti dokumentų po to, kai ši procedūra tariamai buvo baigta. Tai nėra tinkama patirtis. Prašau jūsų mus informuoti, kokie vertimai ir į kokiais kalbas buvo pateikti, paskelbus susitarimą Oficialiajame leidinyje sausio 13 d. To taip pat norėčiau oficialiai paklausti mūsų frakcijos vardu.

Pirmininkas. – Prašom, ponios ir ponai, po Martino Schulzo kalbos suteiksime žodį ministrui galutiniam atsakymui ir baigsime diskusijas.

Diego López Garrido, einantis Tarybos pirmininko pareigas. – (ES) Informuosime Parlamentą apie tai, ko jis prašo: dėl vertimų į įvairias kalbas: tų, kurie šiuo metu yra, ir kt. Ir svarbiausia, mes tai padarysime rimtai ir atidžiai.

Nemanau, kad Taryba kažkaip pažemino Europos Parlamentą arba nenorėjo suteikti jam informacijos. Turiu omenyje pirmininkaujančią Švediją, kuri darė visa, kas tuo metu buvo įmanoma, kad būtų pateiktas susitarimas, tačiau tai nebuvo įmanoma teisiškai, nes jis nebuvo išverstas į kai kurias kalbas. Dabar, išgaliojus Lisabonos sutarčiai, Europos Parlamentas galės išsamiai svarstyti šį klausimą, ir Taryba yra pasirengusi suteikti informaciją, kuri jam reikalinga ir pradėti dialogą šiuo klausimu.

Nemanau, kad tai reiškia, jog su Parlamentu elgiamasi netinkamai, todėl aš nepritariu tam, ką kalbėjo Martin Schulz. Faktai tai parodys. Europos Parlamentui bus pateiktas išsamus tekstas ir Parlamentas galės jį svarstyti su Taryba tiek laiko ir taip išsamiai, kiek norės, ir Europos Parlamentas tars galutinį žodį šiuo klausimu.

Tai visiškai aišku. Todėl manau, kad nėra reikalo nerimauti, kad Taryba slepia kokią nors informaciją. Taryba neabejotinai gerbia parlamentą, kuris atstovauja Europos rinkėjams.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos. Daugiau niekam nesuteiksiu žodžio šiuo klausimu.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Franz Obermayr (NI), raštu. – (DE) Tuo, kas vadinama susitarimu dėl SWIFT (pasaulinė tarpbankinių finansinių telekomunikacijų organizacija), nustatoma duomenų iš visuotinio bankų tinklo perdavimo tvarka. Kiekvieną dieną 8 000 įvairių pinigų institucijų iš 200 šalių bendrauja vienos su kitomis įvairiais organizacijos, esančios Belgijoje, turinčios duomenų centrus Nyderlanduose ir JAV, kanalais. Anot Komisijos, prašymai gauti duomenis gali būti susiję tik su tarptautinėmis operacijomis, o naudojimasis paslaugomis leidžiamas tik slaptosioms tarnyboms kovojant su terorizmu. Vis dėlto aukščiausieji politikai ir baudžiamosios teisės ekspertai abejoja, ar duomenys JAV yra naudojami tik kovai su terorizmu. Piktnaudžiavimas duomenimis, pilietinių teisių pažeidimai ir duomenų perdavimas trečiosioms šalims yra labai realūs SWIFT susitarimo pavojai. Kaip Europos Parlamento nariai, mes privalome neleisti išsigaliojti šiam susitarimui ir perduoti atitinkamus duomenis JAV, ypač be Europos Parlamento pritarimo. Laikinas susitarimo išgaliojimas vasario mėn. be diskusijų Europos Parlamente pažeistų pagrindinius demokratijos principus.

11. Kopenhagos aukščiausiojo lygio vadovų susitikimo klimato kaitos klausimais rezultatai (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – diskusijos dėl Tarybos ir Komisijos pareiškimų dėl Kopenhagos aukščiausiojo lygio vadovų susitikimo klimato kaitos klausimais rezultatų.

Elena Espinosa Mangana, einanti Tarybos pirmininko pareigas. – (ES) Pone pirmininke, garbingieji nariai, šiandien esu čia, norėdama su jumis pasidalyti savo mintimis apie Kopenhagos aukščiausiojo lygio vadovų susitikimą ir su tuo susijusius iššūkius, su kuriais susiduria Europos Sąjunga ir rotuojamasis pirmininkavimas, kuris pirmąjį 2010 m. pusmetį tenka Ispanijai.

Europos Sąjungos aplinkos ministrai praėjusį savaitgalį išsamiai aptarė šiuos klausimus. Turiu pasakyti, kad mes visuotinai sutariame, kad būtina ir toliau judėti į priekį, ypač šiais trimis klausimais: pasinaudoti aukščiausiojo lygio vadovų susitikimo rezultatais, juos kuo greičiau įgyvendinant; jų elementų stiprinimui Jungtinėse Tautose; ir darbui vykdam mūsų įsipareigojimus mažinti bendrą išmetamųjų teršalų kiekį.

Mūsų tikslai ir strategijos yra bendri. Dėl to mūsų artimiausios užduotys yra pagaliau oficialiai paskelbti apie mūsų įsipareigojimus; konsoliduoti veiksmų sistemą, kuria būtų palyginama su kitų pramoninių ir besivystančių šalių sistemomis; ir pasinaudoti turimomis priemonėmis Europos Sąjungoje ir palaikant mūsų santykius su trečiosiomis šalimis.

Gruodžio mėn. aukščiausiojo lygio vadovų susitikimas – itin sudėtinga konferencija, kuriai būdingos įtemptos diskusijos dėl procedūros – užbaigtas vadinamuoju Kopenhagos susitarimu. Daug valstybių arba vyriausybių ir regioninių grupių vadovų asmeniškai dalyvavo rengiant dokumentą, kuris buvo priimtas ir kuriame išreikšta šalių, kurių pramonės išmetamųjų teršalų kiekis yra daugiau negu 80 proc., valia. Jame dalyvavo visų išsivysčiusios pramonės šalių, pagrindinių besivystančios ekonomikos šalių ir itin pažeidžiamų šalių atstovai. Tai taip pat padėtų mums reaguoti į daugelį abejonių, kurios trukdo vykti oficialiam procesui, kuris leistų mums pasiekti teisiškai įpareigojančių sprendimų Jungtinių Tautų sistemoje ir, pageidautina, Meksikoje.

Dėl susitarimo turinio manau, kad svarbu pabrėžti, jog turime aiškią paramą apriboti temperatūros kilimą dviem laipsniais Celsijaus. Tai neabejotinai yra vienas svarbiausių jo elementų, kuris leistų pasiekti geriausių rezultatų: visų pramoninių šalių įsipareigojimą nustatyti mažinimo tikslą, kuris būtų taikomas visų šių šalių ekonomikai.

Besiformuojančios ekonomikos šalys, savo ruožtu, turėtų imtis konkrečių, patikrinamų veiksmų, kurie leistų joms gerokai sumažinti savo teršalų išmetimo didėjimą: finansavimo solidarumo pagrindu, ir kuriuo siekiama paremti veiksmus kovojant su klimato kaita artimiausioje ir vidutinės trukmės perspektyvoje; elementus, kuriais siekiama įgyvendinti naujus valdymo modelius; ir mechanizmus, skatinančius technologijų plėtrą ir dėl miškų naikinimo susidarancio išmetamųjų teršalų kiekio mažinimą.

Kopenhagos aukščiausiojo lygio susitikimas parodė, kad mes veikiame naujomis tarptautinėmis sąlygomis, kai būtina tobulinti padėtį, ieškant būdų spręsti visuotines problemas. Reikėtų pakeisti turimas sprendimų priėmimo taisykles, kurios leistų prisitaikyti prie naujų sąlygų ir būtinybių.

Turime visas priemones, leidžiančias veikti: jau parengtą teisės aktų paketą Bendrijos lygmeniu; aukščiausią įsipareigojimą mažinti teršalų išmetimą, tarptautinį solidarumą bei technologijų inovacijas ir bendradarbiavimą; taip pat tinkamą Europos Sąjungos institucinę sąrangą, kuria turime sumaniai pasinaudoti, visiškai panaudoję jos papildomumo galimybes.

Turėtume suderinti Aplinkos tarybos pirmavimą svarstant ir planuojant klimato kaitos politikos priemones su didesniais išorės veiksmų pajėgumais. Be to, turime susieti būsimą aplinkos užduotį su mūsų ekspertų nuomonėmis dėl su ekonomika ir inovacijomis susijusios politikos; taip pat turėtume tobulinti savo klimato tikslus ir didinti savo vystymosi modelio ir gerovės darnumą. Visa tai turėtų būti daroma nepamirštant poreikio – Europos Sąjungos viduje ir išorėje – konsoliduoti visuomenės nuomonę ir teisės aktų leidėjų, kurie yra įsipareigoję investuoti į geresnę ateitį ir apsaugoti visuomenės interesus, vaidmenį.

Pasinaudokime kolektyvine Europos patirtimi. Pirmiausia, iki sausio 31 d. turėtume gauti tinkamą atsakymą. Kopenhagos susitarimas, suvienijdamas visus, kurie nori mažinti savo teršalų išmetimą, leidžia palyginti būtinas pastangas – to reikalauja ir Europos Sąjunga; vis dėlto nesame tikri, kiek iš tikrųjų rimti yra kitų šalių įsipareigojimai. Jeigu jie pasirodytų esą nepakankami, turėtume dirbti toliau, mažinant kolektyvinį teršalų išmetimą.

Taip pat turime sudaryti sąlygas, kurios leistų sparčiau įgyvendinti susitarimą sudarančius elementus. Būtina, kad Europos Sąjunga ir jos valstybės narės būtų tarp pirmaujančių šalių, kurios vykdo savo įsipareigojimus. Dėl šios priežasties mums reikėtų kuo greičiau atlikti lėšų perkėlimą, planuojamą 2010–2012 m.

Norime sukurti finansinę sistemą, kuri leistų išlaikyti mūsų solidarumo įsipareigojimus su trečiosiomis šalimis iš Kopenhagos žaliojo klimato fondo, ir tuo pat metu tobulinti apskaitos taisykles ir priemones, kuriomis siekiama mažinti dėl miškų naikinimo susidarancio išmetamųjų teršalų kiekį ir stiprinti technologinį bendradarbiavimą. Todėl būtini šie papildomi elementai: mūsų pačių politikos priemonės, kuriomis siekiama išmetamųjų teršalų mažinimo tikslų nacionaliniu ir Bendrijos lygmeniu; paskatos, kurios užtikrintų inovacijas ir tinkamą energijos naudojimą; prisitaikymo priemonių įtraukimą į sektorių politikos priemones; ir nuoseklią išorės veiklą.

Norime glaudžiai dirbti su Komisija ir Parlamentu visais šiais klausimais, norėdami sukurti regioną, kuris pirmautų pasaulyje kovojant su klimato kaita, kuriame išmetamųjų anglių teršalų kiekis būtų mažiausias, kuris būtų geriausiai pasirengęs spręsti klimato kaitos iššūkius ir veiksmingiausiai tai paverstų galinga inovacijų ir konkurencingumo jėga.

Mūsų klimato kaitos politika yra viena pagrindinių Europos modelį apibūdinančių charakteristikų. Buvome pirmieji, integravę šį principą į sąžiningesnio ir tvaresnio vystymosi pasiūlymus ne tik ekonominiu, bet ir socialiniu ir aplinkos apsaugos požiūriu, žinodami, kad šitaip sustiprinsime ir tarptautinį saugumą. Tai leido prie vieno stalo susėsti tokiems svarbiems dalyviams kaip Kinija ir Jungtinės Valstijos ir nustatyti ir bendrai aptarti svarbiausius bendradarbiavimo aspektus.

Europos Sąjunga, būdama ištikima Jungtinių Tautų vaidmens sprendžiant visuotinius klausimus gynėja, taip pat turės daug nuveikti kitose srityse, dvišalėse ir daugiašalėse, oficialiose ir neoficialiose, padedant kiekvienam tinkamai nustatyti galimybes, išklausanč partnerių ir konsoliduojant sektorių veiklą, kuri būtų suderinama su tuo, kas būtina kovojant su klimato kaita.

Turime iki galo pasinaudoti tuo, kad Lisabonos sutartis priimta ir įsigaliojo naujos institucijos, sistemingai pritaikydami pagrindinius kovos su klimato kaita aspektus mūsų santykiuose su trečiosiomis šalimis.

Mūsų laukia nemenkos užduotys. Ispanijos vyriausybė visiškai suvokia šių iššūkių mastą ir nori parodyti, kad yra įsipareigojusi siekti didesnės pažangos šiais aspektais, kurie leistų pasiekti drąsaus, teisiškai įpareigojančio susitarimo Meksikoje.

Negalime praleisti šios politinės galimybės, kuri buvo sukurta Kopenhagoje arba sumažinti mūsų arba tarptautinės bendruomenės lūkesčių. Tai mūsų patikimumo klausimas. Turime apginti savo poziciją. Naujos, didesnės Europos Parlamento galios, kurios dar labiau suartintų jį su piliečiais, užtikrins glaudesnę, vaisingesnę bendradarbiavimą.

Norėčiau užbaigti savo kalbą, pasveikindama kiekvieną ir primindama jums visiems, kad dabar, labiau negu bet kada anksčiau, tikimės jūsų darbo ir jūsų paramos visu šiuo itin svarbiu šešių mėnesių laikotarpiu, kuris mūsų laukia.

Olli Rehn, *Komisijos narys*. – Pone pirmininke, leiskite man padėkoti Komisijos vardu už galimybę aptarti Kopenhagos klimato kaitos konferencijos rezultatus ir Kopenhagos susitarimą. Mano kolega Stavros Dimas prašė manęs atsiprašyti, kad dėl ligos negalėjo čia dalyvauti, ir dėl to aš apgailestauju, nes tai, tikriausiai, jo paskutinė galimybė dalyvauti plenariniame posėdyje. Aš pasisiūliau atstovauti Stavrui šiose labai svarbiose diskusijose.

Norėčiau pareikšti savo padėką už aktyvų ir palaikantį vaidmenį, kurį parodė Europos Parlamentas prieš konferenciją ir pačioje konferencijoje. Ryšiai su jūsų delegacija konferencijos metu buvo itin naudingi. Konkrečiai jūs vaidinate svarbų vaidmenį, padėdami mums didinti pagrindinių dalyvių kitose šalyse ir kituose regionuose aprėptį.

Manau, kad mes visi laikomės tos pačios nuomonės, kad Kopenhagoje nepavyko įgyvendinti tikslo pasiekti drąsaus ir teisiškai įpareigojančio susitarimo, kuris būtinas norint apriboti klimato kaitos pokyčius 2 °C. Tai nuvilia visus, kurie metų metais kovojo dėl konkrečių politinių sprendimų, kuriais būtų siekiama stabdyti klimato kaitos pokyčius.

Šią nesėkmę lėmė daugelis priežasčių ir aš netrukus prie jų grįšiu. Vis dėlto susitarimas yra geriau negu iš viso jokio rezultato, nes tai būtų blogiausias scenarijus.

Viena vertus – norint įžvelgti teigiamų aspektų – Kopenhagos susitarimu bent pripažįstamas poreikis riboti klimato kaitą 2 °C. Juo besivystančios šalys taip pat kviečiamos iki 2010 m. sausio 31 d. nurodyti taršos mažinimo įvairiuose ekonomikos sektoriuose tikslus ir besivystančių šalių prašoma iki tos pačios datos išvardyti klimato švelninimo veiksmus. Be to, susitarimu nustatomas pagrindas 30 mlrd. USD finansiniam paketui per artimiausius trejus metus ir pripažįstamas metinis 100 mlrd. USD poreikis iki 2020 m.

Kita vertus, susitarimas turi didelių trūkumų. Jame visiškai nenurodyti jokie vidutinės arba ilgos trukmės švelninimo tikslai. Iki šiol paskelbti mažinimo įsipareigojimai yra nepakankami, kad būtų pasiekta 2 °C tikslo. Deja, mano nuomone, esama labai mažai pagrindo optimizmui, kad iki sausio 31 d. sulauksime geresnių pasiūlymų – greičiau priešingai. Pagaliau, nors ir nė kiek ne mažiau svarbu, susitarimas nėra teisiškai įpareigojantis ir galbūt dar didesnę susirūpinimą kelia tai, kad jame nenumatomas teisiškai įpareigojantis susitarimas šiais metais, o tai buvo vienas pagrindinių mūsų tikslų.

Ateityje kitas žingsnis turėtų būti užtikrinti, kad šis susitarimas pradėtų veikti ir mes turėtume pagrindą naujam klimato susitarimui, dėl kurio turėtume skubiai susitarti šiais metais. Pirmasis žingsnis būtų užtikrinti, kad visos pagrindinės suinteresuotos šalys patvirtintų susitarimą ir nurodytų savo tikslus arba veiksmus iki sausio 31 d. Taip pat būtina užtikrinti tinkamą finansavimą. Šiuo požiūriu turime išnagrinėti perspektyvą dėl Kopenhagos Žaliųjų klimato fondo. Taip pat turėtume stiprinti mūsų ryšius su šalimis ir regionais, kurie taip pat norėtų pasiekti sėkmingą rezultatą tarptautinėse klimato kaitos derybose.

Mums kyla dideli iššūkiai siekiant užtikrinti vienybę Europos lygmeniu, strateginę partnerystę su pagrindiniais išorės partneriais ir laikantis mūsų įsipareigojimų dėl klimato veiksmų daugiašaliu pagrindu, tačiau iš klimato kaitos konferencijos (COP15) galima nemažai pasimokyti. Vienas svarbiausių dalykų yra tai, kad turime išmokyti kalbėti vienu balsu. Kopenhagoje Kinija, Indija, Jungtinės Valstijos ir kitos didžiausios valstybės kalbėjo vienu balsu, o Europa – daugeliu skirtingų balsų. Tai taip pat tinka visuotiniam ekonomikos valdymui ir tarptautiniam saugumui. Mes šiandien iš tikrųjų esame kryžkelėje. Arba turime imtis ryžtingų ir vieningų veiksmų gaivinant Europą ekologiniu, ekonominiu ir politiniu požiūriu, arba rizikuojame patirti ekonominę stagnaciją ir prarasti politinę svarbą.

Manykime, kad Kopenhaga mums yra išpėjimas apie panašų blogiausią scenarijų. Turime veikti veiksmingiau, ir galime to pasiekti. Tik susivieniję galėsime sėkmingai veikti ir aš manau, kad sėkmingai dirbsime drauge su jumis, kad pasiektume šio tikslo.

Corien Wortmann-Kool, *PPE frakcijos vardu*. – (NL) Pone pirmininke, pirmiausia leiskite perduoti mūsų linkėjimus Komisijos nariui Stavrui Dimui ir Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcijos

vardu padėkoti už jo pastangas pastaraisiais metais. Mes taip pat esame nusivylę klimato kaitos aukščiausiojo lygio vadovų susitikimo rezultatais, tačiau svarbu nepamiršti, kad imtasi tikrai istorinių veiksmų kai kuriais aspektais, pvz., dėl klimato finansavimo, miškų naikinimo ir dviejų laipsnių tikslo; net jei tai ir netobula, kaip jūs teisingai nurodėte. Žinoma, norėjome pasiekti daug drąsesnių tikslų, – kaip mūsų rezoliucijoje, – tačiau tai yra pradiniai žingsniai, kuriais dabar turime tinkamai pasinaudoti.

Itin svarbu išsamiai išnagrinėti, koks yra Europos įnašas į šią konferenciją, nes svarbiausiu momentu Europos nebuvo. Europa galbūt gerai organizavo vadovų susitikimą techniniu požiūriu, tačiau politiniu požiūriu tai buvo katastrofa. Europos politinė įtaka buvo nepaprastai menka. Jūs esate teisi, teigdama, kad Europa turi kalbėti vienu balsu, tačiau tai lengviau pasakyti negu padaryti. Mes taip pat turėtume pasinaudoti tomis galimybėmis, kurias mums siūlo naujoji Lisabonos sutartis. Netrukus pirmosiose fronto linijose bus dvi naujos moterys: Connie Hedegaard ir Catherine Ashton. Jos turėtų padėti palaikyti ryšį su likusiomis pasaulio šalimis, pagrindžiant kelią susitikimui Meksike stiprios klimato diplomatijos pagrindu. Pone pirmininke, PPE frakcija mano, kad turime išlaikyti 30 proc. tikslą, kaip tai nurodyta lapkričio mėn. rezoliucijoje, ir šį tikslą suderinti ne tik su Europos, bet ir su viso pasaulio užmojais. Privalome persvarstyti savo strategiją, nes jai nebuvo pritarta; daug pagrindinių dalyvių nepritarė mūsų visuotiniam tikslui. Privalome ne tik persvarstyti savo strategiją, bet ir neatsisakyti savo užmojų.

Marita Ulvskog, S&D frakcijos vardu. – (SV) Kopenhagos aukščiausiojo lygio susitikimas buvo nesėkmingas. Atotrūkis tarp pasaulio turtingųjų ir skurdesniųjų šalių dar labiau išaugo, ir nei pirmininkaujanti Švedija, nei Danijos ministras pirmininkas negali to išvengti arba užkirsti tam kelią. Kaip ką tik minėjo kolegė narė, susitikime Europos nebuvo. Po šios nesėkmės svarbu atgauti iniciatyvą. Žinoma, to neįvyks, jei atsisakysime pripažinti Kopenhagos konferencijos nesėkmę – kaip tai padarė kandidatė į Komisijos narius, atsakinga už klimato veiksmus Connie Hedegaard. Tik tai didina riziką, kad klaidos bus kartojamos.

Kaip pirmininkaujanti Ispanija ir Komisija galėtų pagrįsti kelią teisiškai įpareigojančiam klimato susitarimui Meksike? Ar užtikrinsite naujų klimato iniciatyvų finansavimą besivystančiose šalyse, kad tai nebūtų tiesiog kitaip pervadintos pagalbos lėšos, finansuojant tai, kas jau numatyta, tarp kitų dalykų, ir kova su skurdu? Ar pasiūlysite mūsų pačių teršalų išmetimo mažinimą padidinti nuo 20 iki 30 proc.? Tai būtų iniciatyvos perėmimas. Ar įveiksite besivystančių šalių nepasitikėjimą, nurodant Kioto susitarimą, kaip pagrindą tolesniam darbui siekiant visuotinio susitarimo klimato srityje?

Corinne Lepage, ALDE frakcijos vardu. – (FR) Pone pirmininke, ministre, Komisijos narė, ponios ir ponai, sąlygos, kuriomis 192 valstybių ir vyriausybių vadovai susirinko į Kopenhagą, nepasikeitė, ir Kopenhagos nesėkmė aiškiai neturėtų būti priežastis atsisakyti mūsų užmojų.

Vis dėlto neabejotinai turime keisti savo strategiją – mums reikalinga nauja strategija. Ši strategija turi būti pastovi, dinamiška ir inovatyvi.

Pirmiausia, ji turi būti pastovi, nes svarbu, kad ne tik išlaikytume savo tikslus, bet ir juos sustiprintume, sumažindami šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą bent 30 proc. Turime paspartinti savo pramonės perėjimą prie ekologiškos ekonomikos, kuri būtų pagrįsta veiksmingu energijos naudojimu, švariais ir efektyviais procesais, atsinaujinančiąja energija ir informacijų bei aplinkos technologijų sinteze, nes kova, pradėta Kopenhagoje, taip pat yra ir XXI amžiaus pramonės ir pramoninių šalių kova.

Turime turėti dinamišką strategiją, netrukdydami teisėto JT proceso. Turime imtis iniciatyvų dėl Jungtinių Valstijų ir Kinijos, nustatant pagrindą susitarimui, kurį būtų galima pasiekti Meksike. Neturime leisti, kad G2 veikla, kurią matėme, taptų tikrove, ir turime patys dalyvauti procese; tai būtų įmanoma tik tuomet, jei kalbėtume vienu balsu.

Privalome būti inovatyvūs: inovatyvūs dėl anglies rinkų, nustatydami viršutinę kainų ribą, ir inovatyvūs finansavimo metodų požiūriu. Asmeniškai ir neįpareigodama savo frakcijos, aš manau, kad turėtų būti sprendžiamas anglies mokesčio prie mūsų sienų klausimas. Toliau turime atkurti pasitikėjimą Afrika didinant finansavimą, o ne persikirstydami oficialią pagalbą ir pervadindami ją „anglies“ lėšomis.

Taigi, privalome dėti dideles pastangas, kad išlaikytume savo pasiryžimą pirmauti pasaulyje klimato kaitos srityje.

Satu Hassi, Verts/ALE frakcijos vardu. – (FI) Pone pirmininke, Kopenhagos aukščiausiojo lygio susitikimo rezultatas yra nuvilniantis dėl priežasčių, kurios buvo minėtos. Pirmą kartą Jungtinių Tautų dokumente minimas atšilimo ribojimas dviem laipsniais, tačiau išmetamųjų teršalų kiekio ribojimas, kurį Kopenhagoje

nurodė įvairios šalys, reiškia daugiau negu trijų laipsnių visuotinį atšilimą. Praėjusį kartą buvo trimis laipsniais šilčiau, negu dabar, jūros lygis buvo 10 metrų aukščiau.

Turime sąžiningai pripažinti, kad ES neparodė pirmavimo, apie kurį ji kalba. Mūsų pirmavimas turėtų būti ir yra pirmauti nustatant griežtesnius taršos mažinimo tikslus – ne mažiau kaip 30 proc. Realus mūsų tikslas turėtų būti sumažinti taršą 40 proc., jei mes tikrai atkreiptume dėmesį – kaip turėtume – į klimato mokslininkų įspėjimus. Jei dabar apsiribosime 20 proc., tai reikštų, kad tikslas riboti atšilimą dviem laipsniais, apie kurį jau daugiau kaip dešimt metų kalbama ES, iš tikrųjų nieko nereikia.

Anot tyrimų, kuriuos užsakė įvairios vyriausybės, tarp jų ir Nyderlandų vyriausybė, teršalų išmetimo sumažinimas 20 proc. gerokai atsilieka nuo drąsiausių tikslų. Vertinant informaciją, kurią turime šiandien, išmetamųjų teršalų kiekio sumažinimas 30 proc. šiandien kainuotų mažiau negu išmetamųjų teršalų kiekio sumažinimas 20 proc. prieš porą metų.

Žinoma, Kopenhagoje buvo šalių, kurios norėjo sužlugdyti derybas. Jei deryboms būtų vadovavusi ES, tai joms būtų buvę sunku padaryti. Šį kartą ES palengvino šią užduotį, blokuodama Kioto protokolo antrąjį išipareigojimų laikotarpį, kuris besivystančioms šalims yra itin svarbus. Būtų konstruktyvu teigti, kad esame pasirengę antrajam Kioto etapui tam tikromis sąlygomis, ir būtų konstruktyvu remti klimato veiksmus iš ekonomiškai mažiau išsivysčiusių šalių pusės, nepersikirstant vystomojo bendradarbiavimo lėšų pagal naują antraštę.

Šio menko rezultato pagrindu turėtume siekti tinkamo klimato susitarimo. Tai būtų teisėta tarptautiniu požiūriu tik jei dėl to būtų galima susitarti Jungtinėse Tautose. Mums taip pat reikalinga nauja klimato diplomatija. Nepakanka, kad mūsų ekspertai turėtų pakankamai žinių sprendžiant techninius klausimus. Mums būtinos kantrios ilgalaikės diplomatijos pastangos įveikiant kliūtis ir didesnis JT derybų proceso gyvybingumas, pvz., priimant taisykles dėl balsavimo.

Martin Callanan, *ECR frakcijos vardu*. – Pone pirmininke, galiu ir klysti, tačiau man atrodo vis labiau neįtikėtina, kad derybos, pradėtos ir vykusios Kopenhagoje, būtų leidusios pasiekti teisiškai įpareigojančią sutartį, pagal kurią didžiausi pasaulio teršėjai būtų įpareigoti smarkiai sumažinti teršalų išmetimą.

Šiomis aplinkybėmis manau, kad mums visiems, dalyvaujantiems sprendžiant šiuos klausimus ES, būtų labai lengvabūdiška sutikti dar labiau sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį. Buvo minėta 30 proc. Satu Hassi ką tik minėjo 40 proc.

Nesant pasaulinio susitarimo, manau, kad būtų neteisinga pritarti tolesniam mažinimui, nes taip dar labiau padidintume riziką, kad mūsų vartotojų energijos sąskaitos bus pačios didžiausios visame išsivysčiame pasaulyje, ir gerokai sumažintume Europos sunkiosios pramonės ir didžiųjų energijos vartotojų konkurencingumą pasaulyje.

Nemažai pramonės sričių jau persikėlė už ES ribų, žinoma, kartu iš ES į Kiniją, Indiją ir kitur perkeldamos ir išmetamuosius teršalus. Tai, aišku, beprotiška ekonomikos politika, nes ji visiškai nenaudinga aplinkai. Faktiškai kai kuriais aspektais ji aplinkai net žalinga, nes šios prekės tiesiog importuojamos atgal į ES.

Mums reikalingas išsamus pasaulinis susitarimas. Aš tam visiškai pritariu. Tikiuosi, kad dirbsime, norėdami to pasiekti, tačiau jo neturėdami, mes turėtume labai suabejoti tolesnio vienašališko taršos mažinimo Europoje galimybe.

Bairbre de Brún, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (GA) Pone pirmininke, skubiai reikalinga drąsi, teisiškai įpareigojanti sutartis.

Remiantis pačiais naujausiais moksliniais duomenimis, ES galėtų išipareigoti 40 proc. sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį iki 2020 m. ir 80–95 proc. – iki 2050 m., ir šio išipareigojimo neįmanoma įvykdyti, jei priklausysime tik nuo kitų dalyvių veiksmų.

Kiekvienas dalyvis privalo žinoti, kokie iš tikrųjų turėtų būti išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo tikslai, ir užtikrinti, kad besivystančioms šalims būtų teikiamas pakankamas finansavimas, kovojant su klimato kaita ir įveikiant jos pasekmes.

Reikalingas aiškumas. Reikalingas aiškumas, kas turėtų teikti šį finansavimą, kokią finansavimą turėtų suteikti kiekviena išsivysčiusi šalis ir kaip ir kada tai bus padaryta. Politinės valios trūkumas, kurį matėme Kopenhagoje, negali pasikartoti.

Aš taip pat linkiu Komisijos nariui Stavruui Dimui visokeriopos sėkmės.

Anna Rosbach, EFD frakcijos vardu. – (DA) Pone pirmininke, kalbant apie klimato kaitos konferenciją (COP 15) buvo minėti vadinamieji klimato pabėgėliai. Žmonės visuomet stengėsi palikti gamtinių nelaimių, blogo derliaus, sausros, potvynių ir bado sritis. Iš tikrųjų klimato kaita turi tiesioginį poveikį žmonėms, ir mes neturime kito pasirinkimo, kaip tik spręsti aplinkos klausimus. Vis dėlto negaliu nepaklausti, ar mes šiomis sąlygomis elgiamės teisingai. Sutinku, kad turime geriau suprasti, kaip panaudoti išteklius kasdieniame gyvenime ir kurti naujas technologijas. Vis dėlto neturėtume pamiršti, kad jau esama būdų, kurie leidžia spręsti kylančias problemas. Kalbant apie klimato kaitos konferenciją (COP 15), buvo, pvz., paminėtos Kuko salos – salų grupė, esanti Ramiajame vandenyne. Problema, su kuria susiduria šios salos, yra ta, kad jas bet kada gali užlieti kylantis vandenyno vanduo. Salas galėtų apsaugoti jūros siena ir faktiškai tokia siena yra visiškai pagrįsta investicija – tačiau ne neturtingai salų grupei. Kai Vakaruose svarstome vėjo energijos, elektra varomų automobilių, saulės energijos, biokuro ir naujų šiukšlių rūšiavimo būdų Europos priemiesčiuose klausimus, daugybė salų pamažu nyksta iš pasaulio žemėlapių. Todėl norėčiau paklausti, ar Vakarų pasaulis turėtų investuoti milijardus į klimato technologiją, – kurios poveikis yra labai abejotinas, – kai milijonams žmonių galima padėti labai paprastomis, mažai kainuojančiomis priemonėmis. Nesiginčydami dėl statistinių duomenų, įrodymų ir mokslo tyrimų, dabar turėtume realiais veiksmais spręsti visuotinės klimato kaitos klausimą.

Nick Griffin (NI). – Pone pirmininke, po Kopenhagos dar kartą įvertinkime visą visuotinio atšilimo istoriją. Kopenhagoje šiais metais ne tik sulaukėme „Klimatogeito II“, bet ir žiemos, kuri buvo viena iš šalčiausių per pastaruosius dešimtmečius. Per šį laiką girdėjome gąsdinimus dėl Potsdamo jūros lygio atžymos; Goddardo instituto duomenys pasirodė esą neteisingi; Himalajų ledynų nykimas vadintas fantazijomis; R. K. Pachauri pasirodė turįs tiesioginės naudos iš klimato kaitos. Pasaulis vėsta. Visuotinis atšilimas yra apgaulė.

Tai pareikalavo ir savo aukų. Anglies mokesčiai labai padidino kuro kainas ir tiesiogine prasme žudo mūsų senąją kartą. Milijardai, prarasti tiriant šią tariamą problemą, yra milijardai, kurie niekada nebus išleisti kovoti su tokiais realiais pavojais kaip Alzheimerio liga arba tikros aplinkos nelaimės, pvz., miškų kirtimas. Prekyba anglies kreditais sukrovė milijardus Šičio rykliams šeimų, kurios gyvena skurde, sąskaita. Dirbamosios žemės naudojimas biokurui padvigubino pasaulio maisto kainas, todėl milijonai badauja, o godžios bendrovės dar labiau didina savo pelnus.

Visi, kas propaguoja moksliskai nepagrįstą žmogaus sukeltos klimato kaitos idėją – „Shell“, „Monsanto“, tarptautiniai bankai, Bilderbergo aktyvistai, anglies milijardieriai ir jiems nuolankiai paklūstantys mulčiai – visi jie dalyvauja pačioje didžiausioje pasaulio istorijoje apgavystėje. Todėl iš jų turėtų būti ir bus pareikalauta atsakomybės, kaip ir iš jų parankinių, esančių tokiose vietose kaip ši.

Peter Liese (PPE). – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, Kopenhagoje ir po konferencijos buvo daug kalbama apie tai, kad būtina keisti JT reglamentus. Siūlau keisti reglamentą šiuose rėmuose, kad tokie kraštutinių grupių atstovai kaip Nick Griffin kalbėtų ne pačioje pradžioje, bet pabaigoje, kur yra jų teisėta vieta, priklausanti jiems ir politiniame spektre, bent jau pirmuoju etapu.

Ponios ir ponai, žinoma, Kopenhagos rezultatas buvo nuviliantis. Daugelis mūsų piliečių reikalavimų ir lūkesčių liko neišgirsti. Norėčiau papildyti tai, kas jau buvo sakyta. Mums reikalingas tarptautinis susitarimas dėl išmetamųjų teršalų aviacijai ir jūrų transportui. Deja, Kopenhagoje šiuo klausimu nebuvo pasiekta pažangos. Kopenhagos klimato susitarime šis klausimas net nebuvo minėtas. Tai yra nuviliantis rezultatas, ypač kai žinome, kad kiekvienais prarastais metais mūsų nuostoliai didėja. Kuo vėliau pradėsime, tuo daugiau pastangų mums prireiks ateityje, ir kiekvienais metais jos bus vis didesnės. Tai yra tarsi rimta liga, kuri turėtų būti kuo anksčiau pradėta gydyti, tuomet ir gydymas bus lengvesnis. Štai kodėl rezultatas yra nuviliantis.

Vis dėlto neturėtume į tai žvelgti vienpusiškai ir vertinti padėtį tik neigiamai. Šį rytą manęs paklausė, ar politinių požiūriu klimato kaitos klausimas neturi perspektyvų. Tikrai turi. Jį būtina tęsti, ir būtent to iš mūsų reikalauja piliečiai. Turime ieškoti teigiamų Kopenhagos susitarimo aspektų. Pateiksiu du pavyzdžius, dvi nedidelių besivystančių šalių – Maldyvų ir Kosta Rikos iniciatyvas, kuriomis jos siekia per artimiausius dešimt metų tapti neutraliomis klimato požiūriu. Visas pasaulis – Europa ir kitos pasaulio šalys – gali sekti jų pavyzdžiu. Tai yra mažos šalys, tačiau mes, pvz., turime didelę šalį Braziliją, kur taip pat vyksta nepaprasti dalykai.

Todėl turėtume išnagrinėti savo klaidas, nebūti tokie arogantiški ir toliau elgtis taip pat, kaip anksčiau. Vis dėlto nebūtina barstyti galvą pelenais, ir vietoj to geriau suvienyti jėgas su visais, kurie siekia pažangos, norėdami apsaugoti klimatą. Šalis turėtų skirstyti ne į pramonines ir besivystančias, bet į tas, kurios suvokia klausimo esmę, ir likusias, kurių ateityje turėtų likti mažiau.

Jo Leinen (S&D). – (DE) Pone pirmininke, ponio Elena Espinosa, praėjusią savaitę dalyvavau neoficialiame Aplinkos ministrų tarybos susitikime Sevilijoje. Tai buvo pirmasis Tarybos susitikimas pirmininkaujant Ispanijai. Jūs, žinoma, negalėjote jame dalyvauti dėl nelaimės šeimoje, tačiau jums puikiai atstovavo jūsų valstybės sekretorė Teresa Ribera. Per visą susitikimą, kuris buvo nepaprastai gerai organizuotas, buvo akivaizdžiai jaučiamas pirmininkaujančios Ispanijos dėmesys šiems klausimams.

Tai yra gerai ir puiku, tačiau šios Tarybos susitikimo rezultatai nebuvo itin geri. Ministrų taryba buvo susiskaldžiusi, ir darbas vyko chaotiškai, nesilaikant jokios krypties. Valstybės narės negalėjo susitarti, ką reikėtų daryti. Tai nėra geras ženklas. Jums teks atsakomybė dėl to, kad 27 valstybės narės surastų bendrą veiklos vardiklį.

Mano nuomone, Europos Sąjungoje po Kopenhagos turime siekti trijų tikslų. Pirmiausia – atgauti vadovaujamą visuotinės klimato apsaugos vaidmenį. Antra, turime parodyti savo patikimumą, vykdamy prisiimtus įsipareigojimus, ir, trečia, turime ieškoti naujų partnerių prieš vykdamy į Meksiką.

Dėl vadovaujamo vaidmens sutinku su visais, kurie čia kalbėjo, kad turime įsipareigoti sumažinti išmetamąsias anglies dujas 30 proc. Norėčiau, kad sausio 31 d. JT Bonos sekretariatui būtų nurodytas būtent 30 proc., o ne senasis 20 proc. tikslas. Jei liksime priklausomi nuo palyginamųjų kitų dalyvių pastangų, procesas bus begalinis ir Meksike mums taip pat nepavyks pasiekti rezultato.

Dėl mūsų patikimumo – 7,2 mlrd. EUR turėtų būti skirta iki Meksiko. Afrikos šalys turi žinoti, kad pirmosios priemonės jau įgyvendinamos.

Pagaliau, kalbant apie partnerius, tikiuosi, kad kursime klimato apsaugos diplomatiją ir, ypač padedant Afrikos Sąjungai, turėsime pakankamai partnerių, tarp jų Lotynų Amerikoje ir Azijoje, kad būtų pasiekta visuotinio susitarimo Meksike.

Chris Davies (ALDE). – Pone pirmininke, ir kolegos, Kopenhaga yra mūsų veiklos atspirties taškas. Tačiau tiesa ir tai, kad nežinome, koks yra mūsų kelias. Mes judame tamsoje ir apgrai bomis. Manau, kad privalome tiesiog svarstyti kiekvieną galimybę ir tikėtis, kad viena arba daugiau jų leistų mums judėti į priekį.

Tačiau esu tikras, kad turime išlaikyti savo tikslus ir pirmavimą ir šiuo požiūriu per artimiausias dvi savaites priimti svarbius sprendimus, ir norėčiau žinoti, ką pirmininkaujanti valstybė narė ketina daryti, kad jie būtų tinkami.

Keturiasdešimt procentų visų išmetamųjų teršalų tenka iškastiniam kurui, kuris sudeginamas mūsų elektrinėse. Štai kodėl tokia svarbi anglies surinkimo ir saugojimo technologijų plėtra. Štai kodėl Taryba prieš trejus metus nutarė parengti ir išbandyti dvylika demonstracinių projektų iki 2015 m. Prieš metus susitarėme dėl šių projektų finansavimo: panaudoti 300 mln., gautų iš prekybos taršos leidimais. Šią idėją per tris mėnesius pasiūlė Parlamentas, jai pritarė Taryba, tačiau po dvylikos mėnesių mes vis dar nesutariame, kaip pasirinkti projektus arba panaudoti lėšas. Komisija pagaliau pateikė sprendimo projektą. Jame siūlomi tik aštuoni CCS projektai, ir darbotvarkė, kurią ji rekomenduoja, reiškia, kad jų visų nebus įmanoma pastatyti iki 2015 m. Tuomet visa kritika buvo nukreipta į Komisijos narį Olli Rehną; tikiuosi, kas nors jį informuos iki diskusijų pabaigos, kad jis galėtų paaiškinti, kodėl šis dokumentas yra toks kuklus.

Tačiau tenka sutikti: kad ir koks netobulas jis būtų, turime žengti į priekį. Jis bus aptariamas Tarybos klimato kaitos komitete vasario 2 d., ir esama opozicijos iš kai kurių valstybių narių, kurios prieštarauja Komisijos sprendimui dėl projektų pasirinkimo ir pinigų panaudojimo ir paskirstymo.

Dabar šis posėdis yra pirmoji galimybė po Kopenhagos parodyti, ar Europos Sąjunga gali judėti į priekį ir imasi praktinių veiksmų, ar atsisraukia. Tai itin svarbus išbandymas Komisijai ir pirmininkaujančiai valstybei narei.

Todėl mano klausimas ministrei yra toks: ar pirmininkaujanti valstybė galėtų užtikrinti, kad mes pasieksime susitarimą šiame posėdyje, ar jūs prarandate kamuolį?

Bas Eickhout (Verts/ALE). – (NL) Pone pirmininke, kalbėkime aiškiai: Kopenhaga buvo nesėkminga. Iš tikrųjų, jei susitikime kažkas ir pralaimėjo, tai buvo Jungtinės Tautos, Europos Sąjunga ir klimatas. Todėl itin svarbu, kad šie trys pralaimėjusieji virstų laimėtojais pakeliui į Meksiką 2010 m. Kad to pasiektume, būtini trys dalykai. Pirmas, ES privalo kalbėti vienu balsu, kaip jau minėjo Komisijos narys Olli Rehn, tačiau – ir norėčiau gauti į tai konkretų atsakymą – kas tai būtų? Kas galėtų kalbėti Europos vardu Meksike?

Antra, dėl Jungtinių Tautų tai Europa taip pat turėtų įrodyti pirmavimą derybose, ir tai reiškia ne tik dėmesį Jungtinėms Valstijoms ir Kinijai, bet pirmiausia šalims, kurios turi poreikį siekti panašių veiksmų klimato srityje, pvz., Afrikos Sąjunga, Meksika, Brazilija ir Pietų Afrika. Turėtume išplėsti šalių, su kuriomis norėtume sudaryti susitarimą, grupę.

Trečia, klimatas. Tiesa, kad susitarėme dėl dviejų laipsnių, tačiau šis skaičius šį tą reiškia. Remiantis moksliniais įrodymais, du laipsniai Celsijaus rodo, kad turtingos šalys turėtų 40 proc. sumažinti išmetamųjų CO₂ dujų kiekį. Todėl ES turėtų įsipareigoti jį sumažinti 30 proc. Sausio 31 d. ji turės dar vieną progą įrodyti savo pirmavimą, nurodant 30 proc., ir aš prašau ES tai padaryti. Norėčiau gauti jūsų atsakymą į šį pasiūlymą, nes tai yra vienintelis būdas pradėti pirmauti ir 2010 metus paversti Jungtinių Tautų, Europos Sąjungos ir klimato metais.

Derk Jan Eppink (ECR). – Pone pirmininke, pritariu aplinkos apsaugos tikslams iki 2020 m., tačiau kai kurie metodai kelia rimtų abejonių. Kopenhagos konferencija buvo geras blogo metodo pavyzdys. Ko galime iš to pasimokyti?

Konferencija buvo pernelyg didelė, kad būtų rezultatyvi: 50 000 žmonių gali dalyvauti roko koncerte; susitikime – ne. Antra, Kinija ir Indija pergudravo Europą, kai įsitraukė JAV. Vietoj pagrindinio vaidmens ES teko nesusipratusio stebėtojo vaidmuo.

Ką turėtume daryti? Manau, kad turėtume dar kartą įvertinti renginio pobūdį, kurio mastas turėtų labiau atitikti G20, o ne į Vudstoko festivalį. Antra, turime liautis rodyti moralinę aroganciją, nurodydami Kinijai ir Indijai, ką daryti. Sudaryti dideles kliūtis abiem šioms šalims būtų pragaištinga. Priešingai, ES turėtų persvarstyti savo poziciją, kuri galiausiai padarytų žalą mūsų pačių augimui ir užimtumui.

Pagaliau, reikalingi rimti moksliniai požiūriai pagrįsti įrodymai. „Klimatogeitas“ apie tai mums priminė, ir teiginiai apie nykstančius Himalajų sniegynus tėra spėliojimai. Kai kurie Tarpyvyriausybės klimato kaitos komisijos nariai jau dabar pranašauja visuotinį atšalimą.

Mums reikalingi objektyvūs, nešališki moksliniai tyrimai ir politinis aktyvumas, reguliuojamas ne tik politine darbotarke. Mes tiesiog šiuo metu nežinome, kas tiesa, o kas ne, ir manau, kad būtina pirmiausia tinkamai įvertinti faktus. Komisijos nary, ministrė, tikiuosi, kad jūs nešališkai juos įvertinsite.

PIRMININKAVO: Miguel Angel MARTÍNEZ MARTÍNEZ

Pirmininko pavaduotojas

Sabine Wils (GUE/NGL). – (DE) Pone pirmininke, Jungtinių Tautų klimato konferencija patyrė nesėkmę dėl išsivysčiusios pramonės šalių politinių interesų. Dėl to kyla pavojus milijardams žmonių besivystančiose šalyse ir salų, kurios šiandien nyksta, gyventojams.

Nėra jokio susitarimo, kaip galime toliau veiksmingai riboti klimato kaitą. ES rūpinasi nacionalinių įmonių verslo interesais ir gina didžiųjų koncernų pelnus. Pasiūlymas sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą ES valstybėse narėse iki 2020 m. 30 proc. nebuvo pateiktas pakankamai anksti.

Susieti geresnius klimato apsaugos tikslus su ankstesniaisiais kitų šalių susitarimais pavojinga ir tai reiškia žaidimą žmonijos likimu. Faktai akivaizdūs: 2007 m. Kinijoje išmetamųjų CO₂ teršalų kiekis vienam gyventojui buvo 4,6 tonos, Vokietijoje – 9,7 tonos ir JAV – 19,1 tonos. Žmonijai skubiai reikalingas klimato teisingumas. Kitais metais Meksike išsivysčiusios pramonės ir sparčiai augančios ekonomikos šalys turėtų pasiekti teisiškai įpareigojantį susitarimą, kuriuo būtų nustatyti konkretūs ir drąsūs tikslai.

Godfrey Bloom (EFD). – Pone pirmininke, jūs žinoma, galite pasakyti, kad aš esu nusiteikęs skeptiškai, nes negąsdinu aplinkinių žmonių savo drabužiais.

Aš, kaip ir daugelis jūsų, būdamas Kopenhagoje, įveikiau didžiulę pūgą. Ar ne sutapimas, kad šiais metais žiema Londone buvo pati šalčiausia per pastaruosius trisdešimt metų? Taip pat ir Lenkijoje, Korėjoje ir Kinijoje. Žemiausios temperatūros užfiksuotos Floridoje, Arizonoje, Teksase – ten pirmą kartą per šimtą metų iškrito sniegas. Žinoma, kaip minėjo Giles Coren iš Londono „Times“, mes tiesiog nesuprantame, ką reiškia visuotinis klimato atšilimas: tiesiog privalome priprasti prie šalčių.

Visi esame matę Alo Gore „ledo ritulio lazda“, kuri vis dar, kiek suprantu, rodoma Londono valstybinėse mokyklose – Al Gore, kuris yra labiausiai suinterasuotas naftos pardavimais! Profesorius P. D. Jones iš Rytų

Anglijos universiteto – apgavikas! Ir dar – jūs to dar nežinote, nes tai slepiama nuo visuomenės – Naujosios Zelandijos nacionalinė klimato duomenų bazė: štai keletas skaičių – visi jie yra suklastoti.

Kada jūs atsibūsime? Tai – apgaulė, apgaulė!

(Kalbėtojas sutiko atsakyti į mėlynosios kortelės klausimą pagal Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnio 8 dalį)

Chris Davies (ALDE). – Pone pirmininke, tikriausiai bet koks klimato kaitos mokslas yra nesąmonė, anot Godfrey Bloomo, nes ši žiema buvo šalta.

Spėlioju, ar Godfrey Bloom galėtų paaiškinti Parlamentui, koks yra skirtumas tarp klimato ir gero arba blogo oro.

Godfrey Bloom (EFD). – Klimatas, pone Chrisai Daviesai, yra tai, ką mes turime kasdien pakęsti.

Zoltán Balczó (NI). – *(HU)* Ministre, galiu jums pranešti stulbinamą naujieną. Kopenhagos klimato konferencija baigėsi. Jūs kalbate apie tikslus ir iliuzijas, tarsi renginys dar nebūtų įvykęs. Deja, jis baigėsi nesėkme. Nepatvirtinti jokie teisiniai įsipareigojimai. Kioto pavyzdys rodo, kas yra voliuntarizmas. Mes esame įsitikinę Jungtinių Valstijų veiksmų reikšme, tačiau šiuo atveju verta paminėti Kanadą. Kanada pasirašė Kioto susitarimą, o paskui padidino anglies dujų išmetimą 26 proc., ir – jokių pasekmių. Kopenhaga aiškiai parodė, kokiame pasaulyje gyvename.

Pasaulio padėtį šiandien lemia ekonomikos fundamentalizmas. Kai tik visuomenės interesai susiduria su visuotinės ekonomikos interesais, pastarieji visuomet laimi. Už visuotinės ekonomikos stovi nedidelė elito grupė. Siekdami sustabdyti negrįžtamus klimato kaitos pokyčius turime pakeisti kitokį klimatą. Turime pakeisti politinį ir moralinį klimatą. Kol to nepadarysime, kol žmonės tarnaus ekonomikai, o ne atvirkščiai, kol į aplinką orientuota socialinė rinkos ekonomika netaps svarbiausiu principu, panašios konferencijos bus pasmerktos nesėkmei.

Richard Seeber (PPE). – *(DE)* Pone pirmininke, jei galime kažko pasimokyti iš Kopenhagos, tai realybės pojūčio. Vis dar prisimenu diskusijas, kurios vyko šiame Parlamente iki Kopenhagos. Visi buvo nusiteikę optimistiškai, tačiau ji baigėsi niekuo. Tai buvo tarptautinė konferencija su savo taisyklėmis, ir mes nedaug pasieksime tik gera valia. Todėl pasirengdami kitoms deryboms Meksike turime realiai įvertinti padėtį.

Jei vertintume Kopenhagą, turėtume pasakyti, kad iš tikrųjų konferencija nebuvo tokia nesėkminga, nes tai galėtų tapti pagrindu deryboms Meksike ir apskritai pasiekta kažkokio rezultato. Didžiausias nusivylimas mums europiečiams yra tai, kad mūsų – ES – nebuvo, kai buvo rengiamas galutinis dokumentas. Tai turėtų priversti mus susimąstyti, nes visuomet pabrėžiame, kad kovojant su klimato kaita mes siekiame vadovaujamo vaidmens.

Kodėl? Pirmiausia, tikriausiai, todėl, kad 14 proc. išmetamųjų CO₂ dujų reiškia, kad nesame didžiausi pasaulio teršėjai. JAV ir Kinijai kartu sudėjus tenka beveik pusė. Tačiau Europoje mes nekalbame vienu balsu. Praėjusi Aplinkos ministrų taryba aiškiai parodė, kad ten esama visai kitokio požiūrio. Daug valstybių narių mato problemą visiškai kitaip, negu, pvz., dauguma šiame Parlamente.

Vis dėlto kita priežastis neabejotinai yra ta, kad mes, europiečiai, iš tikrųjų ne visuomet esame tokie nepriekaištingi, kaip teigiame. Jeigu iš lygties pašalinsime šiuos švaraus vystymosi mechanizmus, kitaip tariant, šias bendro įgyvendinimo priemones ir kitas priemones, ir svarstysime tik mūsų pačių priemones mažinant išmetamųjų CO₂ dujų kiekį, tuomet pamatysime, kad mūsų balansas nėra toks puikus, kaip mums norėtųsi.

Trečia, būtina pasakyti, kad kitos pasaulio šalys ir kiti regionai visiškai kitaip žvelgia į šią problemą. Svarbus mūsų tikslas yra teisiškai įpareigojantis susitarimas. Vis dėlto Kinija ir JAV norėtų eiti kitokiu keliu.

Apskritai būtina svarstyti, ar turėtume būti lankstesni savo derybose, nes dirbti drauge siekiant įveikti klimato kaitą yra svarbu, tačiau metodai, kuriuos naudojame, kad to pasiektume, galėtų būti visai kitokie.

Dan Jørgensen (S&D). – *(DA)* Pone pirmininke, klausimas, kurį pateikčiau klimato skeptikams šiame Parlamente, yra toks: jei devyni iš dešimties gydytojų pasakytų jums, kad yra daugiau kaip devyniasdešimt procentų tikri, jog jūs rimtai sergate, tačiau jie turi vaistą, kuris galėtų jus išgydyti – vaistą, neturintį šalutinio poveikio – ar jūs išgertumėte šį vaistą? Žinoma. Štai kodėl pasaulis turėjo reaguoti Kopenhagoje. Štai kodėl pasaulis, žinoma, turėtų reaguoti, kai daugiau negu devyniasdešimt procentų pagrindinių šios srities mokslininkų teigia, kad visuotinis atšilimas yra realus ir jį sukėlė žmogaus veikla. Todėl ES turėtų rodyti savo

pirmavimą. Akivaizdu, galime kritikuoti JAV. Akivaizdu, kad galime kritikuoti Kiniją dėl to, kad ji neparodė reikalingos politinės valios Kopenhagoje. Tačiau šiame Parlamente mes turėtume žvelgti arčiau namų – turėtume kritiškai įvertinti iniciatyvos, kurią parodė ES, trūkumą. ES galėjo padaryti porą dalykų, ir ji turėtų padaryti porą dalykų iki konferencijos Meksike. Pirmiausia, mes turime pirmauti, siekdami mažinimo tikslų. Tai reiškia pereiti nuo žadėtų 20 proc. iki 30 proc. iki 2020 m. Antra, turėtume nurodyti skaičius, jei norime prisidėti prie ilgalaikio prisitaikymo prie klimato kaitos finansavimo. Pagaliau, akivaizdu, kad darysime didesnę įtaką, kalbėdami vienu balsu, nes galėsime racionaliau ir aiškiau derėtis negu tai buvo Kopenhagoje. Martin Callanan (iš Europos konservatorių ir reformuotojų) pasakė:

„būtų beprotiška didinti mūsų užmojus dabartinėmis sąlygomis“.

Ne, pone Martinai Callananai, būtų beprotiška atsisakyti mūsų užmojų.

Lena Ek (ALDE). – (SV) Kopenhagos aukščiausiojo lygio susitikimas buvo, be abejonės, didelis nusivylimas, tačiau dabar svarbu žvelgti į ateitį. Būtent taip mano liberalai ir manau, kad mes visi turėtume taip manyti Europoje. Mums reikalinga strategija ir „darbotvarkė po Kopenhagos“. Svarbi priemonė to pasiekti yra tolesnės investicijos į išmetamųjų teršalų prekybos sistemą. ES turėtų nedelsdama pradėti derybas su JAV, integruojant kuriamą Amerikos sistemą su Europos sistema. Transatlantinė anglies išmetamųjų dujų rinka galėtų būti visuotinės rinkos pradžia.

Olli Rehn vykusiai apibūdino tai savo įžanginiame žodyje. Jo išvados visiškai teisingos. Šiose derybose ES turėtų kalbėti vienu balsu. Vis dėlto būtina turėti omenyje, kad pagal Lisabonos sutartį Europos Parlamentas dabar gali daryti įtaką tam, kaip priimami šie sprendimai. Parlamentas turi dalyvauti parengiamajame darbe, nes galutiniam susitarimui reikalingas mūsų pritarimas.

Tuo pat metu Europoje mes privalome toliau stiprinti savo anglies rinką ir nustoti už dyką dalyti prekybos teises. Turime investuoti į naujas technologijas ir, trečia, turime nustatyti kainų lubas anglies dioksido išmetamosioms dujoms. Klimato tikslų galima pasiekti rinkos mechanizmais, o ne didesne biurokratija.

Jei dabar paliksime Kopenhagos konferenciją praeičiai, pradėsime viską iš naujo ir sutelksime savo pastangas būsimosioms priemonėms, tuomet pirmiausia turėtume daugiau dėmesio skirti 2020 m. Europos Sąjungos strategijai. Ten yra numatytos priemonės ir mums reikalingi gerai parengti pasiūlymai dėl energijos efektyvumo ir kaip investuoti į naująją technologiją. Mums reikalinga klimato darbo vietų strategija. Pagaliau, norėčiau pasakyti, kad mes neabejotinai turime nustatyti 30 proc. anglies išmetamųjų teršalų sumažinimo tikslą, jei norime laimėti ne tik mūsų dėl klimato, bet ir mūsų dėl rinkos.

Yannick Jadot (Verts/ALE). – (FR) Pone pirmininke, ponია Elena Espinosa, mane labai stebina, kokie jūs patenkinti ES veiksmiais klimato srityje. Tiesa, kad Europa per pastaruosius dešimt metų dirbo daugiau ir geriau negu dauguma šalių pasaulyje, tačiau Kopenhagoje Europos pirmavimo pritrūko.

Kopenhagoje Europai buvo labiau atstovaujama valstybių ir vyriausybių vadovų asmeninių ryšių strategijomis, konkrečiai nurodant Nicolas Sarkozy, Angelą Merkel ir Gordoną Browną. Šiomis sąlygomis neabejotinai lengva sugriauti JT procesą. Tiesa, kad JT sistema yra sudėtinga, G20, kur susitarimai yra bereikšmiai, tačiau yra galimybių efektingai pasirodyti visuomenei, yra daug paprastesnė.

Tai reiškia, kad šiais būsimaisiais metais Europa turėtų dirbti daugiau ir geriau. Šiuo metu turime 20 proc. tikslą. Vis dėlto 20 proc. faktiškai reiškia mažiau darbo per kitus dešimt metų negu per pastaruosius dešimt metų; taigi, ir mažesnes Europos klimato pastangas. Jei mokslininkai mums liepia siekti 40 proc. tikslo, ners tai būtų naudinga mūsų ekonomikai ir darbo vietoms, absurdiška to atsisakyti.

Todėl, ponია Elena Espinosa, prašau nesumažinti Europos klimato užmojų iki mažiausio galimo vardiklio, iki tikslų, paskelbtų Pirmininko Jose Manuelio Barroso, kuris norėtų išlaikyti 20 proc., arba tų, kuriuos nurodė Italija ir Lenkija, kurios netrukus iš viso paneigs klimato kaitą. Perskaitykite dar kartą Parlamento rezoliuciją ir besąlygiškai pritarkite 30 proc.

Konrad Szymański (ECR). – (PL) Pone pirmininke, turime sutikti su tuo, kad niekas, išskyrus keletą Europos valstybių, nenori mokėti už CO₂ išmetimo mažinimą arba mažinti savo energijos vartojimą. Dar daugiau. Kai kurios besivystančios šalys, naudodamos nemalonią antikolonijinę retoriką, nori iš to praturtėti, nors tuo pačiu metu yra pačios didžiausios anglies teršėjos. Afrikos šalys, Kinija ir Indija norėtų toliau laikytis išimčių, neprisidėdamos prie tarptautinės emisijų stebėjimo sistemos ir kartu gauti milijardus eurų švarioms technologijoms. Tai yra pozicija, kurios negalime paaiškinti savo mokesčių mokėtojams. Po Kopenhagos konferencijos turėtume įsisąmoninti, kad Europa negali pati padengti visų šių išlaidų. Pirmiausia todėl, kad veikdami patys vieni dar labiau sumažintume savo ekonomikos augimą ir pakenktume savo piliečių gerovei.

Antra, veikdami patys vieni, nieko nepakeisime išmetamųjų teršalų srityje, nes jau apribojome savo išmetamųjų teršalų kiekį.

Elie Hoarau (GUE/NGL). – (FR) Pone pirmininke, ministre, ponios ir ponai, nors Kopenhagoje mūsų laukė nesėkmė, nevyriausybinių dalyvių dalyvavimas buvo išskirtinis ir parodė, kad klimato teisingumas turi tikrą tarptautinę paramą.

Nuo šiol bus privaloma, kad tolesniame derybų procese kaip į prioritetinius būtų atsižvelgiama į mažų, pažeidžiamų salų ir Afrikos šalių interesus. Taip pat itin svarbu užtikrinti, kad 100 mlrd. USD, apie kuriuos kalbėta Kopenhagoje, būtų papildomai skirta išpareigojimams, kurie buvo priimti oficialios vystomosios paramos srityje.

Pagaliau, turime turėti omenyje tai, kad yra labai mažai laiko, kol klimato kaitos padariniai taps negrįžtami. 2010 m. gali būti paskutinė galimybė, norint užsitikrinti tikrą sėkmę Meksike.

Oreste Rossi (EFD). – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, nesakykite, kad apie tai jūsų neįspėjome. Rezoliucija dėl klimato kaitos konferencijos (COP 15), kurią priėmė šis Parlamentas – tai daug dūmų, tačiau mažai ugnies.

Mes reikalavome pernelyg daug, todėl nepasiekėme nieko. Tai ne „Lega Nord“, o JT klimato kaitos konferencijos sekretoriaus Ivo de Boerio žodžiai. Tai iš tikrųjų nebuvo katastrofa, nors pats susitarimas tėra tik ketinimų laiškas. Tekstas, kuris neleido klimato kaitos konferencijai (COP 15) pasibaigti visiškai be rezultatų, buvo priimtas beprecedentės trukmės ir intensyvumo derybų maratono pabaigoje, ir nėra itin reikšmingas.

Kopenhagos susitarimas, kurį pasirašė JAV prezidentas Barack Obama, Brazilijos prezidentas Lula da Silva, Kinijos ministras pirmininkas Wen Jiabao, Indijos ministras pirmininkas Manmohan Singh ir Pietų Afrikos prezidentas Jacob Zuma ir kuris taikomas visoms likusioms šalims, net nebuvo oficialiai patvirtintas. Aštuonioms šalims atmetus susitarimą, dėl ko jo nebuvo galima patvirtinti, jį tebuvo atsižvelgta plenariniame posėdyje, kuriame dalyvavo 192 pasaulio šalys.

Ponios ir ponai, visuotinio atšilimo teorija yra laiko gaišinimas. Jau nuo gruodžio mėn. laikraščiuose ir televizijos naujienų programose nuolat informuojama apie šalčius Europoje. Neįsitraukime į ilgą ir nenaudingą spekuliacijas dėl klimato kaitos.

Angelika Werthmann (NI). – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, vienintelis konkretus aukščiausiojo lygio klimato vadovų susitikimo Kopenhagoje rezultatas buvo visuotinio atšilimo apribojimas dviem laipsniais Celsijaus. Tam reikalingos priemonės, vis dėlto tebėra paslaptis. Šis minimalus kompromisas mums kelia nusivylimą, ypač kai dabar nuo kiekvienos valstybės narės priklauso, ar ji susitarimui dėl klimato apsaugos tikslų pritars, ar ne. Iš tikrųjų, laiko turime labai mažai. Tik nuo mūsų priklausys, ką darysime toliau. Turėtume skatinti tvarų klimato vystymąsi, kuris leistų mums ir būsimosioms kartoms atsakingai naudotis mūsų planetos ištekliais. ES ir jos valstybės narės turėtų siekti pirmauti ekologiškų technologijų srityje. Tuomet būtų galima teigti, kad pradžia padaryta.

Rachida Dati (PPE). – (FR) Pone pirmininke, ministre, Komisijos nare, nebuvo nė vieno, kuris nepastebėtų, kad Kopenhaga buvo praleista galimybė. Vis dėlto – taip, aš pakartojau jūsų žodžius, Komisijos nary – šis aukščiausiojo lygio vadovų susitikimas turi du pranašumus. Pirmasis yra tai, kad jame dalyvavo daug daugiau valstybių ir vyriausybių vadovų negu Kioto susitikime. Antra, tai naudinga besivystančioms šalims, nes joms naudingi finansiniai išpareigojimai, kuriais siekiama joms padėti kovoti su klimato kaita.

Taigi, ką dabar turėtų daryti Europa? Žinoma, ji turėtų tęsti puikų darbą mažinant šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą, nes iš tikrųjų Europa jau dabar šiuo požiūriu pasiekė itin daug. Kalbant apie Kioto tikslą, kuris buvo 8 proc., Europos įmonės išmetamųjų teršalų kiekį sumažino šiek tiek mažiau negu 13 proc. Pastarosios taip pat veikė pavyzdinai ir vykdė aplinkos apsaugos išpareigojimus. Vis dėlto ši kova ir pavyzdingas požiūris yra visiškai nesuderinamas su nesąžininga konkurencija. Kaip jums sakiau per klausymus, pone Olli Rehnai, visa tai įmanoma tik visiškai sąžiningos konkurencijos sąlygomis. Iš tikrųjų turėtume svarstyti anglies mokesčių prie Europos Sąjungos sienų klausimą, nes negalime leisti, kad mūsų pramonė, taigi, ir darbo vietos, nukentėtų dėl nesąžiningos šalių, kurios visiškai nesilaiko arba netaiko tų pačių aplinkos apsaugos ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo mažinimo standartų, konkurencijos. Todėl manau, kad itin svarbu, – ir aš pritariu savo kolegai narei Corinne Lepage, – kad kažkuriuo metu ateityje turėtume svarstyti klausimą dėl anglies mokesčių prie Europos Sąjungos sienų.

Antra, man buvo labai malonu per klausymus sužinoti, kad Komisijos narys Antonio Tajani neatsisakė parengti poveikio tyrimo dėl mokesčio prie Europos Sąjungos sienų galimybių. Todėl po truputį, manau, laimėsime šią kovą, nes mes privalome apsaugoti savo Europos įmones ir darbo vietas.

Anni Podimata (S&D). – (EL) Pone pirmininke, ponios Elena Espinosa, mes iš tikrųjų norėjome, kad šiandienos diskusijos vyktų kitokiomis sąlygomis, kur būtume raginami įvertinti visuotinį, teisiškai įpareigojantį susitarimą ir nuspręsti, ką Europos Sąjunga turėtų daryti toliau. Deja, Kopenhagos rezultatai, atsižvelgiant į esamas sąlygas, nebuvo labai reikšmingi. Tai yra pirmoji pagrindinė priežastis, kodėl esame nusivylę.

Antroji mūsų nusivylimo priežastis, ir tai ypač svarbu mums, Europos Parlamentui, yra tikslas, dėl kurio Europos Sąjunga susitarė Kopenhagos aukščiausiojo lygio susitikime. Nors to ir buvo galima tikėtis, pirmajame visuotiniame pasaulio aukščiausiojo lygio vadovų susitikime po Lisabonos sutarties įsigaliojimo, kur Europos Sąjunga galėjo inicijuoti pastangas siekti naujo, reikšmingo, drąsaus visuotinio klimato kaitos susitarimo, mes ir Europos piliečiai matėme susiskaidymą, kur kai kurie Europos vadovai rūpinosi tik savo interesais ir Europos Sąjungai teko stebėtojo vaidmuo. Tai nėra vaidmuo, kurio norėtume, ar vaidmuo, kuris mums tiktų.

Ką reikėtų daryti? Mes prašome Europos Komisiją ir Tarybą parodyti, kad jos gali atstovauti Europai – pirmaujančiai vykdant šią naują užduotį. Norėčiau jums priminti, kad tai nėra ribojimo tik dėl klimato kaitos pasekmių klausimas. Tai kur kas platesnis iššūkis; tai perėjimo prie naujo vystymosi modelio, ekologinio modelio iššūkis, kurį Europa turėtų spręsti, kurdama naujas darbo vietas, stiprindama Europos ekonomikos konkurencingumą ir konsoliduodama vadovaujamą Europos Sąjungos vaidmenį pagal naująją tvarką.

Fiona Hall (ALDE). – Kopenhagos rezultatas buvo nuviliantis, tačiau turime žengti į priekį. ES turi įsipareigoti sumažinti 30 proc. išmetamųjų teršalų kiekių dėl trijų priežasčių.

Pirmoji – paprasčiausiai todėl, kad 30 proc. sumažinimas dėl ekonominės veiklos sulėtėjimo dėl recesijos faktiškai reikalauja tiek pat pastangų, kaip ir pirminis 20 proc. sumažinimas.

Antra, atitraukti dabar reikštų prarasti pagreitį, kuris užprogramuotas naujuosiuose ekologiškuose pramonės sektoriuose. Negalime „pusiau įsipareigoti“ investuoti į atsinaujinančiuosius energijos išteklius ar į mažai anglies dioksido į aplinką išskiriantį transportą. Tam reikia sukurti didžiulę infrastruktūrą, ar tai būtų Šiaurės jūros tinklas, ar – mažesniu mastu – aikštelės pakrauti elektra varomiems automobilius. Kalbama apie šimtus ir tūkstančius naujų darbo vietų – vien JK iki 70 000 darbo vietų vėjo energijos jūroje sektoriuje, tačiau visos šios darbo vietos, tokios reikalingos ekonominiam atsigavimui, gali būti sukurtos tik turint aiškų Europos kelio be išmetamųjų anglies dujų iki 2050 m. kūrimo žemėlapi.

Investicijoms reikalingas apibrėžtumas, ir mes turime žinoti, kad Europai kyla pavojus prarasti pirmaujančią vaidmenį atsinaujinančiosios energijos technologijų srityje. Tiek JAV, tiek Kinija labai sparčiai augina savo atsinaujinančiosios energijos technologijas. Jei mes dabar abejosime, šios ekologiškos darbo vietos gali persikelti į kitus žemynus.

Pagaliau, šis 30 proc. mums reikalingas, nes dauguma papildomų įsipareigojimų gali būti lengvai įgyvendinti, didinant energijos vartojimo efektyvumą. Nedidinti energijos vartojimo efektyvumo bet kuriuo atveju būtų nepateisinama. Energijos vartojimo efektyvumas reiškia ekonomikos efektyvumą. Tai reiškia mažesnes, o ne didesnes energijos sąskaitas ir didesnę energijos apsirūpinimo saugumą. Taigi, kad ir kokie būtų skaičiai, kuriuos pateiks kitos šalys iki sausio 31 d., – ir galbūt būsime maloniai nustebinti, – dabar ES turėtų įsipareigoti siekti 30 proc. tikslo.

Ivo Strejček (ECR). – (CS) Apžvelgiant Kopenhagos aukščiausiojo lygio susitikimą ir jo rezultatus, reikėtų pasitelkti sveiką protą ir žvelgti per daugelio turimų aplinkos ir ekonomikos duomenų prizmę, kurie patvirtina, kad tokio dalyko kaip visuotinis atšilimas nėra, todėl žmogus negali jo kontroliuoti, ir tai yra nulemta gamtinių veiksnių. Be to, praėjusią savaitę sužinojome, kad didelė dalis aplinkos duomenų, kuriais naudojosi Tarpyvyriausybė klimato kaitos komisija, yra sąmoninga klastotė arba yra klaidingai interpretuojami. Šiuo požiūriu tenka pripažinti Kopenhagos aukščiausiojo lygio susitikimo nesėkmę. Tikiuosi, kad ši nesėkmė pirmiausia leistų atsisakyti vadinamosios agresyvios „ekologiškos“ politikos. Antra, politika turėtų būti siekiama grįžti prie tų klausimų, kurie iš tikrųjų rūpi žmonėms ekonomikos recesijos sąlygomis. Trečia, tai padėtų išvengti mokesčių mokėtojų pinigų švaistymo ginčytiniams ekologiniams projektams. Ketvirta, tai sudarytų sąlygas dalykiškoms diskusijoms dėl racionalaus, veiksmingo ir pigesnio apsirūpinimo energija, ir mes ateityje tapsime branduolinės energijos atgimimo liudininkais. Ponios ir ponai, kai susitinku su savo rinkėjais, jie purto galvas, netikėdami tuo, ką mes čia kalbame, nedarydami nieko, kad padėtume jiems spręsti realias problemas.

Marisa Matias (GUE/NGL). – (PT) Pone pirmininke, nepaisant skubumo, Kopenhagos konferencija buvo keletas žingsnių atgal. Kopenhagoje iš tikrųjų dalyvavo daugiau valstybių vadovų negu Kioto susitikime, tačiau jame buvo daugiau susiskaidymo ir dėl to išsipildė scenarijus „kiekvienas sau“, kur kiekviena valstybė pati nustatė savo tikslus ir tai darė voliuntaristiškai.

Turėtume atsižvelgti į tai, kad nustatėme dviejų laipsnių Celsijaus tikslą ir finansavimą visiškai be jokių paaiškinimų. Tai neguodžia. Vis dėlto manau, kad turime veikti, žvelgdami į ateities perspektyvas, ir tai reiškia perėjimą nuo žodžių prie veiksmų.

Europos Sąjunga visuomet nori pirmauti ir visuomet pirmavo šioje srityje. Vis dėlto Kopenhagoje ji suklupo, negalėdama apibrėžti ir iškelti savo tikslų – tikslų, kuriuos ji nustatė čia ir kurių, kaip ji teigė, niekada neatsisakys.

Todėl mano klausimas yra ar ateityje neturėtume veikti sąžiningiau, ar ir toliau leisime, kad neturtingiausi žmonės mokėtų didžiausią kainą dėl mūsų silpnumo ir tų sprendimų, kuriuos už visus kitus priima tam tikri žmonės.

Timo Soini (EFD). – (FI) Pone pirmininke, Kopenhagos klimato aukščiausiojo lygio vadovų susitikimas buvo visiškai nesėkmė. Gruodžio mėn. čia balsavau prieš rezoliuciją. Aš buvau teisus kaip ir kiti 92, esantys čia.

Europos Sąjunga labai arogantiškai ėmėsi užduoties pasiūlyti visam pasauliui savo sprendimą. Prieš pat konferencijos pradžią buvo paskelbta apie išmetamųjų dujų taršos leidimų prekybos piktnaudžiavimus, kurių vertė yra per 5 mlrd. EUR. Todėl jau prieš pat susitikimo pradžią ES atsidūrė nepatogioje padėtyje – siūlydama išeitį ir čia pat būdama apkaltinta 5 mlrd. EUR netinkamu panaudojimu. Tai buvo gėdinga, ir ar ES dabar yra susirūpinusi tuo, kad šie piktnaudžiavimai būtų ištirti? Jei turime riboti teršalų išmetimą, taikykime specialią išmetamųjų teršalų kontrolės sistemą kaip automobiliams. Ji veikia, tačiau niekuomet nebus jokio pateisinimo, kad būtų uždarnos mūsų plieno, metalo arba medžio apdirbimo gamyklos Suomijoje ar kitose ES valstybėse. Tai būtų nepriimtina: darbuotojai ir tarnautojai neturėtų nukentėti.

(Plojimai)

Romana Jordan Cizelj (PPE). – (SL) Aš taip pat esu nusivylusi Kopenhagos konferencijos rezultatais, tačiau liaukimės skūstis ir vietoj to pradėkime galvoti, kaip turėtume veikti toliau, kad mūsų nelauktų tolesni nusivylimai. Nepakanka pasakyti, kad turime „pasinaudoti darbu, kuris atliktas iki šiol, nes reikia tik kai kurių pakeitimų“.

Pirmasis klausimas, kurio norėčiau savęs paklausti – kas iš viso yra COP konferencijos? Ar jos iš tikrųjų yra konferencijos, ar tik pasirodymas publikai? Tai yra, žinoma, ir tai, ir tai. Vis dėlto turime užtikrinti, kad ekspertai toliau tęstų darbą ir kad visuomenė būtų informuojama ne tik apie neoficialius įvykius, kurie vyksta konferencijų koridoriuose, bet ir apie faktinį darbą, kurį atliekame. Todėl Europa turėtų persvarstyti šių konferencijų organizavimo aspektus.

Mano antrasis klausimas: koks yra pasaulio vadovų vaidmuo šiose konferencijose? Ar jie vyksta į šias konferencijas tam, kad vykdytų savo vietos politines kampanijas, ar tam, kad padėtų dalyviams pasiekti kompromisą? Manau, kad turime persvarstyti šių konferencijų darbo metodus ir pasaulio vadovų, kurie jose dalyvauja, vaidmenį.

Mano trečias klausimas susijęs su vadovaujamu vaidmeniu, kuris tenka Europos Sąjungai. Taip, mes jau įgyvendiname daugelį gerų priemonių, užtikrinančių, kad Europa išlaikytų vadovaujamą vaidmenį plėtojant aplinkai palankias technologijas, tačiau praradome vadovaujamą vaidmenį derybų procese. Mano nuomone, mūsų vaidmuo derybų procese neturėtų būti tik koordinuojantis, nes mes patys turime būti aktyvūs derybininkai. Štai kodėl neturėtume atskleisti visų mūsų sumanymų iki derybų pradžios ir skelbti apie tikslus, kurių siekiame. Turėtume taip pat mėginti suartėti su trečiosiomis šalimis, o ne pernelyg nutolti nuo jų.

Pagaliau norėčiau pasakyti, kad visuose tarptautiniuose susitikimuose turėtume svarstyti klausimą dėl klimato kaitos, nes tai itin skubus klausimas, ir čia, žinoma, aš tikiuosi glaudaus bendradarbiavimo iš abiejų Komisijos narių, kurie yra atsakingi už šias dvi sritis.

Enrique Guerrero Salom (S&D). – (ES) Šiandien, 2010 m. pradžioje, mums nepavyko pasiekti to, ko tikėtasi, kovos su klimato kaita srityje. Mums to nepavyko pasiekti, nes dabar turėtų sekti etapas, kai turėtume priimti teisinius pakeitimus, numatytus pagal susitarimą, kurio pasiekta Kopenhagoje.

Tačiau nesame šiame etape ir dėl to jaučiamės nusivylę. Galime apgailestauti dėl to, kad Kopenhagoje buvo sumažinti kovos su klimato kaita tikslai, kad nebuvo pasirašytas teisiškai įpareigojantis susitarimas ir kad procedūrai pritrūko skaidrumo. Dėl to neturime pakankamo teisinio pagrindo arba priemonių rūpintis žmonių, ypač iš besivystančių šalių, poreikiais.

Vis dėlto nesame ir tame etape, kuriame buvome iki Kopenhagos, nes Kopenhagoje mums pavyko pasiekti tikslinio susitarimo su Jungtinėmis Valstijomis, Kinija, Indija, Pietų Afrika ir Brazilija, kurį vėliau pasirašė kitos šalys – Rusija, Australija, Norvegija, Švedija ir Ispanija. Neturėtume pamiršti, kad visoms šioms šalims tenka trys ketvirtadaliai visų į aplinką išmetamųjų anglies dioksido dujų; taip pat neturėtume pamiršti, kad daugelis šių šalių anksčiau nepasirašė Kioto protokolo.

Todėl žingsnis, kurį žengėme, yra nepakankamas, tačiau jis reikšmingas. Turėtume toliau remtis šiais rezultatais, siekdami tolesnių rezultatų Europos Sąjungoje. Europos Sąjunga buvo pažangos, kurios iki šiol pavyko pasiekti, varomoji jėga. Vis dėlto šios pažangos nebus, jei Europos Sąjunga jos neskatins.

Kalbant apie susitikimus Vokietijoje ir Meksikoje, turime pasiekti teisiškai įpareigojančių susitarimų ir numatyti lėšas, kurios padėtų besivystančioms šalims švelninti teršalų išmetimą, pritaikyti ir atnaujinti jų technologijas. Turime tai padaryti, siekdami didesnio veiksmingumo, sąžiningumo ir todėl, kad mums reikia turėti daugiau partnerių.

Esu tikras, kad pirmininkaujanti Ispanija dirbs, kad pasiektų šių tikslų.

Roger Helmer (ECR). – Pone pirmininke, norėčiau pranešti šiems rūmams gerą naujieną: kaip ir daugelis mokslininkų, aš asmeniškai taip pat manau, kad klimato kaitos nėra! Visuotinis jūros lygis reikšmingai nekylo, ir tai priversta pripažinti IPCC, Himalajų sniegynai taip sparčiai netirpsta. Nedidelis vidutinės pasaulinės temperatūros padidėjimas per pastaruosius šimtą metų visiškai atitinka nustatytą, ilgalaikę, įprastą klimato kaitos normą.

Kopenhaga parodė, kad daugelis šalių, ypač Kinija ir Indija, siekdamos ekonominio efektyvumo yra paprasčiausiai nepasirengusios spręsti išgalvotą klimato problemą. Britanijoje jau seniai daugelis rinkėjų netiki žmogaus veiklos padarinių sukelta klimato kaita ir jie neketina mokėti už bergždžias ir beprasmiškas klimato švelninimo priemones. Pastaraisiais metais nutekintos CRU pažymos rodo, kad net patys didžiausi klimato pavojaus žyniai jau prarado viltį, nes gamtos reiškiniai nepaklūsta jų prognozėms, todėl jie klastoja skaičius, norėdami pagrįsti savo fantazijas.

Dabar turėtume reikalauti atlikti visuomenės tyrimą dėl įtartinų duomenų, prieš išleidami bent centu daugiau tolesnėms klimato švelninimo priemonėms.

João Ferreira (GUE/NGL). – (PT) Pone pirmininke, dviem pačioms didžiausioms teršėjoms pasaulyje, – Jungtinėms Valstijoms ir Europos Sąjungai, – kurių išmetamųjų teršalų kiekis vienam gyventojui yra didžiausias pasaulyje, tenka apibrėžta ir neišvengiama atsakomybė dėl nesėkmės Kopenhagoje, kurios negali kompensuoti jokie papildomai skiriami pinigai.

Tarp kitų čia minėtų aspektų, aukščiausiojo lygio vadovų susitikimas patyrė nesėkmę dėl vadinamojo besivystančių šalių „prisitaikymo“ priemonių finansavimo ir dėl nepakankamo įsipareigojusiųjų šalių skaičiaus. Tuo pat metu ir toliau užsimerkiama prieš jų našą. Tai apima nepaprastai didelę jų užsienio skolą, kuri siekia astronominę sumą, lyginant su finansavimu, apie kurį skelbiama, ir kuri nepaprastai riboja bet kokias realias ekonominės ir socialinės plėtros galimybes.

Aukščiausiojo lygio susitikime neįvyko rimta diskusija dėl ydingų rinkos priemonių rezultatų ir lanksčių Kioto protokolo mechanizmų. Be kitų klausimų, aukščiausiojo lygio vadovų susitikime buvo svarstomos tik klimato kaitos pasekmės. Tai yra iracionalus būdas spręsti ekonominius ir socialinius klausimus ir tai neleidžia spręsti šios ar bet kurios kitos problemos, su kuria susiduria žmonija ...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Herbert Reul (PPE). – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, šiuo Kopenhagos susitarimu 180 dalyvavusių šalių pritarė dviejų procentų tikslui, tačiau susitarimas nėra teisiškai įpareigojantis. Iš tų planų, kuriuos čia puoselėjome, nedaug pavyko pasiekti. Kopenhagoje viskas pasisuko blogąja kryptimi. Tai būtų galima vadinti pralaimėjimu. Svarbu tiksliai apibūdinti padėtį, kad turėtume galimybę atidžiai svarstyti tai, kas įvyko, ir vėliau siekti atitinkamos pažangos šiuo klausimu.

Mane šiek tiek šokiruoja kai kurios kalbos, kurias čia girdžiu. Žmonės teigia, kad turime kovoti toliau, „tęsti tai, ką darėme iki šiol“, „reikalingi didesni procentai“, „daugiau pinigų“, „problema yra Europos vienybė“ – aš manau, kad visi šie pareiškimai yra pernelyg supaprastintas, pernelyg paviršutiniškas požiūris. Mechanškai tęsti arba žengti toliau nėra geras sprendimas. Tai nėra tos priežastys, kurios lėmė šį rezultatą. Ar mes objektyviai ir nešališkai drauge svarstėme ir aptarėme visus šiuos klausimus? Kaip mes sprendėme kolegų narių klausimus, ar jie būtų pagrįsti, ar ne, kurie teigė: „turime abejonių dėl kai kurių klimato klausimų, kuriuos kritiškai vertiname“? Kaip mes reagavome Klimato kaitos komitete, kai kolegų nariai pasakė: „mes taip pat norime išgirsti ir kitokį požiūrį – priešingą kai kurių mokslininkų nuomonei“? Kokią galimybę turime tai padaryti? Be to, nepaisant to, kokios pozicijos laikysimės, turime ramiai aptarti, kaip vertinti naujausią informaciją, kurią taip pat ką tik minėjo kolegų nariai, kad IPCC padarė klaidą, kai paskelbė apie tirpstančius ledynus?

Kiti klausimai taip pat reikalauja atsakymų. Ar visada naudojame tinkamas priemones? Vis naujos darbotvarkės, procentai, nauji reglamentai ir išlygos. Tai gana biurokratiškas požiūris. Ar Lena Ek nėra teisi, pabrėždama, kad būdai žengti į priekį yra technologijos, inovacijos ir rinkos mechanizmai? Kitos šalys laikosi kitokių metodų, tačiau nėra taip, kad niekas nieko nedaro. Galbūt didesnis atvirumas ir šiek tiek daugiau apmąstymų suteiktų mums galimybę veiksmingiau veikti šiuo klausimu. Tai, manau, yra geriau negu principas „užsimerkti ir žengti į priekį“.

Judith A. Merkies (S&D). – Pone pirmininke, nenorėčiau piešti niūraus scenarijaus, kaip čia jau buvo daroma. Nenorėčiau piešti ateities liūdnomis spalvomis arba žvelgti į praeitį ir piktintis dėl Kopenhagos nesėkmės – tačiau sunku nesipiktinti.

Todėl sprendimas būtų – kur kas geriau veikti ateityje, pasinaudojant kita galimybe metų pabaigoje Meksikoje. Pirmiausia, kitą kartą neturėtume būti vieniši. Kopenhagoje žvelgėme atgal ir likome vieni su savo planais. Turime įtikinti kitus priimti tokius drąsius sprendimus, kokius priimame mes. Kaip galime teigti, kad vadovaujame procesui, jei nesugebame įtikinti kitų savo planų pagrįstumu ir nurodyti savo kelionės tikslo?

Antra, ne visos priemonės tinka visiems. Kaip, rengiantis klimato kaitos aukščiausiojo lygio vadovų susitikimui, buvo ne kartą išdidžiai sakyta, mes neturime plano B. Ką gi, dabar visiškai aišku: šiuo metu tikrai nieko neturime. Visiškai nieko. Todėl kitą kartą būtų gerai turėti planą B.

Ir pagaliau, kaip galime laimėti pavieniui, jei net mūsų šūkis yra „Susivieniję įvairovėje“. Kitame susitikime privalome veikti vieningai, ir tai reiškia vieną balsą. Mums būtinas vieno balso mandatas. Europa iš tikrųjų turi kalbėti vienu balsu. Todėl, Tarybos Pirmininke, ar galite priimti įsipareigojimą užsitikrinti išskirtinį – ne bendrą – mandatą? Tai būtų išskirtinė Europos Sąjungos kompetencija formuojant klimato politiką ir klimato susitarimus.

Mirosław Piotrowski (ECR). – (PL) Pone pirmininke, klimatas ir pati gamta, kuri yra aplink mus, priklauso visiems žmonėms, tarp jų ir būsimosioms kartoms, todėl turime jausti atsakomybę už jų apsaugą. Per šį klimato kaitos aukščiausiojo lygio susitikimą pasaulio vadovams nepavyko susitarti dėl bendros strategijos arba priemonių, kurios leistų siekti šio tikslo. Paradoksas, tačiau nemanau, kad tai yra blogai, atsižvelgiant į nerimą keliančią informaciją, kuri mus pasiekia ir iš Didžiosios Britanijos ir Jungtinių Valstijų apie manipuliavimo bandymus, kurių imasi tam tikros lobistinės grupės, norėdamos panaudoti mokslinius duomenis, siekdamos sau naudingų tikslų.

Būtina patikimai įvertinti esamą padėtį. Todėl kreipiuosi į jus, prašydamas skirti nepriklausomą, tarptautinę ekspertų grupę parengti išsamų pranešimą, kuriame būtų pareikšta, ar žmogaus veikla iš tikrųjų turi poveikį klimato kaitai, ar duomenys yra suklustoti. Nustatydami bendrą klimato apsaugos strategiją, ES politikai taip pat turėtų atsižvelgti į ekonomines disproporcijas tarp Vakarų ir Rytų Europos. Esant krizei, priemonės, kurios buvo pasiūlytos, būtų pragaistingos ne vienos šalies ekonomikai.

Maria Da Graça Carvalho (PPE). – Pone pirmininke, ministre, Kopenhagos konferencija baigėsi rezultatu, kuris labai skyrėsi nuo to, kurio buvo tikėtasi. Šalys tik atsižvelgė į dokumentą, kurio tikslai yra neaiškūs ir teisiškai neįpareigojantys. Kopenhaga buvo ne tik aukščiausiojo lygio vadovų susitikimas klimato klausimais. Išryškėjo nauji jau žinomų pasaulio žaidėjų tarpusavio santykiai ir tinkamas daugiašališkumo vaidmuo JT sistemoje. Auganti besiformuojančių šalių įtaka buvo akivaizdi. Kopenhaga parodė, kad būtina persvarstyti Europos vaidmenį pasaulio arenoje. Turime siekti kuo geriau pasinaudoti galimybėmis, kurias mums suteikia Lisabonos sutartis, pagrįsdami kelią būsimajai COP. Turime veikti drąsiai, vieningai, vienu balsu ir formuoti strategines sąjungas.

Kopenhagos rezultatai yra pagrindas mums tęsti darbą. ES turėtų stengtis užtikrinti, kad kituose derybų etapuose būtų svarstomas Kopenhagos susitarimas, siekiant iki šių metų pabaigos sudaryti teisiškai įpareigojantį susitarimą. Jis taip pat leistų prisidėti įgyvendinant finansavimo besivystančioms šalims nuostatas ir miškų, technologijų perkėlimo ir prisitaikymo priemonių finansavimą.

Viduje Europos laukia svarbūs uždaviniai: ji turi įgyvendinti energetikos ir klimato paketą, investuoti į švarias technologijas, mokslinius tyrimus ir energijos vartojimo efektyvumą, naują pramonės politiką, pagrįstą inovacijomis ir gamtinių išteklių efektyvumu, skatinti mažai anglies dioksido į aplinką išmetančius miestus ir tvarų transportą ir judumą. Tai yra vienintelis būdas pirmauti, tačiau tikrasis pirmavimas pirmiausia yra tinkamas pavyzdys.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Pone pirmininke, Kopenhaga parodė, kad ES nepavyko rasti partnerių įgyvendinant savo toli siekiančius tikslus. Ateityje ES gali atsisakyti savo tikslų, savo įsipareigojimų triskart po 20 proc., tačiau tuo pat metu ji turėtų persvarstyti savo derybų poziciją ir mandatą, nes negalime laikytis stručio pozicijos. Kopenhaga buvo mums gera pamoka. Šis mandatas nebuvo sėkmingas. Nesupratome Kinijos ir kitų besivystančių šalių įsipareigojimų. Nesupratome, kokios yra Baracko Obamos manevro galimybės, ir negalėjome kalbėti vienu balsu. Pirmininkaujančios Ispanijos diskusijose pirmininkas Guy Verhofstadt teisėtai nurodė, kad Europa neatstovavo bendrai pozicijai.

Todėl negalime laikytis stručio pozicijos. Po Kopenhagos negalime elgtis ir taikyti politikos priemonių taip, kaip iki Kopenhagos. ES turėtų persiorientuoti ir nustatyti naują mandatą naujam derybų raundui Meksikoje. Pirmiausia turėtume svarstyti, kaip galėtume pasiekti 2 °C tikslo, kuris nustatytas Kopenhagoje. Kitame etape Europos politika turėtų būti lankstesnė, kad galėtume veikti sėkmingiau. Dėkoju už dėmesį.

Esther de Lange (PPE). – (NL) Pone pirmininke, ponios Elena Espinosa, ši rytą Olandijos mokyklose vyko „Nationale Voorleesontbijt“ (nacionaliniai skaitymo balsu pusryčiai). Mano apygarda – Nordveikas aan Zee, yra išsidėsčiusi palei Šiaurės jūros kopas, už kurių plyti jūra, kuri jas iš karto užlietų, jei pakiltų jūros lygis. Šiandien moksleiviams buvo perskaitytas „Susitikimas“. Tai istorija apie sniego senius, kurie tiek daug kalbėjo apie tai, kaip apsisaugoti nuo šilumos, kol ištirpo. Tiesą sakant, ji man šiek tiek primena šias diskusijas.

Tiesa, kad konferencija Kopenhagoje nebuvo sėkminga. Dabar galime rodyti į kitas šalis arba atskirus sektorius; šie apibendrinimai šen bei ten girdėti ir dabartinėse diskusijose. Vis dėlto man atrodo, kad būtų geriau, jei žvelgtume į ateitį, ką Europa galėtų ir, svarbiausia, turėtų daryti, kad įvykdytų savo įsipareigojimus ir, nepaisant to, galėtų pasiekti tarptautinį susitarimą. Todėl, mano nuomone, būtinas pasiūlymas sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį 30 proc. Be to, Europa turėtų būtų suinteresuota naujų technologijų skatinimu, tarp jų ir Europos lėšomis, pvz., statant CO₂ požiūriu neutralius šiltnamius, kurie taip pat galėtų gaminti energiją. Nebūtina teigti, kad žemės ūkis visuomet yra problema. Be to, turėtume pagrįsti savo požiūrį mokslo laimėjimais, žiniomis ir įgūdžiais, o ne emocijomis, nesvarbu, kokios mums svarbios šios diskusijos.

Pagaliau, kaip jau šiandien minėjo daugelis kolegų narių, turime kalbėti vienu balsu. Meksikoje Europai turėtų būti skirta viena kėdė, o ne aštuonios, kurių prireikė Kopenhagoje. Tarybos Pirmininke, kaip jūs ketinate to siekti kartu su Komisijos nariais, kurie yra atsakingi už šią sritį?

Nessa Childers (S&D). – Pone pirmininke, metais brandintą pasirengimų viltį užgesino nusiminimas ir neviltis, nes buvo vis aiškiau, kad Kopenhagoje susitarimas kasdien vis labiau slysta mums iš rankų.

Mums turėtų kelti susirūpinimą, kaip lengvai JAV, Kinijai ir kitiems pavyko apeiti JT struktūras, nušalinti ES ir priimti susitarimą, visiškai neatitinkantį visuotinių lūkesčių.

Aišku viena. JT klimato derybų sistemai reikalinga chirurginė operacija iki susitikimo Meksikoje šių metų pabaigoje. Padėtis yra tokia, kad prezidentas Barack Obama yra politinės sistemos įkaitas, nes jam reikalingi 67 balsai Senate.

Kinija prieštarauja visoms priemonėms, kurios būtų teisiškai įpareigojančios ir atviros tarptautiniams patikrinimams. Ironiška, kad kuo ilgiau JAV, Kinija ir kiti nerimauja, vėluos ir išsisukinės dėl šio susitarimo, tuo didesnė bus būtinybė dar griežčiau mažinti šiuos tikslus ateityje.

Sprendimai gali būti šie. ES ir šis Parlamentas turėtų sąžiningai svarstyti, kaip jie turėtų spręsti šiuos klausimus ateityje. Europa turėtų būti kur kas tvirtesnė, rūpindamasi savo interesais, ir tai darydama turėtų nustatyti drąsius tikslus sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį 30 proc.

Tai yra ekonominės varžybos, kurios nulems pasaulio raidą XXI amžiuje, tačiau leis kurti naujas ekologiškas darbo vietas ir skatinti tvarią gyvenseną. Europa turėtų pirmą kartą šiose lenktynėse, nepriklausomai nuo to, kokių veiksmų imsis arba ne mūsų draugai.

Cristina Gutiérrez-Cortines (PPE). – (ES) Norėčiau pasveikinti Eleną Espinosą; man labai malonu matyti ją čia dalyvaujant.

Man didžiausią nerimą kelia pasikeitęs požiūris, tačiau Kopenhagos analizė galėtų pakeisti mūsų požiūrį. Pirmiausia, manau, kad viena mūsų problemų yra santūrumo ir realybės pojūčio stoka, ką jau minėjo kolegės. Vis dėlto labiausiai nerimą kelia tai, kad mums lankantis kitose šalyse, ten kalbama ne apie klimato pokyčius, o apie visuotinius pokyčius.

Sąlygos, kuriomis veiksime Meksikoje, ir sąlygos, kuriomis veikiame dabar, yra šios: didėjantis gyventojų skaičius, maisto trūkumas, didesnis žemės ūkio produkcijos poreikis ir riboti žemės ir vandens ištekliai; todėl bet kokią sprendimą dėl klimato kaitos būtina svarstyti atsižvelgiant į šias sąlygas. Žinoma, mes taip pat turėtume prisiminti, kad daugelis šalių turi teisę vystytis.

Todėl turime laikytis labiau sisteminio požiūrio, ko labiausiai trūksta analizuojant klimato kaitą. Klimato kaitos neišspręsimė tik sprendami išmetamųjų teršalų klausimą. Sektorių, kiekybinis požiūris mūsų niekur nenuves.

Dar daugiau, būtina daugiau dėmesio skirti mokslui. Konkrečiai aš prašau Komisijos patikrinti grupes, kurios klastoja duomenis, ir nutraukti jų finansavimą, jei iš tikrųjų Europos Sąjunga jas remia, nes tai sukompromituotų mus visiems laikams.

Kaip turėtume koordinuoti savo veiksmus šioje srityje? Tai yra kitas labai svarbus klausimas. Kaip Europos Sąjunga ketina organizuoti savo veiklą, kad būtų pasiektas susitarimas? Mes tai pradėjome svarstyti šį rytą.

Pagaliau, klausimas, kuris man kelia susirūpinimą: pradėti prisitaikymo veiksmai, ir turime pradėti šį procesą, turėdami naują, strateginę šios teritorijos viziją; tai apima našumą, strateginį miškų atkūrimą, regionus, sritis ir rajonus, skirtus žemės ūkio energetikai ir, žinoma, vandeniui ir biologinei įvairovei. Mums trūksta šios vizijos.

Šiuo klausimu manau, kad turime galvoti apie struktūrinius fondus, kurdami naujus strateginius planus visiems regionams, kad būtų galima vykdyti šį prisitaikymą; ir pakviesti visus, kurie priima sprendimus, pradėti strateginį teritorijos persvarstymą, nes mes esame atsakingi už šią sritį ir būtų labai sudėtinga dirbti šiuo klausimu tik Europoje.

Saïd El Khadraoui (S&D). – (NL) Pone pirmininke, ponios ir ponai, kaip jau buvo ne kartą minėta, aukščiausiojo lygio vadovų susitikimas buvo nesėkmingas. Mes esame toli nuo mūsų tikslų įgyvendinimo. Per kitus keletą mėnesių matysime, ar reikalai keisis. Vis dėlto manau, – kaip jau ką tik minėjo kiti, – kad vis dar daug ką galime padaryti patys, net be tarptautinio susitarimo Jungtinių Tautų globoje. Konkrečiai manau, kad galime pradėti nuo tvaresnės transporto sistemos. Prioritetinis tikslas – sumažinti aviacijos išmetamųjų teršalų kiekį 10 proc. iki 2020 m. per Tarptautinę aviacijos organizaciją (ICAO) ir jūrų transporto teršalų išmetimą 20 proc. per Tarptautinę jūrų organizaciją (IMO). Todėl norėčiau prašyti Tarybą ir Komisiją tęsti derybas šiose organizacijose ir didinti spaudimą taikyti vienašales priemones, jei susitarimo negalima pasiekti per santykinai trumpą laiką.

Šiuo metu, žinoma, reikia atlikti parengiamuosius darbus. Dėl transporto operacijų Bendrijoje girdėjau kandidatę į Komisijos narius Connie Hedegaard klausimų metu siūlant priimti drąsų klimato ir transporto teisės aktų paketą. Kandidatas į Komisijos narius Siim Kallas kalbėjo ne taip aiškiai, tačiau norėčiau priminti Komisijai, kad transportui tenka 25 proc. išmetamųjų CO₂ teršalų, ir tai jau savaime reikalauja skubių veiksmų. Tai yra sudėtinga, tai reikalauja derinti priemones, tačiau norėčiau paraginti jus tęsti šį darbą ir prisidėti kuriant tvarią politiką.

Catherine Soullie (PPE). – (FR) Pone pirmininke, ministre, ponios ir ponai, mums daugiau nereikia įrodinėti klimato kaitos klausimo reikšmės. Jo trumpalaikio, vidutinės trukmės ir ilgalaikės trukmės poveikio negalima paneigti, nors po konferencijos pirmuosiuose tam tikro nacionalinio laikraščio puslapiuose buvo skelbiami JESC rezultatai ir tai neabejotinai sustiprino skeptikų pozicijas.

Kopenhagos konferencija buvo unikali galimybė pasaulio vadovams dalyvauti, veikti ir daryti įtaką klimato kaitos procesui. Europos Sąjunga buvo pagrindinė šio forumo dalyvė ne tik dėl drąsių teisės aktų, kuriuos

siūlėme, ribojant mūsų veiksmų klimatui poveikį, tačiau taip pat dėl to, kad Europa atstovauja valstybių, kurios gali turėti tikrai didelės įtakos, sąjungai.

Kopenhagos konferencijos rezultatas akivaizdžiai buvo nepatenkinamas, tačiau atsisakau jį vadinti nesėkme. Pasaulis, taip pat ir labiausiai skeptiškai nusiteikusias šalis, tarp jų Kinija, pritarė tam, kad temperatūros didėjimas būtų apribotas dviem laipsniais. Brazilija ką tik priėmė įstatymą, kuriuo iki 2020 m. bus nuosekliai mažinamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimas iki maždaug 39 proc.

Daugelis kitų valstybių taip pat parodė drąsą mažinant šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą. Čia turiu omenyje Japoniją ir Norvegiją. Taip pat privalau pabrėžti kiekvieną teigiamą aspektą dėl bendro sutarimo skubiai nustatant mechanizmą mažinti dėl miškų naikinimo susidarančių išmetamųjų teršalų kiekį. Vienbalsiai buvo priimtas specialus tekstas dėl vadinamojo REDD+ mechanizmo įgyvendinimo ribojant miškų naikinimą ir leidžiant natūralų CO₂ saugojimą.

Nors Kopenhagos susitarimas ne teisiškai įpareigojantis, bet politinis dokumentas, Kopenhagos rezultatas verčia mus susimąstyti, kodėl jis buvo toks nesėkmingas. Aš dalyvavau Kopenhagos konferencijoje kaip ir daugelis mano kolegų narių, norėdama dalyvauti ir padėti Europai derybose, ir norėjau matyti jos vadovaujamą vaidmenį. Man teko labai nusivilti, nes Europa ir ypač Parlamentas derybose aiškiai vaidino ne tokį vaidmenį, kokio jie nusipelno.

Tam, kad Europos dalyvavimas būtų geresnis, Europa turėtų geriau rūpintis savo interesais šioje srityje. Mūsų aplinkos ministrų susitikimas Sevilijoje taip pat baigėsi niekuo, ir mūsų vadovai demonstravo nepasitikėjimą ir dveiones, be to, nebuvo vieningi dėl savo tikslų.

Tikiuosi, kad Connie Hedegaard, apsiginklavusi savo pasiūlymais ir užduotimis, kuriuos ji pristatė Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetui, sugebės tinkamai iškelti Europos Sąjungos tikslus.

Lambert van Nistelrooij (PPE). – (NL) Sutinku su tuo, ką šiose diskusijose sakė Esther de Lange, kuri kreipėsi Nyderlandų krikščionių demokratų (CDA) vardu. Aš taip pat esu nusivylęs, kad nepavyko pasiekti teisinio susitarimo, ir norėčiau pateikti klausimą einančiam Tarybos pirmininko pareigas. Koks būtų šio susitarimo nebuvimo poveikis mūsų teisinei sistemai, konkrečiai paketui, kurį pateikėme dėl prekybos CO₂ leidimais sistemos, šalia kitų pasiūlymų? Koks būtų poveikis šiai sistemai? Ar galite mums tai pasakyti? Norėčiau nurodyti, pirmiausia, kaip Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcijos koordinatorius regioninės politikos klausimais, kad privalome išlaikyti savo tikslus. Taip pat Europa neturėtų abejoti savo piliečiais, miestais, regionais ir įmonėmis, kurie išpareigojo įgyvendinimo programų paketams. Klimato klausimas nėra akių dūmimas ir aš taip pat norėčiau pažymėti, kad, laimei, jis yra įtvirtintas naujojoje Komisijos 2020 m. Europos Sąjungos strategijoje.

Taip pat norėčiau nurodyti, kad mes dabar ES panaudosime nuosavas priemones ir išteklius, siekdami su klimato kaita susijusių prioritetų: 30 proc. regionams skirtų lėšų yra numatytos su klimatu ir energija susijusiems projektams, kurių bus dvigubai daugiau negu ankstesniu laikotarpiu. Šis konkretus prioritetas numato taikymo sritį inovacijoms ir naujoms ekologinėms technologijoms, leidžiančioms mums pirmauti visuotiniu lygmeniu. Tai taip pat tinka išlaidoms pagal Europos ekonomikos atkūrimo planą. Manau, kad tai yra teigiama tendencija, apimanti finansavimą ir po 2013 m. Aš iš tikrųjų matau didelius regionų, didesnių ir mažesnių miestų išpareigojimus šioje srityje. Jei pasiūsymsime netinkamą signalą, – kaip girdėjome iš kai kurių kalbų, – šie drąsūs planai gali likti neįgyvendinti. Aš, kaip ir jūs, tikiuosi, kad Meksike mūsų laukia antra galimybė – ir mums turėtų geriau sektis.

János Áder (PPE). – (HU) Pone pirmininke, neturėtume gražinti esamos padėties. Kopenhagos rezultatas buvo nesėkmė. Nors nenorėčiau tam skirti daugiausia dėmesio, tačiau siūlau užuot kritikavus kitus geriau pasirūpinti savo pačių reikalais. Tenka pripažinti, kad viena priežasčių, lėmusių nesėkmę, buvo bendros Europos pozicijos Kopenhagoje trūkumas CO₂ kvotų ir finansavimo klausimais. Sutinku su tais, kurie teigia, kad tam, kad derybos būtų sėkmingos, reikalinga bendra ES pozicija. Tai tiesa. Ko mums reikia, kad tai pasiektume? Būtina, kad Komisija ir visos Europos Sąjungos valstybės narės tiesiogiai arba netiesiogiai laikytųsi Kioto susitarimo. Vengrija, Lenkija, Rumunija, Bulgarija, Baltijos valstybės, Slovakija ir Čekija įvykdė savo išpareigojimus, viršydamos tikslus, numatytus pagal Kioto protokolą. Todėl joms turi būti leista parduoti savo CO₂ kvotas. Manau, kad būtų negarbinga, nesąžininga ir netinkama Komisijos ir kitų Europos Sąjungos valstybių narių vardu atimti iš jų šią galimybę.

Kopenhagoje Lenkija ir Vengrija pasiūlė kompromisą. Jo esmė buvo išsaugoti galimybę parduoti kvotas ir po 2012 m., tačiau jų mastas per metus turėtų būti ribotas, ir gauti pinigai turėtų būti skirti ekologiškoms investicijoms. Mes pasiūlėme kompromisą bendros Europos pozicijos labui. Dabar tai turėtų nuspręsti

Komisija ir 15 ES valstybių narių, ypač kadangi be Vengrijos, Lenkijos, Rumunijos ir kitų valstybių 15 ES valstybių narių nebūtų galėjusios įvykdyti savo įsipareigojimų, nes vietoj prisiimtų 8 proc., būtų buvę pasiekta tik 5,5 proc. Dėkoju už dėmesį.

Françoise Grossetête (PPE). – (FR) Pone pirmininke, derybos pabrėžė ES strategijos, kuria buvo siekiama paskatinti kitus sekti ES pavyzdžiu, kaip pačiu geriausiu, nesėkmę.

Tikrovė yra tokia, kad esama atotrūkio tarp ES, kuri norėtų pirmauti kovoje su klimato kaita, retorikos ir galimybių įtikinti kitus baigiamųjų derybų metu. Mums ne tik nepavyko nieko įtikinti, bet ir iš anksto paskelbus apie tikslus nesėkmė buvo neišvengiama. Faktiškai galutinėse derybose ES niekas nesiklausė.

Taigi, ką turime daryti dabar? Pirmiausia mes turime įgyvendinti abipusiškumo principą mainuose su trečiosiomis šalimis. Europa nebegali toliau pritarti padėčiai, kai tam tikri importuojami produktai neatitinka aplinkos reikalavimų. Todėl padėtis po nesėkmės Kopenhagoje sukuria neapibrėžtumą dėl būsimųjų tarptautinių veiklos taisyklių mažinant anglies dioksido dujų išmetimą, kuris būtų ypač žalingas didelių investicijų reikalaujančioms mūsų įmonėms. Šis matomumo trūkumas gali taip pat turėti blogą poveikį CO₂ rinkai, kurios stiprėjimui ir sklandžiai veiklai reikalinga aiški ir stabili sistema.

Tuo pat metu Jungtinės Valstijos ir Kinija plačiai investuoja į ekologiškas technologijas tam, kad rytoj būtų kuriamos naujos darbo vietos. Europa neturėtų pavėluoti į inovacijų traukinį. Ji turėtų remti tikrą Europos pramonės politiką, nes tai realus iššūkis kovoje su klimato kaita. Šių švərių naujų technologijų jau yra; tik nuo mūsų priklauso, kaip paspartinsime jų įtraukimą į savo politikos priemones, kad iš to turėtų naudoti kiekvienas, ir ypač besivystančios šalys.

Tai yra iššūkis, kurį turėtų priimti ES. Ji turi visas priemones, reikalingas šiai revoliucijai sėkmingai įvykdyti, tačiau būkime pragmatiškesni artėjant kitoms galutinėms datoms, kad likus metams iki Meksiko susitarimas, sudarytas Kopenhagoje, virstų teisiškai įpareigojančiu dokumentu.

Andrzej Grzyb (PPE). – (PL) Pone pirmininke, ponios Elena Espinosa, Komisijos nare, pirmininkaujanti Ispanija nusprendė parengti Kopenhagos klimato konferencijos vertinimą, kol mes čia kartojame, anot daugelio kalbėjusiųjų, kad ji baigėsi fiasko. Vis dėlto fiasko nebūtinai reiškia katastrofą – kartais galima padaryti tinkamas išvadas ir pamatyti, kokia iš tikrųjų buvo to priežastis. Būtina įvertinti dabartinę Europos Sąjungos derybų strategiją dėl klimato apsaugos, vykstant pasirengimui kitam aukščiausiojo lygio vadovų susitikimui šių metų gruodžio mėn. Meksikoje.

Norėčiau paklausti: ar turėtume dar labiau padidinti savo tikslus, kadangi šiose derybose nebuvo pasiekta susitarimo? Turime rasti partnerių jau esamam tikslui, o didesniame tikslui iš viso neturime jokių partnerių. Būtina pažymėti, kad be Jungtinių Valstijų, Kinijos ir Indijos, ir tai jau buvo daugelį kartų minėta šiose diskusijose, nepavyks pasiekti sėkmės įgyvendinant tikslus, nustatytus Europos Sąjungos Kopenhagos aukščiausiojo lygio susitikime. Panašiai bus ir Meksikoje. Turime įvertinti kitų šalių deklaracijas, be viso kito, išlaikydami klimato konferenciją, kaip pagrindinį sutarimo derybų forumą, nepaisant kritinių vertinimų, ar JT forumas yra tinkamas, geras, tinkamai veikia, kt.

Mums reikalinga tvari ekonomika, kur būtų racionaliai panaudojami aplinkos ištekliai ir kuri leistų kurti naujus energijos išteklius ir naujas energijos gamybos ir saugojimo technologijas. Tuo pat metu žinome, kad pigiausia yra energija, kurios ištekliai yra begaliniai, todėl turime galvoti racionaliai. Beje, – ir tai yra mano paskutinis sakinytis, – tik labai brangios technologijos leidžia pasiekti anglies dioksido ir kitų šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo mažinimą. Labai dažnai mūsų pačių ištekliai, pvz., miškai ir dirva, taip pat gali užtikrinti puikią absorbciją, ir tai yra biologinė ir todėl veiksminga absorbcija.

Pirmininkas. – Kitaip negu ši rytą, kai taip skubėjome, dabar turime keletą minučių; todėl nesilaikydami įprastų taisyklių suteiksime žodį visiems, kurie norėtų kalbėti pagal procedūrą „prašau žodžio“. Vis dėlto norėčiau jūsų prašyti kalbėti ne ilgiau kaip vieną minutę.

Nutraukiau jūsų kalbas po minutės, nes sąrašas yra trylika žmonių. Norėčiau kiekvienam suteikti galimybę kalbėti, tačiau tam, kad jums atsakytų Elena Espinosa ir Komisijos narys Olli Rehn, jūs turite kalbėti tik vieną minutę.

Marian-Jean Marinescu (PPE). – (RO) Taip, kaip ir buvo tikėtasi, Kopenhagos aukščiausiojo lygio susitikimas baigėsi be jokio konkretaus rezultato. Vis dėlto turime aiškų požiūrį į visuotinį atšilimą ir veiksmų būtinybę. Europos Sąjunga turėtų toliau stengtis dirbti užsienio politikos lygmeniu, ypač diskusijas su Jungtinėmis Valstijomis ir Kinija. Būtina siekti teigiamų rezultatų. Tam mes turime Komisijos narius, atsakingus už užsienio politiką ir klimato kaitą.

Iki to laiko būtina tęsti veiklą, kurią Europos Sąjunga vykdė iki šiol. Tikiuosi, kad neoficialiame susitikime Sevilijoje sausio mėn. aplinkos ministrai pragmatiškai svarstys Kopenhagos rezultatą ir įvertins klimato kaitą būsimojo veiksmų plano dėl energijos vartojimo efektyvumo 2010–2014 m. sąlygomis.

Be to, tam, kad būtų siekiama energetikos saugumo, skatinama atsinaujinančioji energija ir anglies dioksido surinkimas ir saugojimas, trečiasis vidaus rinkos priemonių paketas turėtų būti koordinuojamas su Kopenhagos susitarimu.

Linda McAvan (S&D). – Pone pirmininke, klausimas einančiam Tarybos pirmininko pareigas ir galbūt taip pat ir Komisijai dėl galutinės datos – sausio 31 d. Kas laukia ES išipareigojimų? Tikėjau, kad ES priims bendrą išipareigojimą, tačiau girdžiu, kad COREPER posėdyje svarstoma keletas išipareigojimų. Kas iš tikrųjų vyksta?

Antra, mes kalbame apie vieną – Europos – balsą, tačiau ar problema nėra tai, kad ES vyko į Kopenhagą turėdama mandatą, tačiau derybų komandai pritrūko lankstumo derybose? Štai kur yra problema. Štai kodėl ES negalėjo dalyvauti galutinėse derybose. Kam kalbėtis su derybininku, kuris visiškai negali keistis ir kurio pozicija yra absoliučiai nelanksti? Kaip ketiname spręsti šį klausimą? Man buvo sakyta, kad tas pat vyksta ir PPO. Tai didelė ES problema.

Tikiuosi, Komisijos nary Olli Rehnai, kad perduosite mūsų geriausius linkėjimus Komisijos nariui Stavruui Dimui. Man labai gaila, kad jis nedalyvauja šioje baigiamosioje sesijoje. Mes jam būtume padėkoję už puikų darbą, kurį jis atliko per daugelį metų, ir tikiuosi jį pamatyti kitą savaitę aplinkos komitete ir perduoti jam mūsų padėką.

Gerben-Jan Gerbrandy (ALDE). – (NL) Pone pirmininke, deja, didieji – Jungtinės Valstijos, Kinija, Indija, Brazilija – nesulaukė Europos prie jų prisijungiant Kopenhagoje. Dar blogiau, prie stalo sėdėjo 28 Europos nykštukai: 27 valstybės narės ir Komisija. Tai yra pavyzdys, kaip neturėtume spręsti reikalų. Jei Europa negali kalbėti vienu balsu, ji yra bejėgė ir negali vykdyti savo užduoties. Todėl tenka apgailestauti ne tik dėl Europos, bet ir konkrečiai dėl šio pobūdžio konferencijos rezultatų. Šį rytą Pirmininkas Jose Manuel Barroso, laikydamas rankoje Lisabonos sutartį, pasakė, kad būtent Komisija atstovauja Europos Sąjungai aplinkos apsaugos klausimais. Tačiau apie ką jis kalba? Mano klausimas Komisijai yra toks: vietoj žodžių apie vieną balsą, ar esate pasirengę prisiimti šį vaidmenį, net jei reikia, nušalinant Tarybą?

John Stuart Agnew (EFD). – Pone pirmininke, kai praėjusį mėnesį Kopenhagoje įvyko svarbi konferencija, – kurioje dalyvavo daugybė politikų, NVO ir aktyvistų, – tame pačiame mieste vyko kita klimato konferencija, kurioje dauguma kalbėjusiųjų buvo mokslininkai, ir manau, kad buvau vienintelis dalyvavęs EP narys.

Šie mokslininkai vienas po kito moksliniais argumentais paneigė vadinamuosius faktus apie žmogaus veiklos sukeltą visuotinį atšilimą, priešingai pavojaus signalams, kuriuos girdime spaudoje. Jau girdėjome apie technines Alo Gore „ledo ritulio lazdos“ paklaidas ir orų stoties duomenų nepatikimumą po Berlyno sienos griūties. Mums buvo kalbėta apie daug ką: pradedant kompiuterinių modelių trūkumų, kurie neleidžia tiksliai nuspėti šalto oro, ir atvirkštinio santykio tarp anglies dioksido ir visuotinės temperatūros, baigiant tuo, ką girdime šiandien. Mums buvo rodytos spartaus Arktikos ledynų plitimo per pastaruosius trejetą metų palydovų nuotraukos ir buvome informuoti apie Šiaurės meškų skaičiaus didėjimą.

Andrew Henry William Brons (NI). – Pone pirmininke, būtina patikslinti ankstesnes nuorodas dėl vadinamųjų įrodymų dėl tirpstančių Himalajų ledynų. Tarpvyriausybė klimato kaitos komisija 2007 m. nurodė, kad jie iki 2035 m. turėtų visiškai iširti.

„The Sunday Times“ neseniai atskleidė, kad pranešimas buvo pagrįstas Indijos mokslininko Syedo Hasnaino interviu, išspausdintu „New Scientist“ 1999 m. Syed Hasnain teigė, kad tai pagrįsta asmeniniais vertinimais, ir nenurodė metų ir neatliko jokių oficialių mokslinių tyrimų.

Jei mūsų išvados dėl klimato kaitos hipotezių turi būti pagrįstos įrodymais, tuomet tie įrodymai turi būti nepriekaištingi. Jie negali būti klastojami ir negali būti išgalvoti.

Iosif Matula (PPE). – (RO) Skirtingai negu kiti pasaulio regionai Europos Sąjunga suvokia ir imasi pirmaujančio vaidmens kovojant su klimato kaita. Tuo pat metu didelis Kopenhagos konferencijos dalyvių skaičius leidžia manyti, kad tokiame dideliame skaičiuje bendraminčių turėtų pasisekti. Nors aukščiausiojo lygio vadovų susitikimo išvados nebuvo tokios, kokių tikėtasi, manau, kad mūsų dalyvavimas įvairiais lygmenimis leis pasiekti norimų rezultatų.

Turėtume skatinti daugiau investicijų programų į atsinaujinančiąją energiją ir sritis, kurios turi tiesioginį poveikį klimato kaitai savo valstybės. Čia kalbu apie nedidelius projektus, kuriais numatoma techninė parama vartojant vietos energijos išteklius ir didelius regioninės aprėpties projektus, pvz., pasirinktinis valdymas ir atliekų perdirbimas arba vandens ir tinklų ir sistemų plėtra.

Gilles Pargneaux (S&D). – (FR) Pone pirmininke, ministre, lapkričio 11 d. Václav Havel, kalbėdamas mums, sakė: „Europa yra mūsų tėvynių tėvynė.“ Vis dėlto po Kopenhagos mūsų tėvynainiai Europoje ėmė dvejojti. Pasitikėjimo iš tikrųjų trūksta, todėl susidūrus su šia pasitikėjimo krize ir tam, kad būtų atkurtas pasitikėjimas, norėčiau jums pateikti dviejų dalių klausimą.

Pirmiausia: ar per šešis savo pirmininkavimo mėnesius ketinate grąžinti į derybas į Tobino mokesčius panašius anglies mokesčius už finansines operacijas? Man atrodo, kad šie mokesčiai leistų atkurti pasitikėjimą ne tik tarp mūsų tėvynainių, bet ir tų, kurie visame pasaulyje taip pat prarado pasitikėjimą.

Antra: ar ketinate grąžinti deryboms labiau teisiškai įpareigojantį sąrašą dėl anglies kvotų ir anglies dioksido nutekėjimo?

Seán Kelly (PPE). – Pone pirmininke, kaip viena kregždė dar nėra pavasaris, taip viena šalta žiema nepaneigia klimato kaitos ir visuotinio atšilimo teorijų. Iš tikrųjų vis didesniame žmonių skaičiui tai aišku, nes ir moksliniai, ir akivaizdūs įrodymai patvirtina, kad klimato kaita egzistuoja.

Žmonės apibūdino Kopenhagos konferenciją, kaip nesėkmę. Manau, kad ji gali būti tiksliau apibūdinta kaip nedidelis žingsnelis tinkama kryptimi. Tačiau iššūkis tebėra ši mažą žingsnelį paversti milžinišku žmonijos proveržiu.

Mums Europos Sąjungoje ypač svarbu parodyti, kad naujosios institucijos ir naujos pozicijos pagal Lisabonos sutartį gali veiksmingai veikti. Jei būtume izoliuoti, kaip įvyko Kopenhagoje...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Andrés Perelló Rodríguez (S&D). – (ES) Nedaug klausimų sulaukė tokio visuotinio pritarimo Europos Parlamente ir visuomenėje, ir todėl gėda sužlugdyti visuomenės, kuri mus palaiko ir kuri dėjo viltis į Kopenhagą, pasitikėjimą.

Nemanau, kad aukščiausiojo lygio vadovų susitikimas buvo nesėkmė, ir tikrai netikiu tuo, ką teigia žmonės, kurie negali atskirti klimato nuo oro: normalu, kai sninga šiaurėje, tačiau sniegas Sevilijoje ir keturi laipsniai Celsijaus Kuboje patvirtina, kad vyksta klimato kaita. Nemanau, kad kuris nors iš šių klausimų būtų priežastis sumažinti mūsų budrumą.

Dabar labiau negu bet kada anksčiau turime apginti savo poziciją, ministre. Kitaip tariant, per šiuos šešis mėnesius turite dar labiau stengtis įtikinti Tarybą laikytis vienodos ir vieningos pozicijos. Jūs turite įkvėpti Komisiją užtikrinti, kad kalbėsime vienu balsu, kad nuvykus į Meksiką Barack Obama nepasakytų: „aš kalbėsiuosiu su Kinija ir paskui informuosiu Europą“, nes dėl to Europos Sąjunga jaučia didžiausią nusivylimą.

Ministre, mes turime išlaikyti mūsų pirmavimą klimato labui, Europos Sąjungos labui ir visos žmonijos labui.

Pirmininkas. – Jūs žinote, kad galite pateikti savo kalbas raštu ir jos bus įtrauktos į posėdžio stenogramą. Jei kalbėsime pernelyg greitai, vertėjai žodžiu negalės pakankamai greitai versti, ir tik jūs ir tie, kurie jus supranta, galės girdėti šią kalbą.

Todėl būtų gerai, jei kalbėtumėte lėčiau, kad jūsų kalbą būtų galima versti, ir, kaip minėjau, pasinaudokite galimybe pateikti ją raštu, kad ji būtų įtraukta į posėdžio stenogramą.

Bogusław Sonik (PPE). – (PL) Pone pirmininke, būtina pripažinti, kad iki šiol Europos Sąjungos naudojama taktika, įskaitant ir taktiką Kopenhagos aukščiausiojo lygio susitikime, buvo neteisinga. Tai buvo taktika skelbti savo sumanymus ir manyti, kad jei nustatysime drąsius tikslus, visi kiti paseks mūsų pavyzdžiu. Ginčas, vykęs čia, Parlamente, ar teršalų išmetimą apriboti 40 proc., ar 50 proc., taip pat buvo neteisingas. Jis kažkuo priminė derybas Šaltojo karo metu, kai tam tikros politinės grupės galvojo, kad vienašališkas nusiginklavimas paskatintų Tarybų Sąjungą nusiginkluoti. Turime keisti šią taktiką ir būti tvirti derybose su galingiausiomis pasaulio valstybėmis – Kinija, Jungtinėmis Valstijomis – ir net pagąsdinti tuo, apie ką kalbėjo mūsų kolegos nariai iš Prancūzijos – anglies mokesčiu prie Europos Sąjungos sienų. Mūsų verslas turi būti konkurencingas pasaulio rinkose. Turėtume taip pat prisiminti naujas technologijas, tarp jų technologijas (...).

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Pone pirmininke, visi sutinkame su tuo, kad Kopenhagos aukščiausiojo lygio susitikimas buvo dvejojama nesėkmė. Iš tikrųjų susitikimą galima ne tik prilyginti nesprogusiam užtaisui, priimant teisiškai neįpareigojantį susitarimą, kurio nepasirašė visos šalys, bet ir turime pripažinti mūsų nesėkmės priežastis, nes pagrindinį vaidmenį derybose vaidino dvi didžiausios planetos teršėjos, Kinija ir Jungtinės Valstijos, kurios buvo derybų Kopenhagoje dėmesio centre. Šis G2 vadovavo deryboms, be Europos ir besivystančių šalių galimybių kalbėti. Todėl apie žemės ūkį buvo nedaug kalbėta. Vis dėlto šis sektorius yra vienas svarbiausių kovojant su klimato kaita. Europos žemės ūkis šiuo metu rengiasi pereiti prie tvaresnių gamybos metodų, taikyti tvaresnę vandentvarką ir mažiau imlius energijos požiūriu modelius, taip pat mažinti priklausomybę nuo cheminių medžiagų, nes akivaizdu, kad biologinė įvairovė ir ekologinių sistemų apsauga yra svarbiausi veiksniai mažinant aplinkos taršą. Todėl, kai pripažinsime, kad žemės ūkis ...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz (PPE). – (PL) Pone pirmininke, Kopenhagos aukščiausiojo lygio vadovų susitikimas parodė, kad turėtume kitaip žvelgti į klimato kaitą. Iš tikrųjų, klausimas yra ne tai, kaip turėtume riboti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą, bet kokius veiksmingus mechanizmus pasiūlysiame jiems mažinti. Iki šiol Europos bendrija pirmavo mažinant CO₂ teršalų išmetimą ir vis dar nustato standartus visame pasaulyje.

Todėl verta pasiūlyti tvarų metodą Europos Sąjungos sistemoje, kuris leistų mums patiems finansuoti tinkamas priemones, pirmiausia pačioje ES. Lėšos būtų skiriamos iš ES fondo, kurį bendrai sukūrė visos valstybės narės, su įnašais, kurie yra proporcingi kiekvienos šalies *per capita* BVP. Šitaip pasiektume vienodų kiekvienos valstybės narės įnašų, be galimų komplikacijų. Prioritetas turėtų būti teikiamas finansavimo priemonėms, kurios prisidėtų prie realaus išmetamųjų teršalų mažinimo mažiausiomis sąnaudomis.

Adam Gierke (S&D). – (PL) Pone pirmininke, kalbant apie kritines mokslininkų pastabas dėl IPCC išvadų patikimumo ir atskleistų duomenų klastojimo faktų, turėjusių neabejotiną poveikį Kopenhagos konferencijos rezultatams, tai klausiau Komisijos apie galimybę atlikti mokslinius tyrimus patikrinti ginčytinus faktus. Stavros Dimas man atsakė: „IPCC vertinimas – tai bendro sutarimo, kurio pasiekė tūkstančiai mokslininkų, rezultatas.“ Todėl klausiu, ar mokslo rezultatai, dėl kurių buvo pasiekta bendro sutarimo, ir mokslinės išvados yra balsavimo rezultatas? Kalbant apie Klimatogeitą, Komisijos narys pasakė: „Europos Komisijos pozicija yra tokia, kad tai neturi įtakos akivaizdžioms ir pagrįstoms išvadoms, kurios pateiktos IPCC pranešime.“ Todėl klausiu, kokias išvadas galima padaryti iš suklustotų duomenų? Mums reikalingas nešališkas tyrimas dėl CO₂ poveikio. Neturint mokslinių požiūriu patikimų faktų mūsų laukia kita nesėkmė Meksikoje.

Sirpa Pietikäinen (PPE). – Pone pirmininke, tolesni žingsniai po Kopenhagos turėtų leisti tobulinti Jungtinių Tautų poziciją ir derybų galimybes.

Turėtume palengvinti sąlygas JT pradėti aukšto lygio segmento derybas su valstybių vadovais ir toliau parengiant išsamų projektą tarnyboms, kaip tai daroma G8 arba G20 susitikimuose. ES yra tuo suinteresuota ir gali pasiūlyti panašų pakeitimą JT sistemai.

Antra, mano noras ir pageidavimas Tarybai ir naujai Komisijai yra toks, kad dabar, turint naują Lisabonos sutartį, pagrindinius mūsų užsienio politikos klausimus spręstų Komisijos pirmininko, vyriausiojo įgaliojtinio ir Komisijos nario, atsakingo už klimato kaitą, trejetas, ir būtų galima derėtis vieno suderinto teksto pagrindu.

Edite Estrela (S&D). – (PT) Čia jau buvo sakyta, kad Kopenhagos rezultatas buvo nuviliantis ir nebuvo patvirtintas joks bendras politiškas įpareigojantis susitarimas. Vis dėlto dabar turime žvelgti į priekį ir politiniu požiūriu pasirengti konferencijai Meksikoje – Europos Sąjunga jau yra pasirengusi techniniu požiūriu. Europos Sąjunga turi susigrąžinti vadovo vaidmenį ir kalbėti vienu balsu. Lisabonos sutartis padeda tai padaryti, leisdamai Europai reikštis ir kalbėti vienu balsu, ir turint įgaliojimus, nes ji jau atliko parengiamąjį darbą. Mes taip pat dedame viltis į pirmininkaujančią Ispaniją, nes kai atvyksime į susitikimą Bonoje ...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Pirmininkas. – Baigėme šią sesiją. Ji užtruko itin ilgai, tačiau leidome kalbėti daugybei narių. Itin daug čia esančių narių taip pat rodo susidomėjimą šiuose rūmuose klausimu, apie kurį kalbame.

Pasiekėme baigiamąjį šios diskusijos etapą ir pirmiausia suteiksime žodį Elenai Espinosai, kad ji galėtų jums atsakyti.

Ir Elena Espinosa, ir Parlamentas supranta, kad man labai malonu suteikti jai žodį dėl mus siejančios draugystės ir mano nuoširdaus žavėjimosi jos veikla.

Elena Espinosa Mangana, *einanti Tarybos pirmininko pareigas*. – (ES) Ponios ir ponai, norėčiau padėkoti visiems už jūsų įnašą, kuris mums neabejotinai leis tobulėti. Deja, negaliu jums atsakyti asmeniškai, pradedant Corien Wortmann-Kool baigiant Andrzejumi Grzybu, ir į visas kitas kalbas, kurias girdėjome. Leiskite man po šios išangos vis dėlto pasakyti dar keletą žodžių.

Keletas itin svarbių tikslų laukia mūsų klimato kaitos srityje, konsoliduojant paramą ir atitinkamą įsipareigojimų, susijusių su Kopenhagos susitarimu, lygmenį ir stiprinant kiekvieną iš jo komponentų, kuriant ir nustatant išsamų jų turinį ir siekiant paspartinti jų įgyvendinimą.

Kopenhagos aukščiausiojo lygio susitikimas išryškino naują tarptautinį scenarijų. Vadovaujantis šiuo scenarijumi mums reikalingi tolesni patobulinimai, atsižvelgiant į labai skirtingus dalyvių tikslus ir lūkesčius ir sprendimų priėmimo taisyklių pakeitimai veiksmingai prisitaikant prie naujo tvarkaraščio ir poreikių.

Šiomis sąlygomis Europos Sąjunga turėtų svarstyti, kaip ji galėtų geriausiai įrodyti savo pirmavimą klimato politikos srityje tarptautinėje arenoje.

Neturėtume atsisakyti savo tikslų, nes tai susilpnintų pasitikėjimą mumis ir mūsų pozicijas, kurioms pastaraisiais metais kyla daug iššūkių. Niekas geriau negu Europos Sąjunga nežino, kaip sunku pasiekti šio kolektyvinio pirmavimo. Panašiai niekas geriau už Parlamentą negali žinoti apie šio rezultato pranašumus ir tai, kaip tai mums visiems svarbu. Visuotiniu požiūriu galime judėti į priekį tik jei šis pažangos kelias yra pagrįstas abipusiu pasitikėjimu ir visuomenės interesais.

Kopenhagos konferencija buvo apibūdinta kaip didelio azijotazo sulaukęs renginys, nors ir turėjęs menką rezultatą. Vis dėlto norėčiau pasinaudoti tuo, kas, mano manymu, buvo labai reikšminga: ji suteikė mums didelį potencialą, ir turėtume jį panaudoti artimiausiais mėnesiais. Ponios ir ponai, galiu jus patikinti, kad galime garsiai ir aiškiai pasakyti, jog Europos Sąjunga Kopenhagoje nebuvo problema.

Pereinant prie kalbų, kai kas iš jūsų minėjo solidarumą su trečiosiomis šalimis, išmetamųjų teršalų mažinimą, miškų naikinimą ir pramonės veiksmingumą ir tvarumą, ir daugelis kalbėjo apie pirmavimą ir vieningumą. Šiame etape mūsų pareiga yra nedelsiant įgyvendinti Kopenhagos susitarimą.

Mūsų pareiga taip pat yra siekti visiško susitarimo įgyvendinimo įprasta Jungtinių Tautų numatyta tvarka ir nustatyti tvirtus pagrindus siekiant reikšmingos pažangos Meksike. Regioninių ir sektorių susivienijimų vaidmuo yra esminis, ir Europos Sąjunga juos turėtų stiprinti ir plėsti.

Turėtume stovėti petys į petį ir kreipti savo žvilgsnį į ateitį. Turėtume mokytis ir žengti į priekį. Neturėtume pasiduoti norui skųstis. Žvelgiant į ateitį ir svarstant, ką paliksime ateities kartoms, Parlamentas gali ištis daug. Visi mes: valstybės narės, Aplinkos ministrų taryba, Parlamentas ir, žinoma, pirmininkaujanti valstybė narė, mes visi turime savo vaidmenį.

Užuot išstūmę vienas kitą ir užėmę kito vietą, turime veikti drauge, suvienydami savo pastangas, kad apgintume ateitį, nepamirštant, kad aplinka, vystymasis, konkurencingumas ir inovacijos yra mūsų bendri tikslai, einantys išvien.

Turėsiu omenyje jūsų pastabas ir užtikrinu jus, kad Ispanijos vyriausybė jus visuomet parems, pirmininkaujant ES Tarybai iki birželio 30 d. darbe su jumis, siekiant užtikrinti mūsų visų tvaresnę ateitį.

Olli Rehn, *Komisijos narys*. – Pone pirmininke, pirmiausia, leiskite man padėkoti už labai reikšmingas ir atsakingas diskusijas. Tikrai perduosiu jūsų geriausius linkėjimus pasveikti mano kolegai Stavruui Dimui, kad jis galėtų netrukus dalyvauti kartu su jumis komiteto darbe.

Atsižvelgiau į jūsų pastabas ir bandysiu atsakyti į kai kuriuos jums susirūpinimą keliančius klausimus ir išdėstysiu politinę poziciją paaiškinimų, kuriuos prašiau jūsų pateikti šių diskusijų metu, pagrindu. Manau, kad galime interpretuoti jūsų nuomonę taip, kad nors Kopenhagos susitarimas neatitinka mūsų planų, jame vis tiek jaučiamas Europos darbo pėdsakas. Kitaip tariant, Kopenhagos susitarime jaučiami tie užmojai, į kuriuos turi būti atsižvelgta, sprendžiant klimato kaitos klausimus susitarimu po 2012 m. ir nustatomas pagrindas finansiniam paketui ir raginama priimti rimtus įsipareigojimus dėl išmetamųjų teršalų mažinimo.

Šiuo momentu vyksta COREPER posėdis, ir Komisija ir valstybės narės mūsų vardu norėtų pateikti vieną aiškų pasiūlymą. Šiuo metu įsipareigojimai yra išsamiai svarstomi ir esu tikras, kad būsime pasirengę iki

sausio 31 d. Tai yra atsakymas Lindai McAvan ir tai taip pat turėtų būti tinkamas pagrindas bendram derybų tekstui, kurį ragino mus priimti Sirpa Pietikäinen.

Tuo pat metu susitarimą laikome pagrindu proveržiui būsimosiose klimato kaitos derybose Meksike. Satu Hassi ir kiti paragino siekti ES pirmavimo. Pritariu, ir Komisija yra pasiryžusi užtikrinti, kad ES išlaikys pirmaujančias pozicijas artimiausiais mėnesiais ir sieks šį susitarimą paversti drąsia ir teisiškai įpareigojančia sutartimi, kurios visi norime. Tikiuosi jūsų paramos siekiant šio tikslo.

Deja, – kaip buvo teisingai sakyta šiose diskusijose, – kai kurie svarbūs mūsų tarptautinių derybų partneriai, pvz., Kinija ir Jungtinės Valstijos, negalėjo įsipareigoti taip, kaip Europos Sąjunga, ir tai, žinoma, turi neigiamą poveikį deryboms. Visiems aišku, kad, ypač Kinija, nenori įsipareigoti labai reikšmingiems tikslams. Mano asmenine nuomone, naujoji Komisija turėtų apibrėžti bendrą Europos Sąjungos strategiją dėl mūsų bendrų interesų dėl klimato politikos, įtemptų prekybos santykių ir valiutos kurso ir jų iš tikrųjų siekti. Nepriimtina, kai Kinijos valiutos dempingas kelia pavojų ekonomikos atsigavimui Europoje. Taip pat norime tikėtis, kad Kinija imsis rimtų įsipareigojimų klimato kaitos politikos srityje.

Tačiau prisiminkime, kad pirmavimas prasideda namie. Turime dėti visas pastangas, kad įvykdytume savo Kioto įsipareigojimus finišo tiesiojoje. Taip pat turime užtikrinti, kad būtų pateiktos naujos drąsios politikos programos ir priemonės, kurios leistų mums pasiekti sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį 20 proc. – arba net 30 proc. Tam turime investuoti į inovacijas ir mokslinius tyrimus dėl efektyviai išteklius vartojančios aplinkos ir energijos technologijų, kurios būtų svarbiausios įgyvendinant 2020 m. Europos Sąjungos strategiją, kurią šiuo metu rengiame.

Sutinku su Rachida Dati ir Françoise Grossetête, taip pat su Lena Ek, kad 2020 m. Europos Sąjungos strategija turės būti klimato pramonės ir darbo vietų strategija – ir yra Europos Sąjungos ekonominio atsigavimo pagrindas. Taip pat norėčiau atsakyti Chrisui Daviesui į labai konkretų jo klausimą. Patikrinau ir galiu jus informuoti, kad dėl 300 mln. EUR anglies surinkimo ir saugojimo išmokų turėtų būti sprendžiama vasario 2 d. atitinkamame komitologijos komitete. Galiu jus dar kartą patikinti, kad norime finansuoti dvylikos jėgainių demonstracines versijas. Aštuonių jėgainių statyba bus remiama pirmajame etape ir kitų – antrajame etape.

Baigdamas paskysiu, kad mūsų pareiga ateities kartoms yra pavyzdžiu įrodyti savo pirmavimą ir pasiekti teisiškai įpareigojantį susitarimą iki šių metų pabaigos, užtikrinant geresnę ir tvarią ateitį mums visiems.

Pirmininkas. – Po šios Komisijos nario kalbos, kuriam norime palinkėti kuo geriausios sėkmės, žinodami, kad jis, kaip ir anksčiau, tęs savo darbą, baigsime diskusijas.

Balsavimas vyks per pirmąją mėnesinę sesiją vasario mėn., kitaip tariant, Vasario I.

Elena Oana Antonescu (PPE), raštu. – (RO) „Politika yra sugebėjimas numatyti, kas vyks rytoj, kitą savaitę, kitą mėnesį ir kitais metais. Ir paskui sugebėjimas paaiškinti, kodėl tai neįvyko“ – tai Winstono Churchillio žodžiai.

Žvelgiant į Kopenhagos konferenciją, visi esame geri politikai. Konferencija prasidėjo didele doze politinio optimizmo dėl naujojo klimato susitarimo, tačiau derybos parodė, kad optimizmas ir pagarba aplinkai yra labiau Europos, o ne visuotinės vertybės. Tai, kad Kopenhagos konferencijos rezultatas buvo nuviliantis ir kad mūsų ir mūsų piliečių lūkesčiai nebuvo pateisinti, turėtų mus motyvuoti ir didinti mūsų pasiryžimą dalyvauti ir parodyti didesnę vienybę kitame aukščiausiojo lygio susitikime rudenį Meksikoje. Europa turėtų išmokyti būti žaidėja ir aktyvi derybininkė ir kalbėti vienu balsu.

Ivo Belet (PPE), raštu. – (NL) Pone pirmininke, po Kopenhagos fiasko galime ašaroti ir skųstis, tačiau tai būtų energijos švaistymas. Turėtume toliau dirbti ir tvarkyti savo namuose. Europa yra vienintelis žemynas, turintis specialią, drąsą CO₂ teršalų išmetimo mažinimo darbotvarkę. Ji turėtų būti įgyvendinama artimiausiais mėnesiais ir metais. Neturėtume pamiršti, kad tai taip pat turi tiesioginę įtaką kitoms supervalstybėms, tarp jų ne paskutinėje vietoje ir Kinijai. Visi vartojimo produktai, kuriuos Kinija norėtų parduoti Europoje artimiausioje ateityje, turi atitikti griežčiausius Europos aplinkos standartus. Tai įpareigoja keisti kursą ir Kinijos gamintojus. Galbūt viltys neišsipildė, tačiau turime dirbti toliau, nes kitais metais ir vėl turėsime naujų galimybių, pirmiausia Bonoje, o paskui Meksike. Kol kas Kopenhaga kiekvienam iš mūsų yra signalas, verčiantis susikaupti, didinant mūsų informuotumą aplinkos klausimais. To nepakanka, tačiau mane optimistiškai nuteikia tai, kad investicijos į aplinką yra naudingos mums finansiniu, ekonominiu ir užimtumo požiūriu.

Sebastian Valentin Bodu (PPE), raštu. – (RO) Aplinkos aukščiausiojo lygio susitikimas Kopenhagoje apibūdinamas kaip didžiulė nesėkmė, nes jo rezultatas buvo miglotas susitarimas be jokių aiškių išvadų ir galutinių datų. Vis dėlto jeigu atidžiau pažvelgtume į tai, kas įvyko Danijos sostinėje, galime matyti, kad ten buvo padėtas naujos pasaulinės klimato tvarkos, kurios ketiname siekti, pagrindas, ir tai įvyko po daugelio ilgų sunkaus darbo ir derybų metų.

Pirmą kartą 115 valstybių ir vyriausybės vadovų susirinko aptarti klimato kaitos. Tai svarbus ženklas. Tai, kad aukščiausiojo lygio vadovų susitikimas įvyko JT globoje, pabrėžia, kad net besivystančios ir menkai išvystytos pramonės šalys supranta, kad jos privalo vaidinti aktyvų vaidmenį mažinant šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą.

Dvišalių galingų pramonės ir besivystančių šalių diskusijų reikšmė išaugo, ypač atsižvelgiant į kitą aukščiausiojo lygio susitikimą aplinkos klausimais Meksikoje. ES turi visus reikalingus duomenis vaidinti svarbų vaidmenį dvišalėse diskusijose su tokiais šalimis kaip Kinija, Indija arba Brazilija. Atėjo metas, kai jokios pastangos nėra per didelės, kai kalbame apie mūsų planetos, kuri priklauso mums visiems, ateitį.

George Sabin Cutas (S&D), raštu. – (RO) Pastarąjį mėnesį žodis „nesėkmė“ buvo dažniausiai linksniuojamas, apibūdinant Kopenhagos aukščiausiojo lygio vadovų susitikimą. Nepatenkinamas aukščiausiojo lygio vadovų susitikimo rezultatas yra susijęs su uždaru, kurį parodė didžiosios pramonės šalys, ir sudėtingomis sistemos taisyklėmis, pagrįstomis bendru sutarimu JT sistemoje.

Be to, būtina išnagrinėti Europos Sąjungos, kaip katalizatoriaus, nesugebėjimą veikti, užtikrinant visuotines pastangas, kuriomis siekiama riboti klimato kaitos poveikį. Vienašališkai prieš metus pranešdama apie ketinimus sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą 20 proc. iki 2020 m., ES turėjo moralinę teisę paskatinti derybų eigą Kopenhagoje. Vis dėlto mes nežinojome, kaip priversti išgirsti mūsų balsą susitikime, kuriame vyravo JAV ir besiformuojančios ekonomikos šalių pozicijos.

Reikalingas geriau apibrėžtas diskusijų formatas, jei norime tikėtis sėkmingos derybų baigties. Ministrų susitikimai Bonoje ir Meksike birželio ir gruodžio mėn. turėtų būti kuo veiksmingesni, atveriant kelią naujai sutarčiai. Valstybės narės privalo koordinuoti savo veiksmus, kad kalbėtume vienu balsu pasaulinėje arenoje.

Adam Gierek (S&D), raštu. – (PL) Fiasko aukščiausiojo lygio susitikime klimato klausimais parodė Europos silpnumą ir jos politinio elito naivumą. Jis parodė, kad esame vieni iš daugelio žaidėjų pasaulyje. Kodėl pasiūlymai dėl išmetamųjų CO₂ teršalų pasirodė esą nepriimtini? Taip atsitiko dėl to, kad jie kelia pavojų daugelio besivystančių šalių interesams, jais neatsižvelgiama į konkurenciją pagrįstą karinę ekonomiką visame pasaulyje, nesąžiningai paskirstytą teisę naudoti bendrą turtą – Žemę ir dėl to, kad jie yra pagrįsti nelabai patikima hipoteze, kurią nurodė IPCC dėl CO₂ žalos, nes pasirodė, kad buvo manipuluojama vadinamaisiais „įrodymais“ (Klimatogeitas). Mokslas negali būti politiškai kontroliuojamas, ir jo argumentais turėtų būti atsižvelgiama į visas aplinkybes ir atsakyta į kiekvieną įmanomą klausimą. Ar kas nors klausė, kas atsitiktų, jei atmosferoje nebūtų pakankamai CO₂? Turėtume džiaugtis šiltu dabartinės mūsų planetos istorijos laikotarpiu ir tuo, kad šiuo metu turime maždaug 370–380 ppm CO₂ atmosferoje. Fizikoje ir chemijoje žinomas H. L. Le Chatelier pusiausvyros principas, kuris pranašauja idealias sąlygas fotosintezai. Žemė tampa žalesnė, ir tai ne kartą patvirtinta faktais, nes tai užtikrina geresnį derlių ir geresnes vystymosi sąlygas. Tegul tai tęsiasi, tačiau, deja, esama daugelio požymių, kad planeta netrukus pradės vėsti. Išvada: Europos Sąjunga turėtų nedelsdama persvarstyti savo ribojančią klimato ir energetikos paketą, nes tai mažina ES ekonomikos konkurencingumą.

Béla Glattfelder (PPE), raštu. – (HU) Dabartiniai liberalūs prekybos įstatymai skatina didesnę anglies dioksido dujų išmetimą į aplinką. Prekybos taršos leidimais sistema, remiant atsinaujinančiųjų energijos išteklių vartojimą, ir investicijomis, kuriomis siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą, išsivysčiusios šalys deda reikšmingas pastangas sumažinti savo anglies dioksido teršalų išmetimą. Šios priemonės reiškia papildomas išlaidas verslui. Dar daugiau, šiose šalyse vis labiau apmokestinamas energijos vartojimas.

Šiuo metu daugelis besivystančių šalių nieko nedaro, kad sumažintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą. Jos netgi nuolat didina savo anglies dioksido teršalų išmetimą. Užuo suteikusios didžiausioms pramonės vartotojams lengvatų didinti jų energijos vartojimo efektyvumą, jos subsidijuoja jų elektros vartojimą. Sakoma, kad šiandien vienas svarbiausių palyginamųjų šių šalių pranašumų yra ne pigi darbo jėga, bet pigi energija.

Štai kodėl reikalingos naujos tarptautinės prekybos taisyklės, kurios neleistų, kad prekyba dar labiau padidintų anglies dioksido teršalų išmetimą. Prekyba turi būti ne tik „sąžininga“, bet ir ekologiška. Šiuo požiūriu turime

užtikrinti, kad jei šalis nevykdo įsipareigojimų pagal klimato kaitos susitarimus, būtų taikomos veiksmingos teisinės sankcijos.

András Gyürk (PPE), raštu. – (HU) Kopenhagos konferencija dėl klimato kaitos buvo nuvilianti. Nebuvo priimti teisiškai įpareigojantys įsipareigojimai, nustatant būsimąją tarptautinės klimato apsaugos sistemą. Padėtį apsunkina tai, kad, nepaisant ketinimų, ES negalėjo turėti reikšmingos įtakos galutiniam derybų rezultatui. Konferencijos nesėkmė nepateisina neveiklumo. Turėtume priprasti prie to, kad būtina pabrėžti regioninius sprendimus, kol bus parengta tarptautinė sutartis, teisiškai įpareigojanti visus dalyvius. Atitinkamai, Europos Sąjunga turėtų toliau dirbti, tobulindama savo vidaus reglamentus dėl klimato apsaugos. Būtina didinti Europos Sąjungos reglamentų veiksmingumą, nesunaikinant Europos pramonės konkurencinių pranašumų.

Vis dėlto ES klimato politika neturėtų būti nenaudinga ir naujosioms valstybėms narėms, kaip tai neseniai atsitiko dėl susitarimo dėl ES vidaus bendrų išlaidų. Kalbant apie klimato apsaugą, būtina teikti pirmenybę sprendimams, kurie turi daugelį papildomų pasekmių šalia išmetamųjų teršalų mažinimo. Taigi, miesto transporto plėtra leistų tobulinti gyvenimo kokybę, investicijos gerinant energijos vartojimo efektyvumą – kurti darbo vietas, o lėšos, skirtos mokslo tyrimams ir plėtrai – tobulinti konkurencingumą. Šis požiūris taip pat turėtų atspindėti biudžete kitiems septyneriems metams. Europa negali sau leisti būti tik stebėtoja tarptautinėse klimato apsaugos derybose. Ji turėtų imtis iniciatyvos net jei nuo šiol klimato politikos priemonės žadėtų ne revoliucinius pokyčius, o būtų tik maži, laipsniški žingsniai.

Eija-Riitta Korhola (PPE), raštu. – (FI) Pone pirmininke, su tam tikru nerimu klausiausi nusiskundimų dėl blogo rezultato Kopenhagoje. Galiu tik pasakyti, kad Europa turėtų atsimerkti. Turėtume liautis apgaudinėję save, įsivaizduodami, kad ES pozicija yra pirmaujanti arba kad ji gali vaidinti šį vaidmenį. Būkime sąžiningi: mūsų neveiksminga ir brangi strategija nieko nevilioja. Tai taip pat norėčiau pasakyti būsimajai Komisijos narei, kuri atsakinga už klimato kaitą. Kopenhagos aukščiausiojo lygio susitikimas atėjo ir praėjo, tačiau kodėl Connie Hedegaard vis dar norėtų, kad mes toliau tikėtume, kad ES pirmauja savo klimato politika ir turėtų rodyti kelią pasauliui? Ji jau ilgą laiką nevaizduoja šio vaidmens.

„Sekite mane, aš esu už jūsų“ – šis šūkis ironiškai atspindi padėtį, kurioje yra ES. Būtent šitaip apgaudinėdama pati save ES toliau tęsia savo pasigailėtiną klimato politiką, kuria naikinamos darbo vietos švariausiose pramonės srityse. Tiems, kas stebi klimato diskusijas, jau seniai žino, kad neįmanoma pasiekti tarptautinio susitarimo ES formulės pagrindu. Jungtinės Amerikos Valstijos, Kinija ir Japonija pasirinko kelią, kuriuo atmetamas JT vadovavimo modelis su jo suderėtomis viršutinėmis ribomis ir tvarkaraščiais. Jie tiesiogiai investuoja į anglies intensyvumo mažinimą ir naujas technologijas, kurios laikui bėgant taps įprastomis mažinančiomis teršalų išmetimą. Šie metodai vis dėlto leidžia apsaugoti ekonomiką ir darbo vietas nuo biurokratijos, nesąžiningos konkurencijos arba nenumatytų kainų svyravimų. Mes būtume neapsaugoti, jei ES pasirinktų kitą kelią ir liktų izoliuota ir apsunkintų įmonių padėtį. Tai būtų apgailėtina, nes niekas iš to neturėtų jokios naudos, mažiausiai – žmonės. Aplinkai taip pat nebūtų naudinga, jei švariausios pasaulio pramonės sritims būtų taikomos sankcijos, numatytos pagal prekybos taršos leidimais sistemą, sankcijos, kurios netaikomos kitiems. ES reikia persvarstyti savo politiką ir baigti šiuos prasimanymus.

Petru Constantin Luhan (PPE), raštu. – (RO) Europos Sąjunga turėtų ir toliau dalyvauti tarptautinėse derybose priimant susitarimą po Kioto. Aišku, kad norint pasirašyti susitarimą po Kioto, turėtų būti įvertinta ir kruopščiai parengta ES derybų strategija tęsiant derybas 2010 m.

Nors Kopenhagos išvados nėra laikomos sėkmingomis ir labai skiriasi nuo to, ko siekė Europos Sąjunga, jos yra tolesnis žingsnis pasirašant teisiškai įpareigojantį visuotinį susitarimą po Kioto. ES artimiausioje ateityje derėtų susitelkti ties diplomatinėmis pastangomis, kuriomis siekiama kitų atitinkamų suinteresuotų dalyvių, ypač JAV, Kinijos ir Indijos, įsipareigojimų, kad būtų pasiekta visuotinio tikslo riboti temperatūros didėjimą dviem laipsniais Celsijaus, lyginant su ikipramoniniu lygmeniu.

Turime žinoti, kad ES įsipareigojimas sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį 30 proc. iki 2020 m. yra sąlyginis, atsižvelgiant į palyginamus arba proporcingus įpareigojimus, kuriuos prisiėmė trečiosios šalys.

Rovana Plumb (S&D), raštu. – (RO) Galime įvertinti klimato kaitos konferenciją praėjus mėnesiui po jos. Kopenhagos susitarimo sudarymas ir pasirašymas pareikalavo didelių pastangų ir mažai skyrėsi nuo visiškos nesėkmės. Į sunkiai pasiektą kompromisą buvo tik „atsižvelgta“.

Nors ES numatė specialius, drąsius tikslus, jie nepaskatino kitų panašių partnerių veiksmų. Vis dėlto būtina pabrėžti, kad visos didžiausios ekonominės ir politinės pasaulio jėgos susitiko aptarti klimato kaitos ir prisiimti atsakomybę. Buvo pripažintas tikslas dėl 2 °C visuotinio atšilimo gradiento išsaugojimo ir susitarta

dėl 30 mlrd. USD finansinės paramos 2010–2012 m. (paspartintas finansavimas) ir 100 mlrd. USD – iki 2020 m. Šiomis lėšomis siekiama finansuoti mažiausiai išsivysčiusių ir labiausiai pažeidžiamų šalių mažinimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos priemones.

Manau, kad būsimoji Komisija, ypač jei ketinama turėti Komisijos narį, atsakingą už klimato kaitą ir veiksmus, turėtų labai atidžiai įvertinti visus pasiūlymus dėl mažinimo – išipareigojimus, kurios pateikė šalys, dalyvaujančios Jungtinių Tautų konvencijoje – ir taip pat pasirengti deryboms, kad 2010 m. COP 16 susitikime Meksikoje būtų pasirašytas teisiškai įpareigojantis susitarimas.

Daciana Octavia Sârbu (S&D), raštu. – Dauguma mūsų teisėtai reiškia nusivylimą Kopenhagos aukščiausiojo lygio susitikimo rezultatu ir nepavykusiais bandymais sudaryti teisiškai įpareigojantį susitarimą. Vis dėlto buvo pasiekta tam tikros pažangos. Pvz., Kopenhagos žaliasis klimato fondas teiks finansavimą neturtingesnėms šalims, prisitaikant prie klimato kaitos ir gaminant švarią energiją, ir oficialus besiformuojančios ekonomikos šalių pripažinimas, kad jos turi atsakomybę, didina šių šalių konkrečių išipareigojimų tikimybę artimiausioje ateityje. ES turėtų vaidinti vadovaujamą vaidmenį nesant teisiškai įpareigojančio susitarimo. Kandidatė į Komisijos narius, atsakinga už klimato veiksmus, nurodė išipareigojimą siekti tarptautinio susitarimo dėl atogrąžų miškų apsaugos, įtraukti kelių transportą ir laivybą į prekybos apyvartiniais taršos leidimais prekybos sistemą ir susieti ES ir JAV didžiausio kiekio nustatymo ir prekybos sistemas, ir tai būtų esminis žingsnis stiprinant tarptautinį bendradarbiavimą, kuriuo siekiama sumažinti visuotinį teršalų išmetimą. Turėtume plėtoti ir įgyvendinti savo pačių klimato teisės aktus, kaip tai daro kitos šalys. Mūsų darbas su tarptautinėmis organizacijomis ir šalimis partnerėmis artimiausiais mėnesiais padidins galimybes pasiekti reikšmingesnės pažangos kitoje konferencijoje Meksikoje.

Zbigniew Ziobro (ECR), raštu. – (PL) Klimato atšilimo problema yra vienas iš tų klausimų, kurie kelia didelį susirūpinimą visam pasauliui. Neseniai Kopenhagoje įvyko klimato aukščiausiojo lygio susitikimas šiuo klausimu. Tada internete buvo paskelbtas vieno prestižiškiausių pasaulyje Rytų Anglijos universiteto Klimato mokslinių tyrimų padalinio, nagrinėjančio klimato atšilimo ir žmogaus veiklos pasekmių šiam procesui klausimus, tūkstančių dokumentų ir elektroninių laiškų turinys. Tai buvo įvairių šalių universitetų mokslininkų, kurių moksliniais tyrimais remtasi formuojant Europos Sąjungos ir JT poziciją dėl klimato kaitos, susirašinėjimo medžiaga. Nutekinta informacija rodo, kad galėjo būti manipuluojama mokslinių tyrimų rezultatais ir dėl to buvo išplatinta nepatikima informacija dėl šiltnamio dujų poveikio ir klimato kaitos. ES valstybės ir mūsų visuomenė patiria dideles išlaidas dėl į atmosferą išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, o Kopenhagoje buvo bandyta priversti išsivysčiusias šalis, tarp jų ES, prisiimti dar didesnę finansinę naštą dėl visuotinio atšilimo, padėti besivystančioms šalims. Būtina išsiaiškinti visas abejones dėl priemonių riboti išmetamųjų dujų kiekį ne tik todėl, kad norime įtikinti priemonių teisėtumu tuos, kurie turi abejonių, tačiau ir todėl, kad Europos mokesčių mokėtojams tenka padengti su tuo susijusias išlaidas, ir jie turi būti tikri, kad šios priemonės yra tikrai pagrįstos.

PIRMININKAVO: Diana WALLIS

Pirmininko pavaduotoja

12. Klausimų valanda (klausimai Tarybai)

Pirmininkė. – Kitas klausimas – klausimų valanda (B7-0002/2010).

Sveikinu ministrą šioje pirmojoje klausimų valandoje, pirmininkaujant Ispanijai.

Tarybai buvo pateikti šie klausimai.

1 klausimas nebuvo pristatytas, nes ši tema jau buvo įrašyta į kitos mėnesinės sesijos darbotvarkę.

2 klausimas, kurį pateikė **Gay Mitchell** (H-0477/09)

Tema: Kreditų krizė ir paskolos verslui

Gruodžio mėnesį Vokietijos ekonomikos ministras pranešė, kad jei bankai neteiks daugiau paskolų, Vokietijai gresia nauja finansų krizė, kuri ypač pakenks mažoms ir vidutinėms įmonėms. Ši problema ES gali tapti vyraujančia.

Kokių konkrečių veiksmų imasi Taryba, siekdama užtikrinti, kad bankai teiktų paskolas verslui ir kad įmonės galėtų išsilaikyti, kurti darbo vietas ir plėstis ir kad taip galėtų prisidėti prie ekonomikos atsigavimo?

Diego López Garrido, *einantis Tarybos pirmininko pareigas*. – (ES) Pakankamo įmonių kapitalo užtikrinimas ir veiksmas, kurių ėmėsi valstybės narės šioje srityje, jau kurį laiką kėlė susirūpinimą Tarybai, kaip jums turėtų būti žinoma.

Praėjusių metų sausio mėn. Taryba nurodė, kad valstybės narės ėmėsi veiksmų priverstinai ir ryžtingai išlaisvinti kreditų rinką. Pavasarį Europos Vadovų Taryba nurodė tolesnio ekonominio gaivinimo priemonių reikšmę ir paragino Komisiją ir Tarybą įvertinti jau priimtų priemonių veiksmingumą ir informuoti apie tai Europos Vadovų Tarybą birželio mėn.

Birželio mėn. Europos Vadovų Taryba įvertino valstybių narių priimtų priemonių veiksmingumą remiant finansų sektorių ir padėtį finansų rinkų stabilumo ir veiklos požiūriu. Šie rezultatai buvo perduoti atgal pranešimo forma Europos Vadovų Tarybai. Todėl Taryba, kitaip tariant Ministrų Taryba, perdavė pranešimą Europos Vadovų Tarybai. Pranešimo išvados buvo teigiamos, nurodant, kad valstybės narės suteikė papildomas kapitalo restruktūrizavimo garantijas ir nustatė mechanizmus ir kad jos suvaidino teigiamą vaidmenį stabdant ydingą smukimo žemyn spiralę. Norėčiau jums priminti, kad 2008 m. pabaigoje visai finansų sistemai iškilo kracho pavojus.

Todėl tai leido bankams suteikti galimybę gauti visuotinį finansavimą, savo ruožtu, užtikrinant geresnį tikros ekonomikos kreditavimą. Taryba teigiamai įvertino svarbias priemones, kurių ėmėsi valstybės, užtikrinant galimybes pasinaudoti kreditavimo galimybėmis.

Bankų sektorius net ir dabar patiria tam tikrą spaudimą kapitalo restruktūrizavimo požiūriu ir todėl Taryba paragino valstybes nars kiekvieną atskirai restruktūrizuoti kapitalą ir subalansuoti biudžetą, kad būtų sumažintas neapibrėžtumas ir būtų lengviau gauti kreditus.

Iki pastarojo – gruodžio mėn. – Taryba galėjo stebėti, kaip valstybės narės taikė pačias įvairiausias paramos priemones, kurios leistų atkurti ekonomikos stabilumą. Vis dėlto ji pastebėjo tam tikrą ekonomikos atkūrimo rezultatų trapumą ir paragino Europos bankininkystės priežiūros institucijų komitetą teikti nuolatinę informaciją apie turimą kapitalo kiekį, reikalingą papildomam skolinimuisi.

Dabar jau turime ne vieną priemonę: viena vertus, Tarybos stebėsena, ir, kita vertus, Europos Vadovų Tarybos gairės. Dėl to padėtis pradėjo taisytis, kai Europos centrinis bankas visų pirma ėmėsi veiksmų užtikrinant bankų likvidumą ir suteikiant įmonėms galimybę gauti paskolas.

Gay Mitchell (PPE). – Ponia pirmininke, ar galėčiau pranešti ministrui, kad mano patirtis rodo, jog daugelis bankų – jokių būdu nenoriu pasakyti, kad visi bankai, tačiau kai kurie bankai, galbūt net dauguma bankų – elgėsi neatsakingai finansų rinkos augimo metu, o kai kurie bankai – galbūt ir vėl ne visi bankai, tačiau daugelis bankų – ir toliau elgiasi neatsakingai pirmaisiais ekonomikos atsigavimo metais ir mėnesiais.

Aš, pvz., žinau vieną įmonę Dubline, labai gerai veikiančią, kur žmogus kruopščiai vykdo savo įsipareigojimus, tačiau bankas jam visiškai nepadeda. Jis ėmėsi veiksmų sumažinti kreditavimą ir didina spaudimą verslui – verslui, kuris yra gyvybingas, verslui, kuris išgyvens recesiją.

Ministre, įspėkite bankus, pasakykite jiems, kad mes mokame mokesčių mokėtojų pinigus ir todėl tikimės, kad jie atsižvelgs į visuomenės, o ne tik savo akcininkų – kai kurių labai pasiturinčių akcininkų – interesus.

Diego López Garrido, *einantis Tarybos pirmininko pareigas*. – (ES) Turiu jums pasakyti, kad manau, jog Taryba ir Europos institucijos dirba labai gerai. Manau, kad jie dirbo gerai ir daug prisidėjo padedant ekonomikai išvengti likvidumo krizės.

ECOFIN stebi ir toliau stebės priemones, kurias patvirtino valstybės narės. Jis tai atlieka labai sistemingai. Pvz., šiuo metu ECOFIN suteikta užduotis stebėti, kaip įgyvendinamos bankų garantijos, ar yra nustatyti apribojimai finansų sektoriaus įmonėms ir kaip Europos centrinis bankas vykdo kreditų finansavimą.

Norėčiau pasakyti, kad 2009 m. gruodžio 7 d. pats Europos centrinio banko pirmininkas Jean-Claude Trichet pasakė, kad nėra apribojimų bankams skolintis iš Europos centrinio banko. Pasiūla yra neribota. Jei yra bankų, kurie negali tuo pasinaudoti, tai yra pačių finansinių institucijų reikalas; tačiau nėra jokių apribojimų kalbant apie Europos Sąjungą arba Europos centrinį banką.

Bet kuriuo atveju Taryba kartu su Europos Parlamentu, žinoma, labai džiaugiasi, turėdama galimybę svarstyti direktyvas dėl finansinės priežiūros sistemų arba bet kurią kitą iniciatyvą, kurią šiuo klausimu pateiks Komisija.

Catherine Greze (Verts/ALE). – (FR) Ponia pirmininke, vienas iš ES pirmininkavimo prioritetų yra ES įtakos tarptautinėje arenoje, ir konkrečiai Lotynų Amerikoje, didinimas.

Vis dėlto apie kokią įtaką kalbame? Dabartinė tarptautinių santykių sąvoka palieka mažai vietos demokratijai ir žmogaus teisėms. Ar Taryba norėtų naudoti laisvosios prekybos susitarimą remti režimus, kurie nuolat pažeidžia žmogaus teises Lotynų Amerikoje?

Norėčiau pateikti Peru pavyzdį, kur smurto veiksmai, įvykdyti Bagua, parodo, kaip vyriausybė padeda tarptautinėms bendrovėms nusavinti vietos gyventojų žemę, siekiant finansinių tikslų. Jau dabar beveik 70 proc. visos žemės yra tarptautinių bendrovių ir kasybos pramonės įmonių rankose.

Kitas gerai žinomas pavyzdys yra Kolumbija – pati pavojingiausia profesinių sąjungų nariams šalis, turint omenyje, kad ten per metus įvykdoma šimtai pasikėsinimų į juos. Mano klausimas yra toks: ar ketinate žmogaus teisių klausimą laikyti vienu pagrindinių ES užsienio politikos Lotynų Amerikoje klausimų?

Pirmininkė. – Labai gaila, tačiau jūsų klausimas visiškai nesusijęs su šiuo metu svarstomu klausimu. Nesu tikra, ar kada nors anksčiau dalyvavote klausimų valandoje, tačiau galite pateikti tik pagrindinį svarstomą klausimą papildantį klausimą. Deja, negaliu priimti jūsų klausimo. Norėčiau pasiūlyti jums geriau susipažinti su Darbo tvarkos taisyklėmis.

Kiek man žinoma, kai baigėme svarstyti ankstesnį darbotvarkės punktą, papildomų klausimų nebuvo. Ar dar yra klausimų, susijusių su kreditų krize ir paskolomis verslui?

Pone Januszai Władysławai Zemke, jeigu jūsų klausimas yra apie tai, tuomet jums duota trisdešimt sekundžių.

Janusz Władysław Zemke (S&D). – (PL) Taip, mano klausimas yra būtent apie tai.

Mes labai gerai žinome, kad padėtis įvairiose valstybėse narėse labai skiriasi. Taigi, jei norime padėti verslui, norėčiau paklausti apie padėtį Graikijoje, nes krizė šioje valstybėje yra didesnė negu bet kur kitur – ar yra numatytos kokios nors su tuo susijusios specialios priemonės?

Diego López Garrido, einantis Tarybos pirmininko pareigas. – (ES) Manau, kad kitas mūsų klausimas yra kaip tik apie tai. Norėčiau paprašyti narį palaukti, nes į jį atsakysiu vėliau, tai bus atsakymas į klausimą, kuris jau yra įtrauktas į darbotvarkę.

Kalbu apie klausimą, kuris mano turimame sąrašė yra pažymėtas 9 numeriu, arba 8 klausimą dabartiniame sąrašė, kurį pateikė Rodi Kratsa-Tsagaropoulou: ekonominė padėtis Graikijoje.

einantis Tarybos pirmininko pareigas. (ES) Kalbu apie klausimą, kuris mano turimame sąrašė yra pažymėtas 9 numeriu, arba 8 klausimą dabartiniame sąrašė, kurį pateikė Rodi Kratsa-Tsagaropoulou: ekonominė padėtis Graikijoje.

Pirmininkė. – 3 klausimas, kurį pateikė **Bernd Posselt** (H-0479/09)

Tema: Kosovo integracija į ES

Kokių veiksmų ketina imtis Taryba, kad patenkintų Europos Parlamento norą įtraukti Kosovą į ES programas, pasirengimo narystei strategijas ir Salonikų procesą, nepaisant Kosovo statuso klausimo?

Diego López Garrido, einantis Tarybos pirmininko pareigas. – (ES) Taryba visuomet teigė, kad Vakarų Balkanų šalys turėtų ateityje būti integruotos į Europą. Į tai visuomet buvo atsižvelgiama užsienio politikos, šiuo atveju Kaimynystės politikos ir net Europos Sąjungos plėtros politikos, priemonėmis.

Todėl visai neseniai, 2009 m. gruodžio mėn. posėdyje, Taryba patvirtino, kad būtina laikytis kai kurių sąžiningų sąlygų atsižvelgiant į stabilizavimo ir asocijavimo procesą Vakarų Balkanuose.

Taryba jau minėjo, kad kalbant apie Kosovą, valstybės narės šiuo atveju priėmė sprendimus vadovaujantis nacionaline tvarka ir tarptautiniais įstatymais.

Kaip jums žinoma, Tarptautinis Teisingumo Teismas pradėjo svarstyti vienašališkos Kosovo nepriklausomybės deklaracijos teisėtumo klausimą. Bet kuriuo atveju Taryba visuomet atsižvelgdavo į Kosovą, palaikant savo politinius santykius Balkanuose ir šiuo požiūriu buvo pasiektas bendras valstybių narių ir vyriausybių sutarimas, pvz., liberalizuojant vizų režimą, kuris būtų naudingas Kosovui, kaip tai visuomet atrodė Tarybai. Be to, buvo pritarta Komisijos komunikatui dėl priemonių stiprinti Kosovo politinį ir socialinį ir ekonominį vystymąsi.

Taryba pakvietė Komisiją imtis būtinų priemonių remti Kosovo stojimo į Europos Sąjungą pažangą, atsižvelgiant į Europos regiono perspektyvas, kurias anksčiau minėjau.

Taryba paragino Komisiją, ir tai buvo padaryta bendru sutarimu, inicijuoti Kosovo dalyvavimą Europos Sąjungos programose, įtraukiant Kosovą į ekonominės ir finansinės priežiūros programas, pradedant antrojo stojimo pagalbos komponentų etapo įgyvendinimą ir stiprinant stabilizacijos ir asociacijos proceso dialogą.

Šioms išvadoms buvo pritarta praėjusiam Europos Vadovų Tarybos susitikime 2009 m. gruodžio 10–11 d.

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Tarybos Pirmininke, norėčiau užduoti jums du kitus klausimus. Pirmiausia, ar manote, kad pirmininkaujant Ispanijai galime pasiekti pažangos dėl vizų susitarimo Kosovui, kad Kosovas neliktų uždaru kalėjimu Balkanų regione? Antra, ką darysite, kad valstybės narės, kurios šiuo metu nepripažįsta Kosovo, ateityje tai padarytų? Vis dėlto, kaip sakiau, svarbiausias dalykas yra susitarimas dėl vizų.

Diego López Garrido, einantis Tarybos pirmininko pareigas. – (ES) Jau anksčiau minėjau susitarimus dėl vizų.

Taryba visuomet reiškė savo norą, kad vizų sistema ir būsimasis regiono vizų liberalizavimas būtų naudingas ir Kosovui. Kaip jums žinoma, Komisija svarsto galimybes, kaip tai padaryti. Pirmiausia, kalbant apie vizų supaprastinimą ir net vizų liberalizavimą, ji turėtų teikti pasiūlymą Tarybai. Žinoma, vis dar reikia įvykdyti tam tikrus reikalavimus šiuo klausimu, ir Komisija dirba, dalyvaujant visoms suinteresuotoms šalims. Šiuo atveju ji tęsia darbą su Kosovu ir nuolat apie tai informuoja Tarybą.

Vizų liberalizavimas, kuris galėtų būti taikomas ir Europos Sąjungos kaimynystėje esančioms šalims, yra idėja, kuriai pritaria Taryba ir pirmininkaujanti Ispanija, ir manau, kad tai yra viena iš tų politinių kryptių, kuri turėtų būti skatinama Europoje artimiausiais mėnesiais, mobilumo, galimybių bendrauti ir judėti ne tik Europos Sąjungoje, bet ir visose srityse, kurios ribojasi su Europos Sąjunga, požiūriu. Manau, kad tai būtų neabejotinai naudinga abiem pusėms: Europos Sąjungai, kuri suteikia šias vizas, ir toms šalims, kurios turėtų tai daryti abipusiškumo pagrindu.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Tarybos Pirmininke, ar iniciatyvomis, kurių imasi Taryba Kosovo atžvilgiu, bus tinkamai atsižvelgiama į Serbijos nuomonę ir jos teikiamą informaciją? Nepaisant teritorinio klausimo dėl Kosovo, Serbija, žinoma, yra pagrindinė šalis, kalbant apie Vakarų Balkanų integravimą į ES, kuri vienaip ar kitaip dalyvauja visuose mūsų vykdomuose veiksmuose.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Ponia pirmininke, pone Diego Lópezai Garrido, gerbiu poziciją, kurios laikosi jūsų valstybė, Ispanija, nepripažįstanti Kosovo nepriklausomybės, ir jūsų pastarųjų dienų sprendimą atšaukti Ispanijos karius, iki šiol tarnavusius Kosove.

Kadangi gyvename ekonomikos krizės sąlygomis, norėčiau jums užduoti prozišką klausimą: kiek Ispanijai kainavo jos karių dislokavimas Kosove? Kaip jūs vertinate mano šalies, Graikijos, poziciją, kurios pajėgos Kosove prilygsta jūsiškėms ir kuri, kaip žinoma, šiuo metu patiria ekonominių sunkumų? Ar teisinga toliau laikyti karius Kosove?

Diego López Garrido, einantis Tarybos pirmininko pareigas. – (ES) Atsakant į pirmąjį klausimą dėl Serbijos, žinoma, Serbija yra stipriausia ir didžiausia Vakarų Balkanų šalis, į kurią visuomet turime atsižvelgti įgyvendindami bet kokias politikos priemones, šiuo atveju politiką dėl Europos perspektyvos, kuri yra Europos Sąjungos politika Vakarų Balkanuose.

Žinoma, yra naujasis susitarimas, apie kurį turėtumėte žinoti, dėl vizų liberalizavimo Serbijai ir pastaruoju metu, nutraukus laikino asociacijos susitarimo su Serbija sustabdymą, Serbija pateikė oficialų prašymą įstoti į Europos Sąjungą.

Jei taip atsitiktų, norėtume, kad būtų taikomi Bendrijos reglamentai, Komisija išnagrinėtų šiuos klausimus ir galėtų tinkamai spręsti, ar realu pradėti derybas dėl stojimo, įgyvendinant Kopenhagos kriterijus. Todėl, žinoma, Serbija yra šalis, kuri regione yra labai svarbi ir kuri turi Europos perspektyvą, mano nuomone. Dauguma Taryboje, kuri šiuo metu yra vienbalsė, buvo pritarta tam, kad būtų atsisakyta laikino susitarimo blokavimo, ir yra nuoširdžiai nusiteikusi sudaryti asociacijos susitarimą su Serbija.

Dėl Kosovo, gerbiamasis nary, uždavėte klausimą, kuris yra susijęs su vidaus politika ir Ispanijos vyriausybės sprendimais. Jums turėtų būti žinoma, kad šiuo atveju aš atstovauju Tarybai, o ne konkrečiai valstybei, todėl šiuo atveju, nepaisant to, ar turiu čia kokius nors duomenis, negalėčiau komentuoti to, ką jūs čia minėjote. Manau, kad šiuo atveju man būtų neįmanoma kalbėti valstybės vardu, nes kalbu Europos Vadovų Tarybos, kaip Europos Sąjungos institucijos, kuri atstovauja 27 valstybėms narėms, vardu.

Pirmininkė. – 4 klausimas, kurį pateikė **Jim Higgins** (H-0486/09)

Tema: Atogrąžų miškų naikinimas

Ar Taryba, atsižvelgdama į Kopenhagos susitikime gruodžio mėn. vykstančias pasaulinio masto diskusijas klimato kaitos tema, sutinka, kad, nors Europos žemės ūkis prisideda prie CO₂ išmetimo, Amazonės baseino atogrąžų miškų niokojimas visiškai nusveria neigiamą Europos žemės ūkio gamybos poveikį CO₂ išmetimo aspektu?

Diego López Garrido, einantis Tarybos pirmininko pareigas. – (ES) Taryba visiškai pritaria jums, pone Jimai Higginsai, kad žemės ūkis ir miškų naikinimas yra veiksniai, turintys įtakos CO₂ išmetimui į atmosferą.

Sunku pasakyti, kuris iš šių dviejų veiksnių turi didesnę poveikį aplinkai. Tai yra labiau mokslinės, o ne politinės diskusijos klausimas. Vis dėlto bet kuriuo atveju būtina imtis veiksmų abiejose srityse tuo pačiu metu, ir tai visuomet buvo daroma.

Kalbant apie tvarų žemės ūkį, mes visuomet siekėme pažangos abiejose srityse. Dėl to net buvo pakeista Europos Sąjungos kaimo plėtros politika. Kaip BŽŪP reformos persvarstymo dalis buvo svarstomi tokie iššūkiai kaip švelninimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos ir, kaip jums žinoma, Europos žemės ūkio politika yra svarbi Europos politikos dalis, į kurią būtina atsižvelgti, įgyvendinant platesnę politiką kovoje su klimato kaita.

2008 m. Taryba pritarė Komisijos pasiūlymams dėl miškų naikinimo, ir Komisija pasiūlė, kad ne vėliau kaip iki 2030 m. būtų sustabdytas sparčiai vykdomas miškų naikinimas ir kad iki 2020 m. masinis atogrąžų miškų kirtimas, lyginant su dabartiniu, būtų sumažintas ne mažiau kaip 50 proc.

Todėl turėtume skatinti tvarų miškų valdymą. Sprendžiant miškų naikinimo klausimą, miškų kirtimo sustabdymas yra vienas pirmininkaujančios Ispanijos prioritetų, ir mes suprantame, kad būtina taikyti kai kurias priemones, kuriomis gali pasinaudoti Europos Sąjunga, pvz., teisiškai neįpareigojanti priemonė dėl visų rūšių miškų apsaugos, arba Europos veiksmų planas dėl miškų teisės aktų vykdymo, valdymo ir prekybos, kuriuo, pvz., numatoma sukurti teisinę sistemą, neleidžiant importuoti neteisėtai iškirsto miško.

Europos Sąjungos pozicija buvo siekiama laikytis šių principų ir, nepaisant paties įvairiausio laipsnio nusivylimo dėl nesugebėjimo pasiekti kai kurių Kopenhagos tikslų, pasiekta techninio išaiškinimo dėl kai kurių klausimų dėl atogrąžų miškų kirtimo, siekiant išvengti CO₂ išmetimo, į kuriuos turėtų atsižvelgti besivystančios šalys.

Be to, būtina pasakyti, kad konferencijoje buvo priimtas sprendimas dėl priemonių mažinti miškų kirtimo ir naikinimo mastą, didinant paramą, kuria gerinami besivystančių šalių pajėgumai.

Jim Higgins (PPE). – Norėčiau palinkėti pirmininkaujančiai Ispanijai sėkmės. Manau, kad jos darbo pradžia šią savaitę buvo sėkminga. Tad, *¡viva España!*

Ar galėčiau pasakyti dėl paties klausimo, kad medžiai yra puikus anglies dioksido absorbentas, mažinantis CO₂ dujų išmetimą. Tragedija dėl Amazonės baseino, kurio 60 proc. yra Brazilijoje, yra tai, kad puikių

Amazonės miškų naikinimas yra akivaizdus: pvz., iki šiol sunaikinta 4,1 mln. km² miško. Taip mažinamas anglies dioksido absorbavimas; taip naikinamas tradicinis gyvenimo būdas, dėl to buvo sunaikinti vietiniai Amazonės indėnai; trečia, iš žemės ūkio gamybos pozicijų mums žinoma, kad gamybos standartai niekaip neatitinka ES atitikties standartų.

Pagaliau, ar iš tikrųjų galime ką nors padaryti, ar galime tik kalbėti?

Diego López Garrido, einantis Tarybos pirmininko pareigas. – (ES) Pone Jimai Higginsai, norėčiau jums pasakyti, kad visiškai sutinku su jūsų apmąstymais ir taip pat su tuo, kad biologinės įvairovės požiūriu pirmininkaujančios Ispanijos tikslas yra sustiprinti miškų apsaugą ir tvarų naudojimą, kitaip tariant, laikytis pažangios, pagrįstos vizijos biologinės įvairovės sąlygomis. Tai būtų vienas pagrindinių klausimų, vienas mūsų pirmininkavimo prioritetų.

Dėkoju už gerą mūsų pirmininkavimo darbo pradžios įvertinimą ir, be to, turiu jums pasakyti, kad Komisija šių metų pradžioje ketina pateikti Žaliąją knygą dėl miškų apsaugos. Tai turėtų būti labai svarbi iniciatyva, ir šioje srityje bus vykdomas darbas reaguojant į reiškinius, kurie lemia miškų naikinimą. Minėjote kai kurias sudėtinges šios problemos dalis, o aš norėčiau paminėti žalą, kurią šiems regionams daro miškų gaisrai.

Yra ir daugiau klausimų, kuriuos reikėtų svarstyti, tačiau tiesa yra tai, kad dabar yra svarbus metas pradėti kovoti su mūsų medžių naikinimu, kad šis dėmesys visiškai atitinka biologinės įvairovės strategiją ir kad, be abejonės, tai bus viena svarbiausių veiklos, kurią šiais metais vykdys Europos Sąjunga, sudėtinių dalių.

Chris Davies (ALDE). – Norėčiau pakelti jūsų nuotaiką, nes vienas iš sėkmingų Kopenhagos konferencijos rezultatų buvo tai, kad pasiekta plataus susitarimo dėl mechanizmo, kuris leistų besivystančioms šalims finansškai prisidėti, siekiant sustabdyti beatodairišką atogrąžų miškų naikinimą.

Todėl ar ministras nesutiktų, kad vienas iš pirmininkaujančios Ispanijos tikslų turėtų būti suteikti šiam susitarimui turinį ir užtikrinti, kad Europa svarstytų, kiek esame pasiryžę išsipareigoti, kad būtų išvengta atogrąžų miškų naikinimo?

Franz Obermayr (NI). – (DE) Tarybos Pirmininke, kaip visi žinome, pradėti naudoti sertifikatai, kuriais siekiama sumažinti CO₂ išmetimą, ir mano klausimas susijęs būtent su tuo. Visai neseniai buvo išaiškinti piktnaudžiavimo prekybos išmetamaisiais taršos leidimais atvejai. Kiek šie kaltinimai yra pagrįsti ir ar jie yra tiriami, ar yra kokių nors pokyčių, kurie planuojami šiuo požiūriu?

Diego López Garrido, *einantis Tarybos pirmininko pareigas.* – (ES) Pritariu tam, kas buvo sakyta pirmojoje kalboje. Manau, kad tai neprieštaruja tam, ką sakėme. Privalome spręsti atogrąžų miškų naikinimo klausimą, kuris yra svarbiausias, didinant besivystančių šalių pajėgumus, tarp jų ir jų pačių naudai, ir tai turėtų būti daroma dalyvaujant vietos tautoms ir vietos gyventojams ir sukuriant nacionalines miškų kontrolės sistemas.

Todėl manau, kad Kopenhagoje šiuo požiūriu buvo pasiekta reikšminga pažanga, ir negalima neigti, kad Europos Sąjunga vis dar tebėra pirmaujanti ir pirmauja šioje ir kitose srityse, kalbant apie kovą su klimato kaita. Kritika, kuri gali būti skirta Europos Sąjungai dėl Kopenhagos, gali būti susijusi su tuo, kad ji gerokai lenkia tai, ko ten buvo pasiekta.

Europos Sąjunga norėtų spręsti šį klausimą kur kas išmintingiau ir todėl, žinoma, siekiama atsižvelgti į jūsų minėtus klausimus, kurie yra glaudžiai susiję su Europos Sąjungos veiksmis kovojant su klimato kaita.

Konkretus minėtas atvejis, pirmiausia, žinoma, atitinka sritis, kurios turi būti įgyvendintos praktiškai įgyvendinant priemones kovojant su klimato kaita. Šitaip siekiama iš dalies apsaugoti veiksmus nuo jų susilpninimo taikant atskiras priemones ir tai yra vienas sunkumų, susijusių su šia arba bet kuria kita priemone, ir, žinoma, yra vienas įpareigojimų, kurių turime atidžiai stebėti.

Pirmininkas. – 5 klausimas, kurį pateikė **Liam Aylward (H-0487/09)**

Tema: Europos lygmens veiksmai siekiant kovoti su Alzheimerio liga

Apskaičiuota, kad Europoje 8,6 milijono žmonių serga neurodegeneracinėmis ligomis, kaip antai, Alzheimerio liga, ir kadangi Europos gyventojai senėja sergančiųjų šiomis ligomis skaičius ir toliau didės.

Ar gali Taryba pateikti išsamesnės informacijos apie neseniai paskelbtą bendro programavimo iniciatyvą, skirtą kovai su neurodegeneracinėmis ligomis? Kokiu būdu ketina Taryba koordinuoti Europos lygmens veiksmus, kuriais siekiama palengvinti pacientams, jų šeimos nariams ir slaugytojams tenkančią naštą?

Diego López Garrido, *einantis Tarybos pirmininko pareigas.* – (ES) Taryba skiria didelį dėmesį Alzheimerio ligai ir apskritai neurodegeneracinėms ligoms.

Šios ligos kontrolė turėtų būti itin svarbus Europos Sąjungos tikslas, taip pat turint omenyje tai, kad šios ligos atvejų skaičius didėja eksponentiškai kartu su amžiumi ir kad jos atvejų padaugėja dvigubai kas penkerius metus, pradedant nuo 75 metų. Eurostato duomenimis, 65 metų amžiaus ir vyresnių žmonių skaičius Europos Sąjungoje nuo 1995 iki 2050 m. turėtų padvigubėti.

Šį klausimą, kurį uždavėte, pone Liamai Aylwardai, galima svarstyti dviem aspektais. Viena vertus, bandomoji bendro planavimo programa, apie kurią neseniai paskelbė Taryba, skirta kovai su neurodegeneracinėmis ligomis ir ypač Alzheimerio liga. Tai nurodyta pirmininkaujančios Ispanijos programoje, su kuria esate susipažinę. Ir šiuo pagrindu Komisija pateikė pasiūlymą, kaip žinote, kuris buvo patvirtintas 2009 m. gruodžio mėn. Tarybos išvadomis. Be to, Taryba atsižvelgė į Europos Parlamento rezoliuciją dėl šios bandomosios iniciatyvos. Kita vertus, dėl Europos veiksmų koordinavimo Taryba taip pat pritarė principui, kad turėtume aiškiai bendradarbiauti Europos lygmeniu, kovojant su šia ir kitomis panašiomis ligomis, pirmiausia todėl, kad palengvintume pacientams ir jų šeimoms tenkančią naštą. Apskaičiuota, kad kiekvienam asmeniui, sergančiam šia liga, tenka trys jį prižiūrintys šeimos nariai. Todėl svarbu, kad šiuo požiūriu būtų vykdomas bendradarbiavimas Europos lygmeniu.

Bendrame pranešime dėl socialinės apsaugos ir įtraukties, kurį priėmė Taryba 2008 m., valstybės narės įsipareigojo didinti galimybę gauti šias kokybiškas paslaugas, derinant viešąją ir asmeninę kompetenciją ir oficialią ir neoficialią slaugą. Valstybės narės mano, kad paslaugos, teikiamos gyvenamojoje vietoje arba bendruomenėje, yra geriau negu institucinė slauga, nors tiesa ir tai, kad šios kokybiškos paslaugos ir toliau tebėra iššūkis daugeliui valstybių narių.

Taryba ir Europos Sąjunga pateikė rekomendacijas kovai su šia liga.

Liam Aylward (ALDE). – Jūs teisingai minėjote, kad iki 2050 m. žmonių, sergančių demensija, skaičius Europoje padvigubės.

Dėl to labai svarbu, kad valstybių narių vyriausybės spręstų konkrečius žmonių, sergančių demensija, poreikius ir suteiktų reikalingą paramą jų slaugytojams.

Šiuo metu vis dėlto dauguma Europos Sąjungos valstybių narių neturi parengtų planų kurti nacionalines strategijas; todėl mano klausimas yra toks: kaip Taryba ketina konkrečiai skatinti valstybes nares, kad demencija būtų laikoma vienu visuomenės sveikatos prioritetų?

Diego López Garrido, einantis Tarybos pirmininko pareigas. – (ES) Pirmininkaujant Ispanijai planuojame skatinti priimti direktyvą, kurią laikome labai svarbia, dėl pažangių gydymo priemonių ir pagalbos lėtinėms ir neužkrečiamų ligų atvejais. Tai yra klausimai, kuriuos būtina spręsti aukščiausiu lygmeniu, ir todėl jie turėtų eiti lygia greta su pacientų kokybės ir apsaugos iniciatyvomis ir darbu, vykdomu aukšto lygmens Visuomenės sveikatos grupės.

Todėl turime teikti paramą – kadangi Europos Sąjunga dažnai neturi tam reikalingų galių – rekomendacijomis, koordinavimu, bendradarbiavimu, kuriant sinergiją tarp valstybių narių veiksmų dėl šių neurodegeneracinių ligų, ypač Alzheimerio ligos, ir taip pat padedant netiesiogiai.

Tiesa, kad valstybės narės yra atsakingos teikiant tiesioginę paramą šeimoms, pvz., ir net nevyriausybinėms organizacijoms, nors ES visuomenės sveikatos programa leidžia naudotis specialiais fondais nevyriausybinių organizacijų vardu, o tai taip pat įdomus, nors netiesioginis būdas padėti ligoniams, sergantiems Alzheimerio ir kitomis neurodegeneracinėmis ligomis, ir jų šeimoms, kurie šiuo požiūriu yra labai priklausomi.

Jim Higgins (PPE). – Noriu padėkoti Tarybai už atsakymą. Ar galėčiau paklausti Tarybos, koks yra jos požiūris į pacientų, sergančių Alzheimerio liga, maitinimą per zondą, kuris yra plačiai paplitęs Jungtinėje Karalystėje ir Airijoje? Nežinau apie likusią Europą.

Čia kalbama apie maitinimą, kai maistas tiekiamas per pilvo ertmėje esantį zondą. Taryba kalbėjo apie gaires. Gairės ir standartai labai svarbu, tačiau šios procedūros taikymas pagrįstas tuo, kad pacientas gautų pakankamai maisto, užtikrinant, kad nors jis ir serga demensija, – jie atsisako valgyti ir pan., – nekiltų pavojus jo gyvybei, tačiau man tai atrodo labai keista. Koks būtų jūsų požiūris į tai ir ar ketinate ateityje nustatyti standartus?

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Turint omenyje, kad neurodegeneracinėmis ligomis serga labai daug žmonių ir, deja, kai kurios valstybės neturi tinkamų pajėgumų diagnozuoti ir gydyti šias ligas, norėčiau jūsų paklausti, ar pritariate Europos gydymo centrų, kurie, atsižvelgiant į vis didėjantį pacientų skaičių, paskatintų mokslinius tyrimus šioje srityje, steigimui, kad būtų rasti sprendimai šių ligų prevencijai ir gydymui.

Diego López Garrido, einantis Tarybos pirmininko pareigas. – (ES) Šiais dviem klausimais, kuriuos pateikė abu nariai, reikalinga mokslinė nuomonė. Manau, kad šiuo požiūriu Europos Sąjungoje yra daug įvairių grupių ir iniciatyvų, kurios leidžia svarstyti klausimus ir pasiūlymus, panašius į tuos, apie kuriuos kalbėjote. Pvz., bandomoji programa kovoti su neurodegeneracinėmis ligomis ir ypač Alzheimerio liga, dėl kurios Komisija pateikė pasiūlymą dėl Tarybos rekomendacijos, kuri šiuo metu yra svarstoma.

Kita vertus, kaip jums žinoma, ir aš jau anksčiau minėjau, įsteigta speciali aukšto lygio bendro planavimo grupė visoms šioms ligoms, kurios šiuo atveju yra lėtinės ir neužkrečiamos. Ši grupė atidžiai stebi šią bandomąją iniciatyvą, kuria siekiama apibrėžti ir nustatyti tam tikrus klausimus ir šitaip leisti priimti specialius sprendimus, kurie reikalingi, kaip jūs minėjote. Manau, kad tai yra tinkama vieta spręsti visus šiuos klausimus.

Iki šiol ši aukšto lygio grupė susitarė dėl metodų ir strateginės mokslinių tyrimų programos. Jos veikloje dalyvauja 24 valstybės ir šiuo metu jos kuria savo valdymo struktūras ir rengia savo veiksmų planus. Kitas šios grupės posėdis vyks pirmininkaujant Ispanijai, ir aš manau, kad bus galima svarstyti klausimus, panašius į tuos, kuriuos ką tik labai konkrečiai ir tiesiogiai nurodėte.

Manau, kad tai tinkama vieta ir forumas. Ji skirta būtent šiam tikslui. Ši aukšto lygio grupė buvo įsteigta turint šį tikslą: dirbti ir rengti tolesnius sprendimus.

Pirmininkas. – Suprantu, kad Jim Higgins nebus patenkintas, tačiau manau, kad tai sudėtingas klausimas, kuris, savo ruožtu, tikriausiai, reikalauja atskiros svarstymo.

Pirmininkas. – 6 klausimas, kurį pateikė **Harlem Désir** (H-0489/09)

Tema: Įmonių socialinė atsakomybė

2009 m. gruodžio 10 ir 11 d. Stokholme vykusioje konferencijoje „Protect, Respect, Remedy“ ES šiuo metu pirmininkaujanti valstybė ir netrukus pirmininkausianti Ispanija paragino Europos Sąjungą ir valstybes nares tapti lyderėmis įmonių socialinės atsakomybės srityje. 2007 m. kovo mėn. Parlamentas prašė įdiegti mechanizmą, kuris palengvintų asmenims, nukentėjusiems nuo įmonių, pateikti Europos teisminėms institucijoms prašymus atlyginti žalą. Taip pat Parlamentas prašė įmonių vadovų pareigas papildyti pareiga kuo labiau sumažinti jų veiklos neigiamą poveikį aplinkai ir žmogaus teisėms ir numatyti konkrečius atskaitomybės standartus tarptautiniu lygmeniu. Savo pareiškimе Taryba pabrėžia pasiektą pažangą, tačiau taip pat rekomenduoja dirbti ties bendromis sistemomis, kuriose būtų įtvirtinta valstybių apsaugos pareiga, užtikrinama, kad verslo pasaulyje būtų laikomasi žmogaus teisių, ir numatomos bausmės, kai pažeidžiamos žmogaus teisės.

Kokias privalomas teises priemones siūlo Taryba, kad įmonės laikytųsi rūpestingumo ir atskaitomybės principo ir būtų baudžiamos, jei nesilaikytų žmogaus teisių ir aplinkos normų savo atsakomybės sferoje?

Diego López Garrido, einantis Tarybos pirmininko pareigas. – (ES) Privalau nurodyti konferenciją dėl verslo socialinės atsakomybės, kurį įvyko Stokholme 2009 m. gruodžio 10–11 d.

Tuomet pirmininkaujanti Švedija, surengusi konferenciją, ir Ispanija, pirmininkaujanti šiuo metu, padarė išvadą, kad šiuo aspektu Europos Sąjunga turėtų imtis visuotinio pirmavimo ir turėtų būti pavyzdys šioje svarbioje srityje, kurią apima klausimas, kurį iškėlė Harlem Désir. Tai yra socialinės verslo atsakomybės klausimas rinkų kūrimo, kovos su korupcija, aplinkos apsaugos, žmogaus orumo ir žmogaus teisių apsaugos darbo vietoje požiūriu, ypač atsižvelgiant į tai, kad Europos Sąjunga yra didžiausia pasaulio ekonomika ir jos įnašas į vystomąjį bendradarbiavimą yra didžiausias. Europoje veikia daug tarptautinių įmonių. Todėl Europa turi sąlygas pirmauti šioje srityje.

Iš esmės socialinę atsakomybę sudaro trys pagrindinės sudėtinės dalys – apsaugoti, gerbti ir apginti. Valstybė privalo apginti, ir tai reiškia teisės aktus, taisykles, reguliuojančias žmogaus teisių pažeidimus, ypač iš verslo pusės. Verslui tenka atsakomybė gerbti šias žmogaus teises, o visoms dalyvaujančioms šalims – atsakomybė garantuoti, kad jos būtų tinkamai apgintos, siekiant jas apsaugoti ir tobulinti.

Norėčiau nurodyti, kad dabar turime kitą priemonę – Europos piliečių Pagrindinių teisių chartiją, kuri yra teisiškai įpareigojanti ir kuri reiškia, kad pirmą kartą, taip pat ir Europos lygmeniu, esama šios apsaugos klausimais, susijusiais su socialine atsakomybe.

Būtinai visų suinteresuotų šalių dalyvavimas. Būtina tęsti dialogą su ne valstybėmis narėmis, su pilietine visuomene, su susivienijimais, verslo įmonėmis, tarp jų – mažosiomis ir vidutinėmis įmonėmis, formuojant šią sąvoką, šiuos visus tris minėtus aspektus: apsaugoti, gerbti ir apginti. Pirmininkaujanti Ispanija ir toliau tam skirs daug dėmesio. Kovo 25–26 d. Palma de Maljorkoje vyks konferencija, kur bus svarstomos socialinės verslo atsakomybės institucinio įtvirtinimo problemos atsižvelgiant į jų santykį su socialiniu dialogu.

Konferencijoje bus svarstoma galimybė įtraukti šią sistemą į priemonių, kurias ES ir jos valstybės narės naudoja savo veikloje, sąrašą, tarp jų klausimu, kuris šį rytą buvo trumpai minėtas, kai buvo pristatoma Ispanijos pirmininkavimo programa, t. y. 2020 m. Europos Sąjungos strategiją. Čia taip pat turėtų būti atsižvelgiama į socialinės atsakomybės siekį.

Harlem Désir (S&D). – (FR) Dėkoju ministre, už jūsų atsakymą. Džiaugiuosi jūsų iniciatyva surengti šią konferenciją Maljorkos Palmoje kovo mėn., kuri turėtų vykti po konferencijos Stokholme.

Problema yra ta, kad susiduriame su tarptautinėmis įmonėmis; kaip minėjote, Europa turėtų imtis vadovaujamo vaidmens dėl įmonių socialinės atsakomybės, tačiau ji taip pat turėtų imtis pirmavimo ir kalbant apie Europos įmonių, esančių ne Europoje, veiklą. Sunkumų kelia tai, kad šios dukterinės įmonės yra atskiri teisiniai subjektai. Ar esate pasirengę numatyti teisinę priemonę, kuri įpareigotų pagrindinę įmonę imtis atsakomybės už jos dukterinių įmonių, esančių kitose pasaulio vietose, veiklą, jei jos neįvykdo savo įsipareigojimų aplinkos

klausimais, arba norint apsaugoti žmogaus arba darbuotojų teises? Jei šių įpareigojimų vykdymas nebus privalomas, Europos įmonėms gali būti sunku įgyvendinti šį įmonių socialinės atsakomybės tinklą, kurį norėtų sukurti Europa, dėl jų padalinių veiklos kitose pasaulio vietose.

Diego López Garrido, einantis Tarybos pirmininko pareigas. – (ES) Manau, kad Europos Sąjunga turėtų palengvinti geriausios patirties taikymą visoje Europoje, ir tai leistų priimti teisinius pasiūlymus, kurie padėtų tobulinti šią padėtį.

Turime atsižvelgti į socialinės atsakomybės dalį, kurią vadiname teisiškai įpareigojančia, kuria visų pirma siekiama apginti žmogaus teises. Taip pat yra savanoriška jos dalis, kurią sudaro įvairūs pasirinktiniai veiksmai. Todėl svarbu, kad šiems klausimams spręsti būtų sukurti forumai Europos ir aukštesniu lygmeniu. Kai kurie iš jų jau veikia. Pvz., kartą per šešis mėnesius renkasi aukšto lygmens valstybių narių grupė pasidalyti patirtimi socialinės atsakomybės srityje.

Taip pat manau, kad šiomis ekonomikos krizės sąlygomis dar svarbiau dirbti, įgyvendinant šiuos principus ir didinant konkurencingumą ir aplinkos apsaugą, siekiant labiau juos susieti su socialine įtrauktimi. Tai ypač svarbu 2010 m., kurie yra paskelbti kovos su skurdu ir socialine atskirtimi metais.

Manau, kad tai turėtų būti atspirties taškas, ir jis toks yra šiomis sąlygomis, kai reikalingos pastangos, kurios iš tikrųjų būtų visiškai naujos, formuojant visus šiuos forumus, kur kiekvienas galėtų dalyvauti dialoge, leidžiančiame priimti tolesnes priemones. Vis dėlto manau, kad mes šiame etape, kuris yra absoliučiai svarbiausias, turėtume vykdyti bendrus veiksmus, kurie iki šiol praktiškai buvo beprecedenčiai.

Ádám Kósa (PPE). – (HU) Norėčiau pasidžiaugti ministro pasiūlymu pabrėžti geriausią patirtį. Žinome, kad ES gyventojai sparčiai senėja, be to, įmonėms tenka atsakomybė palaikyti žmonių, kuriems nustatomas ilgalaikis neįgalumas, sveikatą. Ar Taryba planuoja daryti spaudimą įmonėms, kad jos plačiau panaudotų vyresnio amžiaus žmonių patirtį? T. y. leidžiant jiems išlikti aktyviems išėjus į pensiją.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Tarybos Pirmininke, klausimą, apie kurį kalbate, mes svarstome jau seniai. Daug kas, kas buvo sakyta, galėjo būti pasakyta ir prieš dešimt ar penkiolika metų. Turiu kai kurių konkrečių klausimų šiuo požiūriu. Ar sutinkate su tuo, kad norint tinkamai įgyvendinti ir didinti socialinę įmonių atsakomybę, reikalingos ne tik sankcijos, bet ir lengvatos? Ar manote, kad Europos Sąjunga turėtų nustatyti sistemą, įvardijančią konkrečias įmones? Pvz., gaminių ženklinimo klausimu ar galite pateikti aiškų nuorodą į įmonių gaminius pagal tai, kad jie atitinka šias pagrindines taisykles dėl įmonių socialinės atsakomybės? Naudojame patį įvairiausią ženklimą. Kodėl nepanaudojus šio metodo taip pat ir ženklimumui socialinėje srityje?

Diego López Garrido, einantis Tarybos pirmininko pareigas. – (ES) Sutinku su pirmąja kalba, nes manau, kad esama pagrindo tam, ką aš vadinu Europos Sąjungos dialogu su ne valstybėmis narėmis, pilietine visuomene, sąjungomis, įmonėmis ir visomis suinteresuotomis šalimis ir, žinoma, žmonių, kuriuos jūs, garbingasis nary, nurodėte, dalyvavimas yra absoliučiai būtinas.

Manau, kad atėjo laikas tai svarstyti, kaip ir tai, ką nurodėte, tačiau manau, kad tai turėtų būti bendro, nuoseklaus požiūrio į sprendžiamą klausimą dalis, pirmą kartą arba beveik pirmą kartą galbūt svarstoma aukšto lygmens grupėje, apie kurią kalbėjau ir konferencijoje, kuri vyks kovo mėn. Štai kur, manau, turėtų vykti diskusijos ir tai būtų geriausia siekiant mūsų tikslų.

Kartais geriau taikyti lengvatas, kartais – sankcijas. Taikyti sankcijas nebūtinai yra geriausia. Manau, kad tai reikalauja kompleksinės studijos, nes mums reikalinga kompleksinė vizija ir įvairios priemonės, ir ne atskiros priemonės, bet galutinė kompleksinė visos problemos ir klausimo, kuris ja sprendžiamas, vizija, kuri kartu yra ir didelė galimybė – socialinė atsakomybė.

Pirmininkas. – 7 klausimas, pateiktas **Hans-Peter Martin** (H-0491/09)

Tema: ES finansų priežiūra

ECB pirmininkas Jean-Claude Trichet pirmadienį, 2009 m. gruodžio 7 d., Europos Parlamento Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto posėdyje kalbėdamas apie ES finansų priežiūrą ir ES finansų ministrų susitarimą pareiškė, kad „tai nebūtinai pats geriausias sprendimas“, nes, pavyzdžiui, nenumatyta, kad būsimos ES tarnybos turės įgaliojimus duoti tiesioginius nurodymus.

Kaip Taryba ketina užtikrinti, kad keliose šalyse veikiantys bankai, draudimo įmonės, finansinių paslaugų teikėjai, investicijų fondai ir rizikos draudimo fondai dėl išsklaidytos šalių kompetencijos neišvengs veiksmingos priežiūros?

Diego López Garrido, *einantis Tarybos pirmininko pareigas*. – (ES) Pone Hansai-Peteri Martinai, žinoma, aš manau, kad ES privalo spręsti tinkamo finansų sistemos stebėjimo klausimą Europos lygmeniu, ir aišku, kad šiuo atveju mums reikėjo išsipainioti iš didelės krizės. Mūsų veikla turėjo dvi pagrindines dimensijas, kurios yra nustatytos finansų priežiūros direktyvomis, šešiomis direktyvomis, kurias Komisija priėmė praėjusiais metais ir dėl kurių šiuo metu bus reikalingas Tarybos ir šio Parlamento susitarimas. Ketiname užbaigti šį susitarimą pirmininkaujant Ispanijai. Todėl šį susitarimą ir svarstysime kartu su šiais rūmais.

Viena vertus, tai yra tai, kas vadinama makrolygio rizikos ribojimo priežiūra per Europos sisteminės rizikos valdybą, kuria siekiama išvengti rimtų krizių, užtikrinti finansinį stabilumą ir sumažinti finansų sistemos trikdžius. Ir kita vertus, tai yra tai, kas vadinama mikrolygio rizikos ribojimo priežiūra, apie kurią, manau, savo klausime kalbėjo Hans-Peter Martin.

Tai yra trys Europos bankų, draudimo ir akcijų rinkos valdžios institucijos. Šia priežiūra siekiama gilesnės priežiūros, atleiskite man šį pasikartojimą, ir siekiama išvengti sukrėtimų, kuriuos gali patirti atskiri finansiniai subjektai, taigi, apsaugoti jų klientus.

Taryba, kaip sakiau, jau galutinai patvirtino bendrą poziciją šiuo klausimu. Pirmiausia, praėjusių metų spalio mėn. Taryba pareiškė politinį patvirtinimą ir politinį pasitikėjimą makrolygio priežiūra, o gruodžio mėn. – mikrolygio priežiūra ir visam teisės aktų paketui. Tai yra, kaip jums minėjau, įprastos teisinės procedūros objektas ir todėl Parlamentas turėtų pritarti Tarybai.

Šie trys komitetai turėtų būti įsteigti ir veikti. Norėtume, kad direktyvos būtų priimtose net, jei galima, per pirmąjį pusmetį, kai pirmininkaus Ispanija, tačiau bet kuriuo atveju turėtų būti įsteigti ir pradėti veikti ne vėliau kaip iki 2010 m. pabaigos. Tai yra Tarybos tikslas.

Todėl tikimės vaisingo bendradarbiavimo su Europos Parlamentu, siekdami užbaigti šį svarbų žingsnį, kuris, manau, yra istorinis ir neprieštarauja tiems metodams, kurie taikomi už Europos sienų, dar G20, nes Jungtinės Valstijos rengia panašų reglamentą. Manome, kad tai vienas iššūkių, kurių turime spręsti, kad išvengtume kitos krizės, panašios į šią, kai finansų sistemoje trūksta reguliavimo ir atsakomybės, kaip anksčiau minėjo kolega narys, iš tam tikrų finansų sistemos vadovų pusės.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Dėkoju jums už jūsų pareiškimus, pone Diego Lópezai Garrido. Minėjote Europos sisteminės rizikos valdybos makrolygio priežiūros sritį. Jūs, be abejo, žinote, kad šiuo požiūriu buvo reiškiamas daug kritikos, pirmiausia kalbant apie valdybos dydį, kadangi ji buvo dar kartą sudaryta pagal būdingą Europos proporcinę sistemą. Ar jūs čia kaip kiti neįžvelgiate rizikos, kad ši valdyba negalės veiksmingai dirbti?

Kitas klausimas kalbant apie šią Europos sisteminės rizikos valdybą yra nepriklausomybės trūkumas. Ar manote, kad pirmininkaujant Ispanijai galite žengti žingsnį toliau ir bandyti užtikrinti didesnę jos nepriklausomumą ir tobulinti valdybos dydį, nes šiuo pagrindu jai būtų sunku veiksmingai veikti?

Diego López Garrido, *einantis Tarybos pirmininko pareigas*. – (ES) Kiek žinau, yra pasiūlymas, kurį pateikė Komisija. Buvo pasiekta susitarimo, pasiekta bendro sutarimo Taryboje, ir tai nebuvo lengva. Pirmininkaujanti Švedija ir Komisija turėjo daug dirbti, kad pasiektų šį susitarimą ECOFIN taryboje, ir štai mes jį turime. Dabar jis yra čia, Europos Parlamente, ir dabar Parlamentas turi pritarti šiam požiūriui, kaip sakote jūs ir kiti.

Tai yra vieta, kur reikia pasiekti dviejų sferų susitarimą. Yra bendras sutarimas Tarybos lygmeniu ir matysime, ar galime pasiekti bendrą sutarimo su Europos Parlamentu.

Manau, kad šie klausimai, kuriuos iškėlėte, kaip ir kiti yra tinkami ir svarstyti, ir esu tikras, kad mums pavyks pasiekti dviejų Europos Sąjungos teisinių institucijų: Tarybos ir Europos Parlamento, susitarimą, nes jis yra absoliučiai būtinas.

Seán Kelly (PPE). – Ar pirmininkaujanti Ispanija kaip siūlomos finansų priežiūros dalį svarstytų galimybę teikti rekomendacijas dėl geriausios patirties ribojant didžiausių bankų vadovų atlyginimus ir taip pat groteskišką priedų kultūrą, kuri sukėlė daugumą sunkumų ir baigėsi krize, kurią išgyvename šiandien?

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Ponia pirmininke, pone Diego Lópezai Garrido, norėčiau susieti Europos Sąjungos finansinės priežiūros klausimą su spekuliaciniais veiksmais, kuriuos vykdo investiciniai

fondai, tarp jų ir fondai, nuolat veikiantys Europos Sąjungoje, Londono Sityje. Spaudoje rašoma, kad fondų vadybininkai spekuliuoja euru, Graikijos vyriausybės ir kitų valstybės obligacijomis, skolos ir deficito pagrindu, šitaip skatindami tolesnį skolinimąsi.

Ar galite nurodyti, kokių konkrečių priemonių bus imtasi, siekiant apsaugoti Europos Sąjungos valstybių narių ekonomiką nuo didelės rizikos investicinių fondų, tarp jų nuolat veikiančių Europos Sąjungoje, spekuliacinių veiksmų?

Diego López Garrido, einantis Tarybos pirmininko pareigas. – (ES) Taip, manau, kad visiškai įmanoma svarstyti geriausią patirtį kalbant apie finansų subjektų veiklą. Padedame diskusijas dėl šių finansinės priežiūros sistemų ir manau, kad tai yra tinkama vieta svarstyti visus šiuos klausimus ir net įtraukti kai kuriuos jų aspektus, pvz., kuriuos jūs, pone Seánai Kelly, minėjote, į šias direktyvas.

Taip pat manau, kad šiose direktyvose yra vietos pasiūlymui, kurį pateikė antrasis kalbėtojas, kurį galėsite aptarti šiuose rūmuose, pvz., dėl rizikos draudimo fondų reguliavimo, kuris atitinka priežiūros reikalavimus, kurie buvo aptarti, arba, pvz., klausimui, kurį ši rytą minėjo einantis Tarybos pirmininko pareigas – dėl lengvatinių mokesčių šalių.

Visa tai, visos šios idėjos, kurios buvo išsakytos, turi savo vietą ir puikiai tinka diskusijoms, kurios galėtų įvykti šiuose rūmuose per kitus keletą mėnesių dėl reformos, kaip tuo metu ji buvo vadinama Europos Vadovų Taryboje, galutinės ir faktinės finansų sistemos priežiūros reformos. Taigi, nuoseklios ir svarbios reformos, kuri apims visus klausimus ir diskusijas, kurias ketinate surengti.

Pirmininkas. – 9 klausimas, pateiktas **Rodi Kratsa-Tsagaropoulou** (H-0496/09)

Tema: Ekonominė padėtis Graikijoje ir euro zonos vaidmuo

Per pastarąjį Europos aukščiausiojo lygio susitikimą išsakyti pareiškimai, susiję su Graikiją užklupusių ekonominių problemų sudėtingumu ir su parama kitoms šalims, kurių padėtis yra panaši, buvo prieštaringi. Nors kanclerė A. Merkel pabrėžė visų euro zonos šalių bendrą atsakomybę už tai, kas vyksta vienoje iš jos narių, J. F. Reinfeldt manė, kad Graikijos problemos yra šalies vidaus problemos, kurioms spręsti reikia priimti sprendimus nacionaliniu lygmeniu.

Kokia Tarybai pirmininkaujančios šalies pozicija atsižvelgiant į valstybių narių solidarumą, ypač euro zonoje, kurios vienai valstybei gresia nemokumas? Ar ji pritaria tam, kad valstybių narių vyriausybėms būtų teikiamos ECB (Europos centrinis bankas) paskolos ir garantijos siekiant išvengti spėlionių ir neleisti, kad dėl sumažėjusių valstybių narių skolinimosi galimybių jų valstybės skola atsidurtų vadinamajame užburtame rate?

Ar ji mano, kad be pagal SAP (Stabilumo ir augimo paktas) nustatytų sankcijų reikia taikyti veiksmingesnius prevencinius patikrinimus, kurie būtų derinami su priemonėmis, skirtomis paremti užimtumą ir augimą įsiskolinusiose šalyse iki jų ekonominė padėtis itin nepablogėjo?

Diego López Garrido, einantis Tarybos pirmininko pareigas. – (ES) Europos Sąjungos sutartyse numatomas aiškus kompetencijos pasidalijimas. Valstybių narių ekonomikos politikos priemonės yra bendras visos Europos Sąjungos reikalas, tačiau tuo pat metu nacionalinis kiekvienos valstybės narės biudžetas yra kiekvienos valstybės narės kompetencija.

Atsižvelgiant į tai, kad šešiolika Europos Sąjungos valstybių naudoja bendrą valiutą ir tuo pat metu ją katinama toliau plėsti, nes pinigų sąjunga pagal Maastrichto sutartį numatyta kaip vienas didžiausių visa apimančių tikslų, žinoma, valstybės narės laikosi taisyklių dėl savo biudžeto formavimo, nes tai turi įtakos ekonomikai ir visai pinigų sistemai.

Todėl būtina siekti išvengti pernelyg didelio viešojo sektoriaus deficito, kas yra itin svarbu ekonomikos ir pinigų sąjungos veikimui ir iš jų abiejų labiausiai tai jos daliai, kuri labiausiai išvystyta – būtina pripažinti – pinigų sąjungai, ir mažiau ekonomikos sąjungai.

Todėl Stabilumo paktas ir savo metu Maastrichto sutartimi, o šiandien Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 123 straipsnyje draudžiama padengti lėšų poreikiojimą arba teikti bet kokias kredito formas jam padengti Europos centriniame bankui arba valstybių narių, kurių valiuta yra euras, centriniams bankams. Sutartyje taip pat nurodyta, kad Europos Sąjunga ir valstybės narės nėra atsakingos ir neprisiima kitos valstybės narės centrinės vyriausybės arba kitų viešųjų institucijų įsipareigojimų.

Todėl kiekviena valstybė narė privalo pati garantuoti savo skolos įsipareigojimų vykdymą, ir Taryba nurodė, kad visos valstybės narės turi tai daryti, todėl yra įsitikinusi, kad Graikija ir kitos valstybės narės priims būtinus

sprendimus ištaisyti savo ekonomikos pusiausvyros trūkumus, kad apsaugotų savo nacionalinės ekonominės ir finansinės aplinkos stabilumą.

Būtina prisiminti, kad pagal deficito perviršio procedūrą pagrįstais atvejais numatoma ekonomikos politikos priemonių priežiūra. Taryba rengiasi svarstyti Graikijos atvejį, kaip manome, vasario mėn. Galimas daiktas, kad tuomet, nors ir atsižvelgiant į Komisijos iniciatyvos teisę, bus priimtos rekomendacijos ir numatytos strategijos, kad Europos Sąjunga galėtų pareikšti savo interesus ir savo dalyvavimą šiais sudėtingais atvejais arba aplinkybėmis, kurias patiria tam tikros valstybės narės.

Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (PPE). – (EL) Ponia pirmininke, pone Diego Lópezai Garrido, jūs priminėtumums sutarties straipsnius, kuriuose kalbama apie deficito procedūrą. Parlamentui žinomi šie straipsniai. Vis dėlto man atrodo, kad galėtumėte suteikti daugiau informacijos apie tai, ką norėjo pasakyti José Luis Rodríguez Zapatero, kai jis kalbėjo apie eurozonos solidarumą, apie solidarumą valstybėse, pergyvenančiose finansinius sunkumus. Galbūt yra galimybė aptarti geresnį finansinį koordinavimą tarp centro ir regionų kalbant apie subsidijas? Galbūt yra geresnio finansinio koordinavimo galimybė siekiant išvengti finansų ir socialinio dempingo, kuris jau dabar jaučiamas Europos Sąjungoje ir turi konkrečių pasekmių tam tikroms šalims? Ar negalite paaiškinti plačiau, ką norėjote pasakyti, kai minėjote José Luiso Rodríguezo Zapatero žodžius dėl solidarumo?

Diego López Garrido, einantis Tarybos pirmininko pareigas. – (ES) Europos Sąjunga yra pasaulio regionas, kur solidarumas demonstruojamas labai akivaizdžiai. Pvz., Graikijos atveju arba mano šalyje Ispanijoje buvo jaučiamas solidarumas iš Europos Sąjungos pusės per Europos fondus ir struktūrinius fondus, kurie yra esminės pagrindinės Europos solidarumo politikos dalys, kurių vykdymas bus tęsiamas.

Jų negalima su niekuo palyginti, nes pasaulyje nieko panašaus nėra. Tai leido pasiekti ryškia pažangą daugeliui valstybių, tai naudinga šaliai ir taip pat leidžia atverti rinkas. Tuo pat metu skiriamos lėšos regionams modernizuoti. Tai yra labai akivaizdus solidarumo pavyzdys. Šie fondai, žinoma, turėtų būti tinkamai panaudoti, ir Europos Sąjunga tai stebi, kas yra visiškai logiška. Taigi, tai ir yra solidarumas.

Kita solidarumo forma yra tai, kas labai aiškiai apibrėžiama Sutartyje. Jūs konkrečiai minėjote sutartį. Sutartimi nustatomas valstybių narių įpareigojimas koordinuoti jų ekonomikos politikos priemones, jų socialinės politikos priemones ir jų užimtumo politikos priemones. Tai aiškiai numatyta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 5 straipsnyje ir tuo taip pat aiškiai išreiškiamas Europos Sąjungos solidarumas: bendra diskusija ir bendrai priimant tikslus siekiant sukurti koordinuotą ekonomikos politiką.

Daugelis dabartinių problemų įvairiose Europos šalyse yra krizės pasekmė ir jos nebūtų buvusios tokios didelės, jei ekonomikos sąjunga būtų pradėjusi veikti anksčiau, nes ekonomikos sąjunga nustojo veikti. Pinigų sąjunga vystėsi, o ekonomikos sąjunga sustojo ir Europos Sąjungoje neatsirado ekonominių politikos priemonių sinergija, kitaip tariant, kas turėjo atsitikti. Tai yra, kas sutartimi yra galiausiai siūloma.

2020 m. Europos Sąjungos strategija, dėl kurios tikslų turėtume susitarti investicijų į švietimą, darbo specializacijos ir pasidalijimo ir kovos su klimato kaita srityse, turėtų taip pat būti mūsų solidarumo išraiška. Šiose srityse solidarumas žemyne, Europos Sąjungoje, kuri visuomet turi būti kuo vieningesnė, taip pat yra aiškiai išreikštas. Vis dėlto tai, žinoma, neatima teisės reikalauti pagal sutartį iš valstybių narių jų atsakomybės dėl jų įsiskolinimų arba kreditų, kuriuos jos prisiima. Tai yra kiekvienos valstybės atsakomybė. Vis dėlto tenka atsižvelgti į rinkos sąlygas, socialinės politikos priemones, struktūrinės politikos priemones, regioninės politikos priemones, ir ateityje tikiuosi ekonominių, socialinių ir užimtumo politikos priemonių koordinavimo, ir tai yra, be abejonės, solidarumo sąlygos.

Tai yra tinkamiausia, išsamiausia ir toliausiai siekianti solidarumo politika Europos Sąjungoje.

Janusz Władysław Zemke (S&D). – (PL) Aš vis dar norėčiau užduoti klausimą, kadangi jūs, ministre, teigėte, kad bus keliamas labai rimtos padėties Graikijoje klausimas Komisijos posėdyje šių metų vasario mėn. Tiesa, kad krizė Graikijoje yra labai rimta, tačiau mes taip pat žinome, kad ji, deja, gali gilėti. Norėčiau paklausti: be Komisijos posėdžio ar nebus pradėta nepriklausoma diskusija su Europos centriniu banku? Aš taip pat manau, kad tai svarbi institucija, kuri turėtų aktyviau veikti, kalbant apie padėtį Graikijoje.

Diego López Garrido, einantis Tarybos pirmininko pareigas. – (ES) Manau, kad kiekviena institucija turi savo veiklos sritį. Tai yra viena svarbiausių Europos ekonomikos ir pinigų sąjungos struktūrinių ypatybių, ir būtent tai užtikrina mums didesnę patikimumą.

Tiesa, kad Taryba svarstys Graikijos atvejį, tai yra logiška, nes tai yra viena Europos Sąjungos valstybių narių, ir, aišku, tai, kas atsitinka kitoje Europos valstybėje, turi įtakos mums visiems. Mums turi įtakos tai, kas vyksta už Europos ribų, nekalbant apie šešiolika valstybių, turinčių bendrą rinką ir bendrą valiutą.

Logiška, kad tai yra svarstoma laikantis reikalavimų, kurie numatyti sutartimi ir, be to, tai yra daroma remiantis biudžeto ir ekonomikos strategija, kuri yra laikoma tinkama esamomis sąlygomis, ir kuri, žinoma, yra rekomenduotina – šiuo atveju Graikijai, kuri, neabejotinai, turėtų iš to naudos.

Europos centrinis bankas turi savo pareigas, ir tai yra numatyta sutartimi, pareigas dėl finansų stabilumo ir kainų stabilumo, užimdamas nepriklausomą poziciją. Europos centrinis bankas yra visiškai nepriklausomas, ir tai yra esminis Europos Sąjungos principas, kuris užtikrina didesnę mūsų ekonomikos ir finansų sistemos ir mūsų bendros valiutos, euro, patikimumą. Į šį nepriklausomumo kriterijų būtina atsižvelgti, nes tai yra pagrindinė ekonomikos ir pinigų sąjungos, kuriai mes pritarėme prieš keletą metų Europos Sąjungoje, sudėtinė dalis.

Pirmininkė. – Ministre, labai jums dėkoju už jūsų dalyvavimą šioje pirmojoje klausimų valandoje pirmininkaujant jūsų valstybei narei.

Klausimams, į kuriuos nebuvo atsakyta trūkstant laiko, bus pateikti raštiški atsakymai (žr. priedą).

Klausimų valanda baigta.

(Posėdis sustabdytas 19.15 val. ir atnaujintas 21.00 val.)

PIRMININKAVO: Rodi KRATSA-TSAGAROPOULOU

Pirmininko pavaduotoja

13. Komitetų sudėtis (žr. protokolą)

14. Demokratizacija Turkijoje (diskusijos)

Pirmininkė. – Kitas klausimas – Tarybos ir Komisijos pareiškimai dėl demokratizacijos Turkijoje.

Diego López Garrido, einantis Tarybos pirmininko pareigas. – (ES) Ponios ir ponai, man labai malonu kreiptis į šių rūmų narius šiuo itin svarbiu Europos Sąjungai klausimu – t. y. santykių su Turkija ir, dar konkrečiau, demokratizacijos Turkijoje klausimu, kuris, atrodo, yra pagrindinis šioje diskusijoje, klausimas, susijęs su Europos Sąjunga ne tik netiesiogiai, bet ir tiesiogiai, turint omenyje, kad Turkija yra šalis kandidatė.

Ji turi šalies kandidatės statusą, derybos dėl Europos Sąjungos narystės trunka jau keletą metų ir, kaip žinoma, tarp kitų politinių Kopenhagos reikalavimų, reikalaujama, kad šalys, norinčios stoti į Europos Sąjungą, turėtų stabilias politines institucijas ir užtikrintą demokratijos, teisinės valstybės, žmogaus teisių ir pagarbos mažumoms garantijas.

Todėl Turkija privalo vykdyti šiuos reikalavimus. Yra keletas skyrių, dėl kurių galima pradėti derybas. Dėl vieno galima, dėl kitų dar ne, kitur derybos sustojo, tačiau visiškai aišku, kad Turkija strateginiu požiūriu yra labai svarbi Europos Sąjungai. Pirmiausia, kadangi tai yra šalis, turinti Europos perspektyvą ir, be to, kadangi tai didelė didėjančios strateginės reikšmės energijos tiekimo požiūriu šalis ir apskritai jos ekonominė ir taip pat, žinoma, politinė reikšmė nekvestionuojama. Turkija, beje, yra NATO narė ir todėl šiuo požiūriu kai kurioms Europos Sąjungos valstybėms narėms Turkija yra taip pat partnerė ir šiame kariniame aljanse.

Reikia pasakyti, kad Turkija pergyvena teigiamus pokyčius. Europos perspektyva teikia Turkijai ypatingą motyvaciją, teigiama prasme, žengti keliu siekiant demokratinį pokyčių ir demokratinio konsolidavimo. Dabartinė Turkijos vyriausybė net pradėjo tai, ką ji vadina „demokratine iniciatyva“, atsiliepiant į Turkijos politinės sistemos institucinių pokyčių ir *en route* jos demokratizacijos poreikį. Kalbant apie Europos Sąjungą, ji parodė savo susidomėjimą skiriant vyriausybės nariu Egemeną Bağışą, su kuriuo man ne kartą teko kalbėtis, kuriam skirtas atskiras portfelis ir kuris yra konkrečiai atsakingas už derybas su Europos Sąjunga.

Taigi, matome, kaip, viena vertus, Turkija pradėjo reformas, kurias inicijuojant, be abejonės, turėjo įtakos Europos perspektyva, tačiau, kita vertus, tebėra didelių neatitikimų srityje, kuri yra svarstoma šiose diskusijose – demokratijos ir pagarbos pagrindinėms laisvėms srityje.

Vis dar laikome, kad tam tikrų laisvių apsauga ir garantijos yra nepakankamos, kaip antai: išraiškos, spaudos, religijos laisvės arba sąjungų teisių, mažumų grupių teisių, moterų ir vaikų teisių, kovos su diskriminacija ir lygių vyrų ir moterų teisių. Tai leido mums pasiūlyti Turkijai, kaip šio proceso dalį, pradėti konstitucines reformas, be kurių būtų sunku judėti į priekį bet kurioje iš šių sričių.

Todėl, kaip nustatyta derybų su Turkija sistemoje, Europos Sąjunga ketina toliau laikytis šių principų ir, dar daugiau, nurodyti Turkijai, kai bus būtina ir kai manys, jog tai reikalinga, kad tam tikra priemone nepasiekta arba gali būti apsunkinta pažanga tam tikra kryptimi.

Taip faktiškai įvyko po Turkijos konstitucinio teismo sprendimo, priimto gruodžio 11 d., paleisti DTP (*Demokratik Toplum Partisi*) ir neleisti demokratiškai išrinktiems atstovams vykdyti bet kokią politinę veiklą. Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė išreiškė susirūpinimą dėl šio teismo sprendimo, ir buvo aiškiai girdėti griežta Europos Sąjungos kritika dėl šio sprendimo. Be to, ši kritika paskatino būtinas Turkijos teisės reformas, pritaikant įstatymą dėl politinių partijų prie tam tikrų rekomendacijų, kurios yra suformuluotos Europos Tarybos Venecijos komisijos ir Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos reglamentuose, kuriuos, beje, pasirašė ir ratifikavo Turkija, pereidama šiuo atveju į Strasbūro teismo jurisdikciją.

Taigi, baigiu, ponai pirmininke. Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė ir toliau skirs didelį dėmesį šiam klausimui. Kiekvienas šiuo metu vykstančių reformų proceso aspektas yra atidžiai stebimas sistemos, kurią manome esant teigiama ir kuri yra derybų ir narystės asociacijos sistema, sąlygomis. Manome, kad tai yra strateginė sistema, kurios turėtume toliau laikytis, ir šiuo metu Tarybai pirmininkaujanti Ispanija norėtų tęsti derybas, kurios atvertų naujas galimybes, ir, kaip ir praėjusiais metais, galėtume išsamiai svarstyti klausimus šių derybų metu.

Olli Rehn, Komisijos narys. – Ponia pirmininke, džiaugiuosi šiomis labai svarbiomis diskusijomis dėl Turkijos demokratizacijos. Norėčiau jums priminti, kad Turkijos narystės ES procesas tebėra strategiškai svarbus Europos Sąjungai.

Demokratinėmis reformomis ir demokratiniais pakeitimais Turkijoje įtvirtinamas Turkijos ir platesnės ES ir Turkijos kaimynystės stabilumas ir saugumas. Pažanga Turkijoje įkvepia reformuotojus ir yra demokratijos ir žmogaus teisių visame regione katalizatorius.

Žinoma, pažanga ne visuomet yra tokia vienareikšmė, ir ją nebūtinai lydi tik teigiami įvykiai. Matome įvykius, kurie mums kelia susirūpinimą, ir kai taip atsitinka, labai rimtai keliame šiuos klausimus Turkijos valdžios institucijoms ir naudojame priemones, kurias galime ir kurias mums suteikia ES stojimo perspektyva.

Kai visuomenė, panaši į Turkijos, patiria esmines politines permainas, retai kada įvykius lydi visiškas aiškumas arba visiškai aiški jų kryptis.

Toks pavyzdys yra Turkijos atsivėrimas demokratijai kurdų mažumos atžvilgiu. 2009 m. vasarą Turkijos vyriausybė pradėjo šį vadinamąjį atsivėrimą demokratijai, kuriuo siekiama kelti visų Turkijos piliečių demokratijos ir gyvenimo standartus. Šia svarbia iniciatyva per dialogą ir Turkijos demokratinę institucijų sistemą sprendžiamas ir kurdų klausimas. Iki šiol įvykdyta daug labai svarbių reformų. Kai kurios iš jų vos prieš keletą metų būtų neįsivaizduojamos: prisiminkime televizijos programas kurdų kalba, kurias dabar transliuoja privatūs ir valstybiniai transliuotojai. Jie yra iškalbingas tokių teigiamų pasikeitimų ir transformacijų pavyzdys.

Tačiau pastarųjų metų demokratizacijos nesėkmės yra pagrindas rimtam susirūpinimui. Apgailėstaujame dėl Turkijos konstitucinio teismo sprendimo gruodžio mėn. uždrausti Demokratinės visuomenės partiją (DTP). Uždraudus DTP, keletas partijos narių – tarp jų išrinktieji merai – buvo suimti, vykdant kovos su terorizmu tyrimą. Tuo pat metu PKK teroristiniai išpuoliai ir toliau šalies pietryčiuose nesilpnėja, keldami nuolatinį pavojų Turkijos armijos kareiviams. Įtemptą politinį klimatą dar labiau sustiprino parama iš šiaurės Irako sugrįžusiems PKK nariams ir rėmėjams. Nacionaliniai Turkijos sluoksniai panaudojo šią galimybę užsipulti vyriausybę dėl jos politikos priemonių ir paties atsivėrimo demokratijai.

Po šios neigiamos reakcijos, nukreiptos prieš atsivėrimą demokratijai, džiaugiuosi praėjusios savaitės Turkijos vyriausybės pranešimu, kad ji ir toliau ketina tęsti demokratizacijos procesą. Demokratiniai pasikeitimai Turkijoje yra reikšmingas liudijimas, kiek Turkijai yra svarbi EB stojimo perspektyva ir kokių rezultatų ji leidžia pasiekti, kai ja sąžiningai ir tvirtai, energingai ir nuosekliai naudojasi.

Tai nėra lengvas procesas, ir kelionė yra tiek pat svarbi, kiek ir jos tikslas. Palaikykime šį procesą ir toliau panaudokime jį bendram ES ir Turkijos labui.

Ria Oomen-Ruijten, *PPE frakcijos vardu*. – (NL) Ponia pirmininke, Komisijos nary Olli Rehnai, suprantu, kad šios diskusijos dėl Turkijos, dėl plėtros gali būti paskutinis kartas, kai galiu kreiptis į jus. Bet kuriuo atveju norėčiau padėkoti jums už informaciją, kurią visuomet esate nusiteikę suteikti diskusijose su mumis, su manimi. Nuoširdžiai jums dėkoju.

Tarybos Pirmininke, pone Diego Lópezai Garrido, ponios ir ponai, šiandienos diskusijos nėra apie derybas dėl naujų skyrių. Jų tema yra demokratizacija, – ir ypač tam tikri demokratizacijos aspektai, – kadangi pažangos ataskaita dėl Turkijos ir Parlamento vizija yra įtraukti į kitos mėnesinės sesijos Strasbūre darbotvarkę. Sutinku su Komisijos nariu Olli Rehnu, kad nepaprastai svarbu užtikrinti Turkijos judėjimą demokratijos kryptimi. Norėčiau nuoširdžiai padėkoti Turkijai už jos pastangas, kurias ji jau parodė šioje srityje, tarp jų ir kurdų klausimu. Pagaliau, kas būtų pagalvojęs prieš dešimtį metų, net prieš penkerius metus, kad jau dabar turėsime televizijos programas kurdų kalba?

Kai 2009 m. viduryje Turkija pradėjo vadinamąją „atsivėrimo demokratijai“ iniciatyvą, tai sukėlė precedento neturinčias diskusijas – ne tik diskusijas Parlamente, bet ir dar nematytas diskusijas žiniasklaidoje. Tuo metu tikėjau, kad diskusijos leis pagaliau pasiekti labai apčiuopiamų, giliai įtvirtintų teisių visiems Turkijos piliečiams. Spalio mėn. pasveikinau savo Turkijos partnerius su tuo, kad jie ryžosi surengti šias diskusijas, nepaisant visuomenės pasipriešinimo. Paraginau juos po diskusijų priimti konkrečias priemones, įgyvendinant šią demokratizaciją. Tačiau Turkijos veidą vėl uždengė tamsūs šešėliai, kai po Turkijos konstitucinio teismo sprendimo kilo nauji teroristų išpuoliai. Nuvilnijo Demokratinės visuomenės partijos (DTP) narių suėmimai, ir tebegresia areštas Turkijos parlamento nariams. Tai taip pat kelia grėsmę šiam procesui ir man neduoda ramybės labai bloga nuojauta. Nors apgailestauju dėl konstitucinio teismo sprendimo, suprantu, kad tas pats teismas ragina įgyvendinti Venecijos komisijos rekomendacijas. Šiuose rūmuose visuomet buvo smerkiamas smurtas ir terorizmas ir visuomet pritariama politiniams sprendimams. Pagaliau tik dialogas su Turkijos visuomene ir teisiškai garantuotos tvarios teisės suteiktų taiką, saugumą ir gerovę Turkijos piliečiams ir būtų nepaprastai naudingas ir mums visiems.

Richard Howitt, *S&D frakcijos vardu*. – Ponia pirmininke, atsivėrimo demokratijai pradžia praėjusiais metais mums suteikė viltį pasiekti tikros pažangos užtikrinant pagarbą kurdų kalbos, kultūros ir žmogaus teisėms Turkijoje ir užbaigti ilgus metus trukusį terorizmą ir smurtą.

Vis dėlto šįvakar Parlamentas prisijungia prie Tarybos ir Komisijos, reikšdamas gilų susirūpinimą dėl to, kad gruodžio mėn. konstitucinio teismo sprendimu buvo uždrausta politinė partija, kuri atstovauja daugumai balsų šalies kurdų gyvenamose vietovėse, ir yra tai, ką šalies žmogaus teisių susivienijimas vadina pačiu geriausiu „derybininku“, kalbančiu kurdų vardu.

Prieš porą metų aš asmeniškai dalyvavau kaip stebėtojas partijos suvažiavime, kuriame dalyvavo maždaug 20 000 žmonių, ir pats galėjau matyti, kokią teisėtumą ji turi savo pačių rėmėjų akyse.

Pripažįstu, kad priimtam sprendimui uždrausti politinę partiją savo pareiškime prieštaravo Turkijos ministras pirmininkas, ir šiandien Turkijos spaudoje pranešama apie valdančiosios partijos paskelbtus ketinimus išvengti tolesnių netikėtų uždraudimų, suderinant konstituciją su Europos žmogaus teisių konvencijos 11 straipsnio reikalavimais. Šie pažadai turėtų būti realizuoti.

Tačiau bet kuriam iš mūsų sunku suderinti Turkijos raginimus kovotojams palikti kalnus su tuo, kad kiti tos pačios bendruomenės nariai, kurie pasirinko demokratijos kelią, rodomi surakintomis rankomis ir pakeliui į kalėjimą. Pranešama, kad įkalinta nuo 700 iki 1 000 partijos narių, daugelis paprasčiausiai tik todėl, kad viešumoje kalbėjo savo kalba.

Šiame Europos Parlamente mes turėtume itin apgailestauti dėl devynių į kalėjimą uždarytų partijos narių, kurie buvo išrinkti merai, ir dviejų sustabdytų parlamento narių įgaliojimų.

Mūsų, kaip ir jų, parlamento narių parlamentinis imunitetas užtikrina, kad atstovaudami žmonėms galėtume be baimės kalbėti. Baimė, kurią mes, kurie norėtumėme matyti Turkiją Europos Sąjungoje, turime padėti įveikti, yra tai, ką jaučia dalis visos daugiakultūrės šalies visuomenės, kuri mano, kad vadinamosios mažumų teisės kelia pavojų šalies vientisumui. Šiuolaikinėje Europoje tam tiesiog nėra vietos.

Taigi, partijos, kurios turkiškas pavadinimas yra „Demokratinės visuomenės partija“ nebėra, tačiau jos demokratinės visuomenės siekis šiandieninėje Turkijoje neturėtų būti pamirštas.

Sophia in 't Veld, *ALDE frakcijos vardu*. – (NL) Ponia pirmininke, pirmiausia, norėčiau prisijungti prie Rijos Oomen-Ruijten, nuoširdžiai padėkodama Komisijos nariui Olli Rehnu už jo pastangas pastaraisiais metais. Aš taip pat džiaugiuosi nauja energija, su kuria pirmininkaujanti Ispanija ėmėsi derybų su Turkija klausimo.

Ponios ir ponai, aš taip pat apgailestauju dėl Turkijos konstitucinio teismo sprendimo. Aišku, tai yra žingsnis atgal, tačiau tikėkimės, kad tai yra vienintelis žingsnis atgal ir kad po to seks keletas žingsnių į priekį, nes taip pat privalome suprasti, kad dabartinė Turkijos vyriausybė iš tikrųjų deda pastangas paskatinti demokratizaciją ir suteikti kurdams jų teisėtą vietą visuomenėje ir politinėje sistemoje. Vis dėlto norėčiau nurodyti, kad jei norime remti šią demokratizacijos, vystymosi ir reformų procesą Turkijoje, turime vienareikšmiškai įsipareigoti Turkijos narystei ES. Manau, kad turime paskatinti Turkijos gyventojus – ne tik Turkijos politinę klasę – nedvejoti, nesvarstyti tarpinių sprendimų arba nekeisti tikslų šio proceso metu. Mūsų įsipareigojimai turi būti nedviprasmiški. Tai taip pat tinka visoms Turkijos politinėms partijoms, todėl norėčiau jas paraginti užkasti karo kirvį ir derinti savo pastangas siekiant tolesnių reformų.

Per pastarąją vizitą į šalį, kaip ES ir Turkijos jungtinio parlamentinio komiteto narys, aš pastebėjau didžiulę pilietinės visuomenės pažangą. Pagaliau Turkija yra daugiau negu tik politikai ir derybininkai; tai taip pat ir žmonės. Matau, kad Turkijos žmonės iš tikrųjų priima iššūkį ir daug dirba, reformuojant visuomenę. Tam mes nuoširdžiai pritariame. Todėl paraginčiau stiprinti ramstį, dėl kurio susitarėme: ne tik derybas, bet ir investicijas geriau pažįstant vieniems kitus. Tai numatyta pagal antrąjį skirsnį. Tikiuosi, kad šis Parlamentas taip pat priims vienareikšmišką įsipareigojimą remti stojimo procesą.

Hélène Flautre, *Verts/ALE frakcijos vardu*. – (FR) ponias pirmininke, Komisijos nary Olli Rehnai, dėkoju jums už tai, kad esate su mumis šią vėlyvą valandą aptariant demokratizaciją Turkijoje – klausimą, kuriuo atliktas didelis darbas, už kurį aš jums dėkoju.

Manau, kad kai vyriausybė paskelbė šią demokratinę iniciatyvą, atsivėrimą demokratijai, daugelis mūsų pripažino, koks tai drąsus žingsnis, ir tuo pat metu manė, kad šis svarbus tikslas reiškia ilgą kelią, kelią, kuriame bus ir spąstų; ir tai išryškėjo gana greitai.

Pirmasis įvykis buvo, kaip jūs sakėte, DTP uždraudimas, tačiau taip pat norėčiau nurodyti, kad kartu su DTP uždraudimu draudimas dalyvauti politinėje veikloje, kuris turėjo įtakos keletui išrinktųjų partijos narių, taip pat neleis dalyvauti žmonėms, kurie yra pagrindiniai demokratinio ir politinio dialogo dalyviai sprendžiant kurdų klausimą. Todėl šis sprendimas palieka daug atvirų klausimų.

Toliau – neslūgsta suėmimų banga, šalinant politinius vadovus, ginančius šio kurdų klausimo sprendimą. Vis dėlto kurdų klausimas yra pagrindinis demokratijos procesui Turkijoje! Pirmiausia todėl, kad jis yra sisteminis ir reiškia daugelį kančių, smurto, konfliktų ir karo metų, kurių tragedijų randai išlikę ir šiandien; ir šie randai yra ir ekonominiai, socialiniai, kultūriniai ir politiniai.

Šis kurdų klausimas taip pat labai riboja demokratizacijos procesą. Jis riboja išraiškos laisvę, spaudos laisvę, piliečių teises ir kovą su kankinimais. Ir kai šiandien galima matyti, kaip kovos su terorizmu įstatymais naudojamosi pateisinant atsakomuosius veiksmus, manau, dabar tikrai metas, kai turime remti vyriausybę ir tikėtis, kad ji pradės kitą drąsą iniciatyvą ir padės išeiti iš šios padėties, nes, kaip žinome, ne visos grupės Turkijoje yra suinteresuotos demokratinio kurdų klausimo sprendimu. Visi tai puikiai žinome, kaip žinojome ir anksčiau.

Todėl Turkijai dabar reikalinga mūsų parama, mūsų nuolatinė parama šiame demokratizacijos procese. Mano kolega narė Sofia in 't Veld yra teisi, sakydama, kad ši nuolatinė parama turėtų apimti narystės pažadą, baigus demokratizacijos procesą; tai nurodyti absoliučiai būtina.

Antra, vyriausybė turėtų pagaliau pasiūlyti reformas, kuriomis neišvengiamai būtų parengtas naujas konstitucijos projektas. Neatidėliotinos reformos yra akivaizdžiai susijusios su įstatymais dėl politinių partijų. Jos taip pat yra susijusios su rinkimų reforma – ypatingos skubos klausimu – ir teisinės sistemos nepriklausomumu. Šie esminiai Turkijos valstybės demokratijos ramsčiai turėtų būti drąsiai ir ryžtingai remiami Turkijos vyriausybės.

Be to, ši vyriausybė taip pat turėtų įgyvendinti iniciatyvas skatinant bendrą sutarimą ir susitaikymą, nes visuomenės ir politinių partijų poliarizacija Turkijoje turėtų pražūtingų pasekmių priimant bendrą sutarimą, reikalingą bendrai konstitucijai, kurios tikimės.

Charles Tannock, *ECR frakcijos vardu*. – Ponia pirmininke, Turkijos politinė sistema dabar yra pakankamai subrendusi ir gali būti laikoma pliuralistine demokratija. Politinės diskusijos yra brandžios ir rinkėjai turi tikrą pasirinkimą. Be to, Turkija yra Europos Tarybos narė, o tai, žinoma, susieja jos vyriausybę su bendrais demokratijos, žmogaus teisių ir teisinės valstybės standartais.

Akivaizdu, kad stabili ir tvirta demokratija yra būtina galutinės narystės ES sąlyga. Vis dėlto dabar susirūpinimą kelia, tikriausiai, bent dvi sritys.

Antra – tai Turkijos karinių pajėgų dalyvavimo politiniame procese istorija. Nors armija yra neabejotinai svarbus pasaulietinės valstybės ir stabilumo garantas, bet kokie bandymai pakenkti išrinktai vyriausybei galutinai pakenktų Turkijos narystės ES tikslams.

Kitas susirūpinimą keliantis klausimas yra AKP dominavimas politinėje arenoje, kuris verčia kai kuriuos stebėtojus manyti, kad Turkija laipsniškai taps vienpartine valstybe. Jei tai įvyktų demokratiškai, negalime tam prieštarauti, net jei keliamas klausimas dėl santykinai didelės žemutinės parlamentinio atstovavimo ribos, kuri Turkijoje yra 10 proc., ir tai, žinoma, neleidžia mažesniosioms partijoms dalyvauti parlamentiniame procese.

Vis dėlto švelnus islamistinis AKP atspalvis taip pat kelia kai kurių abejonių, ir partijos populiarumas akivaizdžiai rodo esminį Turkijos visuomenės polinkį fundamentalizmo link. Iki šiol Kemalio Atatiurko tradicija leido Turkijai sėkmingai plėtoti Europos ir Atlanto partnerystę, tačiau jos laipsniškas silpnėjimas dėl demografinių pokyčių leidžia manyti, kad tie, kurie tikėjo Atatiurko vizija, neatsižvelgė į pernelyg daug dalykų. Turkijos visuomenės labui demokratija turi būti pliuralistinė, pasaulietinė ir pagrįsta nesugriaunama pagarba žmogaus teisėms, tarp jų ir kurdų mažumų teisėms.

Kitas susirūpinimą keliantis klausimas yra, žinoma, Turkijos narystė Islamo konferencijos organizacijoje (OIC), kur pagarba šioms bendroms Vakarų vertybėms, kuriomis remiasi Europos Sąjunga, nėra tokia akivaizdi, nes OIC laiko Šariato įstatymus žmogaus teisių pagrindu islamo pasaulyje. Tai, mano nuomone, taip pat sukurtų tam tikrų rimtų interesų konfliktų Turkijai tapus Europos Sąjungos nare.

Takis Hadjigeorgiou, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (EL) Ponia pirmininke, kaip EP narys, atstovaujantis Kiprui, kalbėdamas apie Turkiją, visuomet jaučiu pareigą pareikšti paramą šios šalies stojimui į ES – žinoma, įvykdžius visas stojimo sąlygas ir plačią demokratizaciją.

Kaip galime padėti demokratizuoti Turkiją? Tai yra svarbus klausimas. Manau, kad to galima pasiekti sakant Turkijai tiesą. Taip, Turkijos pažanga akivaizdi. Turime tai nurodyti. Turime tai kuo dažniau pabrėžti.

Turkija tapo politinių partijų kapinynu. Aukščiausiojo teismo sprendimais uždrausta trylika politinių partijų. Neseniai buvo uždrausta DTP; 200 partijos narių, devyni merai, šeši buvę merai ir du buvę partijos vadovai šiuo metu yra kalėjime. Ar galima teigti, kad tai yra demokratizacija, nes televizijos programos rodomos kurdų kalba? Mes esame Turkijos kaimynai ir raginame jus remtis mūsų, kaip kaimynų, patirtimi, o ne mūsų silpnosiomis pusėmis. Turkijos demokratizacijos galima pasiekti tik aiškiai ir griežtai su ja kalbant.

Nikolaos Salavrakos, *EFD frakcijos vardu*. – (EL) Pone ministre, džiaugiuosi santūria ir – ar galiu taip pasakyti – išmintinga pozicija, kurios laikosi Diego López Garrido ir Komisijos narys Olli Rehn, kurį sveikinu ir linkiu sėkmės naujose pareigose.

Nėra abejonių, kad Turkija yra didelė ir svarbią strateginę reikšmę turinti musulmoniškų tradicijų šalis. Norėčiau pritarti kitų narių, kuriuos palaikau, požiūriui. Vis dėlto informacijos apie šią šalį analizė leidžia man manyti, kad joje veikia skirtingi jėgos centrai, kurie negali veikti bendrai ir vienas kitam prieštarauja. Taigi, nors R. T. Erdoğan vyriausybė yra nuosaiki, šalies ginkluotosios pajėgos agresyviai veikia Graikijos atžvilgiu, nuolat pažeisdamos Graikijos oro erdvę ir nuolat grasindamos „Frontex“.

Taip pat pastaruoju metu teismai rodo pakartotinę tendenciją atstatydinti vyriausybę šioje šalyje, panašiai, kaip tai įvyko prieš porą ar trejetą metų su N. Erbakano vyriausybe.

Pagaliau, Turkijos vyriausybė pasirodė esanti bejėgė apsaugoti šalies gyventojų suverenumą, kuris yra sudedamasis demokratijos elementas, ir planuoja sukurti naujos rūšies Otomanų valstybę, kaip rodo A. Davutoglu pažiūros, kurias pastarojo vizito į Libaną metu pakartojo R. T. Erdoğan.

Turkijos vyriausybės veiksmus dėl jos pasiūlymų Iranui dėl jo branduolinės programos, kurie prieštarauja tarptautinės bendruomenės, ypač Europos Sąjungos ir JAV, pozicijai, laikau labai keistais.

Be to, priešingai Ankaros kelių žemėlapiui ir tarptautiniams susitarimams, Turkija leidžia ir galbūt skatina neteisėtų migrantų judėjimą per savo teritoriją į Europos Sąjungos valstybes nares ir nesilaiko savo įsipareigojimų suteikti teisę plaukti ir leisti Kipro laivams ir lėktuvams.

Tuo pat metu Ortodoksų bažnyčios primarius Patriarchas Bartolomėjus, neginčytinas dvasinis šimtų milijonų ortodoksų krikščionių vadovas, asmeniškai pradėjo kovą, sąžiningai ir aiškiai apibūdindamas Patriarchato padėtį, skųsdamasis dėl religijos laisvės ir mažumų teisių pažeidimų. Todėl manau, kad Turkija dar turi įveikti ilgą kelią, kol galės įstoti į Europos Sąjungą.

Barbara Matera (PPE). – (IT) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, pritardama pastaboms, kurias išsakė kai kurie mano kolegos nariai, manau, kad demokratizacijos procesas Turkijoje yra labai svarbi kelionė, kuri leis šiai šaliai suartėti su Europos Sąjunga, ir kad mūsų bendras buvimas Europos Sąjungoje turėtų būti pagrįstas neginčijamais principais ir vertybėmis ir jų pripažinimas yra būtina bet kurios šalies stojimo į ES sąlyga.

Tai taip pat tinka Turkijai, kuri turėtų įgyvendinti reformas, būtinąs siekiant užtikrinti demokratiją, teisinę valstybę ir žmogaus teisių ir mažumų teisių apsaugą. Konkrečiai, demokratinės visuomenės pagrindas yra kultūrinis, religinis ir politinis pliuralizmas, tačiau jų pripažinimas yra sudėtingas procesas, glaudžiai susijęs su istoriniais, etniniais ir religiniais aspektais. Turkijos konstitucinio teismo sprendimas dėl Demokratinės visuomenės partijos, artimos kurdų mažumai, uždraudimo yra vienas pavyzdys. Partijų uždraudimas ir išrinktųjų atstovų nušalinimas visuomet yra labai svarbūs įvykiai, nes pažeidžia asmens laisvės ir demokratinis principus.

Demokratizacijos procesas Turkijoje neabejotinai priklauso nuo to, kaip bus sprendžiamas kurdų klausimas. Europos Sąjunga turėtų bendradarbiauti su atitinkamų šalių politinėmis valdžios institucijomis ir vykdyti bendrus veiksmus su Jungtinėmis Tautomis. Demokratija negali veikti be pliuralizmo, kaip ne kartą pakartojo Europos žmogaus teisių teismas Strasbūre.

Todėl tikiuosi, kad Turkijos politinė sistema vystysis taip, kaip numatyta pagal šiuos principus. Jei Turkijai tai pavyktų, jos stojimas į Europos Sąjungą mums suteiktų ateityje didelių galimybių.

Raimon Obiols (S&D). – (ES) Man atrodo, kad galima užtikrintai teigti, kad nuo derybų su Turkija dėl narystės pradžios vienbalsio susitarimo Taryboje pagrindu visas šis procesas nusipelnė teigiamo įvertinimo. Jis leido vykdyti demokratizaciją ir modernizavimo procesą Turkijoje. Vis dėlto akivaizdu, kad esama daugelio problemų, kurios yra žingsniai į priekį ir žingsniai atgal, kartais pasirodo blogų pranešimų – pastaruoju metu uždrausta DTP partija yra vienas pavyzdžių – ir mūsų ateityje dar laukia nepaprastai sudėtingas kelias.

Čia, šiame Parlamente, esame įpratę nurodinėti, ką turėtų daryti kiti. Manau, kad būtų neblogai, jei kalbėdami apie derybas su Turkija, galėtume apibrėžti, kokia yra mūsų daugumos pozicija. Manau, kad tai matyti iš Rijos Oomen-Ruijten pranešimo, kuris sulaukė daugumos pritarimo. Jame pritariama tam, kad derybose nebūtų taikomi dvejoji kriterijai, ir reikalaujama tvirtai ir aiškiai skelbti apie mūsų ketinimus ir vengti prieštaringos pozicijos, nes tai iš tiesų paskatintų ydingą ratą, kur Europos dvejonės, dviprasmybės ir prieštaravimai suteiktų peno reakcingai nusiteikusioms jėgoms arba tiems, kurie prieštarauja Turkijos narystei Europoje, nacionalistinėms grupėms arba panašiams į juos, priešišškai nusiteikusiems integracijos į Europą atžvilgiu.

Šiuo požiūriu norėčiau pareikšti savo pritarimą tam, ką kalbėjo Taryba ir Komisija. Pasikliaukime intuicija. Nežinome, koks bus rezultatas, tačiau turėtume likti ištikimi savo žodžiui: *pacta sunt servanda*.

Mes turime derybų procesą dėl Turkijos narystės Europos Sąjungoje ir turime elgtis aiškiai ir tiksliai ir, žinoma, į tai atsižvelgti, reikšdami savo valią.

Sarah Ludford (ALDE). – Ponia pirmininke, daugelį reformų, kurių reikalaujame Turkijoje, puikiai atspindi istorija dėl kurdų politinių partijų uždraudimo, iš kurių viena – DTP – buvo paskutinioji uždrausta praėjusį mėnesį.

Nuolatinės nesėkmės reformuojant konstituciją, politinių partijų įstatymą ir teismų sistemą, kaip ir tolesnis karinių jėgų dalyvavimas politikoje – visa tai turi įtakos sąlygoms, kuriomis dar kartą buvo bandyta sabotuoti kurdų demokratinio politinio atstovavimo galimybes. Šis uždraudimas taip pat sabotuoja atsivėrimą demokratijai, praėjusiais metais pradėtą Recepso Tayyipo Erdoğanso vyriausybės, kuris teisėtai sulaukė nepaprastai didelio palaikymo. Vienintelė ilgalaikio kurdų klausimo Turkijoje sprendimo galimybė yra politinis sprendimas ir tai yra geriausias būdas kovoti su PKK.

Komisijos narys Olli Rehn kalbėjo apie tai, kad buvo suimta keletas merų ir DTP partijos politikų, tačiau aš turiu duomenų, kad įkalinta per 1 200 aktyvistų, tarp jų BDP partijos narių, po DTP uždraudimo. Man visiškai neaišku, kaip šiomis sąlygomis vyriausybė ketina toliau stiprinti atsivėrimą demokratijai. Kas priima sprendimus dėl šių suėmimų? Girdėjau sakant, – manau, kad tai buvo Richard Howitt, – kad ministras pirmininkas R. T. Erdoğan pasmerkė DTP uždraudimą, nors pripažįstu, kad to nepastebėjau. Cinikas gali pasakyti, kad rinkėjai labiau palaikys AKP partiją, uždraudus DTP, nes jie yra šios partijos įpėdiniai šalies pietryčiuose.

Sutinku su tais, kurie, kaip Sofia in 't Veld ir Hélène Flautre, teigia, kad tvirtas ir patikimas patikinimas Turkijai, kad ji įstos į Europos Sąjungą, jei ji atitiks Kopenhagos kriterijus, yra geriausias demokratizacijos Turkijoje svertas – nors nemaža dalimi tai taip pat priklauso ir nuo jų pačių. Turkija yra svarbi šalis, turinti daugelį vertingų dalykų. Jai reikalinga demokratija, ir ji jos nusipelno.

Pagaliau, norėčiau pridurti savo padėką Komisijos nariui Olli Rehnui dėl to, ką jis padarė plėtros labui per pastaruosius penketą metų, ir ne tik Turkijoje, bet taip pat – kas artima mano širdžiai – Vakarų Balkanuose. Tikiuosi, kad netrukus galėsiu jį pasveikinti su nauju paskyrimu.

Franziska Keller (Verts/ALE). – Ponia pirmininke, pritariu tiems, kurie teigia, kad atsivėrimas demokratijai leido pasiekti didelę pažangą, kurios nebuvo keletą metų, ir tokių laimėjimų, kurie prieš keletą metų mums buvo neįsivaizduojami.

Taip pat pritariu tiems, kurie teigia, kad labai svarbu, jog šis demokratizacijos ir reformų procesas būtų tęsiamas ir stiprinamas. Taip pat norėčiau pridurti, kad turime žiūrėti, kaip reformos yra faktiškai įgyvendinamos – ne tik užrašant jas ant popieriaus įstatymuose, bet kaip jos įgyvendinamos praktiškai.

Kadangi akivaizdu, kad visi sutinkame, jog reformos vyksta, ir tai yra labai gerai, taip pat turime remti šias reformas. Tai reiškia, kad negalime reikalaui reformų, o paskui pasakyti, kad Turkija neturi galimybių vykdyti sąžiningą stojimo procesą. Jei mums reikalingos reformos, turime parodyti, kad pradėję reformas galime tikėtis tam tikros sėkmės, ir stojimo procesas bus sąžiningas, siekiant galutinio rezultato – Turkijos narystės ES.

Šiuo požiūriu tenka apgailestauti, kad tuo metu, kai José Luis Rodríguez Zapatero perėmė pirmininkavimą, jis labai sumažino savo ankstesnius įsipareigojimus dėl sąžiningo stojimo proceso.

Kadangi mes, kaip ES, prisiėmėme šį įsipareigojimą, manau, kad turime jo laikytis: turime būti patikimi vykdydami savo užsienio politiką. Todėl norėčiau žinoti, ar pirmininkaujančios valstybės narės atstovas galėtų paaiškinti, kaip, jei José Luis Rodríguez Zapatero vykdys įsipareigojimus, jūs galėsite tai įgyvendinti Taryboje su kitais nariais, kurie yra gana skeptiški šiuo klausimu?

Jan Zahradil (ECR). – (CS) Kalbu iš pozicijų to, kas pritaria visavertei Turkijos narystei Europos Sąjungoje, o ne privilegijuotajai jos partnerystei; ir norėčiau pridurti keletą skeptiškų mūsų pačių vertinimų, kurie skirti mums patiems. Vertiname Turkiją kaip organizaciją, kuri pažadėjo šiai šaliai visišką narystę Europos Sąjungoje, tačiau kuri tuo pat metu negali garantuoti, kad įvykdžiusi sąlygas, kurių reikalaujame, ji galės tapti visaverte ES nare.

Europos Parlamento pozicija šiuo klausimu yra aiški. Institucija pareiškė savo aiškų pritarimą; Europos Komisijos pozicija taip pat aiški, ir šiuo požiūriu tik galiu pritarti, pagirdamas Komisijos narį Olli Rehną už jo objektyvumą ir darbą, kurį jis atliko šiuo klausimu per pastaruosius penkerius metus. Europos Vadovų Tarybos pozicija nėra aiški, nes kai kurių valstybių narių vyriausybės paprasčiausiai atsisako pripažinti, kad jei Turkija atitiks visas sąlygas, kurių mes iš jos reikalaujame, ji gali tapti visaverte Europos Sąjungos nare. Šiuo atveju taikome dvejopus standartus ir esame nepatikimi; ir vargu ar galime ko nors prašyti iš to, kuriam negalime garantuoti, kad išpildysime savo pačių pažadus.

Antra, Turkijos demokratija pati savaime yra gana specifinė. Kai pagrįstai reikalaujame, kad ši šalis savo standartus suartintų su Europos standartais, kai pagrįstai raginame, pvz., apriboti jos armijos vaidmenį, taip pat turime suprasti, ką tai galėtų reikšti ir kokią poveikį tai gali turėti Turkijos visuomenės struktūrai ir visam Turkijos demokratijos pobūdžiui. Bijau, kad mūsų mechaninis demokratizacijos kriterijų vertinimas būtų labiau žalingas negu naudingas, ir raginčiau parodyti daugiau jautrumo, atsakingumo ir daugiau supratimo Turkijos atžvilgiu.

Søren Bo Søndergaard (GUE/NGL). – (DA) Komisijos nary Olli Rehnai, savo ausinėse išgirdau, kad sakėte, jog pati kelionė yra tiek pat svarbi, kiek ir jos tikslas. Turiu pasakyti, kad su tuo nesutinku. Tam būtų galima pritarti tik jei ši kelionė būtų link demokratinės Turkijos. Priešingai, turime pasisakyti prieš bet kokią kelionę neteisinga kryptimi. Taip pat būtina, kad žodžiai būtų paremti veiksmais. Norėčiau žinoti, kiek Komisija ketina toleruoti ES paramos narystei Turkijai panaudojimą valdančiosios partijos politiniams sąjungininkams remti, kai diskriminuojamos etninės ir religinės mažumos, kaip parodė naujausias tyrimas. ES turėtų kažką daryti!

Gruodžio 29 d. į DTP būstinę policija atvyko suimti Ahmeto Türko – tačiau kur buvo Komisija ir kur buvo Taryba? Ar Komisija ir Taryba vyks dalyvauti į teisinius procesus ir rūpinsis žmogaus teisėmis?

Pagaliau, klausimas dėl Diyarbakir miesto mero Osmano Baydemiro, kuriam Turkijos valdžios institucijos neleido atvykti į šį Parlamentą: ar Turkijai dėl to bus pateiktas oficialus protestas?

Gerard Batten (EFD). – Ponia pirmininke, Turkija vykdo reformas, tačiau tai nėra demokratija įprasta Vakaruose prasme. Politinės partijos gali būti uždraustos; teisinę sistemą graužia korupcija; pažeidžiamos žmogaus teisės; kalbos ir susirinkimų laisvė įprasta Britanijoje arba daugelyje kitų Europos valstybių prasme neegzistuoja.

Ir toliau tęsiasi mažos krikščionių mažumos persekiojimas, kuris, deja, vis labiau būdingas daugeliui islamo šalių.

Praeito amžiaus trečiojo dešimtmečio Kemalio Atatiurko reformas reikėtų vertinti teigiamai, nes jomis buvo siekiama atsisakyti Otomanų imperijos liekanų ir blogiausio islamo viduramžių palikimo ir sukurti XX amžiaus Turkiją.

Net šiems laimėjimams dabar kyla pavojus, nes vis daugiau galių įgyja pasaulinis ideologinis islamo fundamentalistų judėjimas, finansuojamas, pvz., Saudo Arabijos, – remiamas tų pačių Vakarų naftos verslo pelnų pinigais, – kuriam padeda ir Vakarų civilizacijos bejėgiškumas.

Šios diskusijos, žinoma, yra dar vienas mažas Turkijos žingsnelis pakeliui į Europos Sąjungą. Turkijos narystę entuziastingai palaiko britų konservatorių, leiboristų ir liberalų demokratų partijos. Jie tik ir laukia, kada šimtai tūkstančių ar net milijonų Turkijos imigrantų užplūs Britaniją, kai Turkija įstos į ES.

Ir tik įsivaizduokite, kas įvyks, jei Turkija įstos į Europos Sąjungą ir naudosis tokiais bendrais teisiniais procedūrais kaip Europos arešto orderis. Britų rinkėjai greičiausiai įsivaizduoja nemokamą kelionę Turkijos vidurnakčio ekspresu ir, atsižvelgdami į liberalų demokratų, leiboristų ir torių pastangas, atitinkamai dėl to balsuos.

Deja, Turkija nori įstoti į Europos Sąjungą, nes manoma, kad ji gaus didelius Europos mokesčių mokėtojų pinigų subsidijų pavidalu, ir taip pat mato galimybę eksportuoti milijonus neturtingų ir neturinčių darbo žmonių, kurie išvyks į tokias Vakarų valstybes kaip Britanija, kur dirbs už mažiausią atlyginimą arba naudosis pašalpų sistema.

Kažin ar tai teigiama pažangios šalies vizija. Tikiuosi, kad turkai pasieks taip reikalingą tikrą demokratiją, tačiau taip pat tikiuosi, kad jie išgirs JK nepriklausomybės partijos patarimą nestoti į Europos Sąjungą ir išsaugoti savo laisvę ir nepriklausomybę.

Anna Maria Corazza Bildt (PPE). – Ponia pirmininke, pradėdama norėčiau pasidžiaugti Komisijos ir Tarybos pareiškimais ir padėkoti Komisijos nariui Olli Rehnui, pareikšti pagarbą ir jį pasveikinti už asmenines pastangas siekiant Turkijos narystės Europos Sąjungoje.

ES ir Turkijos santykiai turi galias tradicijas ir visuomet buvo abipusiai naudingi. Kaip ir kitos šalys kandidatės, žinoma, Turkija taip pat turi laikytis demokratijos, laisvės ir žmogaus teisių principų ir pritaikyti savo teisinę sistemą prie *acquis communautaire*. Norėčiau pritarti savo kolegoms, kurie džiaugėsi Turkijos pažanga, tačiau taip pat turiu pripažinti, kad Turkijos stojimui vis dar lieka daug kliūčių: pvz., išraiškos laisvė ir kurdų mažumos teisės, kurias minėjo kolegos.

Taip pat norėčiau pareikšti susirūpinimą dėl Turkijos konstitucinio teismo sprendimo nutraukti Demokratinės visuomenės partijos veiklą ir uždrausti jos demokratiškai išrinktų atstovų veiklą, tačiau tai neturėtų būti priežastis atidėti stojimo derybas su Turkija. Europos perspektyva yra pagrindinė demokratinių reformų varomoji jėga. Mūsų įsipareigojimų trūkumas pasiųstų atitinkamą signalą Turkijos žmonėms. Mūsų dvejonės turi kainą. Tai gali sutrikdyti vykstantį demokratinių procesą. ES politikoje baimė neturėtų būti priimtina. Mes, europiečiai, turime remti reformas. Joms reikia laiko, jos bus sudėtingos ir joms iškils įvairiausių kliūčių, tačiau neturėtume atsisakyti Kopenhagos kriterijų. Niekuomet neturėtume atsisakyti mūsų įsipareigojimų dėl Turkijos narystės. Reikalinga šviesa tunelio gale.

Štai kodėl raginu Turkiją tęsti demokratinių reformų procesą. Manau, kad turime prisiekti ir palaikyti ją šiame kelyje.

Maria Eleni Koppa (S&D). – (EL) Ponia Pirmininke, pritarėme Turkijos stojimo perspektyvai, tikėdamiesi, kad tai pirmiausia leistų prisidėti vykdam išsamią demokratinę reformą. Deja, rezultatai praėjus keletui metų yra blogi. Reformos beveik sustojo, o tos, kurios įgyvendintos, faktiškai tėra negyva įstatymo raidė. Net pažanga sprendžiant kurdų klausimą, kuris kėlė labai didelių vilčių, atrodo, visiškai sustojo.

Norėdama įstoti į Europos Sąjungą, Turkija turėtų parodyti tikrą pagarbą žmogaus teisėms, mažumų teisėms, religinėms laisvėms ir politinėms partijoms ir jų demokratiškai išrinktiems atstovams. Europos Parlamentas pritarė atsivėrimui demokratijai, apie kurį pranešė Turkijos vyriausybė. Vis dėlto išraiškos laisvės slopinimas ir tūkstančių piliečių ir dešimčių politinių partijų atstovų suėmimai yra nepriimtini ir prieštarauja bet kokiems pareiškimams apie tolesnių reformų patikimumą.

Be to, pagrindinė demokratijos sudėtinė dalis yra politinės ir karinės valdžios atskyrimas. Negalime turėti kandidatę, kurios armija, net ir po tiek metų, nėra kontroliuojama politinės valdžios.

Turkijos europinė perspektyva yra ir turėtų būti mūsų įsipareigojimas, bet tik jei ji leistų praktiškai skatinti Europos Sąjungos principų ir tikslų įgyvendinimą.

Johannes Cornelis van Baalen (ALDE). – (NL) Ponia pirmininke, turėtume būti sąžiningi Turkijos atžvilgiu. Tai reiškia, kad Europos Sąjunga turėtų sąžiningai vertinti save veidrodyje. Kopenhagos kriterijai, kuriuos visi žinome, yra labai svarbūs. Būtina jų laikytis. Stojimo procesas yra nesibaigiantis procesas, ir mes tai nurodėme, kai pradėjome stojimo derybas. Tai reiškia, kad kriterijai yra svarbiausia; jie leidžia apibrėžti, ar Turkija yra tinkama narystei. Demokratija yra itin svarbi, žinoma. Tai reiškia, kad ES turi dėti visas pastangas remti demokratijos vystymąsi Turkijoje. Todėl būtų labai keista teigti, kad pasirengimo stojimui programa, pasirengimo narystei programa buvo blogai įgyvendinta. Europos Sąjungos Audito Rūmai labai aiškiai nurodė, kad buvo nustatyta pernelyg daug prioritetų, t. y. išvis jokių prioritetų, ypač nurodant pagalbą demokratizacijai. Norėčiau išgirsti Komisijos nuomonę dėl Audito Rūmų kritikos ir ką ji ketina daryti užtikrinant, kad pasirengimo narystei pagalba būtų tinkamai organizuota.

Geoffrey Van Orden (ECR). – Ponia pirmininke, nesu visiškai tikras, kodėl šios diskusijos vyksta būtent šiuo metu. Galbūt dėl to, kad sukanka treji metai po Hranto Dinko žūties ir vis dar lieka rimtų neatsakytų klausimų, susijusių su šiuo nusikaltimu.

Susitikau su Hrantu Dinku po Orhano Pamuko teismo. H. Dinko žūtis, žinoma, buvo didelė tragedija ir, kaip Turkijos draugas, aš niekuomet nedvejojau, nurodydamas Turkijos pozicijos žalą, ribojant išraiškos laisvę ir pernelyg jautriai reaguojant į bet kokią Turkijos valstybės kritiką. Tačiau, žinoma, Turkija turėtų būti suinteresuota kiekvieno savo demokratizacijos aspekto stiprinimu.

Taip pat pritariu tam, kad Turkija išliktų pasaulietiška ir vieninga šalis, kuri jau daugiau kaip aštuoniasdešimt metų žvelgia į Vakarus. Pripažįstu, kad Turkijai reikalinga stipri armija, ir taip pat pripažįstu geostrateginę Turkijos reikšmę. Dėl šių priežasčių manau, kad turėtume remti Turkiją ir neturėtume visuomet ieškoti priežasčių ją kritikuoti ir nuolat užsipulti.

Žinoma, politinių partijų draudimas yra neabejotinai blogas dalykas, nors ši taisyklė turi ir išimčių. Visi žinome, kad teroristinės organizacijos turi politinius frontus, ir sprendimas, ar daugiau žalos būtų padaryta paliekant frontą veikti, ar jį uždraudžiant, gali būti labai subtilus. Žinoma, PKK turi savo politinius frontus.

Tarsiu žodį dėl PKK, nes ji ir toliau tęsia teroristinius veiksmus. Visiškai aišku, kad PKK ne tik veikia, kaip teroristinė organizacija, bet ir turi savo nusikalstamus tinklus ne tik Turkijoje, bet ir visoje Europoje. PKK yra tarsi mafija, turinti struktūrą, tinkamą vykdyti nusikalstamą veiklą, rinkti lėšas ir telkti paramą. Ji atitinka visus organizuotos nusikalstamos grupuotės požymius, kaip antai: vengimas mokėti mokesčius, pinigų klastojimas, prekyba žmonėmis, taip pat narkotikų prekyba, kuri, žinoma, yra vienas svarbiausių finansavimo šaltinių. Man atrodo, kad turėtume tiesiog labiau susitelkti, kad įveiktume problemas, panašias į šią, mūsų pačių valstybėse, ir šitaip padėti turkams, o ne tik juos nuolat užsipulti ir kritikuoti.

Jürgen Klute (GUE/NGL). – (DE) Ponia pirmininke, norėčiau dar kartą nurodyti, kad po kurdų Demokratinės visuomenės partijos uždraudimo pastaraisiais metais Turkijos vyriausybė iš viso uždraudė 27 kurdų partijas. Nuo šio draudimo – mes apie tai tik girdėjome – buvo suimta daugiau kaip tūkstantis žmonių. Manau, kad šalyje, kur partijų uždraudimas yra įprastas dalykas, negalima kalbėti apie demokratiją. 27 kurdų partijų uždraudimas pretenduoja būti įtrauktas į Gineso rekordų knygą.

Tai ne tik Turkijos mažumų klausimas – ir tai norėčiau pabrėžti dar kartą. Šiuo metu vyksta labai didelis tabako įmonės „Tekel“ pramonės darbuotojų streikas, ir įvykiai ten tampa vis įtemptesni. Šiandien keletas tūkstančių darbuotojų, kurie ketina apginti savo teises, pradėjo bado streiką. Jie jaučiasi nuskriausti Turkijos vyriausybės ir Turkijos valdžios institucijų. Būtina atsižvelgti į šį aspektą, nes darbuotojų ir profesinių sąjungų teisės yra svarbi sudėtinė demokratijos dalis. Profesinės sąjungos, kaip ir mažumos, Turkijoje laukia aiškaus ir nedviprasmiško šio Parlamento sprendimo.

Sari Essayah (PPE). – (FI) Ponia pirmininke, Komisijos nary Olli Rehnai, buvusioje Komisijoje jūs turėjote labai svarbų portfelį, ir šis naujas jūsų paskyrimas taip pat nebus labai lengvas.

Turkijos demokratinė plėtra neseniai patyrė smūgių, ir kurdų padėtis nėra vienintelis klausimas, kuris kelia didelį susirūpinimą. Būtina gerinti vaikų ir moterų padėtį, ypač kaimo vietovėse. Turkija labai nenoriai imasi ginti religinių mažumų, kaip alavitai ir krikščionys, teises.

Čia jau buvo minėta Patriarchato pozicija. Ortodoksų tikintieji patiria diskriminaciją ir jų dabar Turkijoje yra likę tik maždaug 3 000. Visiškai nesuprantamas įstatymas dėl to, kad ortodoksų šventikai, vyskupai ir patriarchai būtina turi būti Turkijos piliečiai. Patriarchas yra pasaulinės bažnyčios vadovas, todėl jis, žinoma, gali būti renkamas iš visų bažnyčios narių tarpo. Panašiai turėtų būti garantuojama bažnyčios turto apsauga, ir neteisėtai atimtas turtas turi būti grąžintas. Čia, šiame Parlamente, buvo patvirtintas sąrašas ir pozicija raštu dėl seminarijos atidarymo Halkyje. Paskutinis asmuo, kiek man žinoma, kuris prašė atidaryti seminariją Halkyje, buvo prezidentas Barack Obama.

Jei Turkija šitaip apsaugotų krikščionių mažumos žmogaus teises, ji parodytų puikų pavyzdį kitoms musulmoniškoms šalims, paskatindama jas garantuoti lygiai tokias pačias teises krikščionims, kokias krikščionių šalys garantuoja savo musulmoniškoms mažumoms.

Komisijos nary, mes dažnai klausiamo, ar Turkija yra pasirengusi narystei ES. Manau, kad ES turėtų sąžiningai savęs paklausti, ar ji yra pasirengusi priimti Turkiją. Jūs taip pat minėjote, kad kelionė yra tiek pat svarbi, kiek ir galutinis tikslas. Turime prisiminti, kad Turkijos demokratinė plėtra nėra tiek svarbi ES, kiek pačios Turkijos piliečiams. Štai kodėl verta tęsti šią kelionę, net jei mūsų nuomonės dėl tikslo skiriasi.

Emine Bozkurt (S&D). – (NL) Ponia pirmininke, Turkijos vyriausybė pradėjo demokratinę iniciatyvą demokratizuojant šalį ir išplečiant kurdų kultūrines teises. Tai buvo drąsus žingsnis į priekį. Vis dėlto politinių partijų uždraudimas yra didelis žingsnis atgal. Demokratinėje valstybėje, pagrįstoje demokratijos principais, vyksta demokratinės diskusijos, ir visi piliečiai gali tarti savo žodį. Demokratinės visuomenės partijos (DVP) uždraudimas nėra palankus šios demokratinės iniciatyvos sėkmei. Prieš aštuoniolika mėnesių nedidele balsų dauguma valdančioji Teisingumo ir vystymosi partija (TVP) išvengė šio likimo. Tikiuosi, kad Turkija kuo greičiau iš dalies pakeis savo konstituciją, laikydamosi kriterijų, kuriuos parengė Venecijos komisija, kad ateityje būtų užkirstas kelias uždrausti politines partijas. Tuo yra suinteresuotos visos šalys; pagaliau toks likimas gali laukti jų pačių. Be to, turėtų būti pradėta taikyti partinė sistema, kuri leistų geriau atstovauti Turkijos gyventojų interesams. Tai galima padaryti drastiškai sumažinant 10 proc. žemutinę rinkimų ribą. Partijų draudimas, kaip politinio žaidimo priemonė, turėtų būti draudžiamas. Turkija turėtų nedelsdama pradėti darbą šia kryptimi, turėdama Europos paramą. Man lieka padėkoti Komisijos nariui Olli Rehniui už jo bendradarbiavimą. Linkiu jam sėkmės, einant naujas pareigas.

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Plėtra leido ES skatinti pagrindines vertybes, pvz., demokratiją ir žmogaus teises, mūsų žemyne ir sudarė sąlygas teisei valstybei, kuri pagrįsta nepriklausomais teismais ir teisės institucijomis, veikiant rinkos demokratijai – stabiliai ir taikiai Europai.

Šiuos procesus būtina tęsti. Štai kodėl Turkijos narystė ES turėtų būti vertinama palankiai. Parlamente ir tarp ES vyriausybių yra pernelyg daug žmonių, kurie norėtų nevykdyti pažadų, suteiktų Turkijai kaip kandidatėi. Tai negarbinga ir tai sudaro netinkamą įspūdį ne tik Turkijai, bet ir kitoms šalims kandidatėms. Aišku, Turkija negali įstoti į ES, kol neįvykdyti visi kriterijai. ES turi nustatyti griežtus kriterijus, tačiau tuo pat metu ji turi remti Turkiją, kad ši atitiktų šiuos kriterijus.

Kaip jau minėta, tam tikra pažanga Turkijoje padaryta; deja, padėtis vertintina kaip toli gražu ne pati geriausia. Vis dar yra didelių trūkumų. Konstitucinio teismo sprendimas uždrausti didžiausią kurdų partiją yra, žinoma, nepriimtinas ir taip pat blokuoja narystę.

Taip pat norėčiau nurodyti kitą klausimą, susijusį su Turkijos naryste. Manau, kad apie šį klausimą kalbėjo mano kolega narys iš Danijos. Praėjusią savaitę Švedijos radijas pranešė apie auditą, atskleidusį, kad ES lėšos Turkijoje naudojamos netinkamai. Tų, kuriems šie pinigai yra reikalingiausi, jie nepasiekia. Taip pat buvo kritikuojama netinkama tolesnė veikla ir tai, kad kaimo vietovių gyventojai – mažumos, kaip kurdai ir asirai – negali pasinaudoti ES pagalba. Moterys taip pat yra diskriminuojamos. Taisyklės taikant projekto finansavimą yra sudėtingos ir sunkiai suprantamos. Mano kolega narys Göran Färm ir aš paprašėme Olli Rehno paskutinėmis jo, kaip Komisijos nario, atsakingo už plėtrą, dienomis išsiaiškinti šias priežastis. Tikimės skubaus atsakymo. Pagaliau, norėčiau padėkoti Olli Rehniui už jo puikų darbą vykdamas Komisijos nario, atsakingo už plėtrą, pareigas ir palinkėti jam sėkmės jo naujame poste.

Frieda Brepoels (Verts/ALE). – (NL) Ponia pirmininke, atsivėrimas demokratijai, apie kurį pranešė Turkijos vyriausybė – tai atviras demokratijos principų paneigimas. Uždraudus demokratinės visuomenės partiją (DTP) jau kelioliktą kartą buvo užgniaužta ir paneigta kurdų tautos išraiškos, susirinkimų ir politinio dalyvavimo laisvė. Demokratijos trūkumas, didelis armijos ir policijos dalyvavimas, labai didelė žemutinė rinkimų riba (10 proc.), nesėkmė reformuojant konstituciją ir įstatymą dėl politinių partijų, kurdų politikų ir kovotojų persekiojimas ir kalinimas; visi šie ženklai rodo, kad Ankara negali brandžiai spręsti mažumų teisių klausimo. Kiekvieną kartą, kai Turkija atveria duris demokratizacijai, ji uždaro kitas duris. Tai verčia mane abejoti, ar tai gali būti vadinama atsivėrimu demokratijai. Norėčiau, kad Komisijos narys pateiktų mums nuomonę šiuo klausimu ir pasakytų, ar jis yra pasirengęs dirbti su Turkijos vyriausybe tam, kad parengtų konkretų esminių reformų vykdymo tvarkaraštį, vadovaujantis Europos standartais.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Ponia Pirmininke, pone Diego Lópezai Garrido, Komisijos nary, jūsų pareiškimai šį vakarą man sudarė įspūdį, kad nenorėtumėte matyti, jog pastarojo meto Turkijos konstitucinio teismo sprendimas paskelbti kurdų partiją už įstatymo ribų buvo priimtas likus keletui valandų iki Bendrųjų reikalų tarybos sprendimų ir aukščiausiojo lygio susitikimo sprendimo, kurie iš esmės duoda žalią šviesą Turkijai stoti į Europą tuo metu, kai šioje šalyje pažeidžiamos žmogaus ir demokratinės teisės, nesilaikoma tarptautinių įstatymų ir nepripažįstama Kipro Respublika. Ar jums neatrodo, kad užuot įspėjus apie tai Turkiją šis nuolatinis nuolaidžiavimas ją tik dar labiau paskatins? Turkijos konstitucija destabilizuojama politinė padėtis, neužtikrinamos religinės ir politinės laisvės ir yra tinkamas pateisinimas valstybės kišimuisi.

Klausimas yra toks: kokių priemonių imsitės, kad būtų apsaugotos kurdų piliečių teisės? Ir dar: ar pagaliau pareikalausime fundamentalios konstitucinės reformos nustatant institucinę sistemą, kuri leistų užtikrinti šias teises ir priverstų Turkiją gerbti teises, kurios yra kriterijus šaliai toliau žengti keliu siekiant narystės ES?

Róza, Gräfin von Thun Und Hohenstein (PPE). – (PL) Ponia pirmininke, pažadai dėl narystės ES ilgą laiką buvo Turkijos demokratinų pokyčių varomoji jėga. Vis dėlto po 2005 m. Turkijos parama narystei Europos Sąjungoje sumažėjo nuo 70 proc. iki vos 42 proc., todėl šiomis sąlygomis tolesnė Turkijos demokratizacija iš tikrųjų reikalauja didesnio bendradarbiavimo su Europos Sąjunga.

Turkijoje pasiekta daug – mano kolegos nariai tai minėjo – ir tai nusipelno mūsų pripažinimo, tačiau vis dar esama sričių, į kurias turėtume žvelgti ypač atidžiai. Tai klausimas, kuris buvo minėtas, dėl spaudos laisvės ir klausimas dėl elektroninės žiniasklaidos laisvės. ESBO praneša, pvz., kad Turkija blokuoja per 3 700 interneto svetainių. Kitas svarbus klausimas yra moterų galimybės dalyvauti viešajame gyvenime. Turkijos konstitucijoje draudžiama moterims, dėvinčioms tradicinę galvos apdangalą, įžengti į universitetą, o šiuos galvos apdangalus dėvi beveik 70 proc. moterų. Ši kova tarp religijos atskyrimo ir demokratijos yra realus iššūkis Turkijai.

Taip pat norėčiau nurodyti kurdus ir būtent jų, kaip nacionalinės mažumos, padėtį. Sprendimai, siūlomi Turkijos vyriausybei, nėra patenkinami. Tiesa, kad pradėta pripažinti kurdų kalbą, tačiau Turkijos konstitucijoje vis dar yra 42 straipsnis, kuriame draudžiama mokyti kurdų gimtąją kalbą mokymo įstaigose.

Svarbu nuosekliai plėtoti bendradarbiavimą su parlamentu ir vyriausybe, tačiau taip pat svarbu remti nevyriausybines organizacijas, socialines iniciatyvas ir vietos vyriausybės partnerystes Turkijoje. Turėtume didinti institucijų bendradarbiavimą, tačiau būtina prisiminti, kad, ypač kai kalbame apie demokratijos plėtrą, pasaulį keičia ryšiai tarp paprastų žmonių.

Arlene McCarthy (S&D). – Ponia pirmininke, deja, aš taip pat laikausi požiūrio, kad konstitucinio teismo veiksmai uždrausti DTP gali būti laikomi žingsniu atgal plėtojant Turkijos demokratizacijos pastangas, nepaisant labai didelės pažangos, kurios pasiekta dabartinėmis demokratinėmis iniciatyvomis.

Pagal įstatymą, uždraudžiantį DTP, kuris, kaip buvo minėta, taikomas nuo 1982 m., uždrausta 27 partijų veikla, tačiau, žinoma, politinės partijos yra žmonių valios išraiška. Jos yra bet kurios demokratijos kraujas, ir atėjo metas pradėti teises reformas, kad būtų baigtas politinių partijų draudimas.

Kita vertus, visos politinės partijos ir kandidatai, kurie norėtų būti išrinkti demokratinėje visuomenėje, turėtų gerbti pagrindinius demokratijos ir teisines valstybės principus, ir privalo įsipareigoti siekti politinių tikslų išimtinai taikiomis priemonėmis. Man, užaugusiai Šiaurės Airijoje, teko matyti labai daug žmonių, suluošintų ir žuvusių dėl politinių tikslų. Demokratijos sąlygomis politikos priemonės turėtų būti įgyvendinamos naudojant balsavimo dėžę, o ne kulkas ir bombas.

Todėl aš, kaip ir kiti, kreipiuosi į Turkijos ministrą pirmininką ir vyriausybę, prašydama užtikrinti, kad būtų nustatytas demokratinis valdymas, reformuota konstitucija ir kad šie veiksmai nekenktų Turkijos pažangai siekiant narystės ES, kurią aš ir mano politinė partija ir vyriausybė didžiuodamosi gali paremti.

Charalampos Angourakis (GUE/NGL). – (EL) Pone Pirmininke, konfliktas tarp Turkijos integracijos rėmėjų ir tų, kurie pritaria ypatingiems Turkijos ir Europos Sąjungos santykiams, rodo imperialistines vidaus kovas Europos Sąjungoje ir konkurenciją su JAV ir kitomis didžiausiomis valstybėmis.

Pažangos ataskaitos dėl Turkijos, pristatytos Europos Parlamentui – tai pusiausvyros tarp šių jėgų rezultatas. Jos neturi nieko bendra su negailestingu išnaudojimu, slopinimu ir persekiojimu, kurį patiria Turkijos darbininkai. Profesinių sąjungų atstovai yra persekiojami ir teisiami sufabrikuose bylose. Represinės valdžios institucijos toliau tęsia politinius pasikėsinimus ir smurtą. Politinės partijos uždraudžiamos tiesiog todėl, kad jos reiškia kurdų gyventojų nuomonę. Išrinktieji atstovai kalinami ir sodinami į kalėjimą *en masse*. Turkija ir toliau pažeidžia kurdų ir kitų mažumų pagrindines teises. Ji neteisėtai užima 40 proc. Kipro Respublikos teritorijos ir atmeta bet kokius siūlymus dėl problemos sprendimų. Ji ir toliau grasina Graikijai *casus belli* ir reiškia teritorines pretenzijas.

Nepaisant to, Europos Sąjunga sveikina Turkiją, nes tai naudinga NATO ir Europos tarptautinėms bendrovėms, investuojančioms į dujotiekį „Nabucco“, ir jų ekonominėms ir geostrateginėms ambicijoms šioje šalyje ir apskritai Artimuosiuose Rytuose.

Jarosław Leszek Wałęsa (PPE). – (PL) Ponia pirmininke, pritariu Turkijos narystei Europos Sąjungoje, tačiau norėčiau pasmerkti sprendimą uždrausti DTP, kurį gruodžio mėn. priėmė Turkijos konstitucinis teismas. Sprendimas pagrįstas tariamais partijos ryšiais su teroristine PKK organizacija. Suprantu, kad gyvename tokiu metu, kai saugumas svarbiausia, tačiau piliečių laisvės dėl to neturėtų nukentėti. Kaip žinome, partija atstovauja kurdų interesams Turkijos parlamente nuo 2007 m. Nors šis atstovavimas buvo grynai simbolinis, mat ji turėjo dvidešimt narių, tai buvo pastaraisiais metais labai svarbus liudijimas, kad Turkijoje pradėtas kurdų klausimo sureguliuavimo procesas. DTP dalyvavimas parlamente nekelia pavojaus, ir tai yra viena būtinų politinio stabilumo sąlygų. Nemanau, kad turėtume kalbėti apie destabilizaciją, nes konfliktas su kurdais yra senas, tačiau niekuomet nebuvo supurtęs Turkijos valstybės pamatų. Nemanau, kad tai atsitiktų dabar, ir nemanau, kad taip įvyks ateityje.

Vyriausybė yra parodžiusi nemažai palankumo ženklų ir sunku kalbėti apie kampaniją, nukreiptą prieš kurdus. Vis dėlto Turkijos kurdų taikos procesas patyrė didelį smūgį. Partijos veiklos uždraudimas yra būdingas politinis taktinis žingsnis. Sprendimu turkų ir kurdų santykiai ne tik nubloškiami daugelį metų atgal, bet taip pat yra smūgis visam demokratizacijos procesui.

Inés Ayala Sender (S&D). – (ES) Norėčiau išsamiau paaiškinti prieštarą padėtį, kurioje esame šiandien, nuolat remdami Turkijos narystės procesą, nes Turkija reikalinga Europos Sąjungai dėl daugelio priežasčių. Šiandien esame šioje padėtyje, nes vos prieš keletą savaičių Europos Parlamentas rodė paramą ir pasitenkinimą dėl žingsnių, kurių buvo pasiekta dėl Turkijos vyriausybės ir kurdų bendruomenės santykių, o dabar matome, kad mūsų nuostabai pagrindinė kurdų partija Turkijoje uždrausta ir dėl to mums dar kartą iškyla rimtų klausimų.

Šiuo požiūriu, žinoma, raginu šį Parlamentą ir Europos Sąjungą ir prašau Komisijos toliau stengtis iš naujo įvertinant įvairias narystės sritis, kur buvo pasiekta pažangos, pvz., dėl bendro politinių partijų sutarimo poreikio, ir, žinoma, paraginti Turkijos vyriausybę patenkinamai spręsti susidariusią padėtį, uždraudus kurdų politinę partiją – DTP.

Theodor Dumitru Stolojan (PPE). – (RO) Esu nuoseklus Turkijos narystės ES šalininkas. Sutinku su pozicijomis, išreikštomis šiame Parlamente, dėl poreikio Turkijai gerbti žmogaus teises. Vis dėlto norėčiau pareikšti viltį, kad tos pačios tvirtos pozicijos bus laikomasi remiant Turkijos pastangas stojant į Europos Sąjungą.

Džiaugiuosi pirmininkaujančios Ispanijos pozicija dėl noro toliau tęsti derybas dėl skyrių su Turkija.

Norėčiau jums pasakyti, kad praėjusiais metais lankiausi Turkijoje kaip ES ir Turkijos jungtinio parlamentinio komiteto delegacijos narys, tai įvyko praėjus dvidešimčiai metų po mano ankstesnio apsilankymo šioje šalyje, ir pažanga, kurios pasiekė Turkijos visuomenė, man padarė didelį įspūdį.

Antigoni Papadopoulou (S&D). – (EL) Ponia pirmininke, ilgi smurto ir teroristinės kovos metai Turkijoje, atrodo, dar nesibaigė. Kurdai, alevitai, ne musulmonų mažumos, profesinės sąjungos, Ekumeninis

patriarchatas, armėnai, Kipro gyventojai, kaliniai, vietos valdžios institucijos, homoseksualūs asmenys, moterys, kurdų politinės partijos ir žiniasklaida – visi jie galėtų daug pasakyti, jei įveiktų tylėjimo sieną.

Nepaisant reformų ir pažangos Turkijoje, daugelis įstatymų ten iki šiol nėra įgyvendinami. Tamsioji žmogaus teisių ir pažeidimų pusė yra labai reali, kai kalbama apie spaudos laisvę, lyčių lygybę, išraiškos laisvę ir mažumų teises. Būtent dėl šios priežasties Europos žmogaus teisių teismas pasmerkė Turkiją po gautų Turkijos piliečių ir mažumų skundų dėl jų pažeistų teisių į gyvybę, nežmoniško ir žeminančio elgesio ir daugelio kitų žmogaus teisių pažeidimų.

Manau, kad Europos Sąjunga gali vaidinti katalizatoriaus vaidmenį Turkijos demokratizacijos procese, reikalaudama taikyti Europos *acquis* be leidžiančių nukrypti nuostatų, be savanaudiškų išskaičiavimų ir netaikydama dvejopų standartų. Pataikaudamas Turkijai ir pradėdamas derybas dėl dar nepradėtų skyrių, pone Olli Rehnai, jūs neprisidedate prie Turkijos demokratizacijos; jūs prisidedate prie jos atsakomybės trūkumo ir politinio amoralumo didinimo.

Bogusław Sonik (PPE). – (PL) Ponia pirmininke, nepaisant pažangos, kurios pasiekė Turkija siekdama narystės, vis dar lieka daug svarbių dalykų, kur reikalinga pažanga demokratizacijos proceso požiūriu. Rezoliucijoje, kurią praėjusiais metais priėmė Europos Parlamentas, buvo reiškiamas susirūpinimas dėl vyraujančios padėties Turkijoje dėl kalbos laisvės, taip pat pareikštas apgailestavimas dėl ribotos pažangos religijos laisvės srityje. Parlamentas tuo metu reikalavo ir dabar tebereikalauja, kad Turkijos vyriausybė nustatytų teisinės sistemos, vadovaujantis Europos žmogaus teisių apsaugos konvencija, leidžiančias ne musulmonų religinėms grupėms ir alevitams veikti be nebūtinių apribojimų.

Priėmus minėtą rezoliuciją 2009 m. gruodžio mėn., Europos Sąjungos nerimą sustiprino Turkijos konstitucinio teismo sprendimas uždrausti DTP, arba Demokratinės visuomenės partiją, kuri turėjo 21 narį Turkijos parlamente. Pretekstas uždrausti partiją buvo jos ryšiai su kurdų PKK.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Ponia pirmininke, Turkijos konstitucinio teismo sprendimas, kuriuo uždraudžiama kurdų partija dėl to, kad ji pažeidžia konstituciją, yra aiškus ženklas, kad Turkijos vidaus politika neatitinka mūsų, europietiško, demokratijos supratimo. Tai taip pat rodo, kad padėties apibūdinimas Martti Ahtisaari Komisijos pranešime visiškai neatitinka tikrovės.

Nors išsilavinusi Stambulo visuomenė tradiciškai laikosi švietėjiškos, į Europą orientuotos politikos, ir tai įrodo ir neabejotinai puikūs Stambulo – 2010 m. kultūros sostinės įvykiai, ji, deja, neatstovauja visai šaliai. Todėl turime įvertinti tikrąją padėtį. Bet kokie veiksmai, uždraudžiantys mažumų politines partijas, kaip pažeidžiančias konstituciją, prieštarauja Europos vertybėms. Šie nuolatiniai keitimai taip pat yra nesuprantami, nes tikrai nepadaeda formuoti mūsų gero įvaizdžio ir nesudaro gero įspūdžio mūsų dialogo su Turkija partneriams.

Todėl derybos turėtų būti sustabdytos! Taip pat turėtų būti sustabdytas pasirengimas narystei, nes kiekvienas, kuriam svarbios moralinės vertybės, neleis grįsti savo įtikinėjimų piniginėmis išmokomis.

Anna Záborská (PPE). – (SK) Demokratija gyvena tokiomis sąlygomis, kokias pati susikuria. Tai vienodai tinka mūsų valstybėms narėms ir demokratijai Turkijoje. Nors esama keleto sudėtingų klausimų, paminėsiu tik vieną iš jų.

Nors kulto laisvė Turkijoje yra gerbiama, pastaraisiais metais nebuvo pasiekta didelės religijos laisvės pažangos. Religinių apeigų laisvė yra oficialiai pripažįstama, tačiau realiai ji yra ribota, pvz., atsižvelgiant į apeigų vietos pasirinkimą. Apgailestauju, kad ES kruopščiai nesvarsto šio klausimo. Pačioje paskutinėje pažangos ataskaitoje, siekiančioje iki šimto aštuoniasdešimt puslapių, tik poroje iš jų minimas šis klausimas. Ten nėra minimi griežti apribojimai dėl religinių bendruomenių autonominio administravimo ne tik administraciniu ir ekonominiu lygmeniu, bet taip pat ganytojišku ir dvasininkų lygmeniu.

Kadangi Europos vyskupų konferencijų Taryba kurį laiką teigė, kad religijos laisvė Turkijoje yra nuolat pažeidžiama, Europos Sąjunga turėtų nuosekliai reikalauti pagarbos žmogaus teisėms religijos laisvės srityje.

Ismail Ertug (S&D). – (DE) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, Turkija yra, žinoma, daug emocijų keliantis klausimas, tai yra visiškai aišku. Yra vienas dalykas, į kurį turėtume visuomet atsižvelgti šiomis sąlygomis, ir tai buvo šiandien keletą kartų minėta, t. y. kad nors partijos uždraudimas yra visiškai nepriimtinas, šį sprendimą priėmė ne vyriausybė, bet teismų sistema. Tai būtina atskirti, kad būtume visiškai sąžiningi.

Vis dėlto tai nėra tai, ką norėjau pasakyti. Kaip europiečiai, mes turėtume savęs paklausti, kur iš tikrųjų norime eiti. Jei, kaip pasaulinė jėga, norime perduoti ne tik ekonomines, – ir kaip socialdemokratas norėčiau tai

pabrėžti, – bet ir politines vertybes ne tik Europoje, bet ir už Europos sienų visame pasaulyje, tuomet tam mums reikalinga Turkija. Ji taip pat suteikia mums galimybę būti tvirtiems ir aiškiai tvarkyti visus reikalus su Turkija, ko mums būtent ir reikia. Tik tuomet galėsime pastūmėti demokratizacijos procesą į priekį tam, kad galėtume pasiekti mūsų visų bendro tikslo.

Diego López Garrido, *einantis Tarybos pirmininko pareigas*. – (ES) Taryba šitaip ketina veikti klausimu, kurį vadiname Europos Sąjungos ir Turkijos santykiais, siekiant narystės ES.

Pirmiausia, manome, kad turime padėti Turkijai išlaikyti Europos perspektyvą. Suprantame, kad jei Turkija įstos į Europos Sąjungą, tai sustiprins, o ne susilpnins Europos Sąjungą. Todėl šis procesas būtų naudingas abiem pusėms.

Antra, derybos. Kaip nurodė Raimon Obiols, derybos yra nekvestionuojama priemonė, leidžianti judėti į priekį, siekiant pažangos ir vykdamas vidaus reformas Turkijoje. Tai buvo nepaneigiamai įrodyta. Derybos yra strateginė sudėtinė proceso dalis ir turėtų vykti taip, kaip tai savo kalboje nurodė Komisijos narys Olli Rehn.

Trečia, tai labai aiški žinia Turkijai. Turėtume labai aiškiai kalbėti su Turkija. Tai teigė ne tik Ria Oomen-Ruijten, kuri yra šio pasiūlymo, kuris man pasirodė labai platus, labai išsamus, autorė, bet ir daugelis kitų, kalbėjusių čia šį vakarą: Anna Maria Corazza, Sarah Ludford, Franziska Keller, Jan Zahradil, daugelis kitų, kurie pritarė tam, kad būtų pasiūsta aiški žinia Turkijai.

Turkija yra šalis, kuri, jei ji atitiks Kopenhagos kriterijus, galėtų tapti Europos Sąjungos nare.

Vis dėlto šiuo metu Turkija jų neatitinka ir šiuo požiūriu esama dviejų esminių veiksnių, – demokratijos ir žmogaus teisių, – kurie yra svarbiausi vertinant galimą Turkijos narystę ateityje Europos Sąjungoje. Kalbant apie žmogaus teises, kai kurios iš jų, kai kurie jų aspektai yra labai svarbūs demokratijai, kurie turi atitikti reikalavimus, vadinamus Kopenhagos kriterijais.

Teisingumo klausimai, lygybės tarp vyrų ir moterų klausimai, kankinimų ir netinkamo elgesio atvejai, išraiškos laisvė, pagarba mažumoms ir pliuralizmas – būtina į visus aspektus atsižvelgti. Visais šiais klausimais, kaip jau buvo minėta, galime matyti neabejotiną pažangą, tačiau taip pat matome neatitikimų arba net žingsnių atgal, kurie apibūdina šiandienos padėtį. Tai priklauso nuo to, kaip į tai pažvelgsime. Stiklinė gali būti pusiau pilna arba pusiau tuščia. Todėl manau, kad tai yra svarbiausi aspektai, į kuriuos turėtume atsižvelgti vertindami Europos Sąjungos ir Turkijos santykius.

Manau, kad Turkijos ir Europos Sąjungos santykių atnaujinimo procesas yra galimas; tai yra pagrįstas procesas. Dėl šios priežasties procesas yra atviras, ir Turkijai suteiktas šalies kandidatės statusas. Tai būtinas procesas, kuris neabejotinai turėtų vykti kuo sparčiau. Europos Parlamento vaidmuo šiame procese yra itin reikšmingas. Jis turėtų vaidinti esminį plėtros, analizės, vertinimo ir konsolidavimo vaidmenį šiame procese, kuris turėtų vykti kuo sparčiau.

Olli Rehn, *Komisijos narys*. – Ponia pirmininke, džiaugiuosi galėdamas tarti baigiamąjį žodį dėl Turkijos.

Norėčiau padėkoti jums už diskusijas šiuo labai reikšmingu ir atsakingu klausimu. Faktiškai jau tariau atsisveikinimo žodį gruodžio ar lapkričio mėn. Daugiau to nekartosiu. Tikiuosi, kad nebus reikalingi kiti mano atsisveikinimo žodžiai dėl Turkijos šiuose rūmuose ir mes galėsime toliau tęsti darbą ir spręsti pagrindinius iššūkius ekonomikos ir kitose Europos Sąjungai svarbiose srityse.

Taip pat norėčiau pasinaudoti šia galimybe ir padėkoti pirmininkaujančiai Ispanijai ir Ispanijos ministrui pirmininkui José Luisui Rodríguezui Zapatero už Civilizacijų aljansą, kuris yra labai svarbi iniciatyva, ir galiu pasakyti, kad norėčiau tapti savanoriu šio aljanso nariu. Tai labai svarbu ES ir Turkijos santykiams.

Šiandienos diskusijos buvo skirtos partijos uždraudimui, ir tai visiškai suprantama. Labai svarbu, kad Turkija reformuotų savo įstatymus ir visą konstitucinę teisinę politinių partijų sistemą, laikydamasi Venecijos komisijos rekomendacijų.

Johannes Cornelis van Baalen ir Olle Schmidt iškėlė naujausios Audito Rūmų ataskaitos dėl Turkijos klausimą. Galiu pasakyti, kad Komisijos Plėtros GD išvada sutampa su ataskaitos išvadamis dėl to, kaip reikėtų didinti mūsų finansinės paramos strateginę, daugiamečių ir aiškiau susietą su poreikiais, kylančiais iš politinės reformos darbotvarkės, šiuo atveju Turkijoje, reikšmę.

Šiuo metu šioje srityje vyksta darbas, apimantis visiškai naują kryptį rengiant mūsų planavimo dokumentus daugiamečiu pagrindu ir pereinant nuo programavimo projektų pagrindu prie programavimo sektorių

pagrindu. Šis naujas metodas taip pat leidžia labiau pabrėžti sektorių strategiją, kurią galėtų kurti pačios šalys, kurios yra naudos gavėjos, ir tai pagaliau leistų lengviau bendrai nustatyti Komisijos ir Turkijos valdžios institucijų politikos prioritetus.

Su dideliu malonumu suteikčiau jums ilgesnį ir išsamesnį rašytinį atsakymą į šį klausimą, jei man netrukus atsiųstumėte laišką, kad galėčiau tai padaryti besibaigiant mano kadencijai.

Manau, kad svarbu plačiau svarstyti demokratinį transformavimą šalia partijų uždraudimo. Tai vyko visą šį vakarą ir norėčiau trumpai apibūdinti tris klausimus, kurie, mano požiūriu, būtų kiti svarbūs žingsniai.

Per pastaruosius metus matėme milžiniškus demokratijos pokyčius Turkijoje. Ši šalis šiandien labai skiriasi nuo tos, kuri buvo, sakykime, prieš penkerius metus. Tačiau, žinoma, stiklinė dar nėra pilna, ir Turkijoje vis dar turėtų būti įgyvendinta daug svarbių reformų.

Svarbiausia ir pagrindinė iš jų yra susijusi su piliečių teisėmis ir pagrindinėmis laisvėmis. Turkijos išraiškos laisvės padėtis neatitinka ES standartų. Daugelis autorių ir žurnalistų vis dar yra persekiojami ir teisiami už savo darbą. Dabar atėjo laikas Turkijai pradėti būtinas teises reformas, paliekant šią problemą Turkijos praeičiai, o ne ateičiai. Tai yra svarbu bet kuriai atvirai ir demokratinei visuomenei. Taip pat labai svarbu toliau svarstyti tokius opius klausimus kaip armėnų klausimas, kurdų klausimas arba Kipro problema.

Antra, praėjusiais metais įvyko svarbių pokyčių pilietinių (karinių) konfliktų srityje. Vykstantis „Ergenekon“ tyrimas yra itin svarbus demokratizacijos pastangoms Turkijoje, ir iš tikrųjų Turkijos piliečiai nusipelnė, kad šis tyrimas būtų vykdomas iki galo, ir jie teisėtai tikisi, kad bus imtasi visų būtinų atsargumo priemonių užtikrinant sąžiningą teismą visiems kaltinamiesiems.

Ir pagaliau, trečia, tikra demokratija neįmanoma, jei pusei visų gyventojų – moterims – yra itin menkai atstovaujama nacionalinėje ir vietos politikoje. Turkijos moterų NVO nenuilsdamos stengiasi skatinti šią darbotvarkę, nes jos, kaip ir mes, esame pagalbininkai vieni kitiems. Specialios komisijos lyčių klausimais įsteigimas yra svarbus žingsnis, kuris, tikiuosi, labai padės sustiprinti politinį atstovavimą moterims visais Turkijos visuomenės lygmenimis.

Apibendrinant, Turkijos narystės ES procesas yra ir bus ilgas ir kartais vingiuotas kelias, tačiau svarbu nepamesti iš akių pagrindinio – šalies demokratizacijos – tikslo. Tai svarbiausia ne tik Turkijai, bet ir Europos Sąjungai, ir to galima pasiekti tik elgiantis sąžiningai ir tvirtai su Turkija, ir tai leidžia išlaikyti mūsų patikimumą ir sąlygų svertus vykdant pagrindinių laisvių reformas Turkijoje. Aš ir toliau tikiuosi jūsų tvirtos paramos siekiant šio tikslo. Tai itin svarbu, kad šis projektas galiausiai būtų sėkmingas.

Pirmininkė. – Diskusijos baigtos.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Kristiina Ojula (ALDE), raštu. – (ET) Ponia pirmininke, 2009 m. Europos Komisijos parengtoje Turkijos vystymosi ataskaitoje nurodoma, kad konstitucinės reformos įgyvendinimas – svarbus iššūkis tęsiant demokratizacijos procesą. Ataskaitoje pabrėžiama, kad, nepaisant tvirtos žmonių paramos Vyriausybei ir didžiajai parlamento daugumai, iki šiol šiuo atžvilgiu padaryta pažanga siekiant įgyvendinti politinę ir konstitucinę reformą nebuvo pakankama, nes partijoms nepavyko rasti bendros kalbos. Kaip bet kurioje kitoje demokratinėje šalyje, Turkijos partijų pozicijos paremtos rinkėjų lūkesčiais. Nederėtų pamiršti, kad demokratinėje visuomenėje partijos pirmiausia atskaitingos savo rinkėjams, o Turkijoje Europos Sąjunga turi atkreipti dėmesį į žemiausiu lygmeniu vykstančius pokyčius. Vadovaudami Turkijos demokratizacijos procesui ir laikydamiesi tik didaktinio požiūrio turime būti labai atsargūs. Siekiant sėkmingai įgyvendinti reikiamas reformas, reikalinga visuomenės, kuriai būtinas aukštesnis universalus informuotumo lygis ir reformų svarbos bei jų priežasčių samprata, parama. Kol jaučiama, kad įgyvendintos iš apačios į viršų vykdomos (angl. *top-down*) reformos kelia grėsmę Turkijos vidaus stabilumui, tol jos neduos norimų rezultatų. Turkijos Vyriausybei daromas spaudimas paspartinti reformas, kurioms trūksta visuomenės paramos, galėtų netyčia sukelti separatizmą ar religinį priešišumą. Tikiuosi, kad Taryba ir Komisija kartu su Turkijos Vyriausybe dės pastangas siekdamas įgyvendinti priemones, kurios leistų Turkijos gyventojams daug labiau nei iki šiol įsitraukti į demokratizacijos procesą, kad būtų užtikrintas geras pagrindas įgyvendinti stojimui būtinas reformas remiantis Kopenhagos kriterijais.

Pavel Poc (S&D), raštu. – (CS) Pasirengimo narystei derybos su šalimi kandidate turi būti skirtos padėti tai šaliai įstoti į Europos Sąjungą, tačiau Turkijos atveju padėtis daug sudėtingesnė. Pasirengimo narystei derybos vyko nuo 2005 m. spalio 3 d. Be pačios šalies stojimo, derybomis turėtų būti prisidedama prie Turkijos demokratijos ir laisvės skatinimo ir pilietinių bei žmogaus teisių apsaugos. Užuoat skelbus politines deklaracijas,

šis ypatingas tikslas turėtų būti pasiektas keičiant teisės aktus, kaip dalis suderinimo su Europos Sąjungos teisės sistemos, tačiau – pirmiausia – pasitelkiant politinę ir socialinę praktiką, kylančią iš valstybių narių nustatyto pavyzdžio. Modeliu „Europos šalys prieš Islamo šalis“ pagrįsti argumentai prieš stojimą netinkami ir neteisingi. Istoriniai Turkijos ryšiai su Europa nepaneigiami. Iš tikrųjų, Turkija šiandien – Europos Tarybos ir Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos narė. Nėra jokio religinio kriterijaus šaliai kandidatei vertinti; priešingai, religijos laisvė – viena pagrindinių Europos vertybių. Būtent todėl vienintelis ir lemiamas Turkijos stojimo į Europos Sąjungą kriterijus turi būti tai, kaip ji laikosi teisinės valstybės principų, teisės aktais patvirtina pilietines ir mažumų teises ir gerbia visas Europos Sąjungos valstybes nares.

Renate Sommer (PPE), raštu. – (DE) Sveikintina, kad Europos Parlamentas bent sprendžia Turkijos demokratizavimo klausimą. Komisija ir Taryba iš esmės linkusios išpūsti susidariusią padėtį ir vaizduoti ją tokią dramatišką, kokia tik gali būti. Jos tai vadina „švelniąja galia“. Vis dėlto, kur ta „švelnioji galia“ mus nuvedė? Visiškai aišku, kad nuo stojimo derybų pradžios Turkijoje daug daugiau žingsnių buvo žengta atgal negu tinkama kryptimi. Dabar netgi paskelbtas dar vienas partijos draudimas. Tačiau toliau masiškai ribojamos pilietinės laisvės, slopinamos religinės mažumos, bandoma praliejant kraują ir ribojant informacijos bei spaudos laisvę jas išstumti ar sunaikinti, bandoma sunaikinti opozicijos spaudą ir laisvas profesines sąjungas, – sąrašą galima tęsti toliau. *Pacta sunt servanda* – tai visada (ir teisingai) pabrėžiama turint mintyje Turkiją. Tačiau tai ir taikytina Turkijai! Pradėdama stojimo derybas Turkija susitarė su ES, kad atitiks Kopenhagos kriterijus. Jei ji toliau atsisakys tai daryti, turės paklausti savęs, ar iš tikrųjų nori tapti Europos dalimi. Užtuot nuolat atversdami naujus derybinius skyrius, silpnadvasiai Komisijos, Tarybai pirmininkaujančios valstybės ir Tarybos nariai turėtų daugiau veikti nuosekliai.

15. Europos Dunojaus regiono strategija (diskusijos)

Pirmininkė. – Kitas klausimas – žodinis klausimas (O-01 50/2009), kurį pateikė Silvia-Adriana Țicău, Brian Simpson, János Áder, Hannes Swoboda, Eva Lichtenberger, Michael Cramer, Saïd El Khadraoui, Mathieu Grosch, Iuliu Winkler, Victor Boștinăru, Ioan Mircea Pașcu, Marian-Jean Marinescu, Ivailo Kalfin, Norica Nicolai, Dirk Sterckx, Csaba Sándor Tabajdi, Michael Theurer, Ismail Ertug, Inés Ayala Sender, Jiří Havel, Edit Herczog, Stanimir Ilchev, Iliana Malinova Iotova, Jelko Kacin, Evgeni Kirilov, Ádám Kósa, Ioan Enciu, Eduard Kukan, Gesine Meissner, Alajos Mészáros, Nadezhda Neynsky, Katarína Neveďalová, Daciana Octavia Sârbu, Vilja Savisaar, Olga Sehnalová, Catherine Stihler, Peter van Dalen, Louis Grech, Corina Crețu, George Sabin Cutaș, Vasilica Viorica Dăncilă, Cătălin Sorin Ivan, Tanja Fajon, Kinga Göncz, Antonia Parvanova, Adina-Ioana Vălean ir Rovana Plumb Komisijai: Europos Dunojaus regiono strategija (B7-0240/2009).

Silvia-Adriana Țicău, autorė. – (RO) Norėčiau padėkoti visiems kolegoms Parlamento nariams, kurie palaikė mane, kai pasiūliau iniciatyvą, kad šios diskusijos vyktų per Europos Parlamento plenarinį posėdį, po kurio rytoį vyks balsavimas dėl bendros rezoliucijos.

Kadangi Dunojus ir teka per daug šalių, ir įteka tiesiai į Juodąją jūrą, jo regionas labai svarbus Europos Sąjungai. Kartu su Reinu ir Maino kanalu Dunojus sujungia Šiaurės jūrą ir Roterdamo uostą, didžiausią Europos Sąjungos uostą, su Juodąja jūra ir Konstancos uostu, dešimtu pagal dydį Europos Sąjungos uostu.

Pripažindama Dunojaus regiono svarbą 2009 m. birželio mėn. Europos Vadovų Taryba paprašė Komisijos iki 2010 m. pabaigos parengti Europos Sąjungos Dunojaus regiono strategiją. Raginame Komisiją kuo greičiau pradėti konsultacijas su visomis prie Dunojaus esančiomis šalimis ir užtikrinti, kad į Dunojaus strategiją būtų įtrauktas veiksmų planas ir daugiametė veiksmų programa, įgyvendinama kartu su dalyvaujančiomis valstybėmis ir pagrįsta Baltijos jūros regiono strategijos modeliu.

Transporto infrastruktūros plėtra gyvybiškai svarbi Dunojaus regiono plėtrai. Uostų modernizavimas, Dunojaus navigacijos sistemų integravimas, kliūčių iš Reino / Maso–Maino–Dunojaus vandenų kelio pašalinimas siekiant pagerinti navigaciją, įvairiarūšiškumo regione tobulinimas ir ryšių su Juodąja jūra stiprinimas pasitelkiant kelių ir geležinkelių maršrutus – turiu mintyje krovinių vežimo geležinkeliais koridorius ir greituosius traukinius – tik keletas regiono transporto infrastruktūros plėtros prioritetų.

Dunojaus regionas atlieka svarbų vaidmenį siekiant įvairinti Europos Sąjungos energijos tiekimo šaltinius. Bendrų energijos vartojimo efektyvumo ir atsinaujinančiųjų energijos išteklių projektų įgyvendinimas, investavimas į naujas technologijas ir mažųjų bei vidutinių įmonių plėtra padės skatinti viso Dunojaus makroregiono ekologinės ekonomikos vystymąsi.

Be to, turizmas – svarbi priemonė regiono ekonomikos augimui skatinti. Paskutinis, bet ne mažiau svarbus dalykas – kompetencijos centry, kurie galėtų konkuruoti tarptautiniu lygmeniu, plėtra kartu su akademine ir kultūriniais mainais padės pasiekti teritorinę Dunojaus regiono sanglaudą.

Dunojaus regione, visų pirma Dunojaus deltoje, yra keletas specialios apsaugos ir pagal programą „Natura 2000“ specialių saugomų teritorijų. Tai – unikali ir trapi ekosistema. Dunojaus baseino aplinkos apsauga turės didelę įtaką regiono žemės ūkio ir kaimo plėtrai.

Pasitelkus koordinuotą požiūrį Dunojaus regiono strategija sudarys galimybes veiksmingiau panaudoti ir geriau įsisavinti Europos fondų lėšas, tačiau jomis neapsiriboti. Turėdami mintyje šį tikslą raginame Komisiją ir valstybes nares 2010 m. pasinaudoti tarpine finansinių perspektyvų peržiūra ir diskusijomis dėl būsimų finansinių perspektyvų ir įgyvendinti ES Dunojaus regiono strategijos tikslus.

Norėčiau baigti pasakydama, kad Europos Parlamentas bus nuolatinis ES Dunojaus regiono strategijos kūrimo ir įgyvendinimo proceso partneris.

Olli Rehn, *Komisijos narys*. – Ponia pirmininke, norėčiau padėkoti už tai, kad iškėlėte šį svarbų Dunojaus regioninės strategijos klausimą, ir už platesnę paramą makroregionų strategijoms Europoje.

Šiuo klausimu Komisija dirba su šalimis, įsitraukusiomis į Dunojaus regiono bendradarbiavimo procesą. Turėjau mintyje šias valstybes nares: Vokietiją, Austriją, Slovakiją, Čekiją, Vengriją, Slovėniją, Bulgariją ir Rumuniją. Be to, dalyvauja ir šios trečiosios šalys: Kroatija, Serbija, Bosnija ir Hercegovina, Juodkalnija, Moldova ir Ukraina.

Kalbant apie dabartinę padėtį šiame etape, Komisijoje įsteigėme iš daugiau nei 20 generalinių direktoratų sudarytą tarnybų darbo grupę, kad ji nurodytų pagrindinius šiai strategijai skirtus politikos prioritetus. Kartu kiekviena Dunojaus regiono šalis įsteigė po nacionalinį kontaktinį padalinį, o pirmasis šių kontaktinių padalinių narių susitikimas įvyko su valstybių narių atstovais. Siekiant suteikti pagreitį ir paskatinti diskusijas su atitinkamais suinteresuotaisiais dalyviais, šiais metais nuo vasario iki birželio mėn. suplanuoti įvykdyti keli renginiai. Pirmasis toks renginys įvyks vasario 1–2 d. Ulme, Vokietijoje.

Jei kalbėtume apie būsimą strategijos turinį, norėčiau pabrėžti, kad tai, žinoma, tik pati kūrimo ir rengimo proceso pradžia. Per artimiausius mėnesius susijusios šalys, atitinkami suinteresuotieji dalyviai, Komisijos tarnybos ir kitos ES institucijos turinį aptars išsamiau.

Nepaisant to, atrodo, kad strategija bus pagrįsta trimis pagrindiniais ramsčiais arba kitais žodžiais tariant, platesniais politikos prioritetais: pirma, ryšių ir aplinką tausojančių ryšių sistemų gerinimu, antra, aplinkos saugojimu, vandens išteklių išsaugojimu ir pavojaus prevencijai skirtos veiklos tobulinimu ir, trečia, socialinės ir ekonominės žmonių ir institucijų plėtros stiprinimu. Į šiuos tris ramsčius bus įtraukta konkrečių veiksmų, pagrįstų valstybių narių, suinteresuotųjų dalyvių ir Komisijos indėliu.

Galiausiai, leiskite įvardyti tolesnius veiksmus. Nuo dabar iki birželio mėn. pasitelkdami pateiktas derybines pozicijas, rengdami susitikimus, konferencijas ir viešąsias konsultacijas internete toliau kaupsiame valstybių narių, suinteresuotųjų dalyvių ir kitų susidomėjusių šalių idėjas ir pasiūlymus. Po to iki rugsėjo mėn. Komisija išdėstys idėjas pagal svarbą ir jas susistemins, kad būtų parengtas komunikato dėl strategijos ir pagal ją atliktinų veiksmų plano projektas. Galiausiai, iki gruodžio mėn. Komisija parengs šiuos dokumentus patvirtinti. Todėl nuo kitų – 2011 – metų pradėsime kurti valdymo sistemas ir konkrečiai įgyvendinti veiksmus bei projektus, kurie iki to laiko bus suplanuoti ir dėl kurių įgyvendinimo bus apsispręsta.

Dėkoju už jūsų dėmesį. Nekantrauju išgirsti klausimų, kurių norėtumėte pateikti diskusijoms.

Marian-Jean Marinescu, *PPE frakcijos vardu*. – (RO) Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcija Dunojaus regiono strategijai teikia ypatingą reikšmę. Reino–Maino–Dunojaus vandenų kelias – tai tiltas tarp Šiaurės ir Juodosios jūros, jungiantis Rytus ir Vakarus. Jis tiesiogiai susijęs su energetinio saugumo užtikrinimu ir per Juodąją jūrą nutiesia kelią į Aziją. Be to, jis – jungtis su Viduržemio jūra.

Todėl palankiai vertiname tai, kad, atsižvelgiant į Komisijos įsipareigojimą, šiais metais turi būti parengta Dunojaus regiono strategija. Džiaugiuosi, kad Komisijos narys O. Rehn buvo paskirtas kitai kadencijai, ir norime, kad ši strategija kartu su konkrečiu veiksmų planu būtų patvirtinta vėliausiai iki 2011 m. pradžios.

Kaip vienus svarbiausių vykdytinų prioritetų paminėsiu šiuos: viso vandenų kelio, visų pirma Dunojaus–Reino jungties, tinkamumo laivybai užtikrinimas ir navigacijos sistemų standartizavimas, upių uostų modernizavimas ir su jais susijusios infrastruktūros plėtra, kad upių uostai taptų integruotomis įvairiarūšėmis sistemomis,

veiksmingo naudojimosi Dunojaus energijos potencialu skatinimas, drėkinimo sistemų kūrimas, kad būtų išvengta dykumėjimo, integruotos vandens lygio stebėsenos sistemos, kuria siekiama pagerinti prognozavimo, prevencijos ir įsikišimo gebėjimus potvynių, sausras ar taršos atvejais, įgyvendinimas.

Reikia imtis suderintų veiksmų, nes neištraukus bent vienai pakrantės valstybei gali sustoti visas procesas. Taip pat reikia ir finansinių išteklių. Štai kodėl tikiuosi, kad naujoji Europos Komisija apsvarstys šį klausimą ir nevengs skirti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystėmis pagrįsto finansavimo.

Palyginti su kitomis pakrantės valstybėmis, per Rumuniją teka ilgiausia Dunojaus dalis, todėl ji palaiko pasiūlymą kuo greičiau parengti šią strategiją, kuri leistų padaryti visai Europai gyvybiškai svarbios upės galimybes geriau matomas.

Constanze Angela Krehl, S&D frakcijos vardu. – (DE) Ponia pirmininke, Europos Parlamento socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcija palaiko iniciatyvą sukurti Dunojaus regiono strategiją. Šis projektas mums svarbus, nes juo pavyzdingai stiprinama pirmąjį kartą į Lisabonos sutartį įtraukta teritorinė sanglauda. Be to, jis gali suteikti galimybę tiksliai išaiškinti, kaip suprantame teritorinę sanglaudą. Tikiuosi, kad O. Rehn daugybei partnerių, su kuriais kalbėjosi, pasakė, kad Europos Parlamentas tinkamai dalyvaus rengiant bendrą Dunojaus regiono strategiją. Deja, jūsų kalboje negirdėjau žodžių „Europos Parlamentas“, tačiau deramai dalyvausime diskusijose. Džiaugiuosi, kad čia, per šiandienos plenarinį posėdį, vyksta pirmosios svarbios diskusijos.

Be teritorinės sanglaudos, taip pat svarbu aiškiai pasakyti, kad ši strategija apima tarpvalstybinį bendradarbiavimą, kurį sanglaudos politikos srityje visada skatinome, visada rėmėme ir kurį per šį finansavimo laikotarpį iš tikrųjų norėjome sustiprinti. Tikiuosi, per kelerius ateinančius metus jis bus dar sėkmingesnis, įskaitant su Dunojaus strategija susijusį bendradarbiavimą.

Norėčiau pabrėžti, kad pasitelkdami šią Dunojaus regiono strategiją sukursime Europos pridėtinę vertę, kuri bus išties apčiuopiama, visų pirma šiame regione gyvenančių žmonių. Todėl jie turėtų tiesiogiai dalyvauti rengiant strategiją, ir jiems turėtų būti sudarytos galimybės būti šio Europos projekto liudininkais. Nuoširdžiai prašau, kad neperkrautume šios strategijos pernelyg daug prioritetų ir jos neapsunkintume, o sutelktume dėmesį į siektinus tikslus. Mano manymu, labai svarbu veiksmingiau naudoti turimus išteklius ir sukurti ar išplėsti, pvz., išpėjamas sistemas ir tinkamai jas įrengti, kad jos išpėtų apie gaivalines nelaimes, kaip antai potvyniai, ir kartu reaguotų į, pvz., pramoninių avarijų, dėl kurių teršiamas Dunojus ir kaimyniniai regionai, atvejus. Čia esama bendrų veiklos sričių.

Sėkminga Dunojaus strategija ir sėkmingi šio regiono projektai taip pat gali būti pavyzdžiai kitiems regionams. Kad nereikėtų nuolat nedelsiant kurti naujos strategijos, galime pasinaudoti šia [Dunojaus strategija] kaip pavyzdžiu kartu spręsti tarpvalstybinio bendradarbiavimo problemas ir – jei mums pavyktų į tokią strategiją iš tikrųjų įtraukti trečiąsias šalis – taip pat įgyvendinti kaimynystės politiką, kuri svarbi mums visiems Europos Sąjungoje ir kuri turėtų būti skatinama.

Michael Theurer, ALDE frakcijos vardu. – (DE) Ponia pirmininke, Komisijos nary, ponai ir ponios, Dunojaus regiono svarbą patvirtina tai, kad šešiose ES valstybėse narėse ir keturiose kaimyninėse šalyse prie jo gyvena 80 mln. žmonių. Dunojus prasideda Švarcvalde – už 100 km matuojant tiesia linija – ir teka į deltą bei Juodąją jūrą. Todėl mes, Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcijos nariai, palaikome raginimą sukurti Dunojaus regiono strategiją ir, kaip Europos Parlamentas, šį vakarą tai ypač pabrėžiamo įtraukdami į darbotvarkę Dunojaus regiono strategijos klausimą.

Praėjus dvidešimčiai metų po geležinės uždangos griuvimo, po Europos padalijimo žlugimo, Dunojus vėl tampa susivienijimo simboliu. Prasidedantis Vokietijoje, ES narėje steigėjoje, tekantis per 1995 m. į ES įstojusią Austriją ir naująsias 2004 m. į ES įstojusias Vidurio ir Rytų Europos valstybes nares, Dunojus taip pat sujungia kaimynines šalis, pvz., narystės siekiančią Kroatiją ir kitas kaimynines narystės siekiančias šalis. Todėl beveik įmanoma pamatyti, kaip susivienija Europa palei Dunojų.

Ponai ir ponios – tam ALDE frakcija teikia didžiulę reikšmę – dabar turime imtis atitinkamų priemonių, kad per naująjį finansavimo laikotarpį Dunojaus regiono strategija taptų ir regioninės politikos prioritetu. Yra daug būdų, kaip būtų galima tai padaryti. Vienas variantas – mažosios ir vidutinės įmonės turėtų užmegzti daugiau tarpusavio partnerysčių.

Žinoma, infrastruktūros srityje yra kitų labai svarbių užduočių. ALDE frakcijai tai labai svarbu, nes dėl Europos padalijimo istoriniai transporto ryšiai buvo nutraukti ir nebuvo atnaujinti. Todėl Dunojaus, kaip vidaus vandenų kelio, plėtra, jo uostų, užtvankų ir tinkamumo plaukiooti atnaujinimas bei patobulinimas leis

atrasti nekenkiantį aplinkai transporto būdą. Tačiau kelių ir geležinkelių tinklo srityje dar reikia daug ką nuveikti. Taip pat labai svarbu, kad į šį reikalą įtrauktume savivaldybes, miestus, rajonus ir piliečius.

Eva Lichtenberger, *Verts/ALE frakcijos vardu.* – (DE) Ponia pirmininke, ponai ir ponios, Dunojaus regiono plėtros strategija – ir labai sveikintina, ir labai svarbi. Be to, ji kartu – labai plataus užmojo užduotis, kuri negali būti palyginta su niekuo, ką anksčiau darėme regioninės plėtros srityje. Dunojus nėra tik vandenių kelias; jis – ne kelias. Dunojus yra gamtos lobis. Žinau, kad daugeliui jūsų nepatinka tai girdėti, tačiau būtent todėl, kad jis yra gamtos lobis ir sritis, kurioje galima plėtoti tvarų ir šiuolaikišką turizmą, mažosios ir vidutinės įmonės galės nepaprastai teigiamai jį plėtoti, visų pirma vietovės aplink Dunojaus deltą ir patrauklius upės ruožus.

Be abejo, turėtų būti akivaizdu, kad Dunojus, kaip upė, pasižymi labai ypatingomis savybėmis, kurios ypač jautrios žmogaus įsikišimui. To įrodymų jau matėme Gabčikovo elektrinės projekto atveju. Šio projekto sukelta žala šiandien vis dar akivaizdi, ir tik milžiniškos gyventojų ir piliečių pastangos leido išvengti didesnės žalos dėl šios elektrinės grandinės veiklos pratęsimo. Dėl to sumažėjo gruntinio vandens lygis, o tai žemės ūkiui sukėlė neprognozuojamų pasekmių. Ne be priežasties kolega Parlamento narys paminėjo stiprų po Dunojumi esančio podirvio ir srities požemio vandens ryšį. Turėdami tai mintyje šiam klausimui turėtume skirti ypatingą dėmesį.

Čia galima išmokyti svarbią pamoką: Dunojus – ir iš tikrųjų bet kokia upė – gyvybiškai svarbus dalykas, kurio gyvybei reikia apsaugos ir dėmesio, o mes jo atžvilgiu turime vadovautis tvarių požiūriu. Tai reiškia, kad užuot neapgalvotai siuntus žemkases į natūralias gamtines zonas, reikėtų paprasčiausiai rimtai žiūrėti į upę, naudoti ją laivybai ir pritaikyti laivus upei, o ne upę laivams. Kai norite pradėti įgyvendinti didžiulį projektą, juk iš pradžių neperkate baldų ir nestatote aplink juos namo. Būtent taip turime traktuoti Dunojų. Tvarumas ir atidumas gamtinei aplinkai čia patys svarbiausi. Nebekartokime praeities klaidų!

Oldřich Vlasák, *ECR frakcijos vardu.* – (CS) Dunojaus regionas – labai ypatinga ir neginčijamai didelė teritorija. Kaip visi žiname, Dunojus po Volgos – antroji ilgiausia Europos upė, tekanti per dešimt šalių arba formuojanti tarptautines jų sienas; jo baseinas driekiasi net per 19 Europos valstybių teritorijų. Todėl, žinoma, gerai, kad šiam regionui skiriamas ypatingas dėmesys. Vis dėlto manau, kad čia, Europos Parlamente, neturėtume bandyti tiesiogiai nustatyti konkrečią Dunojaus regiono strategijos formą. Gerai veikianti makroregioninė strategija turi būti apibrėžta „iš apačios“, o Europos institucijos turėtų tik sukurti sistemą, palengvinti bendravimą vyriausybių lygmeniu ir remti pavienius dalyvius metodikos, duomenų apžvalgos ir kitais klausimais. Mano manymu, Komisija turėtų ne tobulinti makroregioninę strategiją, o verčiau prižiūrėti jos atsiradimą, nes tikrasis turinys turėtų būti apibrėžtas valstybių narių, regionų, pavienių miestų ir kaimų lygmeniu.

Be to, esu tvirtai įsitikinęs, kad nors Dunojaus regiono strategija turėtų būti orientuota į ateitį, vargu, ar ją įgyvendindami galėsime išvengti praeities palikimo. Reikėtų suvokti, kad per Šaltąjį karą, pvz., tuo metu buvusioje Čekoslovakijoje, Dunojus buvo Rytus ir Vakarų skirianti siena. Padalytos Europos dalelė išlikusi Dunojaus baseine, ir ji iš esmės riboja Europos integracijos kryptis. Štai kodėl strategija turėtų būti orientuota į šią konkrečią problemą. Kol dar yra nesusietų tarptautinių, tarpregioninių ir vietos lygmens transporto tinklų, kol teritorinio planavimo ir strateginės plėtros planavimo srityse dar trūksta glaudesnio bendradarbiavimo ir kol vis dar esama psichologinių kliūčių, tol Dunojaus plėtros galimybės negali būti visiškai išnaudotos. Jei norime veiksmingiau žengti į priekį, praeities problemos turi būti išspręstos.

Pagirtina tai, kad svarstydami makroregionines strategijas kalbame ne apie administracinius vienetų, pavienės valstybės, teritorinių statistinių vienetų nomenklatūros (NUTS) teritorinius vienetų ar regionus, o apie Europos viduje esančią teritoriją. Šiam požiūriui reikalingi ne tik sanglaudos politikos įgyvendinimo technologijos ar metodo pokyčiai, bet ir daug didesnė filosofijos pokyčiai. Tiesą sakant, būtina iš tiesų užtikrinti viešųjų reikalų administravimo įgyvendinimą įvairiais lygmenimis, kad, nepaisant dabartinių administracinių kliūčių, būtų išspręstos teritorijose kylančios problemos. Makroregioninės strategijos – tai kelias į ateitį, nes jos didžia dalimi yra unikalūs ir iki šiol Europos Sąjungoje neturintys sau lygių projektai. Jų tikslas – remiantis partnerystės principu užtikrinti valstybių narių, jų regionų ir vietos savivaldos institucijų bei kitų atitinkamų veikėjų bendradarbiavimą ir sudaryti jiems sąlygas spręsti savo problemas.

Jaromír Kohlíček, *GUE/NGL frakcijos vardu.* – (CS) Ponai ir ponios, prieš penkerius metus kaip naujas Europos Parlamento narys per Transporto ir turizmo komitete vykusias diskusijas sakiau kalbą ir atskleidžiau didžiulę paslaptį: būtent, kad ilgiausia Europos Sąjungos upė yra Dunojus. Nuo tada mano kolegų šis teiginys jau nebestebina, o aš labai džiaugiuosi, kad, kaip vienas pradininkų, galiu prisidėti prie prasidedančio Dunojaus baseino plėtros strategijai skirto darbo. Ši strategija, žinoma, turėtų apimti keletą aspektų, visų pirma tuos,

kurie susiję su aplinka ir jos apsauga, tvaria ekonomikos ir transporto infrastruktūros plėtra, ir – logiška – paraginti įsitraukti visas šiame regione vandens išteklius naudojančias šalis. Iš tikrųjų nesvarbu, ar tos šalys Europos Sąjungos narės, ar mūsų kaimynės. Dėl iki šiol tik minimaliai išnaudotų transporto, taip pat ir kitų plėtros galimybių reikia skubiai pradėti įgyvendinti visą projektą. Vadovaudamasis šiuo požiūriu, visiškai palaikau rezoliucijoje Europos Komisijai nustatytą palyginti trumpą galutinį terminą ir tikiuosi pamatyti, kad nuo kitų metų Dunojaus baseino plėtros strategija bus vienas pagrindinių Europos Sąjungos plėtros planų. Savo ruožtu GUE / NGL frakcija visiškai pritaria rezoliucijoje išdėstytiems tikslams ir, žinoma, per balsavimą juos palaikys.

Jaroslav Paška, EFD frakcijos vardu. – (SK) Vadovaudamasi 2009 m. birželio mėn. vykusio Europos Vadovų Tarybos susitikimo išvadomis ir siekdama pagerinti Dunojaus baseino šalių bendradarbiavimą bei padėti padidinti šio regiono ekonominio ir socialinio vystymosi dinamiką Europos Komisija pradėjo rengti Europos Sąjungos Dunojaus regiono strategiją.

Pasiūlyta strategija siekiama atsižvelgiant į dabartinės Europos Sąjungos programas sukurti dalyvaujančių šalių veiklos koordinavimo pagrindą be papildomų atskiro finansavimo, institucijų ar teisėkūros reikalavimų. Europos Komisija teiks techninę ir koordinavimo paramą. Projekte numatyta sudaryti galimybes bendradarbiauti su Europos Sąjungai nepriklausančiomis valstybėmis narėmis.

Ponai ir ponios, norėčiau pritarti Europos Vadovų Tarybos iniciatyvai, kuria siekiama sukurti Europos Sąjungos Dunojaus regiono strategiją, ir pasakyti, kad ją palaikau. Esu tvirtai įsitikinęs, kad toks koordinuotas tarptautinis bendradarbiavimas leis pasitelkiant visų šalių, per kurias teka ši upė, bendrus veiksmus veiksmingiau apsaugoti Dunojaus ekosistemas. Milijonų europiečių geriamojo vandens kokybė priklauso nuo Dunojaus švaros. Todėl savaime suprantama, kad vandentakio ir plačių jį supančių sričių apsauga nuo taršos turėtų būti vienas pagrindinių privilegijuoto dalyvaujančiųjų šalių bendradarbiavimo ramsčių.

Kitas Dunojaus regiono strategijos platus užmojo tikslas – užbaigti Dunojaus vandenų kelių vadovaujantis Dunojaus komisijos patvirtintais parametrais. Tai leistų į Rytų–Vakarų vandens transporto koridorių įtraukti svarbų naują ekonominį aspektą ir padaryti kelis didesnius Dunojaus intakus tinkamus laivybai. Tokia nauja ekonomikos augimo paskata padėtų sukurti daug darbo vietų.

Tuo metu, kai Europa ieško atsinaujinančiųjų ir ekologiškai švarių energijos išteklių, Dunojus siūlo milžinišką ir neišsenkantį būtent tokių išteklių šaltinį. Mums tik reikia nubraukti dulkes nuo tam tikrų hidroelektrinių įėjinių projektų, įvertinti juos atsižvelgiant į poveikį aplinkai bei gražos veiksmingumą ir įgyvendinti.

Ponai ir ponios, tvirtai tikiu, kad mintis sukurti bendrą Europos Sąjungos Dunojaus regiono strategiją – gera ir verta mūsų politinės paramos.

Csanád Szegedi (NI). – (HU) Ponia pirmininke, ponai ir ponios, Dunojus – vienas didžiausių ekologinių Vengrijos ir Europos Sąjungos koridorių, septintasis pagal dydį visos Europos koridorius. Todėl Dunojus atlieka pagrindinį vaidmenį, o partija „Jobbik“ palaiko tarptautinius anksčiau prisiimtus Vengrijos Respublikos įsipareigojimus, kad iki 2020 m. būtų įgyvendintas šis projektas, kurį Europos Komisija laiko svarbiu prioritetu. Ši plėtra itin derėtų su jūrų greitelių sąvoka, kuri įtraukta į ES baltąją knygą dėl Europos transporto politikos. Vis dėlto norėčiau atkreipti kolegų Parlamento narių dėmesį į tai, kad, skirtingai nuo kitų, judėjimo už geresnę Vengriją (Jobbik) nariai norėtų paremti šią iniciatyvą ne siekdami pasipelnymo. Norime, kad įgyvendinant šią strategiją būtų laikomasi visų tarptautinių aplinkosaugos standartų, taip užtikrinant tinkamiausią Dunojaus baseino plotą ir laivybai reikiamą vandens kiekio srautą. Taip nesunaikinsime upės vandenų baseino ir palei Dunojų esančių gamtos vertybių. Esame įsitikinę, kad vienintelis būdas išlaikyti Dunojaus regioną stabiliu Europos regionu – panaikinti Benešo dekretus, kuriais diskriminuojami Vokietijos, Austrijos ir Vengrijos piliečiai. Dėkoju už dėmesį.

Lambert van Nistelrooij (PPE). – (NL) Ponia pirmininke, kartais atsiranda naujų galimybių, kad būtų atverti nauji keliai, taip pat ir Europos politikoje. Būkime atviri: iki šiol buvo valstybių narių, kurios labai aiškiai nustatydavo savo pačių teritorijoms taikytinus prioritetus. Esu olandas. Gyvenu kitoje pusėje, Reino ir Maso deltoje, pasroviui, o mano brolis vietovėje, kuri esant pernelyg dideliame vandens kiekiui vadinama potvynio baseinu, turi pieno ūkį. Kaip gali būti per daug vandens? Viena iš priežasčių, žinoma – lietus, tačiau kita priežastis yra ta, kad upės aukštupio baseine nebuvo imtasi jokių priemonių tam vandeniui laikinai sulaikyti. Tai reiškia, kad mano brolio ūkiui toje vietovėje gresia pavojus.

Tenoriui pasakyti, kad šiuo atveju kyla esminis klausimas, ar galime dirbti kartu, kad išplėtotume naująjį Lisabonos sutartyje nustatytą teritorinio aspekto tikslą. Tai reiškia siekti visame upės baseine sudaryti bendrus susitarimus, pasiūlyti į šias programas įtraukti savo pačių nuomonę – dėl transporto, ekologijos ir ekonomikos

– ir drąsiai kartu spręsti kai kuriuos klausimus. Žinau tai, nes šį metodą žingsnis po žingsnio kartu taikėme kitoje Europos pusėje. Šiuo atžvilgiu nemokamų dalykų nebūna, ir toks išitraukimas iš tikrųjų turėtų vykti „iš apačios į viršų“. Štai kodėl pritariu šiai rezolucijai. Joje siekiame kartu spręsti administracinius su šiuo plačiu požiūriu susijusius klausimus ir prašyti Komisijos prisijungti prie mūsų. Sutinku su C. A. Krehl iš Europos Parlamento socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcijos, kad neturėtume suplakti į vieną visų mūsų šiam dideliame regionui skirtų politikos krypčių. Turėtume turėti drąsos iškelti keletą dalykų, kurie šiuo Europos teritoriniu lygmeniu geriau išaiškinami ir išsprendžiami. Todėl nuoširdžiai palaikau šią iniciatyvą ir su dideliu susidomėjimu lauksiu iš Komisijos atitinkamo dokumento.

Inés Ayala Sender (S&D). – (ES) Noriu padėkoti S.-A. Ąičau, kad 2008 m. rugsėjo mėn. suorganizavo Transporto ir turizmo komiteto delegacijos kelionę per visą Dunojų ir, be to, viešnagę į upės žiotis, į deltą, kur jis įteka į Juodąją jūrą.

Mane be galo sužavėjo šios ypatingos Europos upės, tekančios per dešimt šalių, iš kurių šešios jau įstojusios į Europos Sąjungą, o kitos yra kaimynės bei paraiškas pateikusios valstybės, istorija ir didžiulės galimybės.

Man taip pat paliko įspūdį didžiuliai susijusių valstybių narių skirtumai ir įvairūs jų požiūriai. Kai kurios jų, pasiekus aukščiausią gerovės ir upės krantų išvystymo lygmenį, mato ją kaip tikrą brangakmenį. Joms reikia grįžti atgal prie upės, kuri šimtmečius buvo valdoma, ištakų. Taip pat turiu pasakyti, kad buvau priblokšta pamačiusi prie upės gyvenimo pripratusių paukščių kolonijas, kurios po truputį, būtent dėl [dirvožemio] atkūrimo ir dėl atgal žengtų žingsnių palaipsniui prarado savo buveinę prie upės. Nors anksčiau jie pliuškendavo kojas vandenyje, nežinau, kur jie dabar galėtų būti.

Kitos valstybės po daugelio metų atidėliotos plėtros upę traktuoja būtent kaip plėtros perspektyvą ir gerovės, ryšių ir energijos šaltinį. Be to, tiek daug metų mačiusios upę kaip atskyrimo, blokados, nepakankamos plėtros ar net konfliktų simbolį, dabar jos turi savo teisių. Pritariu joms, kad reikia nedelsiant ir skubiai atkurti Dunojų arba kaip tvariam transportui skirtą vandenų kelią (yra „Marco Polo“ programa, kuria iki šiol itin prastai naudojamos), arba kaip unikalios turizmo plėtros vektorius (nes kraštovaizdžiai ten, be abejo, nuostabūs), arba kaip atsinaujinančiosios energijos ištekliai.

Tie iš mūsų, kurie neturime tokių Europos ir tarpvalstybinio lygmens upių, nes gyvename pusiasalyje, Europos Sąjungos užkampyje – nors tarp Portugalijos ir Ispanijos turime upių, o jų pasidalijamasis ir tarpvalstybinis valdymas yra pavyzdys Europos mastu – taip, tikra tiesa, pavydžiai žiūrime į Dunojaus pajėgumus.

Todėl leiskite be jokių išlygų paremti šios skubios Dunojaus regiono strategijos poreikį, kad Europa būtų labiau išbaigta, suderinta ir tvari.

Filiz Hakaeva Hyusmenova (ALDE). – (BG) Dėkoju, ponai pirmininke. Dunojaus strategija gali suteikti galimybių šiame geografiniame regione veiksmingai įgyvendinti sanglaudos politiką. Čia valstybės narės yra suinteresuotieji veikėjai ir iki mėnesio pabaigos šiuo klausimu pateiks pasiūlymus. Vis dėlto, kiek jų buvo viešai aptarti? Kiek šalių pradėjo viešųjų konsultacijų procesą?

Noriu aiškiai pabrėžti pagrindinį vaidmenį, kurį rengiant šią strategiją turėtų atlikti palei Dunojų įsikūrę regionai ir miestai. Turiu mintyje vietos valdžios institucijas, nevyriausybinės organizacijos, verslo įmonės ir paprastus piliečius. Jų dalyvavimas gali užtikrinti, kad strategijoje būtų patenkinti atitinkami poreikiai, išspręstos problemos ir ja prisidedama prie miestų ir kaimų, taip pat ir viso makroregiono vystymosi. Esu įsitikinusi, kad Europos Komisija suteiks jiems galimybę išitraukti į strategijos kūrimo procesą.

Norėčiau įspėti apie pavojų, kad per susirinkimus ir konferencijas dėl informacijos plačiąja prasme ir ją įtraukus [į strategiją] dėmesys bus sutelktas į keletą pagrindinių miestų, o likę bus palikti šių procesų nuošaly. Pastarieji gali dabar, laiku, apsvarstyti savo poziciją ir dalyvauti priimant tuos sprendimus, kurie turi jiems įtakos. Net mažesniems miestams ir kaimams bus suteiktos galimybės nurodyti priemones, kuriomis jie ketina siekti pokyčių, nustatyti sąlygas ir išteklius bei padėti siekti tikslų.

Strategijos viešumas palengvins plačios apimties, intensyvią ir vienalaikę įvairių regionų plėtrą, o tai kartu yra spartaus ir geros kokybės augimo sąlyga. Tai turėtų būti svarbiausias Dunojaus strategijos tikslas turint mintyje tai, kad skurdžiausi Europos Sąjungos regionai įsikūrę Žemutinio Dunojaus vietovėje. Per Europos kovos su skurdu ir socialine atskirtimi metus turime paskelbti, kad kova su skurdu ir nelygybe Dunojaus regione – iššūkis, kurį reikia spręsti pasitelkiant šią strategiją. Dėl skurdesniuose regionuose susiklosčiusios padėties ir galimybių bei išteklių skirtumų taip pat kyla itin svarbus investicijų klausimas. Reikėtų apsvarstyti galimybę įkurti specialų Europos Dunojaus banką įtraukiant suinteresuotąsias šalis.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Ponia pirmininke, kaip ką tik kalbėjęs M. Theurer, esu kilęs iš Europos vandenskyros srities. Iš tikrųjų, esame Reino apylinkių gyventojai, tačiau nepaisant to, kad jis teka tokia kryptimi, su kuria mūsų gyvenimo keliai turi palyginti mažai ką bendro, labai domimės Dunojumi.

Taigi, norėčiau paprašyti jūsų pažvelgti į Dunojaus regiono strategiją ne tik turint mintyje daugelio anksčiau kalbėjusių Parlamento narių pabrėžtus dalykus, bet ir kaip į kultūrinės integracijos galimybę. Pasinaudodamas Dunojaus pavyzdžiu pirmiausia jaunimas gali rasti bendrą kalbą, kaip galima įveikti klaidingą nacionalizmą arba perprasti ir suvokti šiuos didžiulius kultūros turtus – ar tai būtų Nobelio literatūros premijos laureatai, ar garsūs nuolat deltoje vykstantys Donauešingeno festivalio avangardinės muzikos renginiai. Kadangi šiuo ankstyvu etapu dar galima pageidauti ko nors daugiau, norėčiau paprašyti, kad į strategiją, ypač dėl jaunimo, taip pat įtrauktumėte kultūrinės tapatybės ir sanglaudos aspektą.

Evgeni Kirilov (S&D). – Ponia pirmininke, tvirtai palaikau šios ES Dunojaus regiono strategijos plėtoją. Istorijos požiūriu Dunojus sujungė Rytų ir Vakarų Europą, o priklausymas Dunojaus regionui žmonėms įkvėpė priklausymo bendruomenei jausmą. Galime sakyti, kad tai palengvino kultūrinį ir ekonominį bendradarbiavimą dar gerokai iki gimstant minčiai apie Europos integraciją.

Ši strategija – tai galimybė praktiškai taikyti vertingus solidarumo ir bendradarbiavimo principus. Kaip jau atkreipė dėmesį keli kolegos, įskaitant ir F. H. Hyusmenovą, dokumentas turėtų būti pagrįstas metodu „iš apačios į viršų“. Jo prioritetai turėtų būti nustatyti Dunojaus regiono savivaldybėse, apskrityse ir miestuose; be to, labai svarbu, kad regionų valdžios institucijos ir pilietinė visuomenė pripažintų strategiją kaip savo priemonę, skirtą geresniam bendradarbiavimui ir koordinavimui. Taigi, čia reikalinga tikra atsakomybė už procesą.

Dunojaus regiono šalys susiduria su panašiomis aplinkos apsaugos ir infrastruktūros problemomis. Jos siekia spartaus socialinio ir ekonominio vystymosi ir stengiasi užtikrinti savo piliečiams aukštesnį gyvenimo lygį. Esu įsitikinęs, kad veiksmingiau ir efektyviau naudojantis turimais finansiniais ištekliais Dunojaus regiono strategija padės pasiekti šių tikslų ir išspręsti bendras problemas, kad ji palengvins bendrą projektų įgyvendinimą ir kad jos rezultatai bus naudingi Europos piliečiams.

Taip pat sutinku, kad reikalingas bendras požiūris, į kurį nebūtų įtraukta pernelyg daug prioritetų. Dunojaus strategija bus puiki priemonė gerokai pagerinti šio regiono tarpvalstybinį bendradarbiavimą, o aš esu tvirtai įsitikinęs ir tikiuosi, kad Komisija padarys viską, ką gali, kad visiškai paremtų jos įgyvendinimą, įskaitant ir papildomų finansinių išteklių skyrimą.

János Áder (PPE). – (HU) Ponia pirmininke, ponai ir ponios, politikai dažnai cituoja patarlę: „Žemės nepaveldime iš savo protėvių, skolinamės ją iš savo vaikų“. Mūsų pareiga – užtikrinti, kad mūsų vaikai, vaikaičiai ir provaikaičiai turėtų švaraus oro, kuriuo galėtų kvėpuoti, ir švaraus vandens atsigerti. Po Dunojaus dugnu glūdi neįtikėtinas tyro vandens šaltinis. Mano ir Vengrijos prioritetas – apsaugoti šį tyrą vandenį nuo visų taršos formų. Yra svarbių klausimų, kaip antai transportas, turizmas, kultūra ir mūsų paveldo išsaugojimas, tačiau jie visi eina po mūsų vandens išteklių apsaugos. Nežinau, ar mūsų Dunojaus regiono iniciatyva, dabartinių mūsų derybų objektas, bus sėkminga, ar ne. Tai, dėl ko jau sutarėme, greičiau yra savaime suprantami principai ir dalykai. Vis dėlto, kaip visi žinome, smulkmenos taip pat būna svarbios. Todėl norėčiau labai aiškiai pasakyti, kad jei, užuot svarstę principus, pereisime prie smulkmenų, dėl vieno principo niekada nenusileisiu. Jei kalbame apie Dunojų, vienintelės priimtinos intervencijos, investicijų ir plėtros formos, mano požiūriu, yra tos, kurios nesukelia pavojaus mūsų geriamojo vandens tiekimui. Norėčiau nesigėdydamas pažvelgti savo vaikams ir vaikaičiams į akis ir pasakyti, kad mums pavyko išsaugoti tokį Dunojų, kokį ji paveldėjome. Tas pats pasakytina ir apie kitas Europos upes, kaip antai Tisa. Jos nesunaikinome, ja irgi galima naudotis be jokių kliūčių.

Nadezhda Neynsky (PPE). – (BG) Ponia pirmininke, norėčiau pradėti kalbą Stabilumo pakto specialiojo koordinatoriaus Erhardo Buseko kartą padarytu pareiškimu – pacituosiu jį iš atminties: „Negalime nei vienam prie Dunojaus krantų gyvenančiam piliečiui leisti puoselėti provincialumo jausmą.“ Tiesa ta, kad nuo tada praėjo nemažai laiko, o Europos Dunojaus regiono strategijos plėtra dar nebaigta, ir labai mažai žinoma apie dabartinę jos būklę.

Iš tikrųjų, Dunojaus strategija siekiama, kad palei Dunojų esančios savivaldybės, regionai ir šalys kartu vystytųsi. Į šią iniciatyvą įtraukta 14 šalių, kuriose gyvena daugiau nei 200 mln. žmonių. Vis dėlto šių šalių ekonominis vystymasis skirtingas. Žemutinio Dunojaus šalių ekonominis statusas – pats žemiausias. Leiskite atkreipti jūsų dėmesį į tris mano šaliai, Bulgarijai, svarbius klausimus, kurie, mūsų manymu, turi būti išspręsti kartu su poreikiu atkurti... tiltų rinkliavą ir Bulgarijoje pratęsti Bajalos–Rusės ir Rusės–Šumeno kelius.

Per Bulgariją tekančios upės dalis, jei neįtrauktume Rusės (joje stovi vienintelis abu Dunojaus krantus jungiantis tiltas) miestų, Vidinas ir Silistra, tikriausiai yra sritis, kurioje savivaldybės silpniausiai ekonomiškai išsivysčiusios. Šios savivaldybės, jų iš viso yra 39, įsikūrusios [šalies] pakraštyje, o Dunojus joms – vis dar ne galimybė, o greičiau neįveikiama kliūtis. Jei palygintume, vien Budapešte stovi devyni abu Dunojaus krantus jungiantys tiltai, o visoje Bulgarijoje toks tik vienas. Ši analizė sudaro prie Dunojaus įsikūrusių Bulgarijos savivaldybių merų pateikto pasiūlymo įgyvendinti projektą, kuriuo siekiama sukurti panoraminį maršrutą, turintį sujungti Dunojaus krantų miestus ir miestelius, pagrindą. Šis projektas jau perduotas regioninės plėtros ministrams. Antrasis klausimas susijęs su geologinių ir ekologinių palei Dunojų esančių sričių problemų sprendimu ir su vandens tyrumu. Dėkoju.

Olga Sehnalová (S&D). – (CS) Europos Dunojaus regiono strategija svarbi viso Dunojaus baseino regiono plėtrai. Bendrų temų iš tikrųjų daug. Norėčiau išskirti tik keletą dalykų, kurie taip pat svarbūs Dunojaus regionui platesne prasme priklausančioms šalims, kaip antai Čekija. Vienas jų – vandens išteklių valdymo sritis, įskaitant potvynių kontrolę. Kadangi šiame regione nuolat kartojosi viską niokojantys potvyniai, šioje srityje būtinas integruotas požiūris.

Kita tema – plataus masto investavimo veikla, kuria siekiama užtikrinti geresnius transporto ryšius regione ir jo sąsajas su kaimyniniais regionais. Tai pat būtų tikslinga atsižvelgti į šį makroregioninį aspektą per planinę TEN-T tinklo peržiūrą. Atskiri projektai neturėtų konkuruoti vieni su kitais. Būtina nustatyti aiškius prioritetus, o projektai turėtų būti tvaraus pobūdžio, nekenksmingi aplinkai ir akivaizdžiai remiami vietos ir regionų savivaldos institucijų bei visuomenės. Ne pavieniai projektai, o bendradarbiavimas regiono viduje ir tarpregioninės galimybės gali užtikrinti ateityje tvarų Dunojaus regiono vystymąsi. Kartu Europos Dunojaus regiono strategija gali tapti suprantama ir stabilizuojančia plėtros programa, skirta valstybėms narėms, taip pat kitoms, Europos Sąjungai nepriklausančioms, tačiau siekiančioms bendradarbiauti arba kaip šalims kandidatėms, arba kaimynystės politikos pagrindu, šalims.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Ponia pirmininke, Dunojaus regiono strategija – vienas svarbiausių dabartinės Europos regioninės politikos projektų, nes Dunojus visada buvo gyvybiškai svarbus įvairių Vidurio ir Rytų Europos šalių kelias, kuris istorijos požiūriu suteikė pagrindą ekonominiam bendradarbiavimui ir kultūriniais mainams. Turiu mintyje ir teigiamą poveikį buvusiai Austrijos ir Vengrijos monarchijai.

Ko tikimės? Iš šio projekto tikimės labai daug, įskaitant nekenkiančio aplinkai judumo, iš kelių perkeliama į laivus, plėtrą, prekių gabenimo perkėlimą į geležinkelius, pramonės struktūrų atnaujinimą ir grupavimą tose vietose, kur tai tikslinga, bendradarbiavimą aplinkosaugos klausimais ir turizmo srityje – visų pirma palankiai vertintinas ekologinis turizmas – ir, žinoma, pirmenybės moksliniams tyrimams ir plėtrai teikimą. Ir dar daugiau. Tačiau taip pat tikiuosi, kad bus veiksmingai naudojamosi ištekliais: ir finansiniais, ir žmogiškaisiais. Privalu surinkti ir sujungti šio regiono žmonių sukauptus patirties bei žinių turtus. Tikiuosi, pagerės gyvenimo kokybė ir kils daug naujų bei įkvepiančių idėjų.

Eduard Kukan (PPE). – (SK) Kaip Slovakijai atstovaujantis šio Parlamento narys, norėčiau palankiai įvertinti iniciatyvą parengti, patvirtinti ir įgyvendinti Europos Dunojaus regiono strategiją. Manau, kad šis projektas padės regionui aktyviau vystytis. Taip pat džiaugiuosi, kad ši strategija įtraukta į aštuoniolikos mėnesių trukmės Europos Sąjungai pirmininkausiančių valstybių programą. Tikiuosi, ji taps tikru ateinančio laikotarpio prioritetu.

Taip pat esu įsitikinęs, kad šis projektas padės skatinti transporto ir aplinkos apsaugos plėtrą ir daugelyje sričių taps tinkama glaudesnio dalyvaujančiųjų regionų bendradarbiavimo platforma. Kartu norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į tai, kad rengiant šią strategiją reikėtų labiau pabrėžti aplinkos apsaugą, visų pirma geriamojo vandens apsaugojimą. Tikriausiai jau netrukus geriamojo vandens ištekliai taps itin strategiškai svarbūs ne tik vietos, bet ir Europos požiūriu.

Atsižvelgiant į tai, būsimoje strategijoje reikėtų atsižvelgti į požeminių geriamojo vandens išteklių tobulinimą ir Dunojaus taršos panaikinimą. Taip pat norėčiau pasakyti, kad palaikau mintį įtraukti į šį projektą kai kurias Europos Sąjungai nepriklausančias valstybes, visų pirma Kroatiją, Serbiją, Bosniją ir Hercegoviną ir Juodkalniją bei kitas dvi šalis. Tikiuosi, šis projektas padės stiprinti Europos Sąjungos ir šių regiono šalių bendradarbiavimą.

Baigdamas norėčiau paraginti Komisiją vadovautis kuo atsakingesniu požiūriu į darbą, atliekamą kuriant šią strategiją, ir pagrįsti ją tikroviškais tikslais bei ištekliais, tuo labiau kad dabar kai kurios šalys jos atžvilgiu puoselėja sunkiai įgyvendinamų lūkesčių.

Zigmantas Balčytis (S&D). – Ponia pirmininke, labai teigiamai vertinu kolegų pastangas, dedamas primygtinai reikalaujant patvirtinti Dunojaus regiono strategiją.

Kadangi esu iš Lietuvos, puikiai žinau, kad valstybės narės vienos negali pasiekti apčiuopiamos ekonominio vystymosi, aplinkos apsaugos, tvaraus transporto ir turizmo, energetikos ir daugybės kitų sričių pažangos. Esu tikras, kad regioninės strategijos gali būti veiksmingesnės ir turėtų būti skatinamos, nes tada valstybės narės veikia dėl bendro intereso.

Linkiu kolegoms pasiryžimo pasiekti savo tikslus ir tikiu, kad naujoji Komisija išgirs jų balsą, ypač todėl, kad tvari regioninė plėtra yra vienas svarbiausių Komisijos darbotvarkės prioritetų.

Miroslav Mikolášik (PPE). – (SK) Tradiciškai Dunojaus regionas buvo makroregionas, turintis didelių ekonominių, socialinių ir kultūrinių galimybių, kurių integracija ir tvari ekonominė plėtra turi būti sistemingai ir veiksmingai plečiama. Todėl palankiai vertinu ir palaikau žingsnius, kuriais Europos lygmeniu skatinama nuoseklos ir išsamios Dunojaus regiono strategijos plėtra.

Manau, kad Dunojaus regiono strategijos turinys bus tikras ekspertų diskusijų rezultatas, pagrįstas tinkamu požiūriu į visus partnerius, kad jokia valstybė narė ar šalių grupė negautų jokių ypatingų privilegijų ir nebūtų skirtingai traktuojama.

Manau, svarbiausios sritys – transporto infrastruktūra, tvari ekonomika ir aplinkos apsauga. Kaip Europos transporto maršrutas, Dunojaus vandenų kelias turėtų suformuoti visų transporto rūšių transporto koridorių tinklo pagrindą. Taip būtų sumažinamas kelių transporto srautas ir kartu prisidedama keičiant jį aplinkai nekenksmingu ir ekonomikos požiūriu mažiau intensyviu vandenų transportu.

Siekiant, kad Dunojus taptų varomąja ekonominio vystymosi jėga, bus būtina padaryti tam tikrus jo intakus tinkamus laivybai ir užbaigti kurti jungtis su kitais pagrindiniais transporto koridoriais. Infrastruktūros plėtra turėtų padėti pašalinti pasienio regionų atskirtį, skatinti mažųjų ir vidutinių įmonių veiklą ir prisidėti prie socialinės srities plėtos.

Vis dėlto rengdami strategiją negalime pamiršti transporto ir aplinkos apsaugos, apsaugos nuo potvynių ir kovos su tarptautiniu nusikalstamumu klausimo. Geresni tarpusavio ryšiai su šalimis, kurios dabar nėra mūsų laisvės, saugumo ir teisingumo dalis, neturėtų palengvinti tarptautinio nusikalstamumo srauto ir sudaryti geresnių sąlygų klestėti kontrabandai ir prekybai žmonėmis. Taip pat norėčiau pabrėžti, kad įgyvendinant strategiją turi būti gerbiamos valstybių narių, regionų ir vietos savivaldos institucijų, kurios yra arti piliečių ir žino jų poreikius, teisės.

Evelyn Regner (S&D). – (DE) Pone pirmininke, dėl koordinuoto turimų išteklių panaudojimo geografiškai ir kultūriškai vienalyčiame regione, problemų sprendimo ir, svarbiausia, dėl kliūčių žmonių galvose panaikinimo Dunojaus regiono strategija galėtų būti puikus regioninės strategijos pavyzdys.

Šiuo atžvilgiu man ypač svarbios dvi sritys. Pirmoji – užtikrinimas, kad darbo rinka dabar būtų ne tik atvira, bet ir tinkamai bei bendradarbiavimo būdu reglamentuojama. Protų nutekėjimas ir važiavimas iš priemiesčių į darbą ir atgal – kasdieniai Dunojaus regiono įvykiai. Darbo rinkai daromas spaudimas, o nuo 2011 m. regiono darbo rinka taps daugmaž integruota. Čia mums reikia koordinuotų kompensacijų mechanizmų. Antrasis šiuo atžvilgiu ypač svarbus dalykas – galimybė diegti inovacijas ir vykdyti bendrus mokslinius tyrimus. Visų pirma turiu mintyje laivybą vidaus vandenų keliais, kuri iš tikrųjų galėtų paskatinti taikyti aplinkai palankias technologijas.

Ádám Kósa (PPE). – (HU) Norėčiau palankiai įvertinti Dunojaus strategiją. Į ją atsižvelgta kuriant keletą Europos Sąjungos politikos krypčių. Ji susijusi su turizmu, nes pastarasis labai svarbus, o rezoliucijos projekte taip pat turėtų būti paminėta, kad į šią strategiją turėtų būti įtrauktos nevyriausybinių organizacijų, kitaip tariant, pilietinė visuomenė. Kalbėdami apie Dunojaus plėtrą taip pat neturėtume pamiršti švietimo, socialinės integracijos ir priimtinumų. Strategijoje teigiama, kad reikėtų paremti TEN–T tinklus. Jei galima, taip pat norėčiau pabrėžti ekologinio turizmo svarbą, nes jis – būtent tos rūšies veikla, kuri gali būti svarbi kuriant Dunojaus ateitį.

Mano manymu, Dunojus sieja skirtingas kultūras. Jis kartu ir būdas daugumai kultūrų sujungti, o tai – vienas pagrindinių Europos Sąjungos principų. Taip pat svarbu pabrėžti, kad turime būti realistai. Neturėtume puoselėti neįtikėtinų norų ir svajoti, į strategiją turėtume įtraukti tik įvykdomus tikslus. Šiaip ar taip, nuo 1830 m. žinojome, kad mums reikia viršvalstybinės politikos. Ir iš tikrųjų, tai įvyko, nes grafas Sečenis, vienas garsiausių vengrų, atliko didžiulį darbą, kad ji taptų viršvalstybinės politikos sritimi. Dunojaus regiono strategija – tai įrodymas, kad Dunojus iš tikrųjų yra viršvalstybinio lygmens upė.

Karin Kadenbach (S&D). – (DE) Ponia pirmininke, mano manymu, bendras politikos tikslas – sukurti pagrindines sąlygas aukščiausiai įmanomai gyvenimo kokybei pasiekti. Remdamasi šia prielaida taip pat

norėčiau apžvelgti ir Europos Dunojaus regiono strategiją. Kaip šiandien girdėjome, Dunojus yra gyvybiškai svarbus kelias, o Dunojaus regionas – gyvenamoji erdvė. Dunojus turėtų ir privalo būti transporto maršrutas. Jis – energijos šaltinis; turime daug elektrinių. Dunojus yra gamtos draustinis ir turi būti apsaugotas siekiant išsaugoti jo biologinę įvairovę, tačiau jis kartu ir saugoma vietovė, skirta poilsiui bei turizmui. Dunojus – ne tik žemės ūkio ir žuvininkystės sričių gyvybingumo, bet, kaip paminėjo ir E. Regner, būsimų darbo vietų šaltinis. Vis dėlto Dunojus kartu yra ir pavojų šaltinis – prisiminkime praėjusių metų potvynius.

Siekiant toliau plėtoti pirmiau minėtą visų Dunojaus regiono gyventojų gyvenimo kokybę, reikia bendros, tvarios ir, visų pirma, aplinkai palankios viso Dunojaus regiono plėtros, kad jis taptų pagrindiniu XXI a. Europos regionu. Turi būti siekiama, kad turimi teritorinio bendradarbiavimo ištekliai būtų veiksmingesni ir efektyviau naudojami.

Petru Constantin Luhan (PPE). – (RO) Manau, kad gerai apgalvotos strategijos sukūrimas ir reikiamų finansinių išteklių suteikimas leistų labai pagerinti Dunojaus baseino gyventojų gyvenimo kokybę. Šiuo metu yra finansinių priemonių, skirtų infrastruktūros ir ekonominės plėtros projektams arba aplinkos apsaugai, tačiau šiuos išteklius gali naudoti tik valstybės narės ir jų kaimyninės šalys.

Šiam aspektui turėtų būti skiriamas ypatingas dėmesys, o ateityje neturėtume atmesti galimybes, be ES fondų, rasti kitų finansavimo šaltinių. Puikiai žinoma, kad kitos valstybės neturi reikiamų finansinių išteklių, todėl, žvelgiant iš infrastruktūros ir ekonominės perspektyvos, bet kokia darni Dunojaus srities plėtra tampa neįmanoma. Būtent todėl regionų valdžios institucijos skirtingai reaguoja į joms kylančias problemas.

Kiek mums žinoma, siekdama užtikrinti tvarią plėtrą Komisija svarsto galimybę vesti konsultacijas su vietos partneriais. Kyla klausimas, ar siekdama parengti strategiją Komisija svarsto galimybę bendradarbiauti ir su ekspertų grupėmis regioniniu lygmeniu. Dar kyla klausimas, ar šios strategijos tikslai turėtų būti sanglaudos įgyvendinimo dalis pasinaudojant Dunojaus ekonominėmis ir transporto galimybėmis ir apsaugant upę, jos ekosistemą ir vandens kokybę.

Taip pat norėčiau paminėti, kad Dunojus, kaip TEN-T (Transeuropinio transporto tinklo) dalis, yra 18 pirmenybinis projektas, o Komisija, išleisdama komunikatą šia tema, kuris, remiantis tvarkaraščiu, turėtų pasirodyti 2010 m. gegužės mėn., tik dabar pradėjo plataus masto transeuropinio transporto tinklo politikos peržiūros procesą.

Todėl kyla klausimas, kaip, mūsų manymu, aspektai, susiję su Europos Sąjungos valstybėse narėse taikoma transporto politika, siešis su šia strategija, kurioje, savaime suprantama, taip pat atsižvelgiama į Dunojaus regione esančias ES nepriklausančias valstybes.

Monika Smolková (S&D). – (SK) Slovakija palankiai vertina šią iniciatyvą. Tai, kad jos nacionalinis koordinatorius yra ministro pirmininko pavaduotojas, pabrėžia Slovakijos Dunojaus regiono strategijai teikiamą svarbą. Pradinis Slovakijos pozicijos dėl Dunojaus regiono strategijos projektas buvo svarstomas Taryboje, ministerijose, savivaldos regionuose ir savivaldybėse, o įmonės toliau dirba su šia strategija.

Kaip pasiūlė Komisija, visos strategijos pagrindą turėtų sudaryti trys ramsčiai: ryšiai, aplinkos apsauga ir socialinė bei ekonominė plėtra. Mano manymu, be šių ramsčių turėtume pabrėžti Dunojaus baseino Europos Sąjungos valstybių narių ir jai nepriklausančių valstybių bendradarbiavimą. Siekiant surasti visapusišką Dunojaus srities plėtros sprendimą, šalių prioritetai turi būti nagrinėjami remiantis lygybės pagrindu ir atsižvelgiant į visuotinį kontekstą.

Todėl norėčiau paklausti, apie kokį bendradarbiavimą paskelbė ES nepriklausančios valstybės narės. Mane konkrečiai domina Moldova ir Ukraina.

Iosif Matula (PPE). – (RO) Manau, kad turėtume pareikšti savo paramą Europos Dunojaus regiono strategijai, tuo labiau kad Rumunijos ir Bulgarijos įstojimas į ES buvo naudingas tuo požiūriu, kad didelė upės, kuri tęsiasi daugiau nei 2 800 km, dalis dabar teka per ES teritoriją.

Baltijos jūros regiono strategija padėjo atverti makroregionų ateities galimybes. Dunojaus strategija – naujas žingsnis ta pačia kryptimi. Vienas Dunojaus regiono strategijos prioritetų turėtų būti susitelkimas į ekonomikos sektorių, tiksliau, į energijos pajėgumų, kurių ir Dunojus, ir gretimos jo sritys gali pasiūlyti, vystymą. Dėl 2009 m. sausio mėn. kilusios dujų krizės Rumunija jau deda pastangas Europos lygmeniu, kad pasinaudodama Arado–Segedo, Džurdžu–Rusės, Isakčios ir Negru Vodės projektais sujungtų savo ir kaimyninių valstybių dujų tinklus. Vis dėlto, norint surasti alternatyvių ir atsinaujinančiųjų energijos išteklių, reikia dėti daugiau pastangų.

Džiaugiuosi, kad Europos Dunojaus regiono strategijoje privalu atsižvelgti į tikslų analizę ir jų tinkamumą, pvz., į energetikos infrastruktūros plėtrą, ypač į naujus transporto tinklus ir naujus elektros energijos generavimo pajėgumus, į energijos gamybos iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių, naujų hidroelektrinių, vėjo energijos jėgainių, ir biokuro vartojimo skatinimą bei į atominę elektrinę, plėtrai skirtų programų tęsimą.

O svarbiausias prioritetas turi būti Dunojaus baseino aplinkos apsauga. Turėdama tai mintyje Europos Sąjunga turi kartu su pakrantės šalimis įsitraukti į Dunojaus deltos ekosistemos apsaugą, o tai reiškia, kad kanalo „Bâstroe“ projektas irgi turi būti visiškai sustabdytas. Negalime leisti, kad klaidingi ekonominiai ES kaimyninių valstybių interesai Dunojaus deltoje sukeltų ekologinę nelaimę.

Danuta Maria Hübner (PPE). – Ponia pirmininke, šiandien daugybė iššūkių, su kuriais susiduriame, nepaiso nei politinių, nei administracinių sienų. Bendrų problemų ir iššūkių skaičius Europoje išaugo, taip pat išaugo ir poreikis spręsti juos bendromis pastangomis.

Štai kodėl Europos Parlamento įkvėpta ir atsakydama į Tarybos sprendimą Europos Komisija patobulino Baltijos jūros regiono strategiją ir dabar pradėjo Dunojaus regiono strategijos rengimo procesą. Šios strategijos leis dalyvaujantiems regionams ir šalims bendrai spręsti dabartines problemas ir bendrai išnaudoti esamas galimybes. Dėl šių strategijų atsiranda geresnio ir glaudesnio bendradarbiavimo ir sanglaudos Europos Sąjungoje galimybė, o dėl jos – spartesnis augimas ir daugiau darbo vietų, geresnis konkurencingumas ir geresnė mūsų piliečių gyvenimo kokybė.

Mes, Europos Parlamento Regioninės plėtros komiteto nariai, tikimės, kad Dunojaus regiono strategija bus orientuota į veiksmus strategija, pagrįsta geresniu suinteresuotųjų veikėjų koordinavimu ir geresniu politikos kryptį bei turimų lėšų sąveikų panaudojimu. Kaip Regioninės plėtros komiteto – pagrindinio EP komiteto, atsakingo už šią strategiją – pirmininkė, galiu patikinti jus, pone Komisijos nary, kad esame pasirengę visuose Dunojaus strategijos rengimo etapuose siekti gero bendradarbiavimo su Komisija ir ją paremti.

Jan Olbrycht (PPE). – (PL) Ponia pirmininke, išklauius šių diskusijų susidarė įspūdis, kad dauguma mūsų svarsto tikslus, kryptis ir prioritetus, o pagrindiniai klausimai juk susiję su įgyvendinimo priemonėmis. Ar ketiname nagrinėti horizontaliąją politiką, kurią taikant bus naudojamos skirtingų politikos kryptų priemonės, ar vis tik ketiname nagrinėti partnerystės ir bendradarbiavimo sistemą be atskirų specialių priemonių ir be atskiros institucinės sistemos? Šie klausimai labai svarbūs, nes nenorime nepateisinti lūkesčių, susijusių su strategija. Turime tiksliai žinoti, ar taikysime naują makroregioninį metodą, ar platesnio teritorinio bendradarbiavimo sistemą. Tai klausimai, į kuriuos turime kuo greičiau atsakyti.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Ponia pirmininke, per vieną ar du dešimtmečius tyras vanduo ir maistas taps tokiais strateginiais dalykais, kokiais šiandien yra žalia nafta ir gamtinės dujos. Todėl mūsų vandenų valdymas ir išsaugojimas nepaprastai svarbus visai Europos Sąjungai, visų pirma Dunojaus regionui. Dabar kovojame su potvyniais ir vandens pertekliumi, o tuo pat metu šie vandenys vos teka per mūsų teritoriją. Vengrijoje, tarp Dunojaus ir Tisos upių, smėlėtoje lygumoje iš tikrųjų vyksta rimtas dykumėjimo procesas.

Štai kodėl mums taip skubiai reikia šios Dunojaus regiono strategijos, kuri 2011 m. bus Tarybai pirmininkausiančios Vengrijos prioritetas. Todėl palankiai vertinu šiandienos diskusijas, nes turime kompleksinį metodą, leidžiantį mums kartu sustiprinti regioninės politikos, aplinkos apsaugos, navigacijos, ekonominės plėtros, darbo vietų kūrimo ir turizmo sritis. O šiandienos diskusijos parodė, kad, kaip kartą pasakė didysis mūsų poetas Józsefas Attila, Dunojus gali sutaikinti nesutarimų ir įtampas kankinamas valstybes.

Elena Băsescu (PPE). – (RO) Nuo tos akimirkos, kai iškėliau save kandidatę į Europos Parlamentą, žinojau, kad Dunojus siūlo ES didžiulę galimybę, kurios didžiausi pajėgumai nebuvo iki galo išnaudojami. Reino–Maino–Dunojaus transporto vandenų kelias, kuris per Roterdamo ir Konstancos uostus jungia Šiaurės ir Juodąją jūras, gali tapti Europos pagrindu.

Panašu, kad naujoji Dunojaus regiono strategija bus greičiausiai patvirtina per Vengrijos pirmininkavimo Tarybai laikotarpį. Per jį bus susitelkta į tokias sritis kaip transportas, ekonominė plėtra ir aplinkos apsauga. Viena pagrindinių Reino–Maino–Dunojaus vandenų kelio transporto plėtros kliūčių – skirtingi standartai, kuriuos turi taikyti šturmanai. Deja, atrodo, iki šiol dar trūksta politinės valios, reikalingos šiems reglamentams suderinti.

Ulmo konferencija, kurioje dalyvausiu vasario 1–2 d. –pirmasis žingsnis konsultavimosi procedūros link. Rumunija pasiūlė šia tema surengti konsultacijų ciklą, įskaitant 2010 m. birželio mėn. vyksiančią ministrų konferenciją.

Ivaylo Kalfin (S&D). – (BG) Ponia pirmininke, Komisijos nary, per pastaruosius metus buvo apstu didžiausių Europos upių vietovių bendradarbiavimo plėtros iniciatyvų transporto, ekologijos, kultūros, švietimo ir prekybos srityse. Ir tai – tik keletas sričių. Nepaisant to, dabar dėl visų šių projektų kyla problema. Jais nesiūlomas joks sprendimas. Rezultatai visiškai priešingi, negu tikėtasi. Trūksta adekvataus, veiksmingo bendradarbiavimo, nėra koordinavimo, bendrų tikslų ar pastangų sąveikos. Ko norėtume šiuo atveju, Europos Komisijai siūlant naują sąveiką – kad ji netaptų viena iš daugybės Dunojaus vietovių bendradarbiavimui skirtų priemonių, kad ji iš tikrųjų būtų priemonė, padedanti kurti bendrą sąveiką, palengvinti koordinavimą ir sujungti iš įvairių šio regiono iniciatyvų kylančias galimybes. Tai – kartu su didžiausios suinteresuotųjų veikėjų grupės, įskaitant Europos Parlamentą ir piliečius, išitraukimu – vienintelis galimas būdas sąveikai sukurti, kuris naudingas kiekvienam keturiolikos prie Dunojaus esančių šalių piliečiui. Tai kartu ir žinutė, kurią noriu jums perduoti iš didelės prieš dvi savaites Rusės universiteto studentų surengtos konferencijos. Dėkoju.

Czesław Adam Siekierski (PPE). – (PL) Ponia pirmininke, Europos Sąjungos stiprybė – valstybių ir regionų bendradarbiavimas sprendžiant bendras problemas ir plėtros programų įgyvendinimas. Turime keletą gerų tokios veiklos pavyzdžių. Tai, pvz., Viduržemio jūros regiono partnerystė, Baltijos jūros regiono strategija ir šiandien mūsų svarstoma programa – Dunojaus regiono strategija. Ši idėja – labai geras teritorinės sanglaudos politikos, kuri pagrįsta tvariu natūralios aplinkos, ekonomikos ir visuomenės pobūdžiu, pavyzdys. Šia iniciatyva neabejotinai bus prisidėta prie tolesnio senųjų ir naujųjų, taip pat galbūt būsimų valstybių narių bendradarbiavimo. Turime daug tokio pobūdžio iniciatyvų ir bendradarbiavimo formų. Todėl turėtume stengtis suderinti Europos Sąjungos politiką ir sutelkti dėmesį į strategijos, kaip bendros iniciatyvos, pobūdžio stiprinimą. Kaip Europos Sąjunga ketina regione stiprinti ir integruoti dabartines bendradarbiavimo programas? Kokia pažanga padaryta kuriant strategiją ir ją įgyvendinant?

Katarína Neveďalová (S&D). – (SK) Mums, slovakams, Dunojus buvo laisvės simbolis. Šiandien jį matome kaip bendradarbiavimo simbolį. Jis sujungia Europos Sąjungos valstybes nares ir jai nepriklausančias valstybes, o regioninis Dunojaus regiono bendradarbiavimas suteikia labai gerą pagrindą ir sąlygas bendradarbiauti, kad šios Europos Sąjungai nepriklausančios valstybės integruotųsi į Europos Sąjungą.

Labai svarbu, kad šis regionas turėtų strategiją; ne tik dėl poreikio sukurti transporto koridorių ir Šiaurės bei Juodosios jūrų ryšį, bet ir todėl, kad šis regionas yra didžiausias gėlo geriamojo vandens telkinys Europoje. Šis aspektas, atsižvelgiant į visuotinį atšilimą ir klimato pokyčius, bus vis svarbesnis.

Būtina apsaugoti Dunojaus regioną nuo potvynių ir užtikrinti tvarią jo plėtrą ateities kartoms. Dunojus ir ateities kartoms turi būti simbolis. Jis jungia kelias sostines, įskaitant dvi artimiausias sostines pasaulyje, Bratislavą ir Vieną, taip pat Bratislavą ir Budapeštą. Mums, Vidurio Europos žmonėms, tai iš tikrųjų labai svarbus ir simboliškas dalykas. Norėčiau padėkoti Silvai-Adrianai Ćičau už tai, kad dėl jos entuziazmo Europos Parlamente galėjo įvykti šios diskusijos.

Csaba Sógor (PPE). – (HU) Dunojus formuoja Vidurio ir Pietryčių Europos gyvenimą ir istoriją. 1823 m. Endriusui ir Pričardui buvo suteiktos išimtinės teisės plaukioti Austrijos teritorijos vidaus vandenimis. Jie įsteigė ribotos atsakomybės akcinę bendrovę, kurios būstinę įkūrė Vienoje. 1865 m. pasirašius Paryžiaus sutartį žemutinio Dunojaus atkarpa tapo tinkama laivybai, o tai prisidėjo prie ekonominės regiono plėtros. Šiandien ilgalaikė taika ir ES sukurta gerovė – tai garantija susiduriant su galimais iššūkiais. Atsižvelgdami į istorines aplinkybes galėtume paklausti, kodėl pirmasis žingsnis buvo tarsi stabdys. Turiu mintyje jungtinę grupę. Galbūt taip nutiko todėl, kad nebuvo galima suderinti Vengrijos, Rumunijos, Vokietijos ir Austrijos interesų. Turėtume prisiminti savo istoriją. Regionas buvo puikiai plėtojamas, kai mums pavyko nepakenkiant vertybėms suderinti dažnai prieštaraujančius interesus.

Kinga Göncz (S&D). – (HU) Aš irgi norėčiau palankiai įvertinti išipareigojimą, kurį čia ketiname priimti ir kuris galėtų būti pirmasis žingsnis mūsų čia šiandien svarstomų klausimų įgyvendinimo link. Kiek tai susiję su Vengrija, Dunojus ypač svarbus. Tai atsispindi ir mūsų pirmininkavimo Tarybai 2011 m. prioritetuose. Vengrija – vienintelė šalis, kurios visa teritorija patenka į Dunojaus baseino sritį su visais atitinkamais pavojais ir privalumais. Kai kurie aspektai jau paminėti. Norėčiau iškelti šiek tiek kitokį klausimą, apie kurį per šiandienos diskusijas šiek tiek užsiminta. Jei paaishkės, kad ši strategija sėkminga, ji iš tikrųjų galės padėti plėtoti Dunojaus tapatumą, įveikti istorinius konfliktus ir traumas, skatinti skirtingų prie Dunojaus gyvenančių

tautų sambūvį ir vykdyti daug intensyvesnį negu iki šiol pilietinį bendradarbiavimą. Nuoširdžiai tikimės, kad judėsime šia kryptimi.

Olli Rehn, *Komisijos narys*. – Ponia pirmininke, norėčiau padėkoti visiems Parlamento nariams, kurie tokį vėl vakarą dalyvavo šiose diskusijose.

Noriu pasveikinti jus parodžius susidomėjimą šia tema ir atsidavimą jai. Taip pat turiu pasakyti, kad man padarė išpuolį per šias diskusijas parodytas patyrimo ir žinių apie Dunojaus regioną išsamumas. Manau, kad rengiant Dunojaus regiono strategiją Europos Sąjungai tai labai pravers. Esu tikras, kad per šį pasirengimo etapą Komisija ir Parlamentas artimai dirbs kartu. Tai – mano atsakymas mano draugei ir buvusiai kolegei Danutai Hübner ir daugeliui jūsų kitų, išreiškusių rūpestį dėl Komisijos ir Parlamento bendradarbiavimo.

Iš tikrųjų, aplinką tausojančių ryšių sistemų, kelių ir tiltų pagerinimas, aplinkos apsauga ir vandens atsargų Dunojaus regione išsaugojimas – bendras mums kylantis iššūkis. Reikia išsaugoti ir pagerinti *die schöne blaue Donau* ir platesnį jo regioną.

Taigi, baigdamas norėčiau padėkoti jums už paramą Dunojaus regiono strategijai. Dirbkime kartu. Komisija pasirengusi ir nori atidžiai išklausti tolesnių jūsų pasiūlymų ir per ateinančius mėnesius dirbti kartu, kad šios labai svarbios strategijos sukūrimas būtų paspartintas.

(Plojimai)

Pirmininkė. - Baigiantis diskusijoms gavau penkis pasiūlymus dėl rezoliucijos⁽¹⁾, kurie pateikti remiantis Darbo tvarkos taisyklių 115 straipsnio 5 dalimi. Diskusijos baigtos. Balsavimas vyks 2010 m. sausio 21 d., ketvirtadienį.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Ioan Mircea Pașcu (S&D), *raštu*. – Juodosios jūros sritis, kuriai ES išplėtojo tik sąveiką, kurioje pabrėžiama jungianti jos geostrateginė pozicija ir kartu neryžtingumas spręsti vietovės geopolitinį sudėtingumą, yra neatsiejama Dunojaus dalis. Nepamirškime, kad dar 1856 m., kai ši sritis buvo priklausanči pasaulio dėmesį, vienas rezultatų buvo teisinis Dunojaus statusas Europos lygmeniu. Tada įsteigta Dunojaus komisija – iki šiol veikiantis organas – ir sukurtas upės laivybos sektorius. Taip pat ir šiandien Dunojus vėl pritraukia dėmesį, kai ES fiziškai tapo Juodosios jūros regiono veikėja. Tik, skirtingai nuo Juodosios jūros regiono, ES beveik visiškai valdo Dunojų. Dabar, kai pagrindinė upės kliūtis – padėtis Serbijoje – netrukus bus pašalinta, nepraleiskime šios galimybės ir iki galo bei rimtai atsižvelkime į šią upę, taip padarydami ją tikru Europos vandenų keliu, iš kurio naudos gausime visi.

Richard Seebler (PPE), *raštu*. – (DE) Per visą istoriją Dunojus Europoje atliko svarbiausią vaidmenį. Dar gerokai prieš Europos Sąjungos įkūrimą interesų šioje srityje turinčios nacionalinės valstybės buvo išitraukusios į aktyvius mainus. Todėl manau, kad pasinaudojimas Dunojaus regiono strategija dabar siekiant dar glaudžiau susieti šias šalis pasitelkiant regioninę politiką – svarbus žingsnis. Šiuo atžvilgiu yra daug sąlyčio taškų. Jie, žinoma, yra ekonomikos, taip pat kultūros, aplinkos apsaugos politikos, energetinio saugumo ir kaimynystės politikos srityse. Makroregionai – ideali priemonė tarpvalstybiniais uždaviniais spręsti. Kruopštus ir ilgalaikis planavimas bei pasiruošimas labai svarbūs sprendžiant klausimą, ar Dunojaus makroregiono sėkmė bus ilgalaikė. Europos pridėtinė vertė makroregione bus ypač akivaizdi biologinės įvairovės išsaugojimo ir tvarios energijos gamybos srityse.

Norint padaryti šį bendradarbiavimą sėkmingą, kaip gerą palyginimo pavyzdį derėtų nurodyti Baltijos jūros regiono strategiją, kuri jau gali būti laikoma sėkmingu Europos projektu. Kaip austras, regioninės politikos politikas ir daugybės su vandens sritimi susijusių ES teisės aktų pranešėjas, pritariu šiai iniciatyvai ir tikiuosi, kad Dunojaus strategija atvers naujus palei Dunojų esančių šalių teritorinės sanglaudos aspektus.

Georgios Stavrakakis (S&D), *raštu*. – (EL) Dunojaus regiono strategijos patvirtinimas bus vertingiausia tarp valstybių narių, vietos vadžios institucijų, nevyriausybinių organizacijų, pilietinės visuomenės organizacijų ir kitų suinteresuotųjų veikėjų nacionaliniu arba regioniniu lygmeniu vystomojo bendradarbiavimo dalis. Esminė šio bendradarbiavimo dalis yra ta, kad jis vyksta neskubiu tempu, peržengia nacionalines, regionines, vietos ar netgi administracines sienas, nes jis – atsakas į tikrus šios srities žmonių kasdienio gyvenimo poreikius; atsakas, suformuluotas pasinaudojant įvairių valdymo lygmenų iniciatyva ir dalyvavimu. Jis nėra kas nors nustatytas ir juo įrodoma, kad panaudojant daugiapakopį valdymą galima pateikti šiuos sprendimus

⁽¹⁾ 1 Žr. protokolą

vietos lygmeniu. Nepaisant to, kad Dunojaus sritis veikia ne tik ES valstybes nares, bet ir šalis kandidates bei valstybes, tiesiogiai susijusias su Europos kaimynystės politika, tikrovė tokia, kad net jei visi išitraukę suinteresuotieji dalyviai nepriklauso ES, jiems vis tiek kyla bendrų iššūkių, kurie nesibaigia ties ES sienomis ir kuriems veiksmingai išspręsti reikalingi bendri veiksmai. Patvirtinus strategiją bus įrodyta, kad pasitelkusi Europos išteklius ES ketina toliau naudoti viską, kas iki šiol šioje srityje pasiekta.

Iuliu Winkler (PPE), raštu. – (HU) Ponai ir ponios, norėčiau palankiai įvertinti pasiūlytą daugiašalę rezoliucijos projektą dėl Europos Dunojaus regiono strategijos, nes jis tiksliai atitinka naujus Europos procesus, pradėtus įsigaliojus Lisabonos sutarčiai. Dėl didesnės svarbos įgijusio vaidmens Europos Parlamentas įrodo savo pajėgumus imtis iniciatyvos sprendžiant pagrindinius klausimus, kaip antai Dunojaus regiono strategija. Vis dėlto, mano manymu, svarstydami strategiją turėtume galvoti plačiau, ne tik apie ekonomiką, aplinką, transportą ir turizmą, todėl norėčiau pabrėžti politinę strategijos svarbą, tai, kad planavimo ir bendradarbiavimo procesas apima visas prie Dunojaus esančias šalis, įskaitant ES nepriklausančias valstybes, kaip antai Serbija ir Ukraina. Šioms šalims Dunojaus strategijoje tenkantis vaidmuo yra svarbi suartėjimo su Europa priemonė, kartu palengvinanti jų būsimą stojimą į ES. Kaip Rumunijai atstovaujantis Parlamento narys vengras, esu įsitikinęs, kad ši iniciatyva ir kaimynystės politikos galimybės leis pagerinti Serbijoje ir Ukrainoje gyvenančių vengrų bendruomenių padėtį. Norėčiau pridurti, kad Europos Parlamente dirbančius Parlamento narius vengrus sieja bendras įsipareigojimas, susijęs su vengrų bendruomenių, gyvenančių Karpatų regione už ES ribų, ateitimi Europoje. Prie Dunojaus įsikūręs vienas spalvingiausių daugiakultūrių regionų, todėl istorinių ir bendrijos tradicijų išsaugojimas bei sklaida, kultūrų dialogas ir bendra istorinių pastatų bei paminklų apsauga gali būti sudedamosios Dunojaus regiono strategijos, kuria siekiama stiprinti regioną ir daryti jį unikalų, dalys.

16. Kito posėdžio darbotvarkė (žr. protokolą)

17. Posėdžio pabaiga

(Posėdis baigtas 23.55 val.)